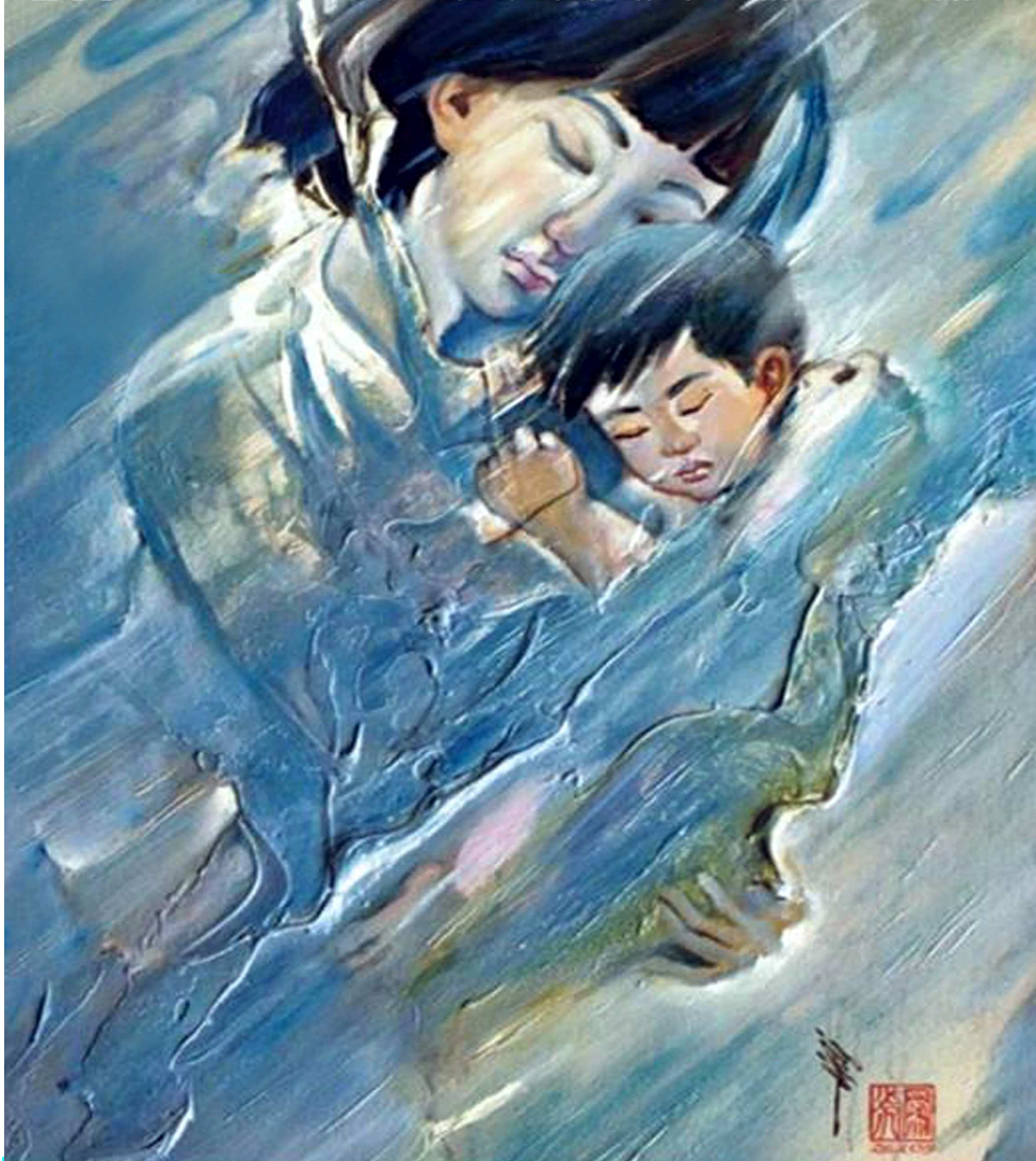
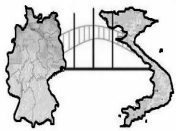

VIÊN GIÁC

SỐ NR 244 TẠP CHÍ CỦA KIỀU BÀO VÀ PHẬT TỬ VIỆT NAM TỶ NẠN TẠI CỘNG HÒA LIÊN BANG ĐỨC
Zeitschrift der Vietnamesen und Buddhistischen Vietnamflüchtlinge in der Bundesrepublik Deutschland
PL. 2.565 NĂM THỨ 42 - THÁNG 8 NĂM 2021 - JAHRGANG 42. JULI 2021 - AUSGABE IN VIETNAMEISCH

Phiên-dịch Lê Nguyễn
(Dipl.-Ing.)

Dịch Công chứng các văn bản Đức và Việt

Tel. 0178 - 51 108 92 (Viber, Whatsapp, Zalo)
Email: PhienDichLeNguyen@yahoo.de

Luyện Thi Lý-Thuyết Lái xe
Học qua mạng, Online, Zoom
hoặc

Facebook: Làng Tìm Thày Học Đạo
Youtube: Làng Tìm Thày Học Đạo
hoặc

Email: LangTimThayHocDao@gmail.com

Văn phòng khai thuế:

Hương (30 năm tay nghề): Đt. 0621-860863115

**Thông dịch và Phiên dịch viên hữu thế
tận tâm, nhiều kinh nghiệm
Dipl.- Ing. Trần Hữu Lộc
Nhận :**

* Dịch tại các Cơ quan, Bệnh viện, MPI/TÜV,
Luật sư ...

* **Dịch và hoàn lại trong ngày nhận** văn
kiện

Đức/Việt mỗi trang 15, Euro.

Xin **gửi thường** (không bảo đảm) phong bì
chứa **phóng ảnh** văn kiện cần dịch kèm **lệ phí**
cùng cho biết **tên người nhận** và **số điện**
thoại để tiện liên lạc.

Địa chỉ, số điện thoại và số Fax mới từ
01.03.2014 như sau:

Trần Hữu Lộc

Schmitenstr. 9.

89522 Heidenheim a. d. Br.

Tel. 07321- 35 35 487.

Handy : 0172-76 50 135

**Thông dịch & Phiên dịch viên hữu thế
(Nhiều năm kinh nghiệm trong nghề)
Dipl. Sozialpäd. HỒ TRÂM**

Alter Post Weg 95 F. 21075 Hamburg.
Tel. : 040 - 653 898 26. Fax : 040 - 654 92 632

- ▶ Nhận dịch các văn kiện giấy tờ từ tiếng Đức sang tiếng Việt và ngược lại.
- ▶ Lệ phí cho mỗi tờ (như khai sinh, hôn thú, chứng nhận độc thân, bằng lái xe, bằng cấp, giấy cho nhập quốc tịch ...) là **15 Euro + Tem**

THI NAIL SHOP

Gartenstr.2 - 73033 Göppingen.
Tel. 07161-70078.

Email: congphu@arcor.de.
www.thinailshop.com

**Chuyên bán sỉ và lẻ dụng cụ, bàn ghế,
hóa chất cho nghề làm móng tay.**

Khách hàng có thể đặt hàng qua điện thoại

07161-70078

hoặc

Fax : 07161 - 8088220.

Văn phòng luật sư HÀ HUỲNH
thành lập năm 1999 tại Düsseldorf

Trọng tâm lĩnh vực trợ giúp pháp lý :
Luật doanh nghiệp.

Cố vấn thành lập công ty, thực hiện hợp đồng.
Hỗ trợ thân chủ trong quá trình kiểm thuế vụ, kiểm bảo hiểm xã hội.

Luật hôn nhân, gia đình.

Cố vấn trong hợp đồng hôn nhân, cấp dưỡng, ly hôn, bảo vệ quyền nuôi con.

Luật cư trú.

Bảo lãnh thân nhân, đoàn tụ gia đình.
Chúng tôi luôn tận tâm cố vấn và đại diện tranh tụng bảo vệ quyền lợi cho thân chủ trong và ngoài tòa.

Tel: (0211) 164 66 12. Mobil: 0176 601 888 96

Fax: (0211) 164 66 41

Klosterstraße 82, 40211 Düsseldorf

Email: info@huynh-kanzlei.de , www.huynh-kanzlei.de

ĐÀ LẠT
Party Service

**CHUYÊN NHẬN NẤU THỨC ĂN CHO CÁC BUỔI TIỆC
ĐÍNH HÔN - TÂN HÔN - SINH NHẬT - LIÊN HOAN -
V.V...**

CÓ ĐẦY ĐỦ TIỆN NGHI, HỢP KHẨU VỊ, VỪA TÚI TIỀN

- Phục vụ Quý Khách tận tình với nhiều món ăn Việt, Hoa đặc sản. Có nhiều kinh nghiệm lâu năm được sự tín nhiệm của cộng đồng người Việt.

- Cho mượn khay trà, Mâm quả, Cổng hoa, Bao ghế v.v...

Xin liên lạc : **Phượng và Thanh - Tel. : 0421 801 668**

^(t) **Mobil: 0159 06495777**

^(p) **và : 0159 06495888**

THƯ TÒA SOẠN

Thời tiết năm nay không ai có thể đoán biết trước được là chuyện gì sẽ xảy ra vào ngày mai hay những ngày sắp tới. Mặc dầu Nha Khí tượng của Đức đoán trước được thời tiết cả 14 ngày; nhưng lần này thì cũng phải chịu thua với thiên nhiên. Bởi lẽ những cơn giông, cơn mưa ùn ùn kéo đến bất ngờ, khiến cho mọi người trở tay không kịp. Mới đây tại vùng Liège của Bỉ cũng như Tiểu Bang Nordrhein Westfalen phía Tây nước Đức đã hứng chịu những cơn thịnh nộ của đất trời dường như chưa từng có trong suốt 100 năm lịch sử vừa qua. Nhiều người chết và mất tích, nhà cửa đổ nát, đường sá nước dâng cao như ao hồ sông biển. Xe cộ không còn lưu thông như trước, người người lo lắng, chẳng biết rằng chuyện gì sẽ xảy ra nữa đây.

Cơn dịch bệnh Covid 19 đang làm cho cả thế giới đảo điên, khiến nhiều chính phủ phải lo toan không ít là làm sao để ngăn ngừa được dịch bệnh, không còn lan ra trong diện rộng của các thành phố. Do vậy các chính quyền sở tại Âu Châu đã khuyến khích người dân tự nguyện đi tiêm chủng ngừa dịch bệnh. Riêng tại nước Đức, theo nguồn tin của Bộ Y Tế Liên Bang cho hay rằng đã có khoảng 50% dân chúng tiêm chủng ngừa đầy đủ hai lần và 70% đã chủng ngừa được một lần. Số còn lại vẫn thờ ơ, tỏ ra không tin rằng dịch bệnh có thể lây lan đến mình; nên không chịu chích thuốc. Chính phủ Đức từ Bà Thủ Tướng Merkel đến Ông Tổng Thống Steinmeier cũng chỉ khuyên dân là nên chích ngừa để cho bản thân mỗi người được an toàn hơn cũng như tránh sự lây lan đến những người khác. Thế nhưng ý thức trách nhiệm của những công dân ưu tú tại những quốc gia Tây Âu này dường như không nghe, không tin và đang giỡn mặt với tử thần. Do vậy nước Pháp bắt buộc mọi người đều phải chích ngừa để chính phủ bớt đi gánh nặng lo cho dân. Thế là những màn phản đối lại nổi lên như thủy triều làm cho những người lãnh đạo đầu đầu không ít. Đúng là ở những xứ tự do cái gì người ta cũng có thể chống, có thể nói, có thể phát biểu; mà chẳng có một chút tinh thần trách nhiệm thực tế nào cả. Dĩ nhiên đây chỉ là thiểu số. Nếu những phần tử này chiếm đa số thì chẳng biết phải dùng đến biện pháp nào đây?

Việt Nam ngày nay cũng bị vỡ trận; không như những lần đánh du kích từ trong bụng biển đánh ra, mà bây giờ mặt trận phòng chống nằm ngay trên địa bàn thành phố rộng lớn và đông dân như Sài Gòn và nay mai chắc chắn Hà Nội hay Đà Nẵng cũng sẽ không tránh khỏi. Trong cơn nguy kịch như thế, nào thiếu thuốc men, thực phẩm, chỗ ở v.v... người Sài Gòn vẫn còn tốt bụng, mở hầu bao ra để cứu giúp những người cơ nhỡ, không có manh áo, miếng cơm để lót lòng và nhất là không có chỗ để nương thân, thì có muôn vạn bàn tay và tấm lòng của người dân ở trong cũng như ngoài thành phố đã hà hơi tiếp sức cho những người Sài Gòn bị cách ly như nội bất xuất, ngoại bất nhập. Các chùa tại thành phố, quý Thầy, Cô và các Phật tử là những người đã lăn xả vào những trận dịch để cứu người như cứu lửa đang cháy trên đầu. Khi "nước loạn mới biết tôi trung. Nhà nghèo mới biết con hiếu thảo". Đó là câu tục ngữ Việt Nam đã thể hiện qua bao nhiêu triều đại hay chính phủ vẫn còn có giá trị. Đứng trước tình hình khó khăn như vậy Ban Từ Thiện của Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất Âu Châu đã trích ra tiền quỹ 20.000 Euro để giúp cho những người cơ nhỡ đang sống ở Sài Gòn; nhưng không có nơi nương tựa. Số tiền ấy tuy rất khiêm nhường; nhưng đây là tấm lòng của những người sống xa quê hương, luôn nghĩ về những người kém may mắn hơn những người hiện đang sống ở ngoại quốc. Hơn 300 năm Sài Gòn hiện hữu với bàn tay xây dựng của Ngọc Vạn Công Chúa, Sài Gòn chưa bao giờ vắng vẻ như vậy. Hãy gắng lên Sài Gòn ơi!

Nhìn quanh thế giới chúng ta thấy được những gì? Nga Xô đang vỡ trận. Ấn Độ, Nam Dương, Thái Lan, Lào, Cam Bốt v.v... đều đã đi đến chỗ tuyệt vọng trong nỗi khổ của con người. Thế giới đang gồng mình chịu trận; nhưng sự chịu đựng nỗi khổ đau của dịch bệnh này không biết đến bao giờ mới hết. Mới đó mà đã gần 2 năm rồi. Hai năm thế giới tang thương từ Á Châu qua Âu Châu, rồi Mỹ Châu, Phi Châu và Úc Châu, nơi nào cũng bị tàn phá, chết chóc. Mới đây Brasil, Nam Phi... nơi nào cũng khổ đau chồng chất. Người ta bây giờ không tranh nhau từng lời nói hơn thua nữa, mà người ta tranh nhau sự sống. Họ đang sống không phải thiếu tiền, thiếu tình người, mà đang thiếu khí Oxygen để thở. Chưa bao giờ con người thấy sự cần thiết của không khí như bây giờ. Đôi khi mình sống chung với khí trời hằng ngày, chúng ta chưa bao giờ quan tâm đến sự cần thiết của việc hít thở ra vào. Bây giờ đến khi khó thở thì mới thấy hơi thở quan trọng hơn bất cứ thứ gì ở trên đời này. Bởi lẽ nếu hít vào mà không thở ra, xem như sẽ được đón sang một thế giới khác. Cũng như vậy, khi người ta đứng gần núi, chẳng bao giờ thấy núi cao. Chỉ khi

nào đứng xa núi thì mới thấy núi ấy cao. Điều này ví cho sự có mặt của cha mẹ và bằng hữu đang ở bên cạnh ta, nhiều khi chúng ta xem thường không để ý đến; nhưng khi chúng ta đánh mất những tình thương quan trọng ấy rồi, chúng ta mới cảm thấy sự trống vắng lạ thường. Do vậy những ai đang còn có cha mẹ, bạn bè thân thương thì hãy gìn giữ và phát huy tình thương yêu ấy ngay từ bây giờ, chứ đừng chờ đến khi mất hết rồi mới đi tìm, tiếc thương ray rứt, lúc ấy đã quá muộn! Có nhiều trẻ em ngày nay chỉ muốn làm chiếc điện thoại cầm tay; chứ không muốn làm người lớn. Bởi lẽ các em quan niệm rằng cha mẹ yêu quý chiếc điện thoại hơn là các em. Cho nên các em mong được như vậy. Đây cũng là những bài học cho con người trong thế giới ngày nay. Ngày xưa khi văn minh vật chất chưa phát triển, tuy đời sống có khó khăn hơn; nhưng tinh thần và cách sống của con người rất đầy đủ ở mọi phương diện. Còn bây giờ thế giới phân chia ra giàu nghèo rất rõ rệt, tốt xấu cũng đã quá rõ ràng. Con người trong hiện tại xử dụng sự ích kỷ cá nhân nhiều hơn. Cho nên mới sinh ra những nông nỗi này.

Đức Phật ra đời với mục đích là dẫn dắt chúng sanh đi vào tri kiến Phật. Bởi lẽ Ngài cho rằng: Tất cả chúng sanh đều có Phật tánh và với Phật tánh này ai cũng có khả năng thành Phật. Nói như Tăng Tử nói: "Người có hành động Thiện, tuy Phước chưa đến liền; nhưng đã xa rời cái ác. Còn người làm Ác, tuy việc xấu chưa đến; nhưng việc xấu ác kia đã gần kề". Vậy đây là những bài học có giá trị miên viễn trong cuộc đời này, chúng ta hãy lấy đó làm tấm gương soi chung. Tất cả đều do con người. Vì con người là chủ thể của vạn vật. Tốt hay xấu, lành hay dữ, đều do chúng ta tạo ra là cái nhân chính vậy. Để không còn khổ đau cũng như bị thiên nhiên trừng phạt nữa, thì chúng ta phải biết tu nhân tích đức và đừng phá hoại môi trường để củng cố đời sống tự kỷ cá nhân của chúng ta được thoải mái, thì chắc rằng thế giới này sẽ không bị những nạn tai như lũ lụt hay dịch bệnh đã xảy ra trong thời gian qua trên quả địa cầu này.

Đức Phật đã không để lại cho nhân loại những lầu đài cung điện, chùa viện to lớn sau khi Ngài thị tịch Niết Bàn cách đây hơn 2.500 năm về trước tại Ấn Độ, mà Ngài chỉ để lại tấm lòng Từ Bi cùng Trí Tuệ là những chất liệu dưỡng sinh để cung ứng cho con người. Điều này cũng quan trọng như hơi thở của chúng ta vậy. Do những nguyên nhân này mà trong thời gian qua Hội Đồng Hoằng Pháp của Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất đã được thành lập dưới sự cố vấn chỉ đạo của Hòa Thượng Thích Tuệ Sỹ, nhằm giúp cho chư Tăng Ni cũng như Phật tử sớm biết được sự vô thường theo giáo lý của nhà Phật, cũng như nên cư xử với nhau theo tinh thần Lục Hòa và pháp Diệt Trách thì mọi xung đột đều có thể tạm ngưng, để chúng ta còn có thể bước đi tiếp theo những bước chân vững vàng, không sợ nội thù bên trong đánh ra hay ngoại ma bên ngoài xâm nhập vào nội tạng của chúng ta nữa. Vì vậy các Ban Truyền Bá Giáo Lý gồm Giáo Thọ và Giảng Sư sẽ tiếp tục con đường "hoằng pháp thị gia vụ" để giúp cho con người được an lạc dưới ánh sáng Từ Bi và lợi tha của Đạo Phật. Ban Trước Tác và Phiên Dịch sẽ tiếp tục công việc thực hiện một Đại Tạng Kinh Việt Nam hoàn bị, mà Viện Tăng Thống của Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất đã chủ trương từ năm 1973. Xuyên qua Ban Thông Tin Báo Chí và Ấn Loát chúng ta sẽ có được những tin tức cập nhật và xuất bản những tác phẩm giá trị để lại cho đời cũng như cho Đạo. Phần trợ duyên này, Ban Bảo Trợ giữ một vai trò rất quan trọng để cho cỗ máy của Hội Đồng Hoằng Pháp được chuyển vận đều.

Tại Đức trong thời gian vừa qua đã vắng bóng một bậc Ni Lưu giới hạnh trang nghiêm. Đó là Ni Trưởng Thích Nữ Diệu Tâm; người khai sơn và làm Viện Chủ Bảo Quang Ni Tự tại Hamburg ở tuổi thượng thọ 83 với 57 Hạ lạp. Ban Biên Tập Báo Viên Giác sẽ thực hiện một số đặc biệt về Ni Trưởng trong tháng 10 này. Do vậy xin mời quý Đạo hữu và quý Phật tử khắp nơi đóng góp bài vở để báo Viên Giác số 245 có nhiều bài tưởng niệm súc tích viết về Ni Trưởng.

Khóa Tu Học Phật Pháp Âu Châu kỳ thứ 32 của năm 2021 này được tổ chức qua mạng Online trực tuyến của hệ thống Zoom, đã có trên dưới 500 học viên của 21 nước trên thế giới tham dự. Đây là lần đầu tiên Tổng Vụ Hoằng Pháp của Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất Âu Châu thực hiện và kết quả này thật không nhỏ. Các lớp học Giáo Lý cho người lớn tuổi cũng như các lớp được Quý Thầy, Cô hướng dẫn bằng tiếng Đức, Anh, Pháp ngoài Việt ngữ cũng gặt hái được nhiều thành quả đáng khích lệ.

Lời cuối xin nguyện cầu cho cơn đại dịch sớm qua mau để người người còn có thể sinh hoạt lại bình thường và nhất là những vị lớn tuổi có thể đi chùa một cách thoải mái hơn, nhằm nâng cao đời sống tâm linh của tự thân mỗi người.

• Ban Biên Tập Báo Viên Giác

HÒA THƯỢNG THÍCH PHƯỚC SƠN VỚI VĂN HÓA & GIÁO DỤC

HT. Thích Như Điển

Kể từ khi con người mới bắt đầu xuất hiện trên quả địa cầu này. Trong trang nghiêm kiếp của quá khứ, hiền kiếp của hiện tại, hay tinh tú kiếp của tương lai thì sự tu học của chư Tăng Ni và Phật tử vẫn là những điều kiện cần thiết để xiển dương giáo lý Phật đà. Nhằm tiếp nối tinh hoa tuệ giác siêu việt của chư Phật, chư Bồ tát, chư vị Tổ sư đã kinh qua trong suốt nhiều đời, nhiều kiếp mới có được sự kế tục đến ngày hôm nay. Nếu dùng thời gian hiện tại của kiếp này, kể từ thời Đức Phật Thích-ca Mâu-ni giảng thuyết đến nay chỉ trên 2.500 năm, mà chúng ta đã có vô số văn kiện và dữ liệu để tham cứu học hỏi, tu niệm, và cần bàn đến. Gần gũi và trung thực nhất là hai bộ thánh điển Phật giáo của truyền thống Nam và Bắc truyền. Nếu căn cứ theo đó để nghiên cứu thì chúng ta sẽ có một đáp án tương đối chính xác để ghi nhận những giá trị về Văn hóa và Giáo dục xuyên qua nhiều tâm lực và nguyện lực của các bậc tiền nhân.

Bộ Đại tạng kinh Nam truyền được xuất bản bằng cổ ngữ Pāli 58 tập bởi Hội đồng Kinh tạng Pāli (Pāli Text Society) do Thomas William Rhys Davids thành lập vào năm 1881 tại Anh quốc. Sau đó, bộ Đại tạng này được dịch ra nhiều thứ tiếng khác như Anh, Pháp, Đức, Nhật, và Hán, cũng đã được xuất bản cho đến nay. Tạng Luật (Vinaya piṭṭaka) từ tập 1 – 9; tạng Kinh (Suttanta piṭṭaka) từ tập 10 – 45; tạng Luận (Abhidhamma piṭṭaka) từ tập 46 – 58. Tạng kinh hay còn gọi là năm bộ Nikāya, gồm: Trường bộ kinh (Dīgha nikāya) 3 tập, Trung bộ kinh (Majjhima nikāya) 3 tập, Tương ưng bộ kinh (Samyutta nikāya) 5 tập, Tăng chi bộ kinh (Aṅguttara nikāya) 6 tập, và Tiểu bộ kinh (Khuddaka nikāya) 17 tập. Cổ Hòa thượng Thích Minh Châu dịch thẳng từ tiếng Pāli sang Việt ngữ gồm Trường bộ, Trung bộ, Tương ưng bộ và Tăng chi bộ. Riêng Tiểu bộ kinh do Giáo sư Nguyễn Tâm - Trần Phương Lan dịch thẳng từ tiếng Anh sang Việt ngữ. Bộ Đại tạng này vẫn còn thiếu phần Luật và Luận chưa được đưa vào Đại tạng kinh Việt Nam, thực tế,

các Sư bên Phật giáo Nam truyền đã dịch sang Việt ngữ.

Từ 1965 trở đi, văn học Pāli được đưa vào nội dung giảng dạy tại Phân khoa Phật học của Viện Đại học Vạn Hạnh. Nguồn văn học Pāli đóng vai trò tối quan trọng đối với việc nghiên cứu lời dạy của đức Phật và đối chiếu dịch thuật Hán tạng. Năm bộ Kinh tạng xuất bản đã phần nào đáp ứng nhu cầu nghiên cứu làm tài liệu chuẩn mực cho hàng Tăng Ni, Phật tử và giới nhân sỹ trí thức Phật giáo Việt Nam. Quả thực, việc Đại tạng kinh Nam truyền được xuất bản bằng tiếng Việt không chỉ làm cơ sở ở phương diện học thuật, mà quan trọng hơn thế nữa là giúp cho Tăng Ni và Phật tử Việt Nam tiếp xúc được với nền văn học Phật giáo chính thống từ kim khẩu của đức Thế Tôn tuyên thuyết. Đại tạng Nam truyền viết bằng ngôn ngữ Pāli được xem là văn bản cổ xưa và nguyên chất của đạo Phật.

Bắc truyền có khá nhiều bộ Đại tạng khác nhau ở các quốc gia Phật giáo đại thừa như Tây Tạng, Trung Quốc, Cao Ly, Hàn Quốc, và Nhật Bản. Ở Đại lục đã có Đại tạng kinh khá sớm và trải qua nhiều lần biên tập, khảo đính. Bộ Đại chánh tân tu Đại tạng kinh (Taisho Shinshu Daizokyo) hiện đang lưu hành bằng chữ Hán phần thể đã được nhiều lần hiệu đính và được xem là bộ Thánh điển Phật giáo đáng tin cậy và đầy đủ về phương diện học thuật lẫn nội dung. Quý Tôn đức Tăng Ni, những nhà Phật học ở các nước theo truyền thống Đại thừa và ngay cả các giáo sư ở Âu Mỹ đều dùng bộ Thánh điển này để làm tư liệu nghiên cứu trong việc giảng dạy cũng như sự tu học.

Đại chánh tân tu Đại tạng kinh gồm 100 tập, trong đó có 85 tập về nội dung kinh luật luận cùng các số giải và 15 tập sau là phần mục lục. Mỗi quyển độ dày mỏng khác nhau và thường mỗi trang chia ra làm ba cột trên, giữa và dưới. Nếu dịch một trang chữ Hán ra tiếng Việt sẽ trở thành 4 đến 5 trang giấy khổ A4. Tổng quát nội dung như sau:

Quyển 1 & 2 thuộc bộ A-hàm. Quyển 3 & 4 thuộc bộ Bản duyên. Quyển 5 đến quyển 8 thuộc bộ Bát nhã. Quyển 9 & 10 thuộc bộ Pháp hoa và Hoa nghiêm. Quyển 11 & 12 thuộc bộ Bảo tích và Niết bàn. Quyển 13 thuộc Đại tập bộ. Quyển 14 đến 17 thuộc Kinh tập bộ. Quyển 18 đến quyển 21 thuộc Mật giáo bộ. Quyển 22 đến quyển 24 thuộc Luật bộ. Quyển 25 & 26 thuộc

Thích kinh luận bộ. Một phần quyển 26 đến quyển 29 thuộc Tỳ đàm bộ. Quyển 30 thuộc Trung quán bộ. Một phần quyển 30 đến quyển 31 thuộc Du già bộ. Quyển 32 thuộc Luận tập bộ toàn. Từ quyển 33 đến quyển 39 thuộc Kinh số bộ. Quyển 40 thuộc Luật số bộ. Một phần của quyển 40 đến quyển 44 thuộc Luận số bộ. Một phần quyển 44 đến quyển 48 thuộc Chư tông bộ. Từ quyển 49 đến hết quyển 52 thuộc Sử truyện bộ. Quyển 53 & 54 thuộc Sự vị (vượng) bộ. Một phần của quyển 54 đến hết quyển 54 thuộc Ngoại bộ giáo toàn. Quyển 55 thuộc Mục lục bộ toàn. Từ quyển 56 đến quyển 61 thuộc Tục kinh số bộ. Quyển 62 thuộc Tục luật số bộ toàn. Từ quyển 63 đến quyển 70 thuộc Tục luận số bộ. Một phần quyển 70 đến quyển 84 thuộc Tục chư tông bộ. Một phần của quyển 84 thuộc Tất đàm bộ. Quyển cuối cùng thuộc Cổ dật bộ toàn và Nghi tợ bộ toàn. Trong tổng thể kinh, luật, luận từ quyển số 1 đến quyển 54 có tất cả là 2.144 bài kinh.

Từ năm 1993, cố Hòa thượng Thích Tịnh Hạnh phát đại nguyện phiên dịch bộ đại tạng này sang tiếng Việt. Sau hơn 20 năm làm việc với sự cộng tác của nhiều Tôn túc, bộ Linh Sơn Pháp Bảo Đại tạng kinh bằng tiếng Việt được xuất bản tại Taiwan. Bộ này dịch trực tiếp từ tiếng Hán của Đại chánh tân tu Đại tạng kinh từ tập 1 đến 54. Một phần sau của tập 54 và từ tập 55 đến 85 gồm các nội dung Mật giáo chưa được dịch. Bộ Linh Sơn Pháp Bảo lần đầu đã xuất bản được 187 tập, in mỗi tập 500 cuốn gửi tặng thư viện ở các chùa cho việc nghiên cứu học hỏi về lời dạy của đức Phật.

Từ tập 188 đến tập 202 đang giáo chánh lỗi chính tả cũng như một vài nơi dịch sai hay thiếu sót.

Hy vọng trong thời gian gần Linh Sơn Pháp Bảo Đại tạng kinh sẽ xuất bản đủ 54 tập của Hán văn sang 202 tập bằng Việt ngữ. Mặc dầu đây chưa phải là bộ Đại tạng kinh bằng tiếng Việt hoàn hảo, nhưng dẫu sao đi nữa đó là công trình văn hóa giáo dục rất đáng được kính trọng bởi một sự cố gắng tuyệt vời của cố Hòa thượng Thích Tịnh Hạnh, Ngài đã làm việc bằng tâm và nguyện lực từ năm 1993 cho đến ngày viên tịch 10/04/2015, ở tuổi 81.

Tôi có cơ duyên được các đệ tử thân tín cố Hòa thượng Tịnh Hạnh nhờ hiệu đính lại lỗi chính tả từ tập 188 đến 202 chưa xuất bản. Ngồi đọc

những lời Phật dạy qua những trang kinh, tôi cảm thấy rất hay và ý vị. Nơi đây tôi trình bày một phần hội thoại trong kinh văn thứ 2.088, quyển 54 của Đại chánh tân tu đại tạng kinh (Taisho Shinshu Daizokyo), phần Thích ca Phương Chí. Bộ Linh Sơn Pháp Bảo Đại tạng kinh, tập 190, bộ Sử truyện 12, trang 1255. Đại ý nói về ngài Khương Tăng Hội và Ngô Tôn Quyền như sau:

"... vào năm 241 nhằm năm Xích Ô thứ 4, Ngô Tôn Quyền muốn biết sự linh dị của Phật pháp;

nên ngài Khương Tăng Hội đã cho lập đàn cầu nguyện suốt 21 ngày đêm. Đến ngày thứ 21 xá-lợi ngũ sắc của Đức Phật sáng chói khắp nơi tại đàn cầu nguyện. Sau đó để chứng minh cho Ngô Tôn Quyền thấy sự linh ứng của xá-lợi, ngài Khương Tăng Hội đã cho bỏ vào cối để giã nhưng xá-lợi vẫn không nát, đập không vỡ. Từ đó, Ngô Tôn Quyền đem lòng tin và dựng tháp để thờ."

"Một hôm Ngô Tôn Quyền hỏi Hám Trạch về sự cao cả của phép Phật, Hám Trạch nói rằng: 'Nếu đem sự sâu xa của hai nhà Khổng Tử và Lão Tử để sánh với sự sâu xa của Phật pháp thì rất xa vậy.

Tại sao? Lão Tử thiết lập giáo, phép tắc tại trời chế định, chẳng dám trái với trời; còn chư Phật thiết lập giáo, phép trời phụng hành, không dám trái với Phật. Lấy đó để nói thì thật chẳng thể đối sánh rõ ràng vậy.' Tôn Quyền vui mừng lấy Hám Trạch làm Thái tử Thái Phó..."

Như tất cả chúng ta đều biết ngài Khương Tăng Hội là sơ Tổ thiên tông của Phật giáo Việt Nam, người Giao Châu. Đầu thế kỷ thứ ba (năm 241) qua Trung Quốc giáo hóa, Ngài đã mang văn hóa Phật giáo đến giảng dạy cho người Trung Hoa, một đất nước thâm nhuần nền đạo Khổng và Lão lâu đời. Giáo lý thâm sâu của Phật đà cộng với sự tu chứng của Tổ sư Khương Tăng Hội đã khiến cho Hám Trạch xin quy y Tam bảo và Ngô Tôn Quyền thì dựng tháp để thờ xá-lợi.

Qua câu chuyện trên cho chúng ta thấy đạo Phật xa hơn đạo Khổng và đạo Lão biết dường nào.

Nhờ vậy, Phật giáo đã được các triều đại vua chúa luôn hộ trì suốt mấy ngàn năm qua chưa bao giờ chấm dứt. Ngày nay, những lời dạy của đức Phật đã được giới thiện trí thức, nhà khoa học, xã hội học đón nhận một cách nồng nhiệt

và trân trọng, bởi vì càng nghiên cứu và thực tập thì càng thấy đạo Phật đúng với khoa học, đáp ứng được nguyện vọng của con người. Đặc biệt, trong thời đại mà con người đang đối diện với những thách thức về sức khỏe tinh thần, thì thiền chánh niệm của Phật giáo như một phương thuốc hữu hiệu nhất để xoa dịu và chữa lành căn bệnh này.

Giáo lý của đức Phật được lan tỏa khắp nơi trên địa cầu này chính là nhờ công sức lớn lao của nhiều bậc Tôn túc từ quá khứ đến hiện tại không ngừng nỗ lực gìn giữ phát huy lời dạy của đức Thích Tôn. Do vậy, chúng ta là hàng Thích tử phải có bổn phận nối tiếp ngọn đèn Chánh pháp này qua việc tu và việc học để xiển dương nền Đạo học luôn được tồn tại trên nhân gian này.

Những năm tôi sang hoằng pháp tại Hoa kỳ, Đại đức Thích Minh Hải có đến thăm tôi, được biết Đại đức là đệ tử chân truyền của cố Hòa thượng Thích Phước Sơn (1938-2020). Đại đức đang sưu tập các tư liệu làm tập Kỷ yếu để cúng dường Tôn sư của mình, nên Đại đức đã gửi thư thỉnh mời tôi viết một bài về Văn hóa và Giáo dục Phật giáo liên hệ đến cuộc đời và đạo nghiệp của cố Hòa thượng Phước Sơn.

Sau khi xem tiểu sử của cố Hòa thượng và hồi tưởng trong ký ức, tôi nhận ra rằng cố Hòa thượng Phước Sơn đã dành trọn cuộc đời của mình trong hai lĩnh vực Văn hóa và Giáo dục xuyên suốt tám mươi bốn năm hiện hữu ở cõi đời. Ngài đã có nhân duyên xuất gia và thọ ân giáo dưỡng với cố Hòa thượng Trí Thủ, một vị Thầy vĩ đại của Phật giáo Việt Nam; được ngồi dưới mái trường Phật học viện Hải Đức - Nha Trang, nơi đã đào tạo nhiều danh Tăng của hậu bán thế kỷ hai mươi tại Trung phần nước Việt. Sau khi vào miền Nam - 1976, Ngài đã gắn bó cuộc đời mình với cố Hòa thượng Minh Châu trong việc giảng dạy tại Đại học Vạn Hạnh và Viện nghiên cứu Phật học Việt Nam từ buổi sơ khai cho đến ngày viên tịch.

Bên cạnh việc giảng dạy Ngài đã dành nhiều thời gian để dịch các tác phẩm văn học Hán tạng sang Việt ngữ. Ngài đã để lại không biết bao nhiêu là công trình biên khảo và dịch thuật có giá trị.

Những cuốn sách của Ngài trở thành giáo trình giảng dạy cho Tăng Ni ở các Phật học viện trong nước ngày nay. Nhiều thế hệ Tăng Ni đang

hành đạo trong nước và hải ngoại cũng thọ ân giáo dưỡng của Ngài.

Bản thân tôi kể từ ngày rời quê hương năm 1972 đi du học tại Nhật Bản và năm 1977 định cư tại Đức quốc, tôi ít có cơ hội tiếp xúc hay trò chuyện với quý Tôn túc ở quê nhà. Chúng tôi chỉ giao tiếp với nhau trên lĩnh vực văn hóa, thỉnh thoảng tôi tìm đọc các tác phẩm của Ngài đâu đó trên mạng lưới internet hay các Phật tử quê nhà gửi sang Viên Giác cho tôi, và tôi được biết trong thư phòng của Ngài cũng có những cuốn sách của tác giả Thích Như Điển.

Cuộc đời và hành trạng của cố Hòa thượng Phước Sơn sống đơn giản, vui thú với đèn sách kinh thi sớm chiều, không chùa chiền hay danh phận gì cả. Nếu có, đó là những tác phẩm văn hóa mang đậm nét nhân văn giải thoát của đức Phật và những lời dạy của Ngài ở các Phật học viện cho Tăng Ni. Chỉ ngần ấy thôi chúng ta cũng đã phải cung kính ngưỡng vọng hướng về Ngài. Vì đó là bản hoài của Đức Thế Tôn dạy cho hàng Thích tử "hãy là người thừa tự chánh pháp, chứ đừng thừa tự tài vật."

Hàng tứ chúng ngày nay thừa hưởng gia tài giáo pháp của đấng Giác ngộ chính là nhờ công lao của những bậc tiền bối ghi lại lời dạy của Đức Phật trên lá bối để lưu truyền cho nhân thế. Các vị Tổ sư trong quá khứ đã không ngừng nỗ lực gìn giữ gia tài chánh pháp để không bị mai một. Công trình văn hóa giáo dục ấy đã được các bậc Tôn túc tiếp nối một cách tuyệt đẹp từ thế hệ này sang thế hệ khác. Nhờ thừa tự Pháp này mà nhân loại đã, đang và sẽ nối truyền mãi mãi không còn giới hạn bởi thời gian và không gian nữa.

Ngày sau và ngày sau nữa, ở đâu đó trong thư viện của Phật học viện hay ở chốn rừng thâm, người đọc sẽ tìm thấy những cuốn sách của tác giả Thích Phước Sơn. Hay thay, ngôn từ chuyên chở tư tưởng trong sách ấy có thể giúp cho ai đó cải tà qui chánh, trở thành người lương thiện giúp ích cho tự thân, gia đình, và xã hội trở nên thánh thiện. Quý lắm thay!

Mong Ngài còn có cơ duyên với trần thế này hãy hội nhập Ta bà để hóa độ quần sanh.

Viết xong 25.10. 2020
tại Thư phòng chùa Viên Giác,
Hannover, Đức Quốc

TƯ TƯỞNG THIÊN HỌC CỦA TUỆ TRUNG THƯỢNG SỸ

• Thích Phước Sơn¹

Ấn Độ có nhân vật huyền thoại là Duy-ma-cật; Trung Quốc có cư sĩ Bàng Uẩn; Việt Nam có Thượng Sỹ Tuệ Trung. Phải chăng họ đều là những người đồng hội, đồng thuyền? Tính chất trác việt của Tuệ Trung khác nào "*Chim lượn giữa tầng không, gió luồn qua khóm trúc*", thật khó mà dò ra tung tích.

Tuệ Trung sinh ra trong một thời điểm lịch sử đặc biệt, thừa hưởng thời đỉnh cao của Thiên học Việt Nam, lại từng đóng góp tích cực vào những chiến công oanh liệt nhất của dân tộc. Ông thực xứng đáng với danh hiệu "Thượng Sỹ" mà vua Trần Thánh Tông đã ban tặng.

Từng trải cuộc đời qua những phong ba, ông quán triệt sâu sắc lẽ vô thường của vạn pháp; nhận chân được tính chất giả tạo của mọi sự vạn vật hiện hữu; tích cực cố vũ tinh thần tự lực giải thoát của mỗi cá nhân; triệt để phá bỏ quan niệm lưỡng cực thấy sự vật có hai mặt đối lập. Cuối cùng, đạt đến tự tại giải thoát, thành thoi dạo chơi giữa dòng đời trường giang sanh tử.

Quán triệt lẽ vô thường của vạn pháp

Tự cổ chí kim, văn hóa Đông sang Tây, các nhà tư tưởng đều thừa nhận kiếp người là vô thường, cuộc đời thật ngắn ngủi, không có một vật gì là vĩnh cửu. Nhưng Tuệ Trung không những là một nhà tư tưởng mà còn là một Đại sỹ xuất trần. Ông lại có một quá trình đầu dãi phong sương, nên đã lột tả được sự biến thiên của vạn pháp và nổi mòng manh của kiếp người một cách sâu sắc:

*"Thời tiết xoay vần Xuân đến Thu
Cái già xông xộc đã lên đầu"*

¹ Cố Trưởng lão Hòa Thượng Thích Phước Sơn (1938-2020), là một nhà nghiên cứu, nhà giáo dục, một bậc tu hành giới đức trang nghiêm, có những đóng góp lớn lao cho Phật giáo Việt Nam. Suốt cả cuộc đời của Ngài cống hiến cho đạo nghiệp Văn hóa Giáo dục và đào tạo Tăng tài. Ngài làm Hiệu Trưởng trường Bồ Đề - Nha Trang, sau đó vào Miền Nam giảng dạy, phiên dịch kinh điển tại Đại Học Vạn Hạnh từ buổi sơ khai cho đến ngày viên tịch.

*Giàu sang ngó lại trở tràng mộng
Năm tháng mang theo vạn học sầu."*

Thời vận con người có lúc thịnh, lúc suy, đó là quy luật tuần hoàn tự nhiên của vũ trụ. Bởi vậy, cỏ cây, sông núi, thời tiết nắng mưa, tất cả đều thay đổi không ngừng:

*"Người có thịnh chừ thì có suy
Hoa có tươi chừ thì có rũ
Nước có hưng chừ thì có vong
Vận có thái chừ thì có bỉ."*

Muôn vật biến thiên như dòng nước chảy, khiến chúng ta cảm thấy bàng hoàng trước những đổi thay chớp nhoáng của cảnh vật và thời gian. Nhìn lại những cuộc bể dâu, chúng ta tưởng chừng như mình hoàn toàn bất lực và bị quay cuồng một cách thụ động trong vòng sinh diệt ấy. Nhưng kỳ thực, mỗi con người, mỗi sinh vật là một tạo hóa, từng đóng góp rất tích cực vào sự vận hành chung của vũ trụ bao la.

Vạn pháp do tâm tạo

Các pháp hữu vi đều biến dịch không ngừng theo một nguyên lý nhân quả nhất định, và chúng chuyển biến do nghiệp cảm duyên khởi phát xuất từ trong tâm thức của tất cả chúng sinh:

*"Ngày ngày khi đổi cảnh
Cảnh cảnh theo tâm sinh."*

Bởi vì tâm ta là anh thợ vẽ rất tài tình, vẽ ra đủ tất cả sự vật thiên hình vạn trạng. Mọi hiện tượng xảy ra trong vũ trụ chính là tấm gương phản chiếu rất trung thực những hình ảnh có sẵn từ trong tâm ta, kể cả những ẩn tượng vui buồn, thương ghét, khởi lên khi ta tiếp xúc với ngoại cảnh. Thế nên, thi hào Nguyễn Du đã mô tả rất sinh động trạng thái tâm vật tương thông ấy:

*"Cảnh nào cảnh chẳng đeo sầu
Người buồn cảnh có vui đâu bao giờ."*

Thế thì, muốn chấm dứt triều lưu sinh tử đã lôi cuốn chúng ta trôi lăn trong ba cõi sáu đường từ muôn vạn kiếp, ta phải từ bỏ vọng tưởng điên đảo của chính mình:

*"Tâm mà sinh chừ, sinh tử sinh
Tâm mà diệt chừ, sinh tử diệt."*

Vọng tưởng mê lầm, ác niệm điên đảo chính là những động cơ đưa đẩy chúng ta rơi vào ba đường ác, chịu bao nỗi thống khổ trầm luân. Do vậy, muốn thoát khỏi mọi khổ đau bức bách, tâm chúng ta phải thanh tịnh sáng suốt, và khi tâm đã sáng suốt thì mắt tuệ sẽ

bừng mở, thấy được chân tướng của tất cả các pháp, do đó, ta bước đi thênh thang không còn bị bất cứ vật gì cản trở.

*"Vọng hiện tam đồ hiện
Tâm thông ngũ nhãn thông."*

Khi ta tiếp xúc với xã hội, với cuộc đời, do hoàn cảnh bên ngoài tác động dễ khiến cho tâm ta khởi lên những tình cảm buồn vui, thương ghét, v.v... Đó chính là do mê vọng dẫn dắt nên phát sinh những tình cảm như thế. Trái lại, nếu một người đã trừ bỏ được tham, sân, si thì không còn những trạng thái tâm lý ham muốn hay chán ghét thái quá, thậm chí cũng không thấy có một pháp nào đáng gọi là chân hay vọng cần phải quan tâm phân biệt:

*"Theo bảy thức, có chán có ưa
Phá ba độc, không chân, không vọng."*

Thế nhưng, khi nào chúng ta chưa đoạn trừ được ba độc thì còn phải luân hồi dài dài trong ba cõi chín đường:

*"Tham sân si cùng giựt cùng giành
Chín cõi chuyển giạt trôi vô số."*

Cổ vũ tinh thần tự lực

Do vô minh điên đảo, chúng ta chạy theo bóng dáng của sáu trần mà bỏ quên ông chủ của chính mình. Giờ đây, mỗi người hãy trở lại quê nhà, tìm lại bộ mặt thật xưa nay của chính mình, bộ mặt đó là pháp thân thanh tịnh. Pháp thân này lúc nào cũng hiển lộ trước mắt, khỏi cần vất vả chạy đi tìm tận những phương trời xa tít như Thiếu Thất hay Tào Khê:

*"Thôi thì Thiếu Thất vào Tào Khê
Thế tính sáng trưng đâu có mê."*

Đành rằng tất cả chúng sinh đều có Phật tính, nhưng nếu như chư Phật, chư Tổ không vận dụng tâm từ bi quảng đại, tùy nghi phương tiện chỉ cho chúng ta thấy mọi người đều có một tính giác quang minh bất diệt, thì có lẽ muôn kiếp chúng ta cũng chỉ lặn lội trong đêm trường tăm tối mà thôi. Thế thì, muốn trực nhận được ánh quang minh ấy, mỗi người phải vận dụng khí lực bình sinh, gan góc vượt mọi chướng ngại bằng bầu nhiệt huyết và đôi chân rắn rỏi của chính mình, tuyệt nhiên không được ỷ lại hay nương tựa vào bất cứ người nào khác:

*"Thôi chớ cửa người nương tựa nữa
Một ánh xuân quang khắp chốn hoa."*

Khi ánh dương xuất hiện, thời tiết đã đến thì hoa xuân sẽ đua nở tung bừng, tha hồ mà

thưởng thức hương thơm. Nhưng, muốn biết được mùi hoa vi diệu ấy, cần phải ngửi bằng lỗ mũi của chính mình. Cũng thế, khi đói phải tự mình ăn mới no, khi ngứa phải tự mình gãi mới thỏa, ngoài ra, không một ai khác có thể thay thế những công việc ấy:

*"Gãi ngứa đâu phải người khác ngứa
Đói ăn chính thực nhà người ăn."*

Thế nên nói:

"Muốn tìm tâm chớ tìm bên ngoài."

Mỗi người phải tự mình uống cạn ly rượu tâm tính đến cạn, mới thấm thía được nỗi ngất ngây của men rượu; sau đó, đập vỡ luôn cả hũ rượu, như thế mới xứng đáng là con cháu chính thống của Lưu Linh:

*Chẳng nhấp rượu bỏ đào
Sao gặp người đập hũ?*

Nào! Giờ đây đã đến lúc chúng ta phải lên đường. Mỗi người hãy phát đại nguyện dũng mãnh, choàng tình dậy mà bước đi:

Thức tỉnh tỉnh

Tỉnh thức thức

Giẫm đất bốn bề chớ ngã nghiêng!

Phá bỏ quan điểm lưỡng cực

Phương pháp khai thị của Tuệ Trung là làm cho hành giả không vướng mắc vào khái niệm mà phải dẫn thân thể nhập vào thực tại. Bởi vì thực tại vốn viên dung, nếu ta chia cắt thực tại làm hai đối cực, thì tự nhiên trong tâm ta đã có đôi bờ ngăn cách. Nếu ta nhận rằng ta đang ở bên phía của phiền não, mê lầm, sinh tử và phàm phu, thì ta sẽ có khuynh hướng từ bỏ vị trí của mình để bước sang lĩnh vực giải thoát, giác ngộ, Niết Bàn và Hiền Thánh. Như vậy, những gì cần tìm kiếm giờ đây sẽ thành ra đối tượng đứng ở ngoài ta, nên ta khó lòng mà trực nhận được chúng. Do đó, Tuệ Trung đã nhắc nhở người học đạo cần phải thấy rõ tính chất bất nhị của các pháp – tuy chúng luôn luôn bao hàm cả hai mặt, nhưng không bao giờ đối lập nhau:

*Từ không khởi có, có không thông
Có có không không, rốt cuộc đồng
Phiền não Bồ Đề nguyên chẳng khác
Chân như vọng niệm thay đều không.*

Không kẹt vào các khái niệm dơ sạch, tốt xấu, mới nhận rõ được thực tướng của các pháp, không bám vào các thứ giả danh, mới thể nhập được pháp thân thanh tịnh, vô ngại:

Xưa nay không dơ sạch

Dơ sạch toàn tên sông

*Pháp thân chẳng ngăn ngại
Có gì là đục trong?*

Khi quán triết được chân tướng của các pháp mới thấy rằng trên bình diện hiện tượng, chúng thay đổi muôn hình muôn vẻ, nhưng trên phương diện bản thể, chúng luôn luôn tiềm ẩn một thực tính nhất quán, xuyên suốt, chưa từng thay đổi bao giờ:

*Năm cũ hoa cười hoa năm mới
Đêm này nguyệt sáng, nguyệt đêm qua.*

Chiêm nghiệm kỹ những biến thiên của sự vật, chúng ta càng thấy rõ tính chất nhất quán của chúng:

*Bạn thấy chẳng
Người mất trước đó là ai?
Kẻ được sau đó là ai?
Hai tâm tuy khác chung dòng mạng.*

Do tập khí vô minh lâu đời, bị tình thức lệch lạc sai khiến, cõi lòng của chúng ta không bình đẳng, nên chúng ta nhìn sự vật thường thấy có hai bên; bởi thế, sinh ra thuận nghịch, thương ghét, ngổn ngang bao chướng ngại. Thế nhưng, đến khi giác ngộ, chúng ta sẽ nhìn mọi sự một cách viên dung, bình đẳng, lòng sẽ mở rộng thênh thang như không khí của đất trời:

*Khi mê thấy không sắc
Lúc ngộ hết sắc không
Sắc không và mê ngộ
Xưa nay một lẽ đồng...
Chỉ cần bỏ nhị kiến
Pháp giới sẽ bao dung.*

Cũng vì cái nhìn lầm lạc, thấy sự vật luôn luôn có hai cực đối lập, nên sinh ra vui buồn, thương ghét, nhân ngã, thị phi. Thế thì, khi nào trừ bỏ được cái nhìn nhị kiến ấy, chắc chắn vũ trụ trước mắt ta sẽ khoáng đạt tuyệt vời.

Tự tại giải thoát

Điểm then chốt nhất trong tác phẩm của Tuệ Trung là tinh thần tiêu dao giải thoát. Tinh thần này bàng bạc đó đây, chỗ nào cũng toát ra cái phong cách đặc thù, siêu việt, mà nổi bật hơn hết là mấy điểm sau đây: tinh thần tùy tục hay hòa quang đồng trần; tinh thần không thiên lệch, không cố chấp, tinh thần vô niệm, tinh thần phóng khoáng, không kẹt vào những sự phải trái, nhân ngã v.v... Được như vậy là nhờ ông đã nắm chắc cây thiền trượng trí tuệ trong tầm tay, nên gặp bất cứ tình huống nào cũng có thể ứng dụng thi thố một cách tự tại,

làm những việc phi thường kinh thiên động địa không mấy ai lường nổi:

*Chiếc gậy ngày ngày nắm đạo rong
Bổng dừng như cọp lại như rồng
Chống lên đã ngại sơn hà lở
Dựng gậy càng e nhật nguyệt mờ.*

Thiền sư Hương Hải thuộc thế hệ con cháu cùng một tông phái với ông đã bị ảnh hưởng lối phô diễn ấy:

*"Một nháy vượt qua bốn biển lớn
Một đòn đấm vỡ núi Tu Di."*

Trong lòng đã bình thản, không vướng bận thị phi, thì dù ở cảnh ngộ nào cũng an nhiên nhàn tản:

*Cửa tre nhà cỏ vui thông thả
Phải trái đều không tự tại lòng.*

Đôi lúc ông dùng một chiếc thuyền con, thả lên đèn trên mặt nước sông hồ, hòa niềm vui cùng với non xanh nước biếc:

*"Sông dài thuyền nhỏ nổi bông bênh
Chèo nhịp xa đưa khỏi thác ghềnh."*

Cơ sự của cuộc đời nhiều khi thật rắc rối, lắm lúc lại quá đổi khắt khe, đã khiến cho một triết gia cận đại là Jean Paul Sartre phải đau đớn thốt lên: "L'enfer c'est l'autre" (Tha nhân là địa ngục). Thế nhưng với con người đã thực sự uống được ngụm nước đầu nguồn, lòng dạ đã nguội lạnh như người gỗ, ngựa đá, thì dù gặp bất cứ hoàn cảnh nào cũng tự tại vô ngại:

*Trong lòng ví không thiên không lệch
Mặc tình nghe kẻ mắng người khi*

Bấy giờ chính là lúc tay ta đã cầm sẵn chiếc roi vàng, tha hồ lừa trâu, xua cọp, dù là trâu bùn, cọp đá, ta vẫn điều khiển dễ dàng:

*Roi vàng đánh đuổi trâu bùn chạy
Gậy sắt lôi về cọp đá thua*

Hoặc khi tấm màn bằng giá vô minh đã tan biến thì muôn hoa sẽ nở rộ cõi lòng:

*Rồi một ngày mai bằng giá hết
Trăm hoa như cũ rộ xuân xưa.*

Đến được bến bờ ấy thì sự lý rõ ràng, buông ra hay nắm lại đều tùy tâm ứng dụng:

*Đến đó rồi chừ, sự lý sáng trưng
Nắm tay thả chừ, cần chi nghĩ ngại.*

Điểm này hơi tương tự trạng thái tâm lý "Tùng tâm sở dục nhi bất du củ." (tùy theo lòng mong muốn của mình mà vẫn không trái với khuôn phép) của Khổng Tử khi ông đến tuổi 70. Nhưng, Khổng Tử thì đứng trên bình diện đạo đức xã hội mà mô tả, còn Tuệ Trung lại muốn trình bày chỗ siêu việt cả những khái

niệm thiện ác, cho nên khi nói ông không cần lựa lời mà vẫn phù hợp với đạo lý:

*Cơ tâm chẳng vướng tơ hào niệm
Nghiệp miệng cần chi chọn lựa lời.*

Nhờ có biện tài vô ngại nên khi hướng dẫn những người học đạo, ông luôn tùy theo căn cơ, tập quán để dẫn dắt, giáo hóa họ đi vào cõi đạo, theo hạnh nguyện "tùy thuận chúng sinh" của Bồ Tát Phổ Hiền:

*Ở xứ khóa thân cứ thoát y
Phải đâu quên lễ chỉ tùy nghi.*

Tùy nghi hay hòa quang đồng trần là một đặc trưng rất nổi bật của Tuệ Trung Thượng Sĩ. Bởi vậy, dù sống trong lòng thế tục, ông vẫn thong dong như một kẻ tiêu dao ngoại vật:

*Đói thì ăn chừ cơm góp mười phương
Mệt thì ngủ chừ nơi chẳng quê hương.*

Thế nhưng, mọi hành vi cử chỉ ấy đều không ngoài thiền định. Đó là cung cách thiền định đặc biệt của Tuệ Trung, một nhân cách xuất chúng nơi cửa thiền, không mấy ai theo được:

*Đi cũng thiền, ngồi cũng thiền
Giữa lò lửa rực một cảnh sen.*

Qua phong thái kỳ đặc ấy, Pháp Cổ đã mô tả được ít nhiều hình ảnh phiêu bồng lãng tử của ông:

*Khi nhàn độc tấu đàn không dây
Tĩnh tang ca múa rền thôn xóm.*

"Phải chăng con người ấy đã thể nhập được nguồn tâm, nhay vọt vào biển giác, giết ý thức, phá danh tướng, đó là tông chỉ không không, siêu ba thừa, lên Phật thừa, đó là yếu chỉ tối thượng. Một khi mắt xem tâm ngộ thì bệnh lành thuốc bỏ, thoát thể vô y, thông tay vào chợ, đã được lợi mình, lại thêm lợi người." Đây là lời nhận xét của Tuệ Nguyên, người đã có công san định bộ Tuệ Trung Thượng Sĩ ngữ lục. Nhưng có lẽ chính Pháp Loa – người thừa hưởng gián tiếp công ơn pháp nhũ của Tuệ Trung – mới đúc kết được hành trạng của ông một cách đầy thi vị và sinh động:

*"Gang ròng nhồi lại
Sắt sống đúc thành
Thước trời tấc đất
Gió mát trăng thanh."*

Trên đây là năm điểm then chốt trong tư tưởng Thiền học của Tuệ Trung Thượng Sĩ. Tuy nhiên, con người của ông rất đa dạng, ngoài phong thái siêu quần, hành vi thoát tục, Tuệ Trung lại có tài văn chương, diễn tả tư

tưởng rất độc đáo, sắc sảo, mạnh mẽ và trực tiếp. Ông không những là một nhà tư tưởng lớn mà còn là một thi sĩ tài hoa, hình như đây là một hiện tượng đặc thù và hi hữu trong thiên sử Phật giáo. Đối tượng thù tiếp của Tuệ Trung là nhắm vào hàng thượng căn. Lời lẽ và cung cách của ông rất dễ bị ngộ nhận. Nếu không thận trọng chẳng những chúng ta bị lầm mà còn làm cho kẻ khác lầm theo, chẳng những mình bị tổn hại mà còn làm cho người khác bất lợi. Vì vậy, sau khi đọc cho Trúc Lâm nghe bài kệ "*trì giới kiêm nhẫn nhục, chiêu tội bất chiêu phúc*", ông đã cẩn thận căn dặn Trúc Lâm chớ bảo cho những người nông nổi biết.

Tất nhiên ai cũng biết để thiết lập nền tảng cho sự tu học cũng như bảo tồn nền đạo đức xã hội thì việc giữ giới và nhẫn nhục là điều tất yếu phải làm. Thế nhưng, muốn siêu thoát đến chỗ hoàn toàn rốt ráo thì ngay cả những khái niệm giữ giới, nhẫn nhục cũng chớ nên vướng mắc. Bởi lẽ, bệnh lành thì phải bỏ thuốc. Bệnh lành mà không bỏ thuốc thì thuốc sẽ biến thành bệnh. Bỏ thuốc là lời nhắc nhở cho hạng người lành bệnh chớ không phải là lời chỉ bảo đối với những người đang lâm bệnh. Cũng thế, khi đã về đến nhà thì còn hỏi đường làm chi nữa. Và khi đã thấy được mặt trăng thì quyết nhiên phải quên ngón tay chỉ. Có như thế mới thấy được vàng trắng trọn vẹn. Phật pháp giống như chiếc thuyền để qua sông. Qua đến bờ sông mà không chịu bỏ thuyền thì bấy giờ chiếc thuyền sẽ trở thành chướng ngại. "Bỏ thuyền" là lời cảnh tỉnh thống thiết đối với những người đã phấn đấu gian nan vượt khỏi dòng sông tham ái, chớ không phải là lời cổ vũ đối với những ai còn đang hụp lặn trong bể hoạn ba đào. Và tuyệt nhiên không được xem đó như là chiếc bình phong dùng để che đậy và biện minh cho những hành vi sai trái và phóng túng của chính mình. Bởi vậy, mà cổ đức đã cảnh cáo: "*Tận tín thư bất như vô thư*." (Nếu chỉ tin vào kinh sách một cách mù quáng thì thà rằng không có kinh sách còn hơn.)

Vì ngưỡng mộ và trân trọng thiền học cao thâm của Tuệ Trung Thượng Sĩ mà chúng ta nỗ lực tìm hiểu và giới thiệu những tinh hoa tiềm tàng trong tác phẩm của ông. Do đó, chúng ta cần phải hết sức thận trọng, hiểu cho thật chính xác những gì ông muốn trình bày. Trái lại, nếu chúng ta vô tình hiểu lầm thâm ý của ông, thì những lời ca ngợi đối với ông sẽ có nguy cơ trở thành những lời hủy báng! •

LÝ TƯỞNG CỦA NGƯỜI BỒ TÁT

The Bodhisattva Ideal

- Urgyen Sangharakshita
- Hoang Phong chuyển ngữ

Chương I

Lý tưởng của người Bồ Tát
Nguồn gốc và sự hình thành

Bài 7
(Tiếp theo VG 243)

Đức Phật và Ananda

Ananda là người anh em họ với Đức Phật, và từng là người phụ tá của Ngài trong hơn hai mươi năm, vì thế nên khó có ai có thể hiểu Đức Phật hơn Ananda được. Mỗi khi Đức Phật được mời dự tiệc thì Ananda cũng đi theo, trong các buổi thuyết giảng thì Ananda cũng đều có mặt. Khi Đức Phật tiếp những người đến viếng hoặc trả lời các câu hỏi thì Ananda cũng có ở đó. Lúc nào Ananda cũng ở bên cạnh Đức Phật, chẳng khác gì như hình với bóng. Nêu lên các điều trên đây là để thấy rằng đối với Ananda thì Đức Phật là tất cả. Tất nhiên những giây phút trong khoảng thời gian cuối cùng của Đức Phật trước khi nhập-niết-bàn đã khiến Ananda đau đớn hơn bất cứ một người nào khác. Theo kinh *Mahaparinibbana* (*Kinh Đại-bát Niết-bàn*), Ananda tìm đến một tịnh xá gần đó, gục đầu vào thành cửa và nghĩ đến Đức Phật đang sắp ra đi, trong vài ngày hay vài giờ nữa mà thôi. Ananda đã khóc thật thảm thiết và thốt lên: "Thế là vị Thầy từng yêu quý mình vô vàn lại sắp từ bỏ mình để ra đi".

Những lời than thở đó mang thật nhiều ý nghĩa và đã được các vị đồng tu nghe thấy (*nhờ vậy, cử chỉ đó và cả những lời than khóc đó của Ananda đã được các tỳ kheo khác ghi nhớ và lưu lại đến ngày nay*). Suốt hai mươi năm bên cạnh Đức Phật, Ananda từng được nghe thật nhiều bài giảng và các lời giáo huấn, mà phần lớn mang nhiều ý niệm thật phức tạp, khúc triết, thật cao siêu hoặc huyền bí. Ananda cũng từng được nghe các câu trả lời của Đức

Phật trước những câu hỏi đủ loại. Ananda rất kính phục trí thông minh, sự khả ái cùng các sự giải thích lưu loát và giản dị của Ngài trước các câu hỏi thật khúc mắc. Ngoài ra Ananda cũng đã từng chứng kiến nhiều hiện tượng thật phi thường. Thế nhưng sự kính phục Đức Phật của Ananda không phải chỉ vì trí tuệ của Ngài, sự hiểu biết sâu sắc của Ngài, cách lập luận lưu loát của Ngài, quyền năng tạo phép lạ của Ngài, cũng không phải là sự dũng cảm hay nghị lực phi thường của Ngài, tất cả các thứ ấy chỉ là những gì phát sinh từ tâm thần Ngài. Đối với Ananda lòng nhân ái của Đức Phật mới chính là phẩm tính phi thường nhất nơi Ngài. Qua những năm tháng bên cạnh Đức Phật, Ananda từng cảm nhận được nhiều điều, nhất là cảm tính của Đức Phật đối với mình, và cảm tính đó có thể thu gọn trong một câu nói: "Đức Phật quả hết lòng thương yêu ta".

Một nửa Phật giáo nằm bên trong câu nói đó (*tình thương của Đức Phật đối với Ananda và sự hy sinh của Ananda đối với Đức Phật biểu trưng cho một nửa Phật giáo, giáo huấn là một nửa còn lại: "tình thương" là lòng từ bi, "giáo huấn" là trí tuệ*). Trở lại với chủ đề của chúng ta, thì câu nói trên đây cũng chính là nguyên nhân đưa đến sự hình thành của lý tưởng người bồ-tát. Trí tuệ của Đức Phật không phải chỉ phản ánh từ giáo huấn của Ngài, mà cả từ tình thương yêu và lòng từ bi của Ngài, hiện lên từ cuộc sống gương mẫu của chính Ngài, và đó là những gì đã in đậm trong tâm trí của Ananda. Một số đệ tử của Ngài đã cảm nhận được điều đó, có nghĩa là họ không thể nào quy hết Phật giáo vào những lời giảng dạy của Đức Phật (*ngoài giáo lý còn có cả tình thương yêu và lòng từ bi*). Theo họ Phật giáo không chỉ đơn giản là trí tuệ có nghĩa là giáo huấn, mà còn là tình thương yêu và lòng từ bi, hiện lên từ cuộc sống của chính Đức Phật. Nói đến Phật giáo thì phải nghĩ ngay đến cả hai khía cạnh đó. Thật vậy, chúng ta phải đạt được sự giác ngộ hầu giúp mình trông thấy sự thật: đây là khía cạnh trí tuệ. Thế nhưng chúng ta cũng phải cố gắng đạt được trí tuệ vì mục đích mang lại phúc hạnh cho tất cả chúng sinh: đây là khía cạnh của lòng từ bi. Hai khía cạnh đó gộp chung với nhau sẽ làm hiện lên lý tưởng của người bồ-tát. Đây chính là phương thức và nguyên nhân đưa đến sự hình thành của lý tưởng người bồ-tát.

Ananda hết lòng chăm lo cho Đức Phật, không nghĩ gì đến sự thăng tiến tâm linh của mình, vì thế người ta có thể xem Ananda như là người bồ-tát đầu tiên. Nếu có thể tin vào những điều thuật lại trong kinh sách thì sau khi Đức Phật nhập diệt, Ananda lại tiếp tục con đường của Ngài, tức là đi hết nơi này đến nơi khác để thuyết giảng *Dhamma*, bước theo sau là cả một đoàn các tỳ kheo đông đảo. Thế nhưng chính cung cách hành xử đó của Ananda cũng đã từng bị chỉ trích (*cho rằng Ananda không màng đến sự giải thoát và giác ngộ cuối cùng cho riêng mình*). Tuy nhiên nếu như có một người nào đó hành xử gần nhất với Đức Phật, thì nhất định người ấy sẽ không phải là ai khác hơn là Ananda. Các câu chuyện thuật lại đôi khi không được trung thực (*trách Ananda không quyết tâm tu tập cho riêng mình*); thì không thể tin hết được. Dầu sao Ananda cũng đã vượt qua lịch sử Phật giáo như là một nhân vật tạo được nhiều sự chú ý nhất, không có một vị arahant (A-la-hán) nào sánh kịp, kể cả Mahakassapa (Ma-ha Ca-diếp) và cả Moggallana (Mục-kiền-liên).

Một số người cho rằng Ananda cố ý trì hoãn việc tu tập của mình là để có thì giờ chăm lo cho Đức Phật, vì thế nên không đạt được giác ngộ trước khi Đức Phật nhập-niết-bàn. Cách suy nghĩ đó khá hơi hợt, bởi vì đây là cách cho rằng sự chăm lo cho kẻ khác không liên hệ gì đến sự thăng tiến tâm linh của mình. Thế nhưng phải hiểu rằng phục vụ kẻ khác cũng chính là một thành phần của việc tu tập. Hơn thế nữa người ta có thể bảo rằng lý tưởng phục vụ kẻ khác là một trong số các con đường phát triển tâm linh hữu hiệu nhất. Trên con đường đó, người tu hành sẽ vượt lên trên cái ngã của mình, các quyền lợi cá nhân và các tham vọng của mình, và đây cũng là những gì mà Ananda đã làm.

Ananda chăm lo cho Đức Phật không hề là cách chọn cho mình con đường dễ dãi và hơi hợt. Kinh sách đã rất dứt khoát về điểm này: Ananda trì hoãn việc phát triển tâm linh của mình là để nhận lãnh một trọng trách khác cao quý hơn. Thật vậy, Kinh điển Pali cho biết Ananda chỉ đạt được cấp bậc arahant (A-la-hán) sau *parinirvana* (nhập-niết-bàn) của Đức Phật, thế nhưng không hề có ý nêu lên sự trễ nải đó là vì lý do Ananda phải chăm lo cho Đức Phật. Thế nhưng, thiết nghĩ chúng ta cũng nên suy nghĩ thêm về sự kiện đó, sở dĩ sự trễ nải

đó đã xảy ra phải chăng là vì Ananda không xem cuộc đời tu tập của mình là để đạt được một mục đích nhất định nào đó như các vị arhant khác. Dường như Ananda không quan tâm mấy đến mục đích đó của mình. Nếu muốn làm sáng tỏ về vấn đề này thì phải cần thêm nhiều khảo cứu khác nữa. Đối với nhiều thể dạng tu tập khác cũng vậy, cũng cần phải nghiên cứu thêm. Người ta có thể suy đoán được ý nghĩa tâm linh về các thể dạng tu tập đó, thế nhưng nguồn gốc lịch sử thì hết sức khó truy tìm (*những gì trên đây cho thấy sự cố gắng của nhà sư Sangharakshita trong việc tìm hiểu và truy tìm nguyên nhân và nguồn gốc đưa đến lý tưởng của người bồ-tát và cũng có nghĩa là của cả Đại thừa. Trên phương diện tín ngưỡng thì điều đó có thể "suy đoán" được, thế nhưng trên phương diện sử học thì thật hết sức khó chứng minh các điều "suy đoán" đó*).

Cũng vậy, thật khó giải thích tại sao lý tưởng của người bồ-tát lại xuất hiện dưới hình thức một trào lưu tu tập nêu lên một sự khác biệt với quan điểm của những người không bước theo cùng một đường hướng tu tập với mình. Thế rồi vào một ngày nào đó, họ tự gọi cách tiếp cận ấy của mình là *Mahayana*, có nghĩa là "con đường rộng lớn" hay "cỗ xe lớn", và gọi những người không chấp nhận cùng một phương cách tiếp cận như họ là những người bước theo *Hinayana*, là "con đường nhỏ" hay "cỗ xe nhỏ" (Trong số tất cả các học phái xưa, đại diện duy nhất ngày nay của con đường *Hinayana* là Phật giáo Theravada) (*các lời ghi chú trong hai dấu ngoặc này là của dịch giả trong bản dịch tiếng Pháp. Thiết nghĩ cũng có thể xem Phật giáo Theravada là cốt lõi của Phật giáo nói chung. Nếu muốn bước theo Phật giáo Đại thừa một cách đúng đắn và nghiêm chỉnh thì trước hết phải thấu triệt và nắm vững "cốt lõi" đó của toàn bộ Phật giáo. Mahayana là một "cỗ xe lớn" có thể chuyên chở được nhiều người, thế nhưng dường như cũng khá nặng nề và kèn càng. một cỗ xe nhỏ dường như đôi khi cũng có cái lợi của nó. Dầu sao trí tuệ cũng phải cần đến từ bi và ngược lại từ bi cũng phải cần đến trí tuệ. Trí tuệ không từ bi hay từ bi không trí tuệ có thể đưa đến những sự tai hại khôn lường*).

Các sự kiện lịch sử đôi khi thiếu chính xác. Giáo huấn do Phật giáo Theravada lưu giữ, tuy phải trải qua một thời gian thật dài gồm nhiều

thể kỷ, thế nhưng vẫn bảo toàn được một phần lớn tinh thần và cả các lời giảng trong giáo huấn nguyên thủy của Đức Phật. Vậy nếu những người "hynayana" (tiểu thừa) không hề quan tâm đến cuộc đời của Đức Phật [mà chỉ nghĩ đến giáo lý] thì tại sao trong Kinh điển Pali các câu chuyện về cuộc sống của Đức Phật lại được ghi chép tỉ mỉ đến như thế? Điều đó phải chăng đã cho thấy không những họ chỉ biết chú tâm vào giáo huấn của Đức Phật mà cả cuộc đời của Ngài nữa.

Tuy nhiên người ta cũng có thể bảo rằng họ lưu giữ kinh điển chủ yếu chỉ là để bảo toàn giáo huấn của Đức Phật, nhưng đồng thời thì họ cũng ghi chép luôn cả những gì mà họ có thể làm được, nhưng không hề quan tâm đến các thứ ấy. Dầu sao chúng ta cũng phải biết ơn họ về những gì mà họ đã làm, bởi vì nếu không có các kinh sách mà họ lưu giữ được thì ngày nay làm gì mà chúng ta có được một ý niệm về Phật giáo trong các thời kỳ tiền khởi. Tất nhiên chúng ta không thể nào hình dung được Phật giáo là gì qua các trước tác của *Mahayana* (Đại thừa). Các trước tác đó trên phương diện tổng quát cho thấy một sự cố gắng tái lập một cấu trúc mới cho toàn thể giáo huấn Phật giáo, với chủ đích không những chỉ quan tâm đến Đức Phật lịch sử mà cả những gì mà người ta gọi là cuộc sống mẫu mực (khuôn mẫu, lý tưởng/archetypal) của Ngài (*có nghĩa là Đức Phật là hiện thân của một chúng sinh siêu nhiên, ngoài trí tuệ còn hàm chứa cả một quyền năng thiêng liêng. Và đây cũng là những gì đưa dẫn giáo huấn của Đức Phật đến gần một tín ngưỡng*).

Các phần cuối trong Kinh điển Pali (*tức là phần bình giải trong Tạng Luận*) dù đã được chọn lọc cẩn thận, thế nhưng vẫn còn giữ được một số khía cạnh nguyên thủy trong giáo huấn, giúp chúng ta tìm hiểu thêm về giáo huấn này. Một số kinh sách *Mahayana*, chẳng hạn như các bài kinh trong *Ratnakuta* (*Bảo Tích kinh, một bộ kinh của Đại thừa, gồm 49 bài kinh, nêu lên một đường hướng tu tập cân bằng giữa từ bi và trí tuệ*) dường như cũng hàm chứa một vài dấu vết nguyên thủy trong giáo huấn của Đức Phật. Thế nhưng một số khác, chẳng hạn như kinh Hoa Sen (*Suddharmapundarikasutra, là một bộ kinh có xu hướng chú trọng nhiều hơn đến các phương tiện thiện xảo/upaya thay vì "giáo huấn"*). *Đây cũng là một điểm tế nhị, có thể khiến người tu*

tập không trông thấy rõ con đường do Đức Phật vạch ra, có nghĩa là dễ bị lạc hướng trong các ngõ ngách của các phương tiện thiện xảo. Ngoài ra cũng cần lưu ý là chữ Đại thừa/Mahayana lần đầu tiên được nêu lên trong bộ kinh này) gần như không có một sự liên hệ nào với giáo huấn lịch sử của Đức Phật cả. Qua các kinh sách *Mahayana* người ta có thể tạo ra cho mình một sự hiểu biết khá đầy đủ về tinh thần Phật giáo, thế nhưng nếu muốn tìm lại những lời thuyết giảng nguyên thủy mà tinh thần Phật giáo đó đã được hình thành, thì nhất thiết phải quay lại với Kinh điển Pali. Dầu sao đi nữa, như đã được trình bày trên đây, chúng ta cũng có thể tìm thấy trong các các kinh sách này các mẫu chuyện thật sinh động về con người và cả cuộc sống của Đức Phật.

Vài lời ghi chú của người chuyển ngữ

Bài viết trên đây cho thấy một sự cố gắng vượt bậc của nhà sư Sangharakshita trong việc truy tìm nguồn gốc tiền khởi nhất đưa đến lý tưởng của người bồ-tát và cũng là của toàn thể Đại thừa. Nguồn gốc đó phát sinh từ Con người và Cuộc sống của Đức Phật và của cả người đệ tử bên cạnh Ngài là Ananda. Các học giả Tây phương nói chung thường quan tâm đến những gì thật chính xác, trên phương diện sử học cũng như triết học, riêng đối với tôn giáo thì các nhân vật lịch sử thường thu hút họ nhiều hơn là các nhân vật sáng tạo mang tính cách tín ngưỡng. Do đó tư liệu tìm hiểu về Ananda thật dồi dào và phong phú.

Ananda được gia nhập Tăng đoàn hai năm sau khi Đức Phật đạt được giác ngộ và bắt đầu thuyết giảng. Ananda được chính Đức Phật thụ phong và cũng là một trong số các đệ tử lâu đời nhất luôn bên cạnh Ngài và từng chứng kiến giây phút *parinirvana* (nhập-niết-bàn) của Ngài. Tóm lại Ananda là một trong số các đệ tử chịu nhiều ảnh hưởng của Đức Phật nhất, và cũng được thừa hưởng nhiều giáo huấn nhất, ngược lại Ananda cũng là người tạo được nhiều ảnh hưởng đối với Đức Phật. Sau đây chỉ xin đơn cử vài sự kiện đáng lưu ý.

Ananda từng thuyết phục Đức Phật cho phép mẹ nuôi của mình là Mahaprajapati Gautami được gia nhập Tăng đoàn, đánh dấu sự thành lập của Tăng đoàn tỳ-kheo-ni đầu tiên. Một sự kiện khác đáng để suy nghĩ là sau

hơn bốn mươi năm gia nhập Tăng đoàn cho đến khi Đức Phật nhập diệt, Ananda vẫn chưa đạt được cấp bậc arahant (A-la-hán). Thế nhưng nếu muốn tham gia vào ban điều hành của Đại hội kết tập Đạo Pháp tổ chức lần thứ nhất sau *parinirvana* của Đức Phật thì ít ra cũng phải đạt được thể dạng arahant. Trong khi đó hầu hết các đệ tử khác lúc bấy giờ đều cho rằng sự tham gia của Ananda vào ban điều hành không thể nào thiếu sót được, vì thế Ananda đã phải ra sức biệt tu trong một khu rừng cho đến khi kiệt lực, gần như ngất xỉu, để đạt được cấp bậc này. Kinh sách cho biết Ananda có một trí nhớ phi thường, một mình Ananda nhớ được 82000 bài kinh, các tỳ kheo khác chỉ nhớ được 200 bài.

Thế nhưng thiết nghĩ dường như sự kiện đáng lưu ý nhất và cũng quan trọng nhất trong cuộc đời tu tập của Ananda là trở thành người phụ tá thường trực của Đức Phật sau 20 năm đầu tiên sinh hoạt với Tăng đoàn. Trong suốt thời gian này các tỳ-kheo luân phiên nhau làm phụ tá cho Đức Phật, thế nhưng một hôm Đức Phật triệu tập toàn thể Tăng đoàn và cho biết là Ngài muốn chọn một người phụ tá thường trực bên cạnh Ngài. Nhiều tỳ kheo tỏ ý muốn nhận lãnh trách vụ đó, thế nhưng Ananda không tỏ lộ gì cả. Đức Phật bèn hỏi Ananda tại sao lại không có ý kiến gì, và chỉ khi đó Ananda mới cho biết là mình rất muốn làm phụ tá cho Đức Phật, thế nhưng Ananda cũng xin Đức Phật chấp nhận tám điều kiện do mình đưa ra. Tám điều kiện đó gồm chung trong ba điểm chủ yếu: điểm đầu tiên là Đức Phật sẽ không ban tặng hoặc dành riêng bất cứ một sự ưu ái nào cho cá nhân mình; điểm sau đó là Ananda có quyền từ khước hoặc chấp thuận lời mời Đức Phật của bất cứ ai, và đồng thời cũng có quyền khước từ hoặc chấp thuận lời thỉnh cầu yết kiến Đức Phật của bất cứ ai; điểm sau cùng là Đức Phật chấp nhận trả lời các câu hỏi do mình nêu lên và được phép lập lại những lời thuyết giảng của Đức Phật trong khi Ngài vắng mặt. Đức Phật đã chấp thuận những lời thỉnh cầu đó, và bắt đầu từ đó Ananda đã trở thành người phụ tá của Đức Phật cho đến ngày Ngài nhập-niết-bàn. Sau 20 năm gia nhập Tăng đoàn và sau đó là hơn 20 năm làm phụ tá cho Đức Phật, gồm chung tất cả là hơn 40 năm Ananda đã sống bên cạnh Đức Phật.

Thế nhưng phía sau sự kiện trên đây còn có những gì khác hơn và sâu xa hơn khiến

chúng ta phải suy nghĩ hay không? Phải chăng Đức Phật đã có ý chọn Ananda làm người phụ tá cho mình trước khi nêu lên ý định đó trước đại hội, thế nhưng Ngài không chỉ định ngay trước đại hội mà chờ Ananda đưa ra điều kiện và sau đó thì mới chấp thuận? Đó là cách tránh mọi sự ganh tị và phân bì có thể xảy ra trong Tăng đoàn, và phải chăng đây cũng là một tầm nhìn xa về sự tiếp nối của con đường *Dhamma* do Ngài vạch ra?

Trước khi nhập diệt, Đức Phật đưa ra các lời di huấn, nhưng không chỉ định một đệ tử nào thay mình giảng dạy và hướng dẫn Tăng đoàn. Trong bài viết trên đây nhà sư Sangharakshita nêu lên hình ảnh Ananda, sau *parinirvana* của Đức Phật, đã tiếp tục con đường của Ngài, tức là đi hết nơi này đến nơi khác để thuyết giảng, với cả một đoàn tỳ-kheo đông đảo bước theo sau. Phải chăng Đức Phật đã trông thấy hình ảnh đó từ hơn hai mươi năm trước?

Ngoài ra trong bài viết trên đây, nhà sư Sangharakshita cũng đã nêu lên cho thấy sự hy sinh của Ananda đối với Đức Phật và lòng nhân từ vô biên của Đức Phật, là hai yếu tố đưa đến sự hình thành của lý tưởng người bồ-tát. Cái lý-tưởng đó là một sức mạnh, một cái gì đó từ bên ngoài thu hút chúng ta nhìn vào đó để bước theo. Thế nhưng trong khi bước đi trên con đường đó, thì sức mạnh đó, lý tưởng đó, sự thu hút đó lại tạo ra các tác động hướng vào bên trong con người của mình, biến cải tâm thức của chính mình. Thật vậy khi nào nhận thấy được thật sâu xa và chân thật khổ đau của từng mỗi chúng sinh và của tất cả chúng sinh, từ trong quá khứ cho đến hiện tại và cả tương lai, trên hành tinh này và cả trong cùng khắp vũ trụ, thì khi đó chúng ta cũng sẽ nhận thấy được sự rộng lớn của lý tưởng đó, cái trọng trách bao la đó nơi người bồ-tát. Cái lý tưởng hay trọng trách đó không nhất thiết chỉ hiện ra trước mắt mình qua hình ảnh của Đức Phật, của Ananda hoặc của đoàn người bước theo họ, mà là ở bên trong chúng ta, hiện lên từ con tim và khối óc của chúng ta, từ Phật tính của từng mỗi chúng ta. Cái trọng trách đó, cái sức mạnh đó, cái lý tưởng đó dường như không có một điểm chấm dứt nào cả.

Bures-Sur-Yvette, 24.04.2020

• **Hoang Phong** chuyển ngữ

NGŨƠNG VỌNG MÙA VU LAN BÁO HIẾU

• Thích Thánh Trí

Trong văn hóa của dân tộc Việt Nam, ý nghĩa hiếu đạo được xem là một di sản quý báu, một chất liệu sống tốt đẹp được mọi người yêu chuộng và giữ gìn. Khi Phật Giáo được truyền bá vào Việt Nam thì đạo đức dân tộc và đạo đức Phật Giáo hòa quyện vào nhau như nước với sữa. Từ đó, mùa Vu Lan Hiếu Hạnh đã mặc nhiên ăn sâu vào tâm thức của mỗi người dân Việt, và tinh thần này đã ảnh hưởng mạnh mẽ trong xã hội, trong cộng đồng nhân loại bởi vì hơn bao giờ hết Vu Lan dạy con người những kỹ năng sống thật hữu ích cho tự thân và tha nhân.

Dù cuộc sống có thay đổi thế nào đi chăng nữa thì chữ hiếu và tình Người vẫn là nền tảng vững chắc để xây dựng đạo đức xã hội. Con đường sống đạo đức là con đường dẫn tới hạnh phúc cho mình và cho muôn người hay có thể nói rằng đạo đức chính là hạnh phúc. Phật giáo đã mở ra cho nhân loại một hướng nhận thức mới cho đời để đem lại hạnh phúc đích thực cho nhân sinh.

Văn hóa nước Mỹ có ngày Mother Day, Father Day, ngày Thanks Giving, còn trong Phật Giáo chúng ta có cả mùa Vu Lan, đó là mùa Hiếu Hạnh thiêng liêng đã tồn tại trong lịch sử nhân loại trong thời gian khá dài từ bao đời nay. Liên Hiệp Quốc đã chính thức công nhận ngày đức Phật đản sanh là ngày hòa bình thế giới thì chúng ta có thể gọi rằng ngày Vu Lan là ngày của lễ hội của trái tim, của tình người; ngày về nguồn; ngày của tinh thần tri ân, báo ân và tìm cách đền ơn đáp nghĩa chung cho toàn thể xã hội. Riêng trong giới Phật Giáo đồ chúng ta thì chúng ta nên tổ chức và nâng cấp nội dung mùa Vu Lan Hiếu Hạnh để ngày này, mùa này trở thành mùa "sống đạo" mang tính cách chia sẻ, chăm lo sự sống cho nhau, nuôi dưỡng hành tinh chúng ta bằng trái tim Đại bi theo lời Đức Phật dạy thì hình ảnh Phật Giáo và người Phật tử luôn là bức tranh an lạc, tươi mát, hiền từ mà ai bước đi trên đời sống tâm linh hướng thượng cũng đều cảm nhận niềm kính ngưỡng khi nghĩ về.

Vu Lan nói cho đủ là Vu Lan Bồn. Đây là dịch âm tiếng Hán Việt, nguyên tiếng Phạn là Ullambana, có nghĩa là cởi bỏ mọi trói buộc, giải phóng mọi tai ách, mọi khổ lụy cho các chúng

sanh bị hành hình treo ngược hay chịu mọi thống khổ nơi chốn u đồ và các nẻo ác. Lễ Vu Lan được xuất phát từ tấm gương hiếu hạnh cứu thân mẫu của Tôn giả Mục Kiền Liên được chép lại trong Kinh Vu Lan Bồn. Kinh dạy rõ về ân nghĩa song thân, về phương pháp báo hiếu và về đạo lý nhân quả. Từ đó, tinh thần hiếu đạo này đã thấm sâu vào lòng người và đã trở thành nét đẹp văn hóa của Phật tử Việt Nam nói riêng và các quốc gia Phật giáo nói chung.

Chúng ta có thể gọi Vu Lan là lễ hội của trái tim bởi vì trong giờ phút thiêng liêng này, hàng triệu con tim cùng một nhịp đập, hàng triệu đôi mắt đang cùng nhìn về một hướng để thắp lên thông điệp thương yêu vô bờ bến đối với song thân phụ mẫu hiện tiền cũng như cha mẹ trong nhiều đời quá khứ. Thương yêu cha mẹ vì người đã ban tặng cho chúng ta sự sống màu nhiệm để được hiện hữu trong cuộc đời này. Thương yêu cha mẹ vì người đã trao cho chúng ta gia tài trí tuệ để nhận chân được giá trị đích thực của cuộc đời. Thương yêu cha mẹ vì người đã tặng cho chúng ta trái tim nhân ái để nuôi dưỡng nguồn mạch của sự sống.

Chúng ta cũng có thể gọi Vu Lan là lễ hội văn hóa của tình người bởi vì Vu Lan không chỉ dành riêng cho người Phật tử hay trong đạo Phật mà lễ hội Vu Lan báo Hiếu đã mở rộng tâm hồn để kết nối nhịp cầu thương yêu với tất cả mọi loài chúng sanh trong khắp cùng pháp giới. Lại nữa, chúng ta cũng có thể gọi Vu Lan là ngày về nguồn, vì đây là dịp để chúng ta truy niệm nguồn gốc hiện hữu của chúng ta trên thế gian này và là cơ hội để mình nhớ đến những ân tình đã cứu mang chúng ta tồn tại và phát triển trong cuộc sống hôm nay. Có thể nói rằng không ai trên đời này có thể tự mình tồn tại một cách độc lập hay tách rời mình ra khỏi những mối quan hệ giữa con người với con người, giữa con người với muôn loài thiên nhiên mà sống được; hiển nhiên sự sống của con người được vận hành bằng những mối tương quan, tương duyên chẳng chịt hoặc trực tiếp hoặc gián tiếp với tất cả mọi người, mọi loài trên hành tinh này. Nghĩa rằng, mình sống vì mọi người, mọi loài thì mọi người, mọi loài cũng sống vì mình. Đây là tinh thần nhân văn cao cả mang đậm ý nghĩa "uống nước nhớ nguồn, ăn quả nhớ kẻ trồng cây" được thể hiện trong giáo lý Duyên Sinh hay trùng trùng duyên khởi mà đức Thế Tôn đã chứng ngộ sau bốn mươi chín ngày đêm thiền định dưới cội Bồ Đề.

Bàng bạc trong các kinh điển thuộc cả hai hệ Nam truyền và Bắc truyền Đức Phật đã dạy về

con đường hiểu đạo một cách sâu sắc và tường tận. Ngài dạy rằng: "tâm hiểu là tâm Phật, hạnh hiểu là hạnh Phật" hay "ra đời mà không gặp Phật, biết phụng sự cha mẹ tức là phụng sự Phật". Như vậy, Đức Phật đã nâng địa vị của cha mẹ lên ngang tầm với ngài, xem cha mẹ hiện tiền như Phật tại thế mà ngài dạy chúng ta phải hết lòng nuôi dưỡng, phụng thờ cha mẹ cho trọn đạo làm con. Và vì sao chúng ta lại nhớ đến công ơn sanh thành dưỡng dục của cha mẹ? Xin thưa, bởi vì nếu không có chín tháng cưu mang, ba năm nhũ bộ thì chắc chắn chúng ta không có mặt cho đến ngày hôm nay. Từ lòng mẹ, ta bước vào đời và ta được bảo bọc trong vòng tay thương yêu của cha mẹ. Sự hy sinh một cách thầm lặng từ vật chất đến tinh thần để đàn con trẻ có cuộc sống an vui, hạnh phúc khi con mới lọt lòng đến lúc cha mẹ nhắm mắt là cả một quá trình gian nan, khổ nhọc và khó ai có thể cam chịu ngoại trừ hai đấng sinh thành.

Chư Tổ cũng dạy: "hiếu là nền tảng của đạo đức". Mà đạo đức hay phẩm chất của đời sống đều bắt nguồn từ dòng chảy của chất liệu thương yêu. Và vì vậy, khi nào sự thương yêu còn có mặt trong trái tim của chúng ta thì khi ấy hạnh phúc vẫn còn có mặt. Ngược lại, khi trái tim của mình cạn nguồn thương yêu, mình không thể thương được người sinh ra mình thì lúc đó đời sống của mình thật sự bất hạnh và vô nghĩa. Trái tim không có sự thương yêu là trái tim khô héo, cằn cỗi, chẳng khác nào một vùng sa mạc không có một chút nước non, cây cỏ không thể sinh trưởng và tồn tại được.

Nếu có tiền, chúng ta có thể mua được mọi thứ trên đời này nhưng chúng ta không thể mua được tình mẫu tử hay phụ tử. Trong thời đại văn minh khoa học hiện nay, hầu như mọi giá trị tinh thần đều bị đảo lộn, ảnh hưởng tiêu cực của nền kinh tế thị trường đã xuất hiện lối sống thực dụng, hưởng thụ khiến cho những người bạn trẻ chạy theo lợi ích vật chất tầm thường mà quên đi những giá trị truyền thống của bản sắc văn hóa dân tộc, quên đi những nghĩa vụ thiêng liêng của con cái đối với cha mẹ để rồi một ngày bất ngờ nào đó, được tin cha mẹ qua đời thì lúc đó người bạn trẻ mới giật mình tỉnh thức hối hận là mình đã vô tình đánh mất những bảo vật mà mình đang có trong tay. Cho nên, điều đầu tiên là chúng ta phải biết trân quý sự hiện hữu của cha mẹ mình. Sự hiện hữu đầy an lạc, hạnh phúc của cha mẹ là tặng phẩm vô giá của đời con mà không phải ai trên thế gian này cũng may mắn có được điểm phúc ấy. Vậy làm thế nào để cha mẹ có niềm vui tươi và phúc lạc trong cuộc

sống? Thưa rằng, trước hết người con phải kiện toàn cho chính mình đời sống đạo đức theo lời Phật dạy. Đời sống đạo đức là đời sống luôn đặt sự lợi ích của mọi người, mọi loài lên hàng đầu bởi vì sự hiểu thảo không có mặt trong những con người có tâm hồn bệnh hoạn, đầy dẫy tham sân si và ích kỷ. Cha mẹ rất vui sướng khi nhìn thấy con cái mình tạo dựng cuộc sống bằng con đường chánh đạo, anh em biết thương yêu giúp đỡ lẫn nhau, biết quý kính Tam Bảo, thể hiện đúng tinh thần tử bi trí tuệ của đạo Phật vào đời sống hằng ngày, biết khiêm nhường, lễ phép với mọi người, biết làm những việc phước thiện, biết tô bồi phước đức, biết bảo vệ đời sống của mình và của mọi người bằng tình thương và sự hiểu biết v.v... Nhìn thấy con cái có đời sống tốt đẹp như vậy, cha mẹ dù có ăn tương, ăn rau cũng mãn nguyện lắm rồi. Ngược lại, nếu con cái có làm đến ông to bà lớn gì đi chẳng nữa nhưng con cái không coi ai ra gì, luôn luôn làm những điều phi pháp, những điều bất nhân thất đức, hại người khác để vơ vét tiền của vật chất về cho mình thì con cái dù có dâng sơn hào hải vị cho cha mẹ nhưng cha mẹ cũng nuốt không trôi.

Thứ đến, ngoài việc phụng dưỡng đời sống vật chất cho cha mẹ ra, con cái phải hết lòng tạo mọi điều kiện để cha mẹ có thời gian tu tập, quy hướng Tam Bảo, an trú trong giáo pháp giác ngộ giải thoát của đức Như Lai. Nếu cha mẹ đã quá vắng thì chúng ta có thể vận dụng năng lượng tâm linh nhờ vào sự tu tập của mình kết hợp với những việc làm thiết thực nhất nhằm đem ánh sáng từ bi trí tuệ của đạo Phật gieo rắc đến khắp pháp giới muôn loài chúng sanh để hồi hướng tất cả những phước lành đó để cầu nguyện cho cha mẹ sanh về thế giới an lành của mười phương chư Phật thì việc làm như vậy mới xứng đáng là chân tinh thần hiếu đạo của người con Phật.

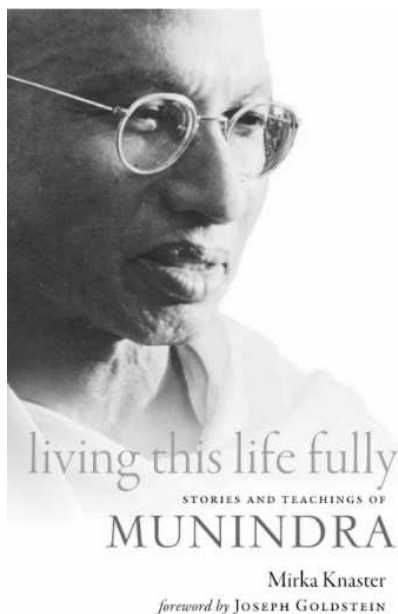
Tóm lại, không phải đến ngày Vu Lan chúng ta mới thể hiện niềm tri ân, báo ân và tìm cách đền ân đáp nghĩa đối với song thân phụ mẫu mà chúng ta phải sống với tâm niệm hiếu hạnh trong từng giây phút của đời sống hằng ngày. Sống được như vậy thì chúng ta chính là hiện thân của đức Đại Hiếu Mục Kiền Liên giữa cuộc đời này để cứu vãn những tình huống suy thoái đạo đức, cứu vãn những con người bất nhân bất hiếu nhằm chuyên chở nhịp cầu hiếu đạo đến với thế giới loài người chúng ta. Đây là ý nghĩa cao thượng nhất dâng lên cúng dường mười phương Tam Bảo và song thân phụ mẫu trong ngày Đại lễ.

TRONG THIÊN TAI VÀ BIẾN ĐỘNG COVID 19 GIỮ TÂM BÌNH THẢN TRONG TỈNH THỨC

(BE SIMPLE AND EASY, JUST
REST IN AWARENESS)

TÁC PHẨM:
LIVING THIS LIFE FULLY-
STORIES AND TEACHINGS OF
MUNINDRA

Tác giả **Mirka Knaster**
Chuyển ngữ
Nguyễn Thượng Chánh, DVM

Theo Thiền sư Munindra (1915- 2003), tỉnh thức không phải là điều huyền bí nhưng đó là một trạng thái bình thường mà chúng ta ai cũng có thể thực hiện được bất cứ lúc nào hết.

Nên hành thiền trong mọi hoàn cảnh và cho mọi sự việc: lúc ăn, lúc uống, lúc thay quần áo, lúc thấy, lúc nghe, lúc ngủ, lúc nếm, lúc sờ mó, lúc suy nghĩ...

Bất cứ việc gì chúng ta làm thì nên làm trong **chánh niệm** (*mindfully*), **sinh động** (*dynamically*), **trọn vẹn** (*totality*) và **hoàn tất** (*completeness, thoroughness*).

Đó là thiền.

Không phải chỉ có suy nghĩ mà thôi, nhưng đó còn là nhận thức từng khoảnh khắc, từng giây phút một mà **không để tâm bám víu vào** (*not clinging*), **không kết tội, không**

phán xét, không đánh giá (*not evaluating*), **không so sánh, và không lựa chọn**.

Thiền định không phải chỉ có ngồi mà thôi. Đó là một lối sống cần được gắn liền vào suốt cuộc đời của chúng ta.

Thiền định được xem như một lối giáo dục về cách nhìn, cách nghe, cách ngủ, cách ăn, cách uống và cách đi đứng trong tỉnh thức hoàn toàn.

Khai mở **chánh niệm** (*mindfulness*) là yếu tố quan trọng nhất trong tiến trình dẫn đến **giác ngộ** (*process of awakening*).

Tâm ý và chánh niệm

Bản chất của tâm ý là không có màu sắc. Khi đượm màu sắc, đó là "**tham ý**" (*greedy mind*). Khi sân hận bùng ra ngay trong giây phút, đó là "**tâm ý nóng giận**" (*angry mind*).

Nếu không có chánh niệm (*sati, mindfulness*), tâm ý sẽ bị chi phối bởi sự nóng giận, căm giận. Sân hận, tạo ra độc tố và làm ô nhiễm tâm ý. Nhưng tâm ý không phải là nóng giận, nóng giận không phải là tâm ý. Tâm ý không phải là tham (*greed*), tham không phải là tâm ý.

Tâm ý không mang bản chất thương hay ghét, thích hay không thích. Tâm ý (*mind*) có nghĩa là "**khả năng hiểu biết**" (*knowing faculty*), "**khả năng tri nhận**" (*cognizing faculty*).

Chánh niệm là một việc khác: **tỉnh giác** (*alertness*), **tỉnh thức** (*awareness*), **nhớ lại** (*remembering*), **chuyên tâm** (*heedfulness*). Nó có nghĩa là không quên, chỉ cần tỉnh thức, chánh niệm những việc gì đang xảy ra. Khi chúng ta phải đi trên cầu tre chật hẹp để qua sông, chúng ta phải thận trọng từng bước một. Nếu quên đi, có thể mình sẽ bị rơi xuống nước. Lúc không có chánh niệm chúng ta sẽ bị thương hoặc bỏ mạng.

Vậy, thực tế cho biết chánh niệm là sự không quên những gì đang thật sự xảy ra ngay trong giây phút hiện tại, trong tư tưởng, trong ý nghĩ, trong lời nói và cả trong hành động.

Thiền sư Munindra nói rằng mặc dù tâm ý lúc nào cũng có đó, nó vẫn hoạt động, nhưng không phải lúc nào chánh niệm cũng vẫn hiện diện bên ta.

"Rất nhiều lúc bạn cảm thấy tâm ý còn đó, ở ngay bên bạn, nhưng bạn không ở bên tâm ý. Tâm ý đang ở tận đâu đâu vì bạn đang bận

lo nghĩ đến chuyện gì khác chẳng hạn như trong lúc đang ăn, đang nhai một cách máy móc, không cần suy nghĩ, **không có chánh niệm** (*unmindfully*).

Chỉ có một cách duy nhất để hướng dẫn mọi hành động đó là **cần phải có tỉnh thức trong từng giây phút một** (*with moment to moment awareness*)”.

Có nhiều cách hành thiền chánh niệm

Thiền sư Murindra cho rằng có nhiều cách hành thiền chánh niệm *vipassana* (*inside meditation*, nội quán). Tất cả đều là phương tiện. Khi đã hiểu được cách hành thiền của một môn phái rồi thì thiền giả có thể tiếp nhận dễ dàng phép hành thiền của các môn phái khác.

Bất kỳ theo cách của một môn phái nào đi nữa thì cũng đều có ích lợi hết, và nên ghi nhớ rằng mình phải giữ cho tâm rộng mở vì không có gì để bám víu cả.

Khi tâm ý đã đạt đến trạng thái tĩnh lặng rồi thì năng lực sẽ được phục hồi trở lại. Lúc đó hành thiền không cần phải cố gắng, không gò bó lắm. Nó trở nên hài hòa cho cả cơ thể.

Khi chúng ta đã hiểu rõ tiến trình của thiền quán rồi thì nó trở nên rất đơn giản.

Lúc chưa hiểu rõ, thì thiền có vẻ vô cùng khó khăn vì chúng ta chưa được huấn luyện để chỉ chấp nhận việc đang xuất hiện ra trong hiện tại mà không bám víu, không kết tội, không phán xét. Khi chúng ta hiểu được **Pháp** (*Dharma*) rồi, thì thiền trở thành một việc rất bình thường-nó là một lối sống.

Khi một người đã đạt được mức chánh niệm rồi thì một thời gian sau đó thiền trở nên tự động, không đòi hỏi một sự cố gắng nào cả cũng như không có tranh chấp với cơ thể.

Lợi ích của chánh niệm

Chúng ta dễ thành công trong mọi sinh hoạt nếu mình làm trong chánh niệm.

Không những chỉ có ích lợi về mức độ tâm linh (*spiritual*) mà thôi, nhưng chánh niệm cũng còn có ích lợi cả về mặt thể chất (*physical level*) nữa.

Đây là một tiến trình thanh lọc (*purification*). Khi tâm ý được tinh khiết, nhiều bệnh tật thuộc tâm thể (*psychophysical diseases*) sẽ khỏi đi một cách tự nhiên.

Chúng ta hiểu được các cơn tức giận, hận thù, ganh tức của chính mình- tất cả các tâm sở bất thiện (*unwholesome factors*) xuất hiện trong tâm ý nhưng chúng ta không hiểu tại sao

rất nhiều căn bệnh về tâm tích tụ một cách vô thức (*unconsciously*) hoặc do phản xạ từ cảm xúc (*reflex action emotionally*), có thể được kềm hãm lại, nhưng không thể xem là được loại bỏ hoàn toàn.

Thiền sư Munindra được hỏi có khi nào ngài nóng giận không? Ngài trả lời là đôi khi có. Nhưng khi nóng giận, cái kinh đến thì đều có dấu hiệu báo trước hết. Đó là cảm xúc khó chịu. Khi có dấu hiệu, chúng ta đừng nên để nó thoát ra ngoài miệng bằng lời nói hay bằng hành động. Hãy để nó đi qua. Hãy nhìn nó, nhận diện nó bằng chánh niệm, và thăm nhủ trong tâm: “nóng giận, nóng giận, nóng giận”.

Khi chúng ta tiếp cận và nhận ra được chúng, chúng ta sẽ cảm thấy bớt đi được một số bệnh tật về thể chất và về tinh thần. Chúng ta được dễ chịu, và yêu đời hơn.

Khi chúng ta để tâm đến chúng, chúng ta thấy chúng không có bản chất tĩnh (*not static*): Đó là một tiến trình, sau đó thì chúng biến đi, nhưng đừng mong đợi chúng đến hay chúng đi. Nếu mong đợi, chúng ta vướng mắc của mong đợi (*expecting mind*).

Không bám víu, không kết tội, không hy vọng. Bất cứ việc gì xảy đến cho mình thì hãy nhận nó như thế trong hiện tại, ngay trong giây phút đó, không khen, không ghét. Nếu thương thì mình nuôi dưỡng nó bằng tâm tham (*greed*), nếu ghét nó thì nuôi dưỡng bằng tâm sân hận (*hatred*). Cả hai cách đều làm cho tâm bị mất quân bình (*unbalanced*), không lành mạnh (*unhealthy*), không tốt (*unsound*).

Vật thể (*object*) tự nó không tốt cũng không xấu. Chính tâm ý mình gán cho nó một màu sắc-nói nó tốt hay xấu. Chúng ta bị ảnh hưởng bởi lý lẽ đó và có phản ứng. Hãy nhẹ nhàng, bình thản trước mọi sự việc khi nó xảy đến. Giữ cho tâm ý được quân bình. Chúng ta đang noi theo con đường Trung đạo (*middle path*). Hãy hoàn toàn tỉnh giác (*fully alert*).

Những cảm giác khó chịu, cảm giác xấu rất nổi bật trong ta. Ngược lại khi mình có được cảm giác tốt, dễ chịu thì mình hay ít quan tâm đến chúng. Mình không thích cảm giác khó chịu, bực bội nên kết tội chúng.

Chúng ta cần đào sâu trong cảm giác xấu. Chúng ta cần phải hiểu chúng là gì.

Cần phải có sự cân bằng giữa tâm và trí, giữa cảm xúc (*emotion*) và tri thức (*intellect*), giữa đức tin (*faith*) và sự khôn ngoan (*wisdom*). Vậy làm sao thực hiện? Chỉ

có *sati*, hay chánh niệm mới đem lại trạng thái quân bình, sự cân bằng cho cả hai.

Quá cố gắng làm cho chúng ta bồn chồn (*restless*), quá nhiều tập trung tư tưởng (*samadhi*, concentration) làm cho chúng ta buồn ngủ. Làm thế nào để biết cần bao nhiêu sức cố gắng, cần bao nhiêu *samadhi* mới đủ? Đó là nhiệm vụ của chánh niệm.

Khi có chánh niệm, sẽ có được sự quân bình giữa tâm và trí.

Kết luận

Nếu chúng ta biết sống giây phút hiện tại trong chánh niệm và với tâm trong sạch (thí dụ trong **đức hạnh**, (*virtue* hay *sila*) thì giây phút sắp tới sẽ viên mãn và có được một tương lai tốt đẹp.

Con đường Trung đạo sẽ đưa ta về hướng giải thoát, hoàn toàn ra ngoài vòng sanh tử./.

Giải thích thêm: **Trung Đạo hay Bát Chánh Đạo**:

"Con đường dẫn tới giải thoát khổ đau được gọi là Trung Đạo vì nó tránh hai cực đoan, đó là hưởng thụ lạc thú vật chất và ép xác khổ hạnh.

Chỉ khi nào thân thể được thoải mái với những tiện nghi hợp lý mà không hưởng thụ những lạc thú vật chất một cách quá đáng, thì tâm trí mới có sự trong sáng và khỏe mạnh để hành thiền và chứng ngộ chân lý.

Pháp tu Trung Đạo là siêng năng vun bồi đức hạnh, hành thiền, và đạt đến trí tuệ, là những pháp tu được giải thích chi tiết trong Bát Chánh Đạo, đó là tám điều chánh đưa đến an lạc và giác ngộ: bao gồm: Chánh ngữ, Chánh nghiệp và Chánh mạng là trau dồi đức hạnh. Đối với Phật tử tại gia thì cố gắng giữ năm giới:

1/ Không giết người hay các loài sinh linh khác;

2/ Không cố ý lấy tiền bạc và tài sản của người khác;

3/ Không tà dâm;

4/ Không nói dối, nói lời độc ác, nói lời thù dật và nói lời hai lưỡi;

5/ Không uống rượu hay các chất ma túy, là những thứ làm suy yếu sự chánh niệm và ý thức về đạo đức.

Chánh tinh tấn, Chánh niệm và Chánh định, là nói đến việc hành thiền vốn có tính cách thanh lọc tâm trí qua chứng nghiệm trạng thái an tĩnh nội tâm và hành thiền còn có tính cách tăng cường cho tâm trí thông hiểu ý nghĩa của đời sống. Chánh Kiến và Chánh Tư Duy là sự hiển lộ của Phật trí, chấm dứt mọi khổ đau, chuyển hóa bản thân và đạt được sự an lạc bất biến cùng với từ bi vô lượng."

(Nguyên tác Anh Ngữ: Venerable Ajahn Brahmavamso

Việt dịch: Tỳ Kheo Thích Nguyên Tạng)

Tinh thức

"... *Tinh thức là thực hiện hành động với đầy đủ ý thức, ngay cả trong lúc thở, đi, đứng, nằm, ngồi, v.v. Mục đích của sự chú tâm là kiểm soát và làm lắng dịu tâm. Đây là một trong những điểm trọng yếu của thiền tập trong Phật giáo, bao gồm việc tu tập tinh thức thân, khẩu và ý để hoàn toàn tinh thức về việc mình làm và cái mình muốn. Chánh niệm là phần thứ bảy trong tám phần của Bát Thánh Đạo. Nhờ chánh niệm mà hành giả có thể hiểu được thực tính của vạn hữu...*"

(Tổ Đình Minh Đăng Quang

PHẬT HỌC TỪ ĐIỂN - BUDDHIST DICTIONARY)

PHẬT TỬ ĐỐI TRI DỊCH BỆNH-cư sĩ Nguyên Giác

<https://thuvienhoasen.org/a33456/phat-tu-doi-tri-dich-benh>

Người Phật tử trước dịch bệnh Covid-19
Ngọc Diệp thực hiện

<https://thuvienhoasen.org/a33495/nguoi-phat-tu-truoc-dich-benh-covid-19>

• **Nguyễn Thượng Chánh**
Bác sĩ Thú Y

"HÃY SỐNG TỐT, ĐỪNG QUAN TÂM NGƯỜI KHÁC NGHĨ GÌ VỀ MÌNH"

• Thanh Hương

- *Người phụ nữ đã nói những gì mà khiến nhà Sư phải thay đổi trạng thái của mình nhanh đến như vậy.*

Đang nằm nghỉ bên bờ sông thì có 4 phụ nữ đi tới, người thứ nhất nói 1 câu khiến nhà sư phải ngồi bật dậy.

Một hôm, có một nhà sư trẻ đi khất thực. Trên đường có đi qua một con sông, vì khát nước, nên nhà sư đã đi xuống bờ sông uống vài ngụm. Sau đó, thấy có gió mát, người lại sẵn mệt mỏi, nhà sư bèn kiếm một nơi cao ráo rồi nằm xuống, tựa đầu lên một tảng đá nhỏ để nghỉ ngơi trong chốc lát.

*Nhà sư nằm gối đầu lên hòn đá để nghỉ ngơi 1 lát.
(Ảnh minh họa)*

Nhà sư vừa nằm nghỉ được một lúc thì có một nhóm phụ nữ 4 người xuống sông lấy nước.

Người đầu tiên nhìn thấy nhà sư đã vội vàng bình phẩm: "Thậm chí sau khi từ bỏ mọi ham muốn trần tục và trở thành nhà sư, anh ta vẫn không thể bỏ được thói quen dùng gối. Cho dù nó là một hòn đá thì dù sao đi chăng nữa, anh ta vẫn dùng nó giống như một chiếc gối".

Nhà sư trẻ nghe thấy người phụ nữ đầu tiên nói như vậy thì giật nảy mình, vội ngồi bật dậy và vút ngay hòn đá đang kê làm gối ở phía dưới.

Tương đã hết thứ để phàn nàn, nhà sư nào ngờ ngay sau đó, người phụ nữ thứ hai đã cất lời: "Ồi chao, nhìn cái cách anh ta tức giận mà ném hòn đá đi kia. Sao người tu hành lại có thể mất bình tĩnh như vậy chứ?".

Chẳng biết phải cư xử thế nào cho phải phép, nhà sư trẻ cảm thấy vô cùng bối rối và tự nhủ: "Mình nên làm gì bây giờ?".

Đúng lúc đó, người phụ nữ thứ ba lên tiếng: "Đây là chỗ bờ sông. Phụ nữ chúng tôi thường ra đây để lấy nước và mỗi lần đi lấy nước, chúng tôi sẽ nói chuyện này, chuyện kia. Nếu anh cứ bị ảnh hưởng bởi lời nói của chúng tôi, làm sao anh chú tâm để niệm Phật được?".

Trong lúc nhà sư trẻ chưa biết nên đáp lại ra sao cho phải phép, thì may mắn, người phụ nữ thứ tư đã lên tiếng giải vây cho nhà sư: "Tha thứ cho chúng tôi vì đã nhiều chuyện, thưa nhà sư. Nhưng tôi trộm nghĩ thế này, ngài đã bỏ lại đằng sau tất cả để trở thành một người tu hành, trừ một thứ, đó chính là **BẢN NGÃ CỦA NGÀI**.

(Ảnh minh họa)

Chừng nào cái **BẢN NGÃ** ấy vẫn còn, thì ngài sẽ vẫn quan tâm và bị tác động bởi những lời khen chê, nhận xét, bình phẩm của người khác về mình. Chỉ đến khi ngài hoàn toàn vút bỏ được cái bản ngã ấy, ngài mới có thể chuyên tâm niệm Phật, tìm ra con đường của chính mình và cứu giúp người khác thoát khỏi bể khổ được".

Nghe tới đây, nhà sư trẻ như chợt bừng tỉnh, ngộ ra được nhiều điều. Sau đó, ngài ung dung ngồi thiền định và không quan tâm đến những gì diễn ra xung quanh nữa.

Đức Phật dạy: "Hãy sống tốt, đừng quan tâm người khác nghĩ gì về mình"

Tình huống mà vị thiền sư trẻ tuổi trên đây gặp phải rất phổ biến, hàng ngày chúng ta cũng gặp phải vô số những chuyện khiến ta bận lòng và tìm cách đối phó như vậy. Tuy nhiên, không phải lời nhận xét hay góp ý nào cũng đúng, cũng chân thành và xuất phát từ hảo ý của người nói.

Đôi khi, nó chỉ là những câu đùa vui, nói cho có mà thôi, chứ hoàn toàn không có mục đích thật sự để khuyên nhủ ta tốt hơn, thậm chí chỉ là "câu chuyện làm quà", chính vì thế, nếu luôn để tâm và dẫn vật bản thân, không có chính kiến và mù quáng làm theo, chúng ta sẽ không bao giờ tìm được sự bình an trong tâm hồn, lúc nào cũng sống trong sự hoang mang, rối loạn.

Đức Phật Tất Đạt Đa Cồ Đàm cũng đã từng nói rằng:

"Hãy sống tốt, đừng quan tâm người khác nghĩ gì về mình.

Cũng đừng phản ứng trước những lời xúc xiểm ta. Khi người khác xúc xiểm ta, họ chỉ đang cho thấy bản chất con người của họ, chứ không phải bản chất của ta. Đừng nghĩ những lời nói đó nhằm vào cá nhân ta. Hãy im lặng.

Đừng phán xét bất cứ điều gì, các con sẽ hạnh phúc. Quên đi mọi chuyện ưu phiền, các con sẽ càng hạnh phúc hơn. Hãy yêu thương tất thảy mọi thứ trên đời, các con sẽ là những người hạnh phúc nhất".

Theo Thanh Hương
Phật giáo và Đời sống

THƠ ĐƯỜNG

HT. THÍCH NHƯ ĐIỂN DỊCH

Nguyên tác:

大覽神光寺

神光寺杳興偏幽，
撐兔飛鳥天上遊。
十二樓臺開畫軸，
三千世界入詩眸。
俗多變態雲蒼狗，
松不知年僧白頭。
除卻炷香參佛事，
些餘念了總休休。

Đại Lâm Thần Quang Tự

Thần Quang tự diều húng thiên u
Xanh thổ phi ô thiên thượng du
Thập nhị lâu đài khai họa trục
Tam thiên thế giới nhập thi mâu
Tục đa biến thái vân thương cầu
Tùng bất tri niên tăng bạch đầu
Trừ khước chú hương tham Phật sự
Tá dư niên liễu tổng hưu hưu
(Vua Trần Nhân Tông)

Chùa Thần Quang trên núi Đại Lâm

Thần Quang chùa cổ xưa nay,
Non cao ẩn hiện hiển bày nơi đây.
Cao thời chót vót từng mây,
Ngao du sơn thủy chốn này cũng xa.
Lâu đài điện Phật nguy nga,
Bày như tranh vẽ tiên sa cá ngững.
Ba ngàn thế giới tương bưng,
Hiện ra trong mắt như mừng thấy thơ.
Xưa nay cõi tục thường mơ,
Nhìn mây thương cầu ngẩn ngơ lời này.
Cội tùng trơ gốc cao gầy,
Nhà sư đầu bạc từ đây dải dầu.
Thấp hương khẩn nguyện kinh cầu,
Lắng tâm tĩnh ý nhiệm mầu thanh cao.
Không còn tạp niệm lao xao,
Âu lo dứt bật tiêu dao một đời.
(Thích Như Điển)

CHỮ NGŨ TRONG VĂN HÓA VIỆT

• Thái Công Tụng

1. Dẫn nhập

Văn hóa Việt chịu nhiều ảnh hưởng của Tam Giáo: Nho giáo, Phật giáo, Lão giáo. Tinh thần Tam giáo đồng nguyên trở thành một nét bản sắc văn hóa truyền thống của người Việt trong nhiều thế kỷ. Và trong mỗi loại văn hóa đó thì luôn có **chữ Ngũ**. Ví dụ:

- trong Phật giáo, có khái niệm **Ngũ Uẩn, Ngũ Căn, Ngũ Lực**

- trong Nho Giáo, ta có **Ngũ Thường** với Nhân, Nghĩa, Lễ, Trí, Tín cũng như **Ngũ Phúc**. Còn **Ngũ Kinh** có Kinh Thi, Kinh Thư, Kinh Lễ, Kinh Dịch và Kinh Xuân Thu

- trong Lão giáo, có **Ngũ Đại**: trời, đất, nước, gió, lửa

- trong âm nhạc, có **Ngũ Âm** như trong câu Kiều:

Cung, thương lầu bậc ngũ-âm

Nghề riêng ăn đứt, hồ-cầm một trương

Ngày Tết, thường có **mâm ngũ quả** trên bàn thờ tổ tiên.

2. Chữ Ngũ trong Phật giáo

Trong Phật giáo, có nhiều khái niệm liên quan đến chữ Ngũ:

- **ngũ uẩn** (ngũ: năm; uẩn: tập hợp, nhóm lại) gồm có sắc, thọ, tưởng, hành, thức với chi tiết như sau:

- **sắc uẩn** là yếu tố vật chất bao gồm vật lý - sinh lý, có bốn yếu tố vật chất căn bản là Địa (chất rắn), Thủy (chất lỏng), Hỏa (nhiệt độ), Phong (chất khí). Các yếu tố do bốn đại tạo ra thuộc về sinh lý như: mắt, tai, mũi, lưỡi, thân; các đối tượng của giác quan như: hình sắc, âm thanh, mùi vị, vật xúc chạm

- **thọ uẩn**, nói về tình cảm, cảm giác,

- **tưởng uẩn**, nói về các tri giác,

- **hành uẩn** tức các hành động và trạng thái của tâm

- **thức uẩn** tức các sự biết.

Bốn uẩn thọ uẩn, tưởng uẩn, hành uẩn, thức uẩn hợp nhau lại thành phần tinh thần, tức là tâm.

- **ngũ cái** (ngũ: năm, cái: che đậy) là 5 loại tình cảm phiền não che mờ tâm trí, còn gọi là 5 triền-cái là tham, giận, buồn ngủ, dục, hôn trầm, hối tiếc, nghi ngờ

- **ngũ căn** (căn: gốc) là 5 yếu tố tâm lý căn bản có khả năng kiểm soát tâm, làm chủ tâm, làm nguồn gốc phát sanh ra tình cảm, hành động. Đó là **tín căn** (lòng tin, đức tin), **tinh tấn căn** (sự nỗ lực), **niệm căn** (sự nhớ nghĩ), **định căn** (tâm tập trung lại) và **huệ căn** (sự sáng suốt).

- **ngũ lực**. Khi mà ngũ căn được làm cho sung mãn thì sẽ biến thành **ngũ lực**, tức là tạo nên 5 sức mạnh, hỗ trợ hữu hiệu cho hành giả thực hành thiền định và thiền tuệ. Đó là: **tín lực**, **tinh tấn lực**, **niệm lực**, **định lực** và **huệ lực**

- **ngũ chướng** (chướng: trở ngại) nhưng trong kinh sách thường chỉ nói đến tam chướng là: **phiền não chướng** (nhất là tham, sân, si), **nghiệp chướng** (trở ngại do nghiệp, tức các hành vi lỗi lầm đã qua, cần sám hối) và **sở tri chướng** (hiểu biết ôm đờm, tà kiến).

- **ngũ dục** là 5 thứ ham muốn như sắc dục (ham về sắc), thanh dục (âm thanh), hương dục (mùi hương), vị dục (thực phẩm), xúc dục (rờ cọ).

- **ngũ giới**: đó là không sát sanh, không trộm cướp, không tà dâm, không nói dối, không uống rượu

- **ngũ đại** là thủy đại, địa đại, hỏa đại, phong đại, không đại, tức liên hệ đến nước, đất, lửa, gió và hư không.

- **ngũ hương**: khi thắp hương lay Phật, ta nguyện giới hương, định hương, huệ hương, giải thoát hương, giải thoát tri kiến hương. Ba phần đầu của pháp thân là giới, định, huệ, hai phần sau là về sự giải thoát: giải thoát tâm khỏi các phiền não và giải thoát huệ khỏi các tri kiến sai lầm.

3. Chữ Ngũ trong Nho giáo

Nho giáo được xem là hệ tư tưởng có ảnh hưởng sâu rộng và lâu dài đến xã hội Việt và trong Nho giáo cũng có chữ Ngũ:

3.1. ngũ thường: nhân, nghĩa, lễ, trí, tín:

- **Nhân** là tình thương: tình thương giàu sang, nghèo hèn không phân biệt của người quân tử.

- **Nghĩa** là hợp tình hợp lý. Khổng Tử nói: "Cách xử sự của người quân tử, không nhất định là phải như vậy mới được, không nhất định như kia là không được, cứ hợp nghĩa thì làm."

- **Lễ** là qui tắc, nghi thức, kỷ luật tinh thần.

- **Trí** là sáng suốt. Khổng Tử nói: "Người có đức nhân vui lòng làm điều nhân, người thông minh sáng suốt biết rằng đức nhân có lợi cho mình và cho người nên làm điều nhân."

- **Tín**: đáng tin. Khổng Tử nói: Người mà không có tín thì không hiểu sao thành người được (hoặc làm nên việc gì được). Đây là lòng tin tưởng giữa người và người, là giữ trọn lời hứa để tạo lòng tin với nhau; không được bội ước, thất tín. Người mà không có chữ tín này sẽ đánh mất nhân phẩm, tư cách của đạo làm người. Khổng Nho nói: "*Nhân vô tín, bất lập*"; có nghĩa là người không giữ chữ tín thì không đặt để vào đâu được cả; ý nói là không thể đứng được trong thế gian, không thể làm người được nữa.

Tóm lại, theo quan niệm chung của nền minh triết Đông phương thì nhân, nghĩa, lễ, trí, tín là năm yếu tố, điều kiện để hoàn thiện nhân văn, nhân bản: người không có **Nhân** thì sẽ thành kẻ độc ác; người không có **Nghĩa** sẽ thành kẻ bội bạc; người không có **Lễ** thì sẽ thành kẻ vô phép; người không có **Trí** thì sẽ thành kẻ ngu ngốc; người không có **Tín** thì sẽ thành kẻ giả dối.

3.2. ngũ phúc. Ngũ phúc gồm có: **thọ** (sống lâu), **phú** (giàu có, địa vị tôn quý), **khang ninh** (thân an và tâm an), **hiếu đức** (lương thiện, nhân hậu) và cuối cùng là **thiện chung** (khi lià cuộc đời không đau đớn, không vương vấn).

3.3. ngũ hành. Đó là 5 yếu tố cơ bản trong vũ trụ: Kim, Mộc, Thủy, Hỏa, Thổ; 5 yếu tố này có nhiều mối tương quan hay tương khắc nhau. Quy luật tương sinh, tương khắc là sự chuyển hóa qua lại giữa Trời và Đất để tạo nên sự sống của vạn vật: Có thể nói rằng, tương sinh và tương khắc là hai quy luật luôn tồn tại song hành với nhau, có tác dụng duy trì sự cân bằng trong vũ trụ. Nếu chỉ có sinh mà không có khắc thì sự phát triển cực độ sẽ gây ra nhiều tác hại. Ngược lại nếu chỉ có khắc mà không có sinh thì vạn vật sẽ không thể nảy nở, phát triển. Do đó, sinh-khắc tạo ra quy luật chế hóa không thể tách rời.

3.3.1. tương sinh nghĩa là cùng thúc đẩy, hỗ trợ nhau để sinh trưởng, phát triển. Đó là quy luật phát triển của ngũ hành, tuy nhiên sinh nhiều quá đôi khi trở thành tai hại. Cũng giống như cây củi khô là nguyên liệu đốt để tạo ra lửa, thế nhưng nếu quá nhiều cây khô sẽ tạo nên một đám cháy lớn, gây nguy hại đến tài sản và tính mạng của con người. Đó là nguyên do tồn tại quy luật **phản sinh trong ngũ hành**:

- Kim hình thành trong Thổ, nhưng Thổ quá nhiều sẽ khiến Kim bị vùi lấp.

- Hỏa tạo thành Thổ nhưng Hỏa quá nhiều thì Thổ cũng bị cháy thành than.

- Mộc sinh Hỏa nhưng Mộc nhiều thì Hỏa sẽ gây hại.

Thủy cung cấp dinh dưỡng để Mộc sinh trưởng, phát triển nhưng Thủy quá nhiều thì Mộc bị cuốn trôi.

Kim sinh Thủy nhưng Kim nhiều thì Thủy bị đục.

Trong tương sinh luôn có mầm mống của tương khắc, và trong tương khắc luôn tồn tại tương sinh

3.3.2. tương khắc là sự áp chế, sát phạt cản trở sinh trưởng, phát triển của nhau.

Tương khắc có tác dụng duy trì sự cân bằng nhưng nếu thái quá sẽ khiến vạn vật bị suy vong, hủy diệt. Vài ví dụ:

Thủy khắc Hỏa: Nước sẽ dập tắt lửa

Hỏa khắc Kim: Lửa mạnh sẽ nung chảy kim loại

Kim khắc Mộc: Kim loại được rèn thành dao, kéo để chặt đổ cây.

Mộc khắc Thổ: Cây hút hết chất dinh dưỡng khiến đất trở nên khô cằn.

Thổ khắc Thủy: Đất hút nước, có thể ngăn chặn được dòng chảy của nước.

Giản đồ sau đây trình bày các mối tương sinh và tương khắc.

4. ngũ cung

Truyện Kiều có câu: *Âm thương lầu bạc ngũ cung*

Nghề riêng ăn đứt, hồ cầm một trương

5. ngũ quả. Ngày Tết trên bàn thờ tổ tiên thường có **mâm ngũ quả** gồm 5 trái cây với sắc màu khác nhau, thể hiện nguyện ước của gia chủ qua tên gọi, màu sắc và cách sắp xếp của chúng.

6. Ngũ vị hương là một loại gia vị dùng trong ẩm thực của người Trung Hoa hay Việt Nam. Nó bao gồm năm loại vị cơ bản trong ẩm thực là: mặn, ngọt, chua, cay, đắng. Thành phần của ngũ vị hương không giống nhau trong từng loại công thức pha chế. Nó có thể bao gồm bột của các loại thực vật sau:

* sơn tiêu (hay hoa tiêu hoặc xuyên tiêu, thuộc chi *Zanthoxylum*), (peppercorns)

* nhục quế (*Cinnamomum aromaticum*), hoặc quế

* đai hồi (*Illicium verum*), (star anises)

* đinh hương (*Syzygium aromaticum*), (cloves)

* tiểu hồi hương (*Pimpinella anisum*). (fennel seed)

• Thái Công Tụng

CẢM NIỆM NGÀY VÍA ĐỨC QUÁN THẾ ÂM BỒ TÁT

• Thiện Như

Ở Việt Nam hay ở những quốc gia nào khác trên thế giới mà tín đồ Phật giáo đông thì nơi đó có những ngôi chùa được dựng lên và có đầy đủ ba ngôi Tam Bảo (Phật, Pháp, Tăng). Việc mon men đến chùa để dâng hương lễ Phật đối với Phật tử chắc hẳn là không khó. Nhưng với những người sống xa quê hương như chúng tôi, hiện cư tại một đất nước Thụy Sĩ nhỏ bé thuộc vùng đồi núi Trung Âu, tỷ lệ dân số ít ỏi so với các nước lân cận như Pháp, Đức, Ý và Áo, việc thành lập một ngôi chùa trang nghiêm để gửi gắm tâm linh thì quả thật không dễ chút nào.

Thụy Sĩ tuy được mệnh danh là "*thiên đường của trần gian*". Song, trong kinh Đức Phật đã từng dạy rằng: "*sống ở quốc độ mà không gặp được Phật, không nghe được Pháp, thì đó là một điều bất hạnh, tựa như những vùng biên địa xa xôi*".

Đời này, chúng ta may mắn sanh ra được làm thân người, nhưng không gặp được Phật, không nghe được Chánh Pháp từ kim khẩu của Đức Thế Tôn, chỉ có thể đến chùa gặp chư tăng truyền trao giáo pháp của Phật để lấy đó làm kim chỉ nam mà tu tập. Ở thời mạt pháp này, nếu chúng ta không làm được như vậy thì có phải rất đáng thương hay không?

Thế giới năm 2020 với đầy biến động. Đại dịch toàn cầu vẫn đang là mối đe dọa lớn cho toàn thể chúng ta. Từ đầu năm đến nay các chùa và tự viện ở những quốc gia có nạn dịch gia tăng đã phải hủy bỏ nhiều buổi lễ lớn, nhỏ. Phật

tử cũng ít có cơ hội về chùa hơn. Ngôi chùa trở nên im lặng đến lạnh lùng. Cũng may, nhân ngày vía thành đạo của Bồ Tát Quán Thế Âm (19/6), Thượng Tọa Thích Như Tú trụ trì Chùa Viên Minh đã tổ chức hai ngày lễ lạy Ngũ Bách Danh Bồ Tát. Trong lúc tâm tư chúng đệ tử đang khô khan về Phật pháp. Được biết tin này, chúng tôi lại càng khát khao và mong đợi ngày ấy đến thật nhanh để được về chùa xin góp phần cầu nguyện cho thế giới hòa bình, chúng sanh an lạc và đặc biệt cầu nguyện cho nạn dịch toàn cầu chóng được qua mau. Thế giới nhân sinh trở lại cuộc sống bình thường. Mọi người biết thương quý lẫn nhau, sống trong niềm đoàn kết và tôn trọng hòa bình.

Vậy là trong hai ngày cuối tuần vừa qua, ngày 08 đến ngày 09 tháng 08 năm 2020 lại nhằm ngay ngày vía của Bồ Tát Quán Thế Âm, nên chúng tôi có cơ hội về chùa dự lễ. Ai nấy cũng tinh tấn hoàn thành xuất sắc lạy 500 lạy theo nghi thức sám hối mà chúng tôi không thấy mệt. Chúng tỏ lòng thành kính của chúng tôi đã thấu đến cửu thiên. Cứ nghĩ rằng Phật tử về tham dự lễ vía sẽ không đông vì hiện tại nạn dịch chưa chấm dứt, nhưng không ngờ con số Phật tử tham gia lạy Phật lại nhiều hơn dự tính, tất nhiên là không quá 100 người theo luật của thành phố Luzern. Qua đó, chúng tỏ lòng nhiệt thành cầu đạo của Phật tử Việt Nam tại Thụy Sĩ đáng được trân trọng biết bao!

Ở Thụy Sĩ, thời tiết vào những ngày hè nắng nóng nhiệt độ hiếm khi lên hơn 30 độ C, nhưng hai ngày lạy sám hối với 500 lạy, nhiệt độ lại lên đến 31 độ C. Có phải ông trời như muốn thử thách lòng thành của chúng con? Dưới sức nắng nóng trên 30 độ C như thế mà ở xứ sở này đã làm người ta mệt mỏi, mồ hôi và thậm chí mưa. Vì lần đầu tiên chúng tôi được Thầy giao nhiệm vụ trang trí tượng đài lộ thiên. Chúng tôi cũng hơi lo lắng. Nhưng với tâm nguyện đã ao ước từ lâu nên cũng muốn trang trí khuôn viên chùa cho thật trang nghiêm. Vì vậy chúng tôi đã cùng nhau xếp nên thành hình những hoa sen để dâng lên tưởng niệm và mong mọi được cúng dường Đức Bồ Tát Quán Thế Âm mà quên hẳn đi cái nắng nóng gay gắt trên đầu. Chúng tôi chỉ muốn tập trung trang trí làm sao để buổi lễ diễn ra thật trang nghiêm thanh tịnh với những biểu tượng thành tâm kính dâng lên Bồ Tát và hầu mong đem sự an lạc đến cho mọi người. "*Trên cầu Phật đạo hạ hóa chúng sanh*".

Lần đầu tiên, chùa Viên Minh tổ chức lễ hội

Quán Thế Âm và đánh lễ Bồ Tát 500 lạy. Hầu như các Phật tử đều chưa từng lạy nhiều như thế bao giờ. Có vị ở độ tuổi trung niên đã nói rằng: "Ở nhà tôi chỉ lạy 20 lạy đã là quá sức". Ngay cả những vị trẻ tuổi, thể mà lạy đến sau 50 lạy cũng đã thấy chóng mặt và hoa mắt. Nhưng với lòng tín tâm tha thiết, với từ trường tự lực và tha lực của đại chúng đã khiến cho đạo tràng lễ lạy Bồ Tát trong niềm hỉ lạc vô biên. Cuối cùng mọi người cũng đều đã hoàn thành 500 lạy. Mỗi hồi dấm ướt chiếc áo tràng lam, hai đầu gối đau nhức, kèm theo sự chóng mặt, nhưng mọi người đều thành tâm kiên định nhất tâm không màng tới những khó khăn của thân thể. Khi không còn để ý tới con số, mà chỉ tập trung vào lời kinh và tiếng tụng rập ràng của đại chúng, thì từng trăm từng trăm lạy qua rất là dễ dàng, không còn cảm giác khó nhọc nữa.

Trong cuộc sống chắc rằng ai trong chúng ta cũng từng có những lúc gặp phải những khổ nạn, mà chúng ta chỉ còn biết cầu Đức Quán Thế Âm Bồ Tát cứu giúp. Hạnh nguyện của Ngài phát ra từ tấm lòng đại từ đại bi đối với tất cả chúng sanh. Ngài đã giác ngộ và chứng được «*nhĩ căn viên thông*». Ngài có thể nghe thông suốt hết thảy âm thanh của thế gian. Ngài luôn lắng nghe và chia sẻ, cứu vớt chúng sanh để xoa dịu nỗi đau bất hạnh của muôn loài. Danh hiệu Quán Thế Âm nghĩa là lắng nghe âm thanh khổ đau trong cuộc đời mà đến cứu độ. Bất cứ nơi nào, bất cứ lúc nào, nếu có tiếng chúng sanh đang gặp khổ nạn, mà người đó một lòng thành tâm niệm Ngài, thì Ngài sẽ hiện thân cứu độ. Trong thời pháp thoại, Thượng Toạ cũng đã nói rằng: "Nước cam lồ trong bình thanh tịnh trên tay trái của Ngài biểu trưng cho lòng Từ Bi. Rưới nước cam lồ là trang trải tình thương, làm mát dịu mọi khổ đau của chúng sanh. Bên tay phải của Ngài là cành dương liễu. Cành dương liễu có tính chất mềm và dẻo dai, không dễ gãy. Nên cành dương liễu là biểu trưng cho đức tính Nhẫn Nhục. Nếu có lòng từ bi mà không có đức tính nhẫn nhục thì nào có thể ban rải sự an lạc đến cho tất cả chúng sanh. Chúng sanh vốn còn vô minh, chưa giác ngộ thành Phật. Nếu không có đức nhẫn nhục thì sao có thể yêu thương hết được mọi loài. Nếu ai đã, đang hay sẽ phát nguyện tu theo hạnh nguyện của Bồ Tát thì phải hiểu thấu điều này. Từ bi luôn phải đi kèm với nhẫn nhục. Có lòng từ bi mà không có đức tính nhẫn nhục, có đức tính nhẫn nhục mà thiếu lòng từ bi, thì không thể hành Bồ Tát đạo".

Trong giờ cầu nguyện vòng tròn tại chánh điện, Phật tử đã mạnh dạn chia sẻ những câu chuyện tâm linh mà bản thân đã từng trải qua. Đại chúng đã tạo ra một bầu không khí thật nhẹ nhàng và an lạc. Từng câu chuyện linh ứng trong đời sống hằng ngày của mỗi cá nhân đã được bộc lộ và chia sẻ cho cùng đại chúng. Theo đó, chúng ta thấy rằng sự tín tâm nơi Ngài Quán Thế Âm và sự nhiệm màu khi chúng ta niệm đến danh hiệu của Ngài là có thật.

Ngoài sân, ánh nắng chiều đang trải dạng hoàng hôn trước tượng lộ thiên. Màu hoàng hôn vàng vọt xuyên qua từng kẽ lá. Bên trong chánh điện đại chúng vẫn đang tinh tấn tiếp tục lạy đến những danh hiệu số 400. Giờ này là 21 giờ 45 phút, trước tượng ngài, ánh nắng đã khuất sau rừng thông bên kia lưng đồi, màn đêm đang dần dà đen tối, bao phủ xung quanh. Vòn vện chỉ có hai Phật tử đang châm lửa những ngọn đèn nến được sắp xếp theo hình hoa sen và cặp chữ Từ Bi và Nhẫn Nhục dưới ngay chân tượng đài lộ thiên. Từng cơn gió nhẹ rung rinh tán lá mang hơi mát trời chiều làm xoa dịu những khúc nắng ban trưa còn lưu lại. Thật dễ chịu làm sao!

Nhưng lại gặp khó khăn khi đang đốt nến. Sợ gió lung lay không giữ được ngọn nến đứng yên. Thêm vào đó, mấy cái bật lửa không chịu nghe lời như đang thử lòng kiên nhẫn của chúng tôi. Loay hoay mãi vẫn chưa thắp xong. Chúng tôi chỉ biết thầm nguyện cầu danh hiệu của ngài "Nam Mô Quán Thế Âm Bồ Tát xin đừng cho gió thổi để chúng con được trọn vẹn với lòng tha thiết đốt những ngọn nến này dâng lên cúng dường Bồ Tát". Sau lời nguyện như vậy, thì đằng xa nghe có tiếng xe hơi chạy gần lại và dừng ngay bãi đậu xe của chùa. Một gia đình năm người bước xuống. Thật nhiệm màu làm sao! 21

giờ 45 phút đêm. Thường thì vào giờ này không ai về chùa nữa. Trong niềm hân hoan, vui mừng, kèm theo một cảm giác khó tả, gia đình của bé Huỳnh Mỹ Châu ngỏ lời xin phụ giúp. Vậy là mỗi người một cây nhang để làm mỗi lửa tiếp sức với chúng tôi. Lúc này nến đốt lên thật dễ dàng, gió như đứng lặng yên. Tất cả hơn 400 ngọn nến đều được thắp lên đúng giờ cầu nguyện. Tưởng chừng như Bồ Tát Quán Thế Âm đã thị hiện để giúp cho chúng tôi hoàn thành tâm nguyện.

Quanh tượng đài lộ thiên lung linh những ánh nến vàng hiện rõ lên hình hoa sen tám cánh và cặp chữ Từ Bi - Nhân Nhục. Như được Đức Quán Thế Âm đang hiện về với chúng con để chứng minh cho buổi lễ đốt nến cầu nguyện đêm nay. Không gian

yên tĩnh chỉ thoảng nghe giọng tán lễ của Thượng Toạ trụ trì ấm áp dịu êm, khiến cho buổi cầu nguyện được diễn ra thật linh thiêng và mang niềm hỉ lạc đến với mọi người.

Xa xa tiếng chuông nhà thờ đang đánh điểm 23 giờ khuya để báo hiệu một ngày đã qua, đang dần khép lại với thật nhiều ý nghĩa và cảm xúc vô cùng.

Nếu buổi cầu nguyện có được công đức nào, chúng con/chúng tôi xin hồi hướng đến những vị Bồ Tát hóa thân đã trợ giúp chùa Viên Minh được trang nghiêm, để đại chúng có nơi tu tập. Xin nguyện hồi hướng đến những vị Bồ Tát hóa thân đã phát tâm lo cho đại chúng những bữa ăn đầy dinh dưỡng. Xin nguyện hồi hướng đến những vị Bồ Tát hóa thân luôn âm thầm ủng hộ chùa Viên Minh. Và cuối cùng xin hồi hướng đến tất cả chúng sanh được đơm mưa Pháp, gia quyến được thân tâm an lạc. Cầu nguyện bệnh dịch sớm qua nhanh, nhân dân khắp nơi được thái bình thịnh trị.

Nam Mô Đại Từ Đại Bi Quán Thế Âm Bồ Tát Ma Ha Tát.

• **Thiện Như**
(chùa Viên Minh Thụy Sĩ)

CHẠNH LÒNG HIẾU HẠNH

*mẹ đi giữa mùa hạ
hồn ủ trong hương sen
giữa hoa thơm cỏ lạ
với tiếng kinh ngoan hiền.*

*nay thêm lần giỗ mẹ
thêm một lần ăn năn
vẫn nhớ lời mẹ dặn:
„đừng về! – nếu khó khăn!“*

*giọng mẹ luôn tha thiết
khi con gọi về thăm.
mẹ dặn khi từ biệt
như một lời trời trăng!*

*

*mẹ ngủ yên trong mộ
đã hơn hai mươi năm.
con vẫn hằng tưởng nhớ
nghe đau xót vô vàn.*

*hằng ngày nhìn di ảnh
vẫn sáng đợi chiều mong
mà chạnh lòng hiếu hạnh
nên nước mắt lưng tròng.*

*mẹ hỡi,
đời vô thường biến đổi
người trôi nổi triền miên
con cầu kinh mỗi tối
mẹ mỉm cười an nhiên.*

• **tùy anh**
(Giỗ Mẹ lần thứ 21 - Hamburg, 05.7.2021)

TÌNH MẪU TỬ QUA “DU TỬ NGÂM”

• Lâm Minh Anh

Tân vừa mở vở ra, Ông Tào Lý thoảng thấy có chép bài thơ *Du Tử Ngâm* của Mạnh Giao, tự là Đông Dã, một nhà thơ thời Trung Đường (766 – 835). Ông liền mỉm cười, nhẹ nhàng hỏi Tân:

- Thế nào, cháu có ý định đi đâu xa hay sao! Hay là muốn thử cái cảm giác mặc trên mình chiếc áo có sợi chỉ, đường khâu dày dặn của người mẹ may cho đứa con đi xa?

Tân bèn lên:

- Dạ, mấy khi nay lớp trẻ cháu chỉ biết “Ngày của Mẹ” qua văn hóa phương Tây. Riêng cháu muốn biết thêm về tình mẫu tử ở phương Đông mình qua thi ca, trong đó có bài *Du Tử Ngâm* mà cháu nghe nhiều người nói nó là bài tiêu biểu.

- Đúng rồi cháu. Nhưng thi ca làm sao nói được hết tấm lòng người mẹ đã dành cho đứa con mình. Tưởng đến công lao của Mẹ, thời đại của các cháu chắc biết rõ Mother's Day là ngày Chủ nhật tuần thứ nhì của tháng 5 dương lịch hằng năm. *Ngày của Mẹ* này xuất phát ở Hoa Kỳ, đúng ra gọi cho đầy đủ là Ngày Của Mẹ Cho Hòa Bình (Mother's Day for Peace), theo tinh thần Bản Tuyên Ngôn Ngày Hiền Mẫu (The Mother's Day Proclamation) của bà Julia Ward Howe được viết vào năm 1870, sau cuộc nội chiến 1861 – 1865 có quá nhiều mất mát.

Phương Tây thời cổ, như miền Địa Trung Hải có ngày 8 tháng Giêng hằng năm là ngày của Mẹ, riêng các vùng theo Lịch Do Thái hay Lịch Hồi Giáo thì khác, nhưng phần nhiều đều chọn lấy ngày 21 tháng 3 tức là ngày Xuân phân. Hiền nay mỗi nước cũng mỗi khác, nhưng số đông lại thích lấy ngày 8 tháng 3 gọi là ngày Quốc tế Phụ nữ, tôn vinh phụ nữ, xuất phát từ tinh thần “phụ nữ đòi quyền được bầu cử” ở Đức năm 1914. Qua đó Việt Nam và các nước theo xã hội chủ nghĩa nay hầu hết cũng chọn lấy ngày này. Tuy nhiên nội hàm ngày Quốc tế Phụ nữ nó bao trùm quá nhiều mặt, không nói về tình Mẹ cụ thể như *Ngày Hiền Mẫu* của Hoa Kỳ. Hoặc cụ thể hơn ở phương Đông ngày xưa, trong đó có Việt Nam, ngày sinh mình ra đã gọi là *Mẫu Nan Nhật* [母難日],

ngày khó khổ, cực nhọc của những bà Mẹ, ngày đánh đổi cả mạng sống của mình để đứa con được chào đời. Hoặc phương Đông từ lâu đã xem ngày Vu Lan, Rằm tháng Bảy hằng năm là ngày con cái báo hiếu đấng sinh thành. Tưởng đến công “cúc dục cù lao” của hiền mẫu, với thơ ca xưa, có lẽ bài nổi tiếng hơn hết là *Du Tử Ngâm*, của Mạnh Giao (751 – 814), người huyện Võ Khương, Hồ Châu, nay thuộc tỉnh Chiết Giang.

Du Tử Ngâm

遊子吟

慈母手中線，遊子身上衣；

臨行密密縫，意恐遲遲歸。

誰言寸草心，報得三春輝？

Phiên âm:

Từ mẫu thủ trung tuyến,

Du tử thân thượng y.

Lâm hành mật mật phùng,

Ý khủng trì trì quy.

Thùy ngôn thốn thảo tâm,

Báo đắc tam xuân huy.

Bản của Khương Hữu Dụng dịch thơ:

Khúc Ngâm Của Người Đi Xa

Sợi chỉ trong tay mẹ

Tấm áo trên mình con

Kịp đi khâu thật kĩ

Sợ về còn chậm chân

Ai bảo lòng tấc cỏ

Báo được ánh ba xuân?

Hình thức cổ thi có Ca (các bài hát), Ngâm (kết hợp đọc tiếng dài). Hành (thơ Nhạc phủ), Từ (thơ Trường đoản cú), Khúc (bài hát ngắn), ít thấy thi nhân đời Đường chọn dùng thể Ngâm, phần đông cũng hiếm có bài nói về tình cảm giữa mẹ và con. Cũng vì thế mà *Du Tử Ngâm* của Mạnh Giao lại càng nổi bật giữa những nhan nhản bài thơ vịnh người, vịnh cảnh, hoang thôn thảo dã, biên tái đao thương, hay nói về tình yêu nam nữ, tình bằng hữu, đệ huynh...

Thực ra *Du Tử Ngâm* ra đời, bài được viết sau khi Mạnh Giao thi Tiến sĩ đã trượt 2 lần, nghe lời mẹ khuyến khích tận tình, ông đi thi lần nữa, lúc này đã thì tuổi đã 46. Bốn năm sau được bổ chức Huyện úy, giúp Lệnh dẫn trông coi việc hình sự trong huyện, trấn nhậm ở tận Lật Dương, tỉnh Giang Tô (đời Đường

Đức Tông, niên hiệu Trinh Nguyên thứ 16 – năm 801).

Mạnh Giao là người đa mang tâm sự, lắm nỗi niềm, gặp nhiều túng quẩn phiến muộn. Khi thi đỗ ông bao xiết vui mừng trong bài *Hậu Đăng Khoa*: Xuân phong đặc ý mã đề tật / Nhất nhật khán tận Trường An hoa – *Gió xuân thả sức cho phi ngựa / Ngày trọn Trường An xem hết hoa*. Nỗi vui mừng đi theo là rước được Mẹ đến nơi mình trấn nhậm qua bài *Nghênh Mẫu Lật Dương*, để mong được lấy tấc cỏ báo đáp tam xuân huy biểu hiện ở bài *Du Tử Ngâm*. Nhưng chẳng được mấy năm, ông phải từ chức, cùng Mẹ về lại Hồ Châu. Đến niên hiệu Nguyên Hòa thứ 2 đời Đường Hiến Tông, được cử nhậm cũng một chức quan nhỏ nữa, thì lúc này Mạnh Giao đã 56 tuổi. Lúc già cả ba con đều đã yếu mệnh, ông ngâm ngùi trong bài *Lão Hận*: Vô tử thiếu văn tự / Lão ngâm đa phiêu linh – *Con không có vắng câu ta thán / Già ngâm tràn lắm nỗi phiêu linh*. Nỗi u buồn luôn đeo đuổi Mạnh Giao, như đã từng biểu hiện trước đây ở các bài *Cổ Biệt Ly*, *Cổ Oán Biệt*... Qua vậy mới thấy hiem hoi nét vui mừng bày tỏ trong thơ của Mạnh Giao.

Giờ thử diễn nghĩa bài *Du Tử Ngâm*:

Đường chỉ từ bàn tay người mẹ hiền đang nằm trên chiếc áo của kẻ đi xa.

Lúc ra đi, bà đã cặm cùi từng mũi khâu thật dày dặn, thật chắc, ý là sợ con chậm trễ quay về.

Hỏi ai dám bảo rằng tấc cỏ sau bầm dập của mùa băng giá, rét mướt, lại có thể báo đáp được ánh nắng của 3 tháng xuân (Mạnh xuân, Trọng xuân, Quý xuân) đã làm cho nó sống dậy.

Du Tử Ngâm, về hình thức trình bày theo thể Ngũ ngôn Cổ phong gồm 6 câu. Bốn câu đầu nói về tấm lòng của người Mẹ, hai câu sau là nỗi lòng của đứa con. Đây là thể thơ mà Mạnh Giao thường dùng, luật thi không câu thúc vần điệu, âm vận bằng trắc, nó bộc lộ được cá tính Mạnh Giao không ưa gò bó mà cũng không quá phóng túng, chẳng hòa hợp với thói đời. Cách tạo dựng thơ của ông đòi hỏi sự khó nhọc với từng câu từ, nên ông được liệt vào trường phái “Khổ ngâm”.

Với điệp ngữ “mật mật” trong bài, nó nói lên hình ảnh chăm chút, cặm cùi (từng đường kim, mũi chỉ), nó đi kèm cùng với điệp ngữ “trì trì” biểu hiện hình ảnh trễ nãi, kéo dài (vì thời gian, vì không gian đường xa). Phải mật mật vì

tình huống sẽ trì trì, chúng đã tạo nên mối liên tưởng thấy được sự lo lắng, trông chờ của người Mẹ. Trông con mau trở về, nhưng biết con phải chậm trễ, lo không ai chăm sóc từng tấc áo miếng cơm cho con đang lặn hụp dọc đường gió bụi. Tấm lòng của người Mẹ đọng trên từng đường kim mũi chỉ. Từng đường kim mũi chỉ là nỗi lo lắng, trông chờ đứa con thơ dù tuổi chẳng còn thơ.

Với lối ngắt câu đột ngột, không bày tỏ nữa mà hỏi người trong thiên hạ (Thùy ngôn). Nhưng dù rằng hỏi, mà ngầm trong đó hiển hiện nỗi lòng của đứa con không biết phải làm sao để báo đáp nỗi công ơn trời biển, cúc dục cù lao của đấng sinh thành.

Bước vào *Du Tử Ngâm* của Mạnh Giao, không những thấy được cả cánh rừng đẹp, mà còn thấy từng cội cây cũng có nỗi lòng.

Người cùng thời là Hàn Dũ từng nhận xét Mạnh Giao: Đông Dã động kinh tục / Thiên ba thổ kỳ phân – *Đông Dã làm kinh người, Hoa thơm phun hương lạ*.

Trong *Độc Mạnh Giao Thi Kỳ 2*, Tô Đông Pha thời Bắc Tống khi đọc thơ Mạnh Giao đã thốt: Thì từng phế phủ xuất / Xuất triếp sâu phế phủ – *Thơ từ ruột gan mà ra / Lại gây sâu cả ruột gan*. So với Giả Đảo là người cũng nổi tiếng trong trường phái Khổ ngâm như Mạnh Giao, Tô Đông Pha cho rằng “Giao hàn, Giả sâu” – *Mạnh Giao thì lạnh lẽo, cô quạnh, Giả Đảo thì gây guộc, sắt se*.

Còn Nguyên Hiếu Vãn thời Nam Tống thì trong *Luận Thi Tuyệt Cú Kỳ 18* đã từng dùng 2 chữ “thi tù” để chỉ Mạnh Giao: Đông Dã cùng sâu tử bất hư / Cao thiên hậu địa nhất thi tù – *Cái sâu bị, cùng quẩn của Mạnh Giao đến chết cũng chưa hã / Bởi đời ông là tù nhân của thơ giữa trời cao đất rộng*. Trong bài *Phóng Ngôn*, Hiếu Vãn cũng gom Giả Đảo vào chung với Mạnh Giao: Trường Sa nhất Tương lũy / Mạnh, Đào lưỡng Thi tù – *Trường Sa một dòng Tương bồi đắp – Mạnh, Đào hai Tù nhân của thơ*.

Người xưa từng nói “Thi dĩ ngôn chí”, *thơ là để bày tỏ cái chí*. Nhưng xưa cũng còn có câu “Thi giả chí sơ chi dã, tại tâm vi chí, phát ngôn vi thi” – *Thi ca do chí hướng mà ra, ở trong lòng là chí hướng, phát ra lời là thơ*. Chung quy tất cả ở nỗi lòng. Nỗi lòng của Mạnh Giao được Nguyên Hiếu Vãn cho là bị giam cầm trong Thơ. Cao Bá Quát của Việt Nam lại tự thừa nhận mình giống như vậy, trong bài *Độc*

Dạ Cảm Hoài, Cao Chu Thần đồng cảm: Tuế thời song bệnh nhãn / Thiên địa nhất thi từ – Tháng ngày đôi mắt bệnh / Trời đất một từ thơ.

Riêng *Du Tử Ngâm* của Mạnh Giao với câu “Thùy ngôn thảo tâm / Báo đặc tam xuân huy”, đã mang đến cho *Truyện Kiều* lời thơ diễn tả cô nàng vì hiếu mang thân chuộc cha mà bỏ tình riêng:

*Đau lòng tử biệt ba sinh
Thân còn chẳng tiếc, tiếc gì đến duyên!
Hạt mưa sá nghĩ phận hèn,
Liều đem tấc cỏ quyết đền ba xuân.*

Nỗi lòng trong thơ sẽ tiếp tục nhân ảnh thành thơ, theo thơ đi dài đến năm cùng tháng tận.

Nguyên ngữ của chữ Thi [詩] – văn có vần, gồm bộ Ngôn [言] – lời nói, và chữ Tự [寺] – ngôi chùa: hàm nghĩa là tiếng nói, lời nói phát xuất chốn thiền môn.

Một sự trùng hợp ngẫu nhiên, tất cả kinh điển nhà Phật khởi đầu kết tập, ghi chép dưới dạng văn có vần. Dạng thơ cổ Ấn Độ, văn có vần được gọi là Sloka, ngày nay trong Phật giáo gọi là Thi kệ. Văn chương Ấn Độ có tính trọng chất (chân thật), văn chương Hoa Hạ có tính trọng văn (thẩm mỹ). Tào Phi trong thiên *Điển luận – Luận Văn* cho rằng “Văn có gốc giống nhau, nhưng ngọn khác nhau. Văn tấu thì phải nhã, Văn thơ luận cần có lý, trong sáng và thật, Văn thơ phú thì phải đẹp”.

Cái đẹp của nỗi lòng sẽ sống mãi với thi ca. Thi ca, Thi kệ cùng điểm xuyết cho cuộc sống tâm linh của thể nhân.

Tấm lòng người Mẹ qua Thi ca, Nỗi lòng của đứa con qua chuyện Mục Kiền Liên, chúng cùng bày tỏ tình Mẫu tử thắm đượm như hình ảnh người Phụ nữ đã đòi hòa bình vì mất chồng mất con trong nội chiến ở Hoa Kỳ. Ngày Rằm tháng Bảy mùa báo hiếu Vu Lan ở Việt Nam, ngày nay việc các chùa cài hoa cho Phật tử đã thành nền nếp. Người còn Mẹ được cài hoa hồng đỏ, ai mà Mẹ đã quá vắng thì cài hoa hồng trắng.

Nói đến hoa biểu tượng cho người Mẹ, thì trong Kinh Thi thiên Vệ Phong, bài Bá Hề có câu: Yên đặc huyền thảo / Ngôn thụ chi bội – *Làm sao có được cây cỏ Huyền / Trồng ở hiền nhà phía Bắc*. Theo thích nghĩa của Chu Hy thì bội [背] là nhà phía Bắc (Kinh Thi, Tạ Quang

Phát). Hiền nhà phía Bắc xưa là nơi sinh hoạt của người Mẹ, từ đây mà về sau thường dùng “nhà Huyền – Huyền đường” để chỉ cho người Mẹ, hoặc chỉ nơi ở của người Mẹ. Huyền thảo hôm nay là cỏ Huyền, hay còn gọi là cỏ quên sầu (Vong ưu thảo). Cỏ Huyền là loại rau giở gọi là Kim châm, khi hoa chưa nở (hoa có màu vàng) ăn nó vào khiến người như bị say, làm quên đi ưu phiền. Người phụ nữ ưu phiền vì trông chồng, trông con đang chinh chiến ngoài biên tái, trông cỏ Huyền nơi hiền Bắc để hy vọng người ở nơi đó bớt ưu phiền.

Lý Bạch trong bài *Tống Lố Quận Lưu Trường Sử Thiên Hoảng Nông Trường Sử* có câu: Thác âm đương thụ lý / Vong ưu đương thụ huyền – *Muốn nương nhờ bóng mát nên trồng hoa lý / Muốn quên đi ưu phiền nên trồng cỏ huyền*.

Mạnh Giao cũng có nhắc đến Huyền thảo trong bài *Du Tử*:

遊子
萱草生堂階，
遊子行天涯。
慈母倚堂門，
不見萱草花。

Phiên âm: **Du Tử**

*Huyền thảo sinh đường giai,
Du tử hành thiên nhai.
Từ mẫu ý đường môn,
Bất kiến huyền thảo hoa.*

Tạm dịch nghĩa:

Người Đi Xa

*Cỏ huyền mọc nơi thềm nhà
Con đi tận cuối chân trời
Mẹ tựa cửa mà trông ngóng
Đâu thấy cỏ huyền trở hoa*

Mạnh Giao với nỗi lòng của đứa con, bóng hình người Mẹ, tình mẫu tử hiện diện trong thơ ông, điều không thấy có ở những thi nhân khác đời Đường.

Nãy giờ cứ thao thao, không ngừng nghỉ, đến đây ông Tào Lý nhẹ hỏi Tân:

- Theo riêng cháu thì câu ca nào của ta nói nỗi lòng nhớ Mẹ mà cháu thích nhất?

Chẳng chút ngập ngừng, Tân nhanh nhẩu:

- Dạ, bấy lâu cháu thích nhất là câu:

*Vắng nghe chim vịt kêu chiều
Bâng khuâng nhớ Mẹ chín chiều ruột đau*

Hai Bác cháu không bảo nhau mà chợt cùng nhìn ánh chiều đang xuống ngoài hiền, yên lặng chẳng nói câu nào nữa. /.

KHO TÀNG CỦA SỰ IM LẶNG (LA RICCHEZZA DEL SILENZIO)

Nguyên tác: **Elena Pucillo Truong**
Bản dịch: **Trương Văn Dân**

Nam Mô Đại Bi Quan Thế Âm Bồ Tát...

Nam Mô Đại Bi...

Tiếng niệm Phật vang vang trong đầu bà, trong lúc bàn tay khăng khiu chậm chạp lau những phiến lá chuối, nhẹ nhàng xếp từng chiếc chồng lên nhau, như thể đang lần tràng hạt...

Nam Mô A Di Đà Phật... Nam Mô A Di...

Bây giờ thì năm tháng đã nặng trĩu trên vai bà, lưng oằn xuống và có lẽ chỉ có cái nhìn tinh anh và sống động từ thời son trẻ là còn nguyên vẹn...

Tiếng niệm Phật cứ nổi tiếp đều đều như những chiếc lá lần lượt được xếp chồng lên nhau và hồi ức của bà cũng có lúc xen vào giữa những chuỗi âm thanh ngọt ngào như tiếng hát...

Tay bà cầm miếng vải trắng lau qua lau lại nhưng thỉnh thoảng trên vành môi cũng hé ra một nụ cười khi nghe tiếng cười trong trẻo của một tiểu ni... Ồ, vui làm sao khi nhìn những đứa bé lớn lên dần, mạnh mẽ và vui tươi như những đóa hoa nở rộ lúc vào xuân và làm cho không khí trong ngôi cổ tự thêm sinh động.

Ừ, bao nhiêu mùa xuân trong đời mà bà đã trải qua... nhưng tuổi thơ của bà đến giờ đã quá xa nên trí nhớ chỉ hiện lên như một lớp mây mờ. Nó chẳng khác gì một đám sương mù nên bà chẳng nhìn thấy hình bóng những người thân... Bà không còn nhớ giọng nói ấm áp của người cha hay những lần được mẹ vuốt ve âu yếm... Người ta tìm thấy bà dưới chân bức tượng đức Quan Âm, đặt trước sân chùa.

Một đứa bé mới lên bảy mà đã bị người ta bỏ rơi như một miếng giẻ rách! Cả thể xác và tâm hồn nó đều vấy máu. Có lẽ kẻ đã đày đọa và hành hạ bé vào phút cuối đã bất nhẫn, một chút lòng thương hại đã lóe lên... nên đã buông tha, bỏ bé trước cổng chùa...

Sự quên lãng chính là một thứ quà tặng quý báu, vì sau nhiều ngày hôn mê, khi tỉnh dậy bé không còn nhớ gì về những việc đã qua... Thế rồi cuộc đời nó như được tái sinh, khởi đầu bằng sự đón nhận bình yên và thanh thản cùng với một khuôn mặt điệu hiền của một vị sư bà, và lớn lên trong lời kinh, tiếng kệ, gõ nhịp đều đều theo chuông mõ. Kể từ lúc ấy cuộc đời nó được che chở trong những bức tường của ngôi cổ tự và được dạy dỗ rất nhiều điều. Dĩ nhiên mỗi sự vật đều có thời gian của nó và tuy lúc mới vào bé có hơi cứng đầu và chỉ học vì tò mò nhưng dần dà bé vui vẻ chấp nhận, biết tuân theo kỷ luật và nội quy của chùa, và về sau học hành nghiêm túc nên còn ngộ ra bao điều thâm diệu.

Học xong, thực hành... rồi cũng đến lúc phải dạy lại. Bà âu yếm nhớ đến những bàn tay bé nhỏ níu chiếc áo nâu sòng của mình, những mái đầu tí hon trọc lóc, chỉ chừa một lọn tóc trên trán mà trong những lúc tụng kinh, cứ đưa qua đưa lại, lắc lư theo nhịp mõ.

Bây giờ thì vài người trong bọn họ, sau nhiều năm, đã trưởng thành và sống bên cạnh bà. Những lọn tóc đã được cạo láng của Ni cô, những đôi mắt to và sáng nhìn theo những động tác thuần thục và tự tin, lặp đi lặp lại vào thời gian trước Tết, cái phút giây mà bà yêu thích nhất.

Bao nhiêu việc cần chuẩn bị. Hằng năm, dân trong làng thường đặt chùa làm bánh chưng và bánh tét và tất cả các Sư cô trong chùa đều hoan hỉ tham gia: Những người lớn tuổi lau lá chuối mà trước đó các Ni cô trẻ đã rửa sạch, các Ni cô khác phủ lên lá một lớp

gạo nếp đã được nấu sơ với lá dứa để tạo hương vị đặc biệt và có được một màu xanh bắt mắt. Trên lớp nếp, một nhóm Sư cô khác sẽ bỏ thêm những khối trụ bằng đậu xanh đã chà vỏ và nấu chín để làm nhưn, có rắc thêm một ít bột tiêu cho mùi vị thêm đậm đà. Đó là một dây chuyền ăn khớp và nhịp nhàng, khi những hình trụ bằng lá chuối có bỏ đậu xanh và thêm nếp đã cuốn lại liền được chuyển đến một nhóm Sư cô có nhiệm vụ bó chặt và cột lại bằng những sợi lạt.

Mọi động tác đều liên tay và liên tục, giống hệt một dàn kiến chăm chỉ, ai nấy đều có một nhiệm vụ rõ ràng... thình thoảng bà ngược mắt để quan sát họ. Bà thích nhất là lúc mọi người làm bánh chưng, thích nhìn những gói lá được cẩn thận xếp lại thành hình một chiếc hộp, giống như đang đóng lại chiếc hộp nữ trang sang trọng có nhân bánh là đậu xanh.

Vui vẻ và cẩn trọng, tất cả các thứ bánh được sắp xếp trong một chiếc nồi cao, to rồi đây nấp. Thình thoảng, ánh mắt của bà ngừng lại trên vị Sư cô này hay vị Sư cô kia rồi dừng rất lâu đến người ngồi gần bếp, có nhiệm vụ giữ lửa, cho thêm củi vào dưới đáy nồi.

Ánh mắt bà cũng nhìn theo các tiểu ni loay hoay như một đàn bướm, chạy lảng vảng từ nhóm Sư cô này qua nhóm Sư cô kia, tùy theo giai đoạn công việc, đem lá chuối cho các người dón nếp hay mang đậu xanh đã trộn và cuốn thành hình trụ... một vài tiểu ni còn đem những nhiec bánh chưng hay bánh tét đã buộc lạt, xếp gọn ghẽ vào khay để chờ được đặt vào nồi để nấu.

Đó là một niềm vui rất dễ lan truyền giữa những người trẻ tuổi.

Tuy lúc này bà đã già nhưng bà không thể không nhớ là nhiều năm trước đây mình cũng đã từng có một niềm đau vì không được làm mẹ. Thế nhưng về sau thì bà cũng hiểu ra là bà còn có một niềm vui to lớn hơn nhiều: làm mẹ của hằng trăm đứa con. Bà đã nuôi dạy chúng, đã từng cạo trọc những mái đầu tí hon, chỉ chừa một nhúm tóc nhỏ, và dạy chúng vắt lên vành tai; bà đã giảng giải cho chúng về sự huyền nhiệm của lễ tử sinh, của cả niềm đau và hạnh phúc. Nhưng không phải đứa bé nào về sau cũng ở lại chùa. Vài đứa, sau khi được học hành, lớn lên đã chọn một con đường khác. Tuy thế, họ vẫn thường quay lại chùa để

thăm bà và để được bà an ủi về những khó khăn từ cuộc sống.

Cũng có những đứa trẻ mà về sau bà không có tin gì về họ, nhưng bà không lấy thế làm buồn. Duy chỉ có một người thường làm bà bận tâm và lo lắng, như thế mẹ và con, đó là Quảng Tiên, kể từ lúc cô bất ngờ bỏ đi vài năm trước.

Nam Mô Đại Bi Quan Thế Âm Bồ Tát... Nam Mô Đại Bi... tiếng niệm Phật của bà có lúc bị xen ngang bởi những hoài niệm. Cùng với thời gian bà đã nhận biết tầm quan trọng của suy tưởng và của sự im lặng. Dĩ nhiên không dễ gì giáo huấn một đứa bé hiểu động và rắn mắt như bà, nhưng bà may mắn có được một vị Sư Bà trí tuệ và đã kiên nhẫn theo dõi và hướng dẫn bà kiểm chế cảm xúc và bình tâm hơn theo quy luật của sự im lặng.

Sự im lặng! Im lặng mở ra cánh cửa của vùng trí tuệ tiềm ẩn, không phán xét và cũng không phân biệt, chỉ đơn giản giúp ta "nghe" được chính ta, ngoại cảnh và kẻ khác. Đó chính là sự khám phá được kho tàng giống như lời Phật dạy: "Ai từ bỏ được thế giới thì sẽ nghe được âm thanh của Niết Bàn".

Các Thiền Sư đã chọn con đường tâm linh và sự bình an của họ chính là sự thanh thản trong tâm hồn sau khi đã chế ngự và dập tắt được những ngọn lửa dục vọng. "Nghe được âm thanh của Niết Bàn" chính là khi đạt được trạng thái hài hòa trong vũ trụ quan Phật giáo. "Hãy quên bản thân và nghĩ đến tha nhân", quên sự mưu cầu hạnh phúc cá nhân để chia sẻ và hòa đồng với người khác.

Bằng cách ấy bà đã ý thức được mục đích của mình và hiểu được lẽ sống chính là giúp đỡ và che chở cho những đứa con không phải con mình. Nhưng điều quan trọng là sẻ chia cái kho tàng ấy và, với bà, sự im lặng đã trở thành một điều thường nhật trong đời sống hằng ngày.

Bà còn hiểu rằng nhiều người đã đau khổ và không sống bình an bởi vì họ chẳng được ai lắng nghe. Trong một thế giới mà ai nấy cũng la hét để biện minh hay che đậy những lỗi lầm của mình... hoặc ích kỷ đến nỗi chỉ muốn nghe giọng nói của mình thôi, thì đâu còn thời gian để lắng nghe và thấu hiểu.

Có lẽ vì thế mà thỉnh thoảng có nhiều vị khách hay người dân ở các làng lân cận thường đến để ngoạn cảnh, thăm chùa, nhưng thực ra điều họ đang tìm là có thể gặp một ai đó để trò chuyện hay tâm sự mà không sợ bị phê phán. Bà luôn ở bên cạnh, im lặng, để lắng nghe họ thổ lộ, tuôn trào, than khóc... và rồi sau khi bình tĩnh và nghĩ lại, chính họ đã tìm ra lời giải của vấn đề, một cách tự nhiên mà không cần bà phải nói điều gì. Chỉ cần sự ngọt ngào hay một cái nhìn chia sẻ, hơi ấm của một vòng tay là có thể an ủi và làm cho họ hiểu là phương án nào sẽ phù hợp nhất.

Nam Mô Bổn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật... tiếng niệm Phật vẫn tiếp tục trong lúc bàn tay khăng khieu của bà vẫn lau những phiến lá chuối. Một năm mới lại sắp bắt đầu, mà có lẽ bà sẽ không còn có thể trụ đến cuối năm. Các mầm bệnh ung thư từ tháng nay đang di chuyển trong tạng phủ của bà. Bà quá mệt mỏi và trong lòng lúc này chỉ có một ý nghĩ là Quảng Tiên đang ở nơi nào.

"Sư Bà, Sư Bà"... bà có khách! Một tiểu ni vừa từ cổng chạy vào vừa gọi to để báo tin. Đến nơi cô giúp bà đứng dậy rồi dìu bà ra cổng. Một Ni cô khác sẽ thế chỗ bà để lau lá chuối.

Bà vừa đi khập khiễng vừa dọ dẫm bám vào bức tường trong hành lang được chiếu sáng lờ mờ từ những bóng đèn đầu và cuối cùng đứng trước khung cửa mở ra vườn. Bà thấp thoáng thấy hai bờ vai mảnh khảnh. Không, không thể nào làm được! Có lẽ chẳng cần nhìn bà cũng biết đó là người mà lòng bà đang mong đợi.

"Mẹ ơi, mẹ ơi..!". Đúng là giọng nói của cô ấy! Quảng Tiên! Đứa con lưu lạc đã trở về. Khi nghiêng người, bà còn nhìn thấy một đứa bé mà cô gái đang bồng trên tay. Một niềm vui bùng cháy dâng lên và bà lao tới, ôm lấy cô và siết mạnh.

Ôi, đã bao lâu bà chờ đợi phút giây này và lòng bà đang trào dâng một niềm hạnh phúc cho người con gái. Lòng bà bình yên và nhìn thấy tất cả niềm hạnh phúc và yêu thương của nàng sáng rực trong đôi mắt. Chẳng cần nói lời nào nữa, dù có là cái Tết cuối của cuộc đời, nhưng với bà đó là cái Tết hạnh phúc nhất ./.

Sài Gòn tháng 12.2013

Nguồn: tập san vhtn Quán Văn

TẠ ƠN MẸ

(Viết thay lời những người con gốc Việt gửi đến các bà mẹ Hoa Kỳ đã dày công dưỡng dục)

*Tạ ơn Mẹ, người không cùng huyết thống
Tóc mẹ vàng, da mẹ trắng như mây
Mẹ vớt con từ vực thẳm lưu đày
Nuôi con lớn bằng tình thương máu mủ*

*Tạ ơn Mẹ vì con mà lam lũ
Ngày qua ngày trong xưởng máy, nhà kho
Làm thêm giờ cho con được ấm no
Đêm lại thức dạy con từng tiếng Mỹ*

*Khác ngôn ngữ như ngăn thành, cách lữ
Mẹ dỗ con bằng ánh mắt, vòng tay
Mẹ gốc Âu, con gốc Á, khổ thay
Con là nợ, vì đâu mà mẹ gánh!*

*Mẹ biết con từ quê hương bất hạnh
Có lũ người hung ác tựa sài lang
Nuốt miền Nam bằng nanh vuốt bạo tàn
Đưa cả nước trở lại thời trung cổ*

*Cũng từ đó con như chim mất tổ
Tuổi còn thơ đã bỏ mẹ, lìa cha
Xuống thuyền đi trong nước mắt nhạt nhòa
Đem tính mạng gửi trên đầu ngọn sóng*

*Nhờ ơn Mẹ như trời cao biển rộng
Con mới còn sống sót đến ngày nay
Được nên người trên đất nước thứ hai
Niềm hãnh diện cho cả hai dân tộc*

*Trong hồn con mẹ rạng ngời ánh đuốc
Sáng bập bùng soi mỗi bước con đi
Lời Mẹ hiền con sẽ mãi còn ghi:
"Là dân Mỹ, nhưng đừng quên gốc Việt!"*

*Dâng lên Mẹ đóa hồng tươi thắm thiết
Chứa tình con từng cánh đỏ yêu thương
Mai con về quỳ hôn đất quê hương
Càng nhớ đến ngàn công ơn của Mẹ.*

● VŨ ĐÌNH TRƯỜNG

VIẾT CHO MÁ

• Diêu Danh Mai Vũ

Má ơi,

Trong cái lạnh giá của mùa đông, tuyết rơi đầy trắng xóa, làm chói chang cả bầu trời, con cảm thấy choáng váng bước đi không vững vàng, con thấy Má một mình cô quạnh trong nhà dưỡng lão, chắc rằng Má cô đơn? Má trống vắng? Một mình chống chọi với bao nỗi giá lạnh cả từ thể xác lẫn tâm hồn, con biết Má sợ hãi, Má lo lắng khi không thấy chúng con.

Con biết lòng Má đang tủi thân dường nào! Má tha lỗi cho chúng con, trong mùa đại dịch này đã không được đến thăm Má, cầm tay Má để vân vê tìm lại chuỗi ngày thơ ấu, mỗi khi chúng con cần Má.

Con nhớ những ngày đầu vô Viện dưỡng lão Má khóc hoài, (mặc dù đó là quyết định của Ba Má không muốn làm phiền đến các con, tình thương của Cha Mẹ tràn đầy không muốn con mình cực khổ), con nghe như trăm ngàn mũi kim đâm vào buồng gan, lá phổi, mặc dù chỉ là con dâu của Má, con hiểu được lòng người mẹ, và ray rứt lương tâm, nhưng không làm gì được vì sức khỏe cũng như điều kiện không cho phép để Má được gần gũi con cháu, vân vê bàn tay, nhẹ nhẹ xiết, Má nhìn con trong âu yếm, như nói rằng Má hiểu.

Nghẹn ngào con đọc Má nghe bài học thuộc lòng của con từ năm con học lớp ba:

*" Khi xưa tay mẹ nỡ nà
Vì con tay mẹ hóa ra phong trần
Lưng tay nổi mấy đường gân
Trăm phen cố gắng muôn lần tuôn pha*

*Một đàn con đại mất cha
Hai bàn tay ấy đưa ra khỏi bờ"*

Má khóc! Má biết không, bài học mang theo con suốt cuộc đời, một nỗi buồn xót xa thương Mẹ đã thấm trong con từ tuổi đại khờ, và luôn sợ mất mẹ, may mắn thay con được sống trong mái gia đình dù nghèo nhưng chan chứa tình, thương yêu của mẹ cha và anh chị, cũng từ đó con biết quý trọng tình người luôn yêu thương muốn chia sẻ những gì mất mát khổ đau của kiếp nhân sinh. Con còn nhớ khi con bắt đầu biết đọc, trên bàn thờ Đại Thế Chí, con thường bắc cầu thang leo lên cúng nước mỗi ngày, chạy ra đầu xóm mua vài viên kẹo dâng cúng Phật với tất cả lòng thành cầu nguyện cho cha mẹ sống lâu trăm tuổi với đời cho con, những ngày bố mẹ con đi vắng, con rủ vài người bạn hàng xóm đến, con mở cuốn kinh nhỏ xíu ra cùng các bạn nguyện cầu, sám hối:

*" Nay con xin dốc lòng phát nguyện
Nguyện cho con đời hiện tại đây
Kiếp xưa tạo ác đã đầy
Vì chưng tham luyến mà gây thói tà
Tự thân khẩu ý sinh ra
Cùng thân khẩu ý bao là nguyệt căn
Con xin cầu nguyện ăn năn".*

Nam Mô Sám Hối Chư Tôn Phật Tổ Sư Bồ Tát Ma Ha Tát, tác đại chứng minh.

Má ơi, hơn nửa thế kỷ qua rồi, con không còn nhớ chính xác bài kệ con tụng nữa, trải qua bao vật đổi sao rời, bao biến động của kiếp con người mang tuổi thơ con dần dần quên lãng, chỉ còn lại hình ảnh Bố Mẹ con, đặc biệt những bàn tay, những ngón tay của Bố Mẹ..

Hôm qua người săn sóc gọi tới nhà cho biết Má chỉ còn 30 kg. Trời ơi con bàng hoàng! con tưởng thân người đổ xuống trong cái mong manh của Má, tiếng người săn sóc vẫn nói với Chí: "Nói đi, ông cứ nói, Má ông đang nghe, bà là một người đàn bà mạnh mẽ dù thân thể đã còm cõi. Chí gọi Má: "Má ơi, con đây, Chí nè Má, Má ráng ăn đi nha Má, chúng con lúc nào cũng nghĩ đến Má, dịch nặng quá người ta cấm không cho thăm chứ lúc nào chúng con cũng nghĩ đến Má.

Con không đành xúc động nói với Má "Má ơi con thương Má, Má ráng ăn cho con vui nha" trong giọng nói nghẹn ngào.

Người săn sóc Má nói Má khóc! Con xúc động quá, làm sao làm sao bây giờ để thấy Má, dù chúng con đã năn nỉ xin để gặp Má trong lúc này, dịch bệnh tung hoành, lệnh cấm nghiêm ngặt trong tình trạng lây lan. Trời ơi! Ngày xưa khi Má sanh các con Má đi biển một mình như người ta thường ví, nhưng trong niềm hạnh phúc, thương yêu vì Má đã tạo ra năm ruột của mình, của tình yêu Ba Má cho các con, những đứa con đại khờ lúc nào cũng muốn trong vòng tay của người Mẹ.

Giờ trong cái giá lạnh của mùa đông nơi xứ người, thân tứ đại dần dần trở về với đất, nước, gió lửa Má một mình tay lái tay chèo chênh vênh trong sóng biển, cái sóng biển của dòng đời, của thiên, nhân tai làm con người mặt đối mặt chẳng nhận ra nhau, trận cuồng phong làm thế giới này đảo loạn. Má ơi, hãy quên đi những nhọc nhằn trong đời sống, vui với niềm vui các con Má đã trưởng thành, Má đã tạo cho các con Má nên vóc, nên hình, các cháu nội ngoại của Má là hình hài tiếp nối sự sống của Má Ba.

Con thương quá những người già Má ơi, con biết họ hết hoảng không thấy để hiểu được thế giới bên ngoài, họ sẽ cô đơn trong nốt cùng của kiếp nhân sinh.

Má ơi, hãy vững tay chèo, các con Má luôn cần Má, cần Má như ngày thơ dại mỗi lần chúng con vấp ngã...

Má ơi, hôm nay 28 Tết rồi, nhớ lại những ngày xưa nơi quê nhà con đưa học trò nhỏ của Ba mang lạp xưởng biếu Thầy, Má luôn gọt gàng, tươm tất gói bánh chưng để đón mừng Xuân mới.

Cũng mùa đông năm nào gần Giáng Sinh Má đón con ở phi trường, mặc áo Mantel cho con, Má nói "Lạnh lắm con ngoài kia tuyết rơi đây". Con cảm động vì có thêm người mẹ thứ hai khi sống nơi xứ người.

Má ơi, đã gần 7 năm rồi, Má không còn ngồi gói những bánh chưng chờ con cháu, Má chờ đợi tiếng cười rộn rã để lì xì cháu con như tiếng pháo đầu Xuân vui mừng đón ngày mới, để nhìn đàn cháu con lớn dần theo tháng năm...

Má nghe không con đọc Má nghe bài thơ của nhà thơ Phan Văn Hách đã thấy hình ảnh Mẹ trong tượng Phật nghìn mắt nghìn tay, hình ảnh thật thánh thiện của người mẹ hiền:

"Mái tam quan vang dội tiếng chùa

*Mẹ lên chùa dâng hương ngày hội
Nhành mẫu đơn ai vừa đánh gãy
Tượng Phật Bà nghìn mắt nghìn tay
Áo dài nâu thắt vạt đôi vai
Tay mẹ chắp như đài hoa ngọc bút
Nghìn tay Phật ngọc ngà óng chuốt
Tỏa như vầng ánh nắng mặt trời
Trên đài sen ngàn mắt sáng ngời
Đều tụ lại trong ánh nhìn của mẹ
Mẹ và Phật bên nhau lặng lẽ
Những bàn tay nói với bàn tay
Phải nghìn tay này là của mẹ đây
Tay cấy lúa lên những mùa xanh biếc
Tay bồng con lời tha thiết
Con lớn lên trong êm ấm vòng tay
Nghìn tay này là của mẹ đây
Công việc một đời mẹ làm xong tất cả
Những ngón tay đẹp như búp cây thon nhỏ
Một đời dầm trong đất, một đời
Phép nhiệm màu từ đây mẹ ơi!
Tay Phật tạc theo hình tay mẹ
Mẹ và Phật bên nhau lặng lẽ
Những bàn tay nói với bàn tay".*

Phải, Má ơi hai bàn tay Má đã làm cho các cháu những chiếc bánh nhỏ xíu trong ngày sinh nhật, các cháu nhớ nhắc nội hoài. Bàn tay đó Má đã góp vào chút xíu ruộng đất phước điền cho con cháu không quên hạt giống bồ-đề và bàn tay đó Má đã chống chèo với bão táp phong ba cùng tháng ngày nổi trôi theo vận nước.

Má ơi! Má hãy vững tay chèo, chúng con cùng chèo với Má, cùng thờ với Má giữa biển đời sanh tử, tử sanh...

29 tháng 12 năm Canh Tý
Diệu Danh Mai Vũ

MẸ CỦA NGƯỜI TA

• Thi Thi Hồng Ngọc

Bà Thái nhìn người phụ nữ trẻ trước mặt với đầy thiện cảm vì cô sẽ là con dâu trưởng tương lai và người con dâu cuối cùng của gia đình bà. Các cậu con trai lần lượt lập gia đình trừ cậu cả với lý do: Con phải tìm được người con gái nào biết ơn mẹ thì con mới lấy. Bà kinh ngạc hỏi tại sao thì cậu trả lời:

- Nếu con tốt hết lòng với người con gái đó và cô ta hiểu được sâu sắc rằng. Ai đã sinh ra con để cô ấy có hạnh phúc thì đó là một người thật sự xứng đáng với chữ: có đạo đức, trên đời này.

Bà suýt rơi nước mắt trước lập luận của con trai nhưng cũng gắng gượng hỏi thêm:

- Các em con đã lập gia đình cả rồi. Nếu con cứ mãi thế này vì mẹ, con không cảm thấy thiệt thòi cho mình lắm sao?

- Thiệt thòi ư? -Cậu con trai kêu lên- Không có mẹ mới là thiệt thòi lớn nhất trên đời này.

Từ đó, bà âm thầm để ý các cô con gái của bạn bè người quen nhưng không dám làm "bà mai" cho chính con trai mình. Bà muốn cậu tự do, hoàn toàn chịu trách nhiệm trong cuộc hôn nhân của mình. Bà ăn chay và cầu nguyện, bà tin tưởng chắc chắn lòng chân thành của mình sẽ được cảm ứng. Thật ra, các cô con dâu kia dù là Mỹ, Phi hay Hồng Kông họ cũng đều lễ phép và tử tế, chỉ có điều họ không tìm đâu ra trong tự điển hai chữ "làm dâu". Mà cái gì không có "chuyên môn", không ham thích, không hiểu biết thì làm sao mà làm được.

Ngày ông bà dắt bốn cậu con trai đi vượt biển với lời thề: nếu chết thì chết cả nhà cùng nhau còn hơn là sống dưới chế độ cộng sản. Cuối cùng thì cả nhà không chết nhưng ông lại chết sớm nơi xứ lạ quê người vì do làm việc quá lao lực lo cho vợ con. Trước khi chết, ông gọi các con lại trấn trối, cuối cùng nắm tay cậu con cả và nói rằng:

- Bố sẽ chẳng đi đâu xa, bố luôn bên cạnh mẹ con cho đến khi mẹ con có một người con dâu đức hạnh vì mẹ con cả đời là một tấm gương sáng về một người vợ, người mẹ tốt và một người con dâu mà mẹ chồng phải thốt lên: "Con không phải là con dâu, con là con gái của mẹ"

Ba người con trai nhìn nhau ngập ngừng, chỉ có cậu cả đồng dạc nói:

- Vâng! Con hứa với bố!

Và hôm nay, cậu đem "lời hứa" của mười mấy năm xa xưa đến trước mặt mẹ. Cô gái nhìn rất trẻ, không ai nghĩ cô đã qua thời thanh xuân từ lâu rồi. Cô không đẹp lộng lẫy nhưng duyên dáng dễ thương với mái tóc đen mượt xõa ngang lưng, đôi mắt dịu dàng, khuôn mặt trái xoan hiền hậu và cách phục sức nhìn rất đứng đắn nhưng không kém phần thanh lịch, tao nhã:

- Bác đã nghe Trường (tên cậu cả) kể nhiều về cháu...

- Cháu cũng nghe anh ấy kể về bác -cô gái mỉm cười- Cháu đến đây để xin bác một điều.

Bà Thái vừa ngạc nhiên, vừa tò mò vì sự hồn nhiên của cô gái:

- Cháu cứ nói. Nếu được, bác sẵn sàng...

- Cháu xin bác nhận cháu làm... con nuôi vì cháu ngưỡng mộ bác lắm!

Cả bà Thái lẫn Trường đều bất ngờ trước lời đề nghị lạ lùng của cô. Tội nghiệp nhất là cậu cả cứ ngẩn ngơ không biết phản ứng ra sao trước sự việc này. Bà Thái ngẫm nghĩ một lát rồi mỉm cười bảo:

- Nếu cháu thật tình thì bác cũng nói thật tình nhé: Bác sẽ nhận cháu làm con nuôi... một nửa, có được không?

Cô gái hiểu ý bà, cả hai nhìn nhau tràn đầy sự cảm thông làm anh con trai đăm... ganh tị vì bắt đầu cảm thấy nguy cơ bị cô lập ngay từ lúc này. Cậu ầm ức hỏi:

- Mẹ và em nói gì con không hiểu. Vậy... vậy là thế nào?

- Rồi sẽ biết - Cả hai cùng nói và cùng bật cười vui vẻ.

Thời gian sau đó, Thủy Tiên (tên cô gái) thường xuyên đến thăm bà vào cuối tuần, có khi Trường đến đón cô, có khi cô tự lái xe đến. Các cô con dâu kia tò mò muốn biết về Thủy Tiên nên cũng lần lượt kéo nhau đến thăm bà Thái để làm quen với... chị dâu cả tương lai. Thành ra cứ cuối tuần là nhà bà vui như Tết, vì Thủy Tiên cứ Mẹ ơi! Mẹ ơi! Muối để đâu, nước mắm để đâu. Mẹ ơi! Nêm cái này được chưa? Món này có vừa ý mẹ không? Rồi thì mẹ ơi! Con mang quần áo đi giặt nhé! Mẹ ơi! Tuần sau mẹ muốn có đi chùa không? Các cô con dâu kia cũng bắt chước mẹ ơi mẹ à vang cả nhà lên làm cho mấy bà hàng xóm của bà Thái... ôm mặt khóc hu hu vì tủi thân và ganh tị. Các cô dâu kia đều thích mê Thủy Tiên vì cô biết giải thích bằng tiếng Anh cho họ nghe về văn hóa và truyền thống Việt Nam. Cô lại bày ra những buổi hát karaoke vui vẻ làm cho các

anh chị em quây quần cùng nhau chưa hết cô lại kể chuyện cổ tích Việt nam cho các cháu nhỏ nghe bằng cả tiếng Anh lẫn tiếng Việt làm cho bọn trẻ con đều rất thích thú mỗi lần đến chơi với bà nội. Thủy Tiên đã đem lại cho căn hộ vắng lặng của bà Thái một sinh khí mới vui tươi, sống động và đầm ấm của khung cảnh gia đình đoàn tụ. Những buổi cuối tuần Thủy Tiên bày ra hết bún riêu đến bún bò, phở, bánh canh, cơm tấm sườn, các món chay làm các cô con dâu ngoại quốc của bà Thái hưởng ứng nhiệt liệt. Lâu lâu chán nấu ăn, cô chở bà Thái đi ăn nhà hàng, "dụ dỗ" bà vào quán cà phê đặc sinh tố, chè, hai mẹ con kể cả tâm sự. Không phải Thủy Tiên không có bố mẹ mà hai người vẫn còn ở Việt Nam và mỗi năm cô đều về thăm gia đình và đưa bố mẹ đi du lịch. Hình như mọi thời gian rảnh rỗi và niềm vui của cô đều loay hoay về các ông bà già hết bố mẹ mình đến bà mẹ nuôi đáng yêu này.

- Mẹ biết không? Con nghĩ rằng ai rồi cũng sẽ già. Ở xứ Âu Mỹ này, con thấy con cái bất hiếu nhiều quá, con bị ám ảnh. Mẹ này! Nếu một con người mà bố mẹ ruột mình họ còn không thương thì liệu họ có còn thương được ai trên đời này nữa không?

- Con nói đúng đấy! Con gái của mẹ quả thật rất đặc biệt!

Rồi bà kể lể cho cô nghe về bà cụ hàng xóm có sáu đứa con: Bốn trai, hai gái đều là bác sĩ, dược sĩ, kỹ sư ai cũng có nhà riêng. Cậu con lớn là dược sĩ rất giàu vậy mà bà cụ phải ở riêng một căn hộ bé tí tẹo. Lần nào gặp, bà cụ cũng rơi nước mắt khi kể về các con của mình.

- Mẹ biết không? Con có một lời thề.

Bà Thái lo lắng nhìn Thủy Tiên:

- Con đừng nói với mẹ là con thề... không lấy chồng nhé!

Cô bật cười ôm lấy bà nũng nịu nói:

- Không có đâu mẹ! Con chỉ thề là không bao giờ lấy người đàn ông bất hiếu dù cho anh ta yêu con đến như thế nào hay giàu có đến đâu .

Bà Thái cảm động lắm, mãi một lúc bà mới khẽ hỏi:

- Ngộ nhỡ như con gặp người mà con yêu tha thiết thì sao? Liệu con có giữ vững lời thề được không?

Thủy Tiên cúi mặt, giọng trầm hẳn xuống, cô thú nhận đã từng như thế rồi nhưng khi đến nhà người yêu; cô nghe thấy anh ta quát mẹ mình chỉ vì bà lỡ tay làm rớt ly nước. Cô lặng lẽ bỏ đi sau đó lập tức ngỏ ý chia tay mặc cho anh ta

năn nỉ khóc lóc thậm chí dọa tự tử. Bà Thái mỉm cười nói:

Mẹ nghĩ rằng cậu ấy không tự tử và bây giờ đã có người khác đúng không?

Thủy Tiên cũng cười xác nhận rồi kể thêm:

- Lúc đó mà con vì quá yêu anh ta nên nhận lời thì chắc bây giờ cũng... tiêu rồi. Mẹ biết không? Anh ta về Việt Nam cưới vợ vàng một cô vợ trẻ đẹp để chứng tỏ cho con biết rằng anh ta rất có giá nhưng cô vợ cũng vợ vàng ly dị sau ba năm giấy tờ đầy đủ. Nhân quả mà; phải không mẹ?

Bà Thái gật đầu đồng ý ngay. Bà thích nhất là những ngày cuối tuần được cô "con nuôi một nửa" chở đi chùa. Ngày xưa việc này là của Trường sau này có Thủy Tiên cậu hơi xao lãng bốn phận làm tài xế cho mẹ. Cuối cùng thì cậu "bán cái" luôn cho cô. Một lần trò chuyện với bố mẹ Thủy Tiên qua Viber bà Thái nói rất chân thành:

- Tôi xin cảm ơn anh chị đã cho tôi một cô con gái quý hơn vàng ròng.

Bố mẹ cô ngăn người:

- Con gái? Chúng tôi cứ tưởng là...

- Không! Không! Ý tôi như thế này này...

Bà Thái kể lể đầu đuôi tự sự từ buổi đầu tiên gặp gỡ Thủy Tiên rồi kết luận:

- Hôm nay tôi xin phép anh chị xem ngày lành tháng tốt để mẹ con chúng tôi về thưa chuyện với anh chị cho phép gia đình chúng tôi được rước "viên ngọc quý" của anh chị về nhà.

Thủy Tiên đỏ mặt mắc cỡ cúi đầu vào lưng bà Thái nói đùa:

- Mẹ đang "gả bán" con có phải không? Con không muốn "làm dâu" đâu nhé!

Bà Thái cười to vui vẻ:

- Vâng! Thưa cô! Vậy thì cô làm con gái tôi "một nửa" chịu chưa nào?

Lần khác ,Thủy Tiên ôm bà Thái thỏ thẻ:

- Mẹ ơi! Vậy thì lúc con đi làm về muộn không nấu cơm được, lúc con mệt quá ngủ nhiều, lúc con không khỏe trong người gây gổ với con trai của mẹ, mẹ có giận có mắng con không?

- Con gái của mẹ! Vậy thì lúc mẹ quên quên nhớ nhớ, lúc mẹ đau ốm khó tính, lúc mẹ nói nhiều, nói sai con có giận, có trách mẹ không? Rồi gần đến cuối đời...

Thủy Tiên hiểu ý nắm chặt tay bà Thái:

- Con hứa là không đưa mẹ vào viện dưỡng lão đâu. Bố mẹ con cũng nói thế. Bố mẹ con ở

Việt Nam còn có các con, các cháu quây quần. Ở đây mẹ chỉ có chúng con thôi. Mẹ nhìn con này! Mẹ có tin con không?

Hai mẹ con ôm nhau khóc, những giọt nước mắt của tình thương, sự chân thành và hiểu biết trong veo như những hạt ngọc long lanh.

Chuyện gì đến sẽ đến. Đôi vợ chồng ấy đẹp đôi như Tiên đồng, Ngọc nữ, họ sinh ra hai đứa con dễ thương và được bà nội yêu quý dạy dỗ cẩn thận nên nói tiếng Việt như gió như mưa. Nhưng mà... làm gì có chuyện xuôi chèo mát mái mãi trên một dòng sông hay trong cuộc đời. Vì còn bố mẹ ở Việt Nam nên cặp vợ chồng ấy thường hay đi đi về về làm đủ bổn phận của những người con có hiếu. Cậu con cả của bà Thái cuối cùng đã sa ngã với một cô gái "rất có hiếu"... trong tiệm cắt tóc thanh nữ. Cô nàng đã lên Sài Gòn làm nghề cắt tóc... ôm để có tiền mua thuốc cho mẹ ở quê. Chuyện cô kể lâm li quá, cô diễn tả cả bằng miệng bằng tay lẫn... toàn thân nên Trường cuối cùng đành thú thật với vợ rằng: Không ngờ trên đời này còn có một người con gái có hiếu... hơn cả em nữa.

Khi nhìn thấy cô nàng tuổi đôi mươi tươi mát, nở nang, đầy gợi cảm ấy, Thủy Tiên đành thở dài rưng rưng nước mắt dặn dò chồng bảo ban cô vợ mới sẵn sóc mẹ tử tế. Hai người thỏa thuận với nhau cùng giấu bà Thái về chuyện ly dị. Nhưng bất cứ chuyện gì trên đời cũng chẳng thể nào giấu mãi được. Khi cô con dâu mới xuất hiện trong bộ áo hai dây khoe gần hết" của hồi môn" đã được bác sĩ thẩm mỹ viện cấp giấy chứng nhận, còn cái quần short của cô thì quả thật... kinh hoàng vì nó không thể giấu hơn được nữa, bà Thái đã... ngắt xi.

Giờ thì bà Thái ở trong viện dưỡng lão, bệnh quên quên nhớ nhớ của bà càng ngày càng nặng. Cuối cùng thì cũng vẫn là mỗi cuối tuần Thủy Tiên đem hai con đến thăm bà nội. Lạ lùng là dù lần đến nỗi thỉnh thoảng bà không nhận ra các con nhưng khi Thủy Tiên bước đến, bà đã mừng rỡ nói:

- Con gái nuôi một nửa của mẹ đến rồi.

Rồi mẹ con bà cháu xúm xít chuyện trò, ăn các món Việt Nam mà Thủy Tiên đích thân nấu cho bà. Cảnh tượng quây quần đầm ấm của gia đình làm cho các ông bà cụ khác rơi nước mắt vì tủi thân và cảm động. Lần nào trước khi từ giã, cô cũng ôm hôn bà và dịu dàng nói:

- Mẹ ơi! Mẹ là của con chứ không phải là "mẹ của người ta" đâu nhé!

• Thi Thi Hồng Ngọc

NGƯỜI MẸ CÔ ĐƠN

• Tác giả: Phan

Sáng nay rồi việc, tôi nhận lời ủy thác của anh bạn nhờ tôi chở một bà cụ với hai cái va-ly và một tấm nệm từ Dallas đi Arlington, vì xe anh không chở được tấm nệm nên anh mới nhờ tôi. Tôi đến căn nhà mới xây (theo địa chỉ). Nhìn qua cũng biết giá trị căn nhà hơn hai trăm ngàn. Tôi nghĩ nhà đất ở đây rẻ, chứ căn nhà mới này ở Cali, hay Boston, thì bạc triệu. Người Việt Dallas giàu quá khi tôi vừa lái qua những căn nhà xập xệ của người Mỹ chừng vài chục ngàn. Xe lăn bánh, tôi không khỏi ngậm ngùi với hành trang nghèo nàn của bà cụ nhỏ thó, bệnh hoạn. Ngoài tấm nệm, hai cái va-ly cũ, lớn nhỏ không đều, lại khác hiệu, đủ biết chủ nhân không giàu; một bà cụ gần đất xa trời còn linh kinh túi xách, rổ nhựa đựng quần áo chưa giặt có cả hũ thức ăn khô gì trong đó nữa...

"Người đàn bà đi cầu hôn thần chết". Tôi đặt tên cho cụ trong tư tưởng kín bưng của mình.

Thấy cụ thở không ra hơi lúc lên xe làm tôi cũng hơi lo. Nhưng nhìn kiếng chiếu hậu thì cụ không đến nỗi khiến tôi phải đổi lộ trình vô bệnh viện gần nhất. Tôi mong đến nơi càng sớm càng tốt. Xe ra xa lộ bon bon rồi. Cụ khỏe lại sau cú leo lên cái xe hơi cao.

Cụ hỏi tôi:

"Anh được mấy cháu?" - để mở đầu tâm sự của người mẹ cô đơn trên nước Mỹ bao la...

Cụ vô chuyện lòng nhẹ hều như hơi thở của cụ ban này:

"Ông nhà tôi ngày xưa là Sĩ quan Phòng 7 – Tổng Tham Mưu. Sau 75 đi tù. Nhưng tôi nhờ được tay cán bộ lớn bảo lãnh chồng tôi ra. Tôi chỉ nói chồng tôi là người bắt điện thoại ở Tổng tham mưu ngày trước... Vì thế, ông nhà tôi về sớm, nhưng không được đi theo diện H.O là vậy! Ông ấy về sớm, nhưng buồn chán nên chết sớm..."

Bà cụ khóc trong kính chiếu hậu – thật cay đắng! Tôi nghĩ thế, nhưng không hiểu cay đắng lẽ gì? Cay đắng cho người vợ lính trong chiến tranh và hòa bình ở quê xưa, hay cay đắng cho chuyện nhờ cậy bên thắng cuộc, và hậu quả... Cụ tỉ tê cho tôi nghe, từ băng sau xe, tiếng cụ rất giọng bắc làm tôi nhớ mẹ tôi nhiều:

"... Tôi kém phước anh ạ! Tôi có mười hai người con. Chín đứa còn ở Việt Nam, ba đứa bên

Mỹ. Tôi không đi ở nhà con này, con kia như anh nghĩ đâu. Tôi đi ở thuê nhà người ta đây! Vì con gái tôi ở Arlington thì nó đang sống chung với chồng con và bố mẹ chồng của nó. Tôi đâu ở chung được. Thăng con trai thì cũng sống chung nhà với vợ con và bố mẹ vợ của nó. Tôi cũng không ở chung được. Còn căn nhà mà anh đến đón tôi là nhà thăng con cả. Cả đời tôi mới ở nhà con đúng mười ngày thì phải nhờ anh đến dọn đi đây...”

“Bác qua Mỹ lâu chưa? Trước đây, bác ở đâu?” Tôi hỏi cụ.

“Tôi qua Mỹ được 9 năm. Mỗi năm tôi ở Mỹ 9 tháng, về Việt Nam 3 tháng – toàn ở mượn chứ không ở với con cái nào được, như tôi đã nói. Nhưng bây giờ tôi phải ở Mỹ lâu dài để trị bệnh. Khổ là tôi không thể ở nhà thăng con cả được. Hôm tôi mới từ Việt Nam qua, tháng trước. Tôi ở nhờ con cháu ở Apartment vì tôi bệnh quá nên cũng cần có người ở bên tôi đêm hôm. Nhưng phòng nó chật chội và phiền phức quá nên thăng cả đến đón tôi về nhà nó ở. Tôi cũng bất đắc dĩ vì bệnh hoạn chứ đâu muốn làm phiền con cái. Nhưng buồn lắm anh ạ! Tôi ở được đúng mười ngày thì hôm nay phải dọn đi thôi. Tôi định dọn về Houston, ở với đứa con gái của người hàng xóm với tôi bên Việt Nam xưa kia. Nó hứa giúp tôi. Nhưng con gái tôi đã xin trị bệnh cho tôi ở Arlington, nên tôi phải dọn về Arlington để trị bệnh vài tháng. Không chết thì tôi dọn về Houston với con gái người hàng xóm...”

Tôi nghe tâm sự buồn nên cũng kém vui mà thưa cụ:

“Bác lớn tuổi rồi, lại bệnh hoạn. Đâu thể xa con cái ruột của bác được, vì khi hữu sự thì ai lo cho bác. Và sao lại đi sống với người con của người bạn ở mãi Houston. Bác nên suy xét lại chuyện đó cho cảm giác của con cái bác. Các anh chị có hoàn cảnh đã khó, bác làm mẹ nên không nên... xử sự như thế! Bác hiểu ý cháu chứ! Bác ở share phòng ở nhà người dưng vì hoàn cảnh, nhưng gần con gái bác là ổn lắm rồi!”

“Thì bây giờ tôi dọn đến ở với hai vợ chồng ông này ở Arlington. Họ đã hơn sáu mươi tuổi, nhà không con cái. Ông chồng ở nhà ăn tiền bệnh, vợ còn đi làm. Tôi cũng gần con gái tôi rồi, có gì nó chạy sang giúp tôi... Anh nói cũng phải nhỉ!”

“Cháu xin lỗi...”

“Anh ạ! Họ cho tôi thuê một phòng, không hạn chế sử dụng restroom anh ạ! Tôi thật mừng...”

“Bác nói sao...?”

“Cơ khổ. Ở nhà thăng con cả, thì con trai lớn nó ở riêng phòng lớn nhất, có restroom riêng trong đó. Không ai được vào phòng nó.”

“Rồi! Thăng đó là bác sĩ hay nha sĩ?”

“Không... Nó là dược sĩ. Nhưng sao anh hỏi vậy?”

“Cháu đoán thôi! Bác đừng nghĩ xấu về những người tuyệt đối vệ sinh nên không chung chạ được với ai! Hiểu thế, tốt hơn cho bác. Mọi phiền não nhẹ bay... ô-kê!”

„Ô-kê. Tôi hiểu ý anh rồi... Cơ khổ. Còn lại hai vợ chồng thăng cả, thăng con nhỏ và tôi, bốn người xài chung một restroom. Mỗi sáng, tôi đã chịu khó nín nhịn chờ đợi, hỏi con trai, con dâu, cháu nội đã sử dụng restroom xong chưa, rồi mới đến mình. Thế mà thăng con cả vẫn quất vào mặt tôi chiếm dụng restroom lâu quá, chỉ vì một hôm nó đau bụng bất tử sau khi đã dùng restroom trước đó. Tôi ở mới có chục ngày, mà sáng nào nó cũng cần nhắc tôi đi restroom xoành xoạch suốt đêm thì nhà cửa nào chịu nổi... Tôi khổ quá! Mình bệnh hoạn, tuổi già, thật là phiền phức...”

“Sao bác không ở bên Việt Nam với con cháu đông vui. Thui thủi bên này một mình làm gì cho khổ.”

“Thì bệnh thì phải đi tìm thầy, tìm thuốc chứ sao anh. Hóa trị với xạ trị thì tiền đâu cho đủ ở bên Việt Nam...”

“Cháu không hiểu được anh con cả của bác sao lại để bác bệnh hoạn, tuổi già như thế này mà đi ra ở share phòng với người dưng? Bác có chuyện gì ai lo? CƠM NƯỚC HÀNG NGÀY AI NẤU CHO BÁC ĂN, AI GIẶT GIỮ CHO BÁC...?”

“Thì phước phần là thế! Tôi bây giờ chỉ còn cậy vào đứa con gái. Nó cũng đã sáu mươi tuổi rồi. Nhưng còn làm dâu hàng ngày. Tôi lại còn làm khổ nó miếng cơm, tô cháo, gói quần áo cần giặt giũ... Nó làm sao mà kham nổi lo lắng cho chồng con, bố mẹ chồng ngày hai bữa, lại còn mẹ ruột bệnh hoạn phải chạy tới chạy lui. Tôi định về Houston là vậy! Tôi nghĩ mà buồn cái thăng Cả nhà tôi sướng từ bé. Nó chẳng thiếu thứ gì vì thời trẻ tôi làm ăn được lắm! Cung phụng nó đủ điều hơn người. Nó đi đại học, ra trường, thì mê con vợ nó bây giờ đó. Nó về nhà bảo tôi cưới vợ lúc gia cảnh tan hoang. Tôi bấm bụng bảo nó, ai lại đi cưới vợ tháng bảy. Cho mợ một tháng để dọn dẹp nhà cửa, và cho qua tháng ngẫu đã con. Nói thế để có thêm chút thời gian nghĩ cách cho con chứ mẹ nào từ chối được”

con cái chuyện nó muốn lập gia thất. Ai ngờ nó đi báo với bên nhà gái, bố mẹ nó đi vượt biên, chết hết rồi! Có con cái nào như thế chứ! Đám cưới nó không có mặt tôi mà nó nhẫn tâm được. Nó bỏ nhà, bỏ mẹ, bỏ đàn em đi sống riêng, đến khi tôi gượng dậy làm ăn lại được thì nó mới mò về nhà, quát tháo... Tôi làm ăn lại được thì mới có tiền cho gia đình thẳng con trai với gia đình đứa con gái vượt biên, bây giờ chúng ở Arlington là vậy! Còn thẳng cả thì làm ăn khá nên cho con nó đi du học, tìm cách ở lại rồi bảo lãnh bố mẹ với em nó qua sau..."

"Tức là thẳng cháu đích tôn của bác. Anh chàng làm được sĩ đó, sanh đẻ bên Việt Nam?"

"Phải"

"Cháu hiểu rồi! Không có gì thắc mắc nữa! Anh ấy không giống những người trẻ sanh đẻ bên Mỹ là vậy!"

"Cái thẳng ấy làm tôi buồn còn hơn bố nó. Nó đi kiểm tra căn phòng tôi ở. Nó hỏi tôi đạo gì? Tôi nói, trên có Trời, Phật. Rồi đến Thần, Thánh... Nó bảo tôi: Cái đạo của bà là đạo cô hồn, chẳng ra gì hết. Tội lỗi, tội lỗi quá! Nó hỏi tôi đẻ chi cho lắm, đẻ chẳng ở với ai được, rồi làm phiền gia đình nó? Tôi bảo thời bà nào có biết kế hoạch hóa gia đình là gì đâu! Tôi thấy phải dọn ra khỏi nhà thôi. Nhưng mấy hôm không khỏe nên còn vướng bận để nó nói tôi, sao bà không ở bên Việt Nam cho xong. Già cả, bệnh hoạn còn lết sang Mỹ làm gì... để phiền cho gia đình nó! Tôi đi chậm vì chân tôi yếu. Tôi đâu có lết như ăn mỳ. Anh hiểu không, anh hiểu cái chữ lết nó làm tan nát lòng dạ tôi. Tôi đau đớn hơn ung thư nhiều..."

Nước mắt bà cụ lại chảy thành dòng trên gương mặt nhăn nheo. Làm tôi nghĩ đến cha nào con nấy. Lẽ ra người ta phải học thành nhân trước khi thành tài, thì đời nay tranh nhau lấy bằng... súc vật, để kiếm thật nhiều tiền, đi xe hiệu, ở nhà mới... Người con cả ở nhà mới xây mà để mẹ bệnh hoạn đi ở share phòng.

Cụ nói trong nước mắt:

"Nhẽ như người ta, nó cũng đưa tôi đi, sắp xếp cho tôi chỗ ăn chỗ ngủ ở nơi lạ lẫm quê người này chứ! Anh thấy đấy, anh xin số điện thoại của nó để khi anh đưa tôi đến nơi thì gọi cho nó biết. Nó bảo không cần đấy phỏng! Nhưng khi nó thấy anh chắt đờ, ràng buộc cẩn thận như người chuyên nghiệp, người làm việc có trách nhiệm, lương tâm... xe anh lại tốt và mới. Thì nó xin anh số điện thoại để khi nó cần chở đồ sẽ gọi anh. Đấy..."

Biết nói gì để an ủi bà cụ hơn là im lặng chia chung nỗi ngậm ngùi của phận người. Muốn kể cho bà cụ nghe chuyện Đức Phật đi hoằng pháp, nhưng người ta không biết ngài chính là Đức Phật nên hỏi ngài, "Thưa ngài, Đức Phật ở đâu, làm sao tìm gặp Người?" Đức Phật trả lời, "Phật ở trong nhà bạn. Cha mẹ của bạn là Phật. Hãy trở về nhà phụng dưỡng cha mẹ cho thật tốt, là thờ phụng Phật."

Nhưng kể ra câu chuyện đó là bất nhân với bà cụ vì người nghe phải là cha con anh cả. Càng nên kể thêm những chuyện nhân quả cho những người quên học bài học làm người trước khi học thành tài để giàu có. Phải chăng phong thổ địa dư làm nên người anh cả trong bài ca dao bất hủ,

"Bốn con ngồi bốn góc giường Mẹ ơi, mẹ hỡi, mẹ thương con nào mẹ thương Con út mẹ thay thương thì thương vậy có tày trường nam trường nam ăn được gì đâu một trăm cái giỗ đồ đầu trường nam". Thôi làm thẳng anh Hai như đứa bé mồ côi theo phong thổ địa dư xứ nó, câu chuyện ngắn chữ mà dài ý, kiệm lời mà sâu xa. Nó không tốt nghiệp đại học nào, không có bằng cấp gì... mà ai cũng xem trọng cái khí khái của nó. Chuyện kể mặc cười mà người đọc chậm nước mắt như sau... „Một cái xe hơi bóng loáng đang chạy trên đường. Không ai biết bên trong xe có người mẹ giàu có, đang dỗ dành cậu ấm của mình ăn miếng bánh kem đi con, ngon lắm đó! Nhưng thẳng bé nhà giàu cúi gắt với mẹ vì không muốn ăn, nó bấm kiếng xe hơi xuống và ném quách miếng bánh kem xuống đường. Trong khi đó thẳng bé mồ côi nhanh mắt thấy được, nhanh chân chạy đến, nhanh tay xớt ngay miếng bánh lên tay mình. Lúc đó cái xe vận tải nhanh hơn lao tới nó. Nó thì nhanh hơn thần chết là lao mình thoát thân. Miếng bánh tốm xuống miệng cống. Công cốc. Con em gái nó khóc ré lên, "Anh Hai thiệt tình! Làm bánh lọt xuống cống rồi lấy gì ăn?". "Thôi nín đi em..." Nó xoè bàn tay còn dính kem của nó ra, "Nè, cho em ba ngón. Anh Hai hai ngón." Anh Cả với anh Hai khác nhau ở tư cách chứ không phải văn bằng, địa vị hay nhà, xe... Nhưng nói ra làm gì cho thêm đau lòng bà cụ...

Tôi đến căn nhà mà bà cụ sẽ ở trọ vài tháng để chữa bệnh. Tôi biết bà cụ này không chết đâu, sức khỏe có tệ nhưng nghị lực lớn lắm! Khỏe lại là cụ sẽ đi Houston. Linh tính tôi mách bảo về bà cụ mới gặp lần đầu nhưng hiểu cụ như

thân vì tôi cũng không thích làm phiền, để khổ cho người nhà.

Con gái cụ xin nghỉ làm nửa buổi để giúp cụ dọn vô nơi ở mới. Tay xách theo túi cơm, canh nấu vội cho mẹ có cái ăn. Tôi cả hai người bị hoàn cảnh hành hạ đến khổ tâm. Đêm nay, người con khó ngủ vì lo mẹ có ngủ được không ở chỗ lạ. Trong khi sáng mai chị vẫn phải thức dậy đúng giờ để còn đi làm. Chị còn phải lo chồng con, cha mẹ chồng... thêm người mẹ ruột bệnh hoạn cũng cần bàn tay con cái giúp đỡ lúc tuổi già, đau yếu... Còn cụ, đêm nay có ngủ không, trong căn phòng lạ, khi nghĩ tới người con cả và thằng cháu đích tôn của mình. Ai rút cho cụ ly nước sau cơn ho khan đêm khuya, hay cụ tự hứng nước mắt mình để giải khát nổi cô đơn trên xứ Mỹ lạnh lùng. Tôi thì không ngủ được đêm nay rồi, vì bà cụ... đúng là giống "má tui"! Hoàn cảnh nào cũng chơi ngon, chơi đẹp, xả láng sáng về sớm. Tôi dọn nệm cũ trong căn phòng ấy ra, vì ông chủ nhà ăn tiền bệnh thì làm được gì, nhìn ông đi... còn chậm hơn bà cụ. Tôi bỏ nệm của cụ lên giường thẳng thớm, xách đồ vô phòng cho cụ xông xuôi, tôi chào từ biệt để ra về.

Nhưng cụ bảo:

"Này anh ạ! Cảm ơn anh đã giúp tôi tận tình. Nhưng thế này, hôm qua, bạn anh có nói với tôi là một trăm đồng tiền xe. Thì đây, tôi xin gởi anh một trăm. Tôi xin gởi thêm anh hai chục... biểu anh uống cà phê, chơi thôi!"

Đúng là bà già chịu chơi, chơi tới cùng giảng mừng chơi tới sáng, nên tôi nói:

"Thôi bác cắt hết đi. Coi như cháu giúp bác. Cháu không làm nghề này, chỉ vì sáng nay rảnh và xe cháu chở được tấm nệm nên cháu mới đi giùm ông bạn cháu thôi."

"Đâu thể được! Anh cầm lấy cho tôi vui. Tôi còn một việc nhờ anh giúp, là sáng nay tôi không ăn sáng ở nhà thẳng cả. Bởi tôi kể chuyện ngày xưa thì cháu nội bảo là bà chẳng có chuyện gì mới để nói hay sao? Tôi ở trong nhà từ sáng tới... sáng mai thì biết đâu chuyện mới để nói. Tôi kể về thằng cả ngày còn bé, thì vợ nó nói nhảm quá, kể hoài... Mà giờ không cho tôi cầm nên tôi đói vì giận – không ăn. Tôi định bụng bảo anh chở tôi đi ăn sáng khi ra khỏi nhà. Nhưng bây giờ thì tôi mời anh đi ăn... bữa kỷ niệm với tôi. Anh chở tôi đi ăn... món gì thật ngon vào. Tôi không có nghèo đâu, còn đồng nào trong túi thì cứ tiêu đồng ấy cho nó vui vẻ. Mình đi thôi anh ạ!"

Từ chối cách gì cũng không được với bà cụ. Ra nhà hàng thì lại chưa tới giờ mở cửa. Tôi bảo cụ, bác cháu mình vô chờ rảo chơi, cho bớt nóng. Bà cụ kể chuyện đi thi quốc tịch bị rút. Nhưng tôi cho là cụ quá giỏi tiếng Anh nên... rút. Dù cụ đi thi quốc tịch không mất tiền vì đã tám mươi. Nhưng lần sau đi thi lại thì bớt nói tiếng Anh... sẽ dễ đậu hơn. Vì người hỏi thấy người được hỏi trả lời được là hỏi tới, hỏi tới... Bác chỉ cần nhớ cháu dặn là bác không bao giờ nói: Tôi không biết – I don't know. Mà bác chỉ nói: Tôi biết. Nhưng tôi quên – I know. But, I'm forgetting. Bác quên chừng hai, ba câu là đậu liền. Vì người già có quyền quên, nhưng công dân Hoa Kỳ không có quyền không biết Tượng Nữ Thần Tự Do đặt ở đâu; Tổng Thống đầu tiên của Hợp Chúng Quốc Hoa Kỳ tên là gì, Tổng Thống đương kim là ai?..

Bà cụ thật lanh trí, chỉ cần nghe và hiểu được một chữ trong câu hỏi là cụ đoán ra cả câu hỏi – và biết trả lời bằng tiếng Anh – đúng. Nên bị hỏi tới, hỏi tới, hỏi tới... rút luôn là vậy! (Thường mấy tay phỏng vấn thi quốc tịch Mỹ nhưng là người Mễ ở Texas không có thiện cảm nhiều với người Việt thì ai cũng biết và thường nghe nói tới trong chuyện thi quốc tịch ở xứ cao bồi. Gặp người phỏng vấn mình là Mỹ đen là dễ nhất, Mỹ trắng khó hơn, nhưng công bằng. Chỉ có Mễ là không ưa Việt Nam...)

Tôi đi ăn tô mì với bà cụ rồi chia tay. Biết nói gì hơn những lời chúc may mắn cho việc chữa trị bệnh tật của bà cụ. Chúc cụ chóng hồi phục, chừng nào muốn đi Houston thì gọi cho hay. Tôi không làm nghề đưa đón nhưng với bà cụ thì tôi khoái cái lối chơi xả láng trước đi, đời có bao lâu mà hững hờ...

Tôi sẽ nhớ câu "còn đồng nào trong túi thì cứ tiêu đồng ấy cho nó vui vẻ." Tôi sẽ đưa cụ đi Houston khi cụ không thay đổi quyết định, vì nghĩ cho cùng những ngày ở trọ trần gian của cụ cũng chỉ còn ít ỏi như những đồng tiền còn lại trong túi thì tiêu hết đi, tiếc gì, miễn vui vẻ là được. Cũng cóc cần chừa mặt mũi cho con cái khi con đẻ tổng mẹ bệnh hoạn ra đường ở tuổi gần đất hơn trời...

Tác giả: Phan

Nguồn: <http://nhinrabonphuong.blogspot.com/2021/05/nguoi-me-co-don-phan.html>

NGƯỜI ĐÀN BÀ THỦY CHUNG

• Hoa Lan

Mỗi năm đến hè lòng tôi buồn lắm, chứ không buồn man mác đâu! Vì đây là Mùa Vu Lan, mùa nhớ mẹ! Mặc dù tôi đã cài hoa hồng trắng đến hơn hai mươi năm rồi, nhưng vẫn không quên những câu nói, những hình ảnh thân thương của Bà ngày nào: "*Con là hơi thở của mẹ*". Ôi câu nói xúc động chạm đến tận lục phủ ngũ tạng của tôi và đã lấy không biết bao nhiêu nước mắt của người con gái mất mẹ trong những ngày Đại lễ Vu Lan.

Mẹ tôi là người đàn bà đẹp, mà đối với bất kỳ một người con nào, mẹ mình chả là người đàn bà đẹp nhất trên đời! Có phải thế không?

Bà sinh ra trong một gia đình giàu có tại Hải Dương, vừa xinh đẹp lại vừa giỏi giang, mới mười mấy tuổi đầu đã giữ tay hòm chìa khóa cho Thầy Đê (tiếng gọi bố mẹ của vùng miền). Năm mười ba tuổi đã có người đi sêu Tết dạm ngõ, chắc cũng môn đăng hộ đối nên ông bà ngoại tôi đã nhận lời. Mẹ tôi sợ phát khiếp không muốn lấy chồng, chỉ thích ra sông ôm cây chuối tập bơi và bắt chuồn chuồn cắn rốn cho mau biết bơi.

Sêu Tết cũng được mấy năm, rồi đến một năm cặp ngỗng đem sang bổng đứng con ngỗng đực lẫn cổ ra chết, ông ngoại tôi sợ điềm chẳng lành, sợ con gái mình góa chồng sớm nên từ hôn. Thế là mẹ tôi thoát nạn!

Lúc ấy loạn lạc nổi lên khắp nơi, mẹ tôi cứ phải xách tay nải hết chạy từ quê lên tỉnh, từ vùng quốc gia sang vùng Tề, hay ngược lại, không còn thì giờ để kén chồng nữa. Vả lại con trai thời bấy giờ đã bị bắt đi lính hết cả rồi, nếu không vào bưng thì cũng đi lính cho Tây. Mẹ tôi lưu lạc trên Hà Nội và gặp được bố tôi, một mối tình đẹp và thơ mộng nhất trên đời. Nghe mẹ tôi kể lại với đôi mắt xa xăm và nụ cười duyên dáng với hai má lúm hạt gạo, đến đoạn hai người dắt nhau đi dạo Hồ Tây dưới hàng liễu rủ ven hồ, ghé hàng Bánh Tôm Hồ Tây gọi một đĩa bánh xoi hết cả rổ rau.

Bố tôi hay tặng hình thể thao chụp bên trái banh với hàng chữ: "*Tặng em Lan yêu quý*". Và ngày tôi ra đời, ông nhất định đặt cho cái tên Lan Hương, nghĩa là hương của em Lan yêu quý của ông. Cuộc tình đang đẹp như mơ như thế mà chỉ một năm sau bố tôi đã hy sinh trên chiến trường, để mẹ tôi làm góa phụ ở lứa tuổi đương xuân.

Với khăn tang còn quấn trên đầu, mẹ tôi đã cùng bà nội tôi bằng bế con thơ leo lên chiếc tàu Há Môm di cư vào Nam. Một quyết định sáng suốt của Bà, nếu ở lại tương lai của tôi chỉ có thể đi mót lúa để sống chứ đừng mong đến trường đi học, vì quan tài bố tôi được phủ cờ vàng có lính khiêng đi. Thuộc thành phần phản động thấy rõ!

Gia đình tôi định cư tại Nha Trang, có sóng biển rì rào lẫn cát trắng thơm tho, nhưng thời ấy còn có "*Cọp Khánh Hòa, ma Bình Thuận*", dân cư còn thưa thớt chứ không như bây giờ. Đất chật người đông chẳng có con ma hay con cọp nào dám sống chung với người!

Mẹ tôi được ưu tiên vào làm thư ký cho Sở Tạo Tác gần ga xe lửa của thành phố, sáng xách ô đi tối xách về, cuộc sống của ba thế hệ chúng tôi rất hài hòa và hạnh phúc. Mẹ tôi xem mẹ chồng như mẹ ruột, bà nội tôi đóng vai người mẹ chăm sóc nuông chiều tôi, còn mẹ tôi đóng vai bố thật là nghiêm khắc. Bà hay đem ca dao tục ngữ ra để răn dạy như:

"Nuôi con chẳng biết dạy răn.
Thà rằng nuôi lợn béo lẫn lấy tiền",

hay

"Bé không vin cả, lớn gầy cằn".
Ra vào phải đi thưa về trình rất quy tắc.

Chẳng là lúc bé tôi hay nghịch ngợm leo trèo, đúng như câu phán của bà nội tôi: "*Bà mụ nặn lăm ra con bé này rồi! Phải chi ra thẳng cu thì đúng hơn*". Phải rồi các cụ chỉ mong tôi là con trai để nối dõi tông đường và để mẹ tôi có chỗ nương tựa tuổi già không phải đi thêm bước nữa. Ai lại ở chung với con rể bao giờ!

Thế mà mẹ tôi vẫn thủ tiết thờ chồng, nuôi dạy con gái cho nên người cho đúng với câu khấn Bà thường suýt xoa van vái trước bàn thờ bố tôi trong những lần giỗ Tết: "*Anh có sống khôn chết thiêng, về phù hộ cho con bé được khỏe mạnh, ăn no chóng lớn. Em hứa sẽ nuôi con ăn học thành tài để anh được ngậm cười nơi chín suối*".

Cũng vì lời hứa này mà mẹ tôi đã từ chối không biết bao lời cầu hôn của các chàng hay trồng cây si trước nhà.

Rồi ngày hạnh phúc nhất đời của Bà cũng đến, cái ngày tôi được học bổng Quốc Gia cho đi du học sang Đức với ngành Hóa học thực phẩm. Hàng xóm láng giềng cản ngăn, khuyên mẹ tôi nên chọn rể hiền chứ một mẹ một con như thế sao để đi xa. Nhưng mẹ tôi vẫn nhất quyết lo cho tương lai của cô con gái, ở nhà gả chồng rồi lại góa bụa như mẹ nữa sao? Tình hình chính trị của những năm đầu 70 rất căng thẳng, ngày tôi bước lên máy bay sang Đức là ngày mẹ tôi thắp hương bên bàn thờ bố tôi khấn vái: "*Em đã làm tròn bốn phận với anh, mong anh được ngậm cười nơi chín suối*".

Nhờ sự sáng suốt của mẹ, tôi đã thoát được hai lần đại nạn, không phải sống một ngày dưới chế độ cộng sản.

Kể từ đây chim đã xổ lồng, tôi thoát khỏi vòng tay mẹ, tự lo liệu việc học hành và tự tìm ý trung nhân. Không còn cảnh cha mẹ đặt đâu con ngồi đó nữa mà ngược lại hoàn toàn. Tôi lấy một anh chàng sinh viên thuộc loại lãng tử con nhà giàu, nếu gặp nhau tại quê nhà chắc

chấn mỗi tình sẽ gặp nhiều trắc trở không thành. Nhưng tất cả đều là duyên phận!

Rồi cũng đến lúc mẹ con được đoàn tụ bên trời Âu, bà ngoại trông cháu và làm vườn trồng hoa tiêu khiển. Đóa hoa thược dược là hình ảnh gắn liền với mẹ tôi, năm nào vườn nhà tôi cũng nở rộ những cánh hoa thược dược muôn sắc lẫn muôn màu. Ai đi ngang qua cũng dừng chân lại ngắm rồi trầm trồ khen ngợi. Nhưng có biết đâu, người trồng hoa đã đổ không biết bao nhiêu là công sức tưới tắm, đã dùng tay tốt từng con bọ trên lá lẫn trên hoa.

Thời gian mẹ con bà cháu sum họp hạnh phúc bên nhau chỉ kéo dài được mười hai năm, rồi đến chuyện tử biệt sinh ly như bao nhiêu gia đình khác trên cõi hồng trần này. Mẹ tôi mắc phải căn bệnh ung thư, ước nguyện sau cùng của Bà là được chết trên tay cô con gái, người mà Bà luôn gọi là "*Con là hơi thở của mẹ*". Thời gian ấy tôi phải xin nghỉ việc để ở nhà chăm sóc mẹ. Với căn bệnh di căn vào giai đoạn cuối, mẹ tôi phải chịu đựng nhiều nỗi đớn đau chỉ còn biết vin vào viên thuốc morphine giảm đau và an thần.

Bà bảo, trong một ngày 24 tiếng chỉ có lúc được tôi tắm rửa, dội nước lên người mát rượi, bà mới được hạnh phúc vài ba phút. Tôi ứa lệ, nhớ mãi câu nói này để tìm ra cách sống cho đời mình, phải làm sao thân tâm được an lạc cả ngày lẫn đêm. Không đi vào vết xe đổ, suy nghĩ triền miên rồi sinh bệnh như Bà.

Tình cảm của mẹ tôi đối với bố tôi quá sâu đậm, đã yêu một lần rồi là đến chết cũng chẳng phai, giống như bài Nỗi lòng của nhạc sĩ Nguyễn Văn Khánh "*Yêu ai, yêu cả một đời*". Cứ đến trước ngày giỗ bố tôi chừng vài ngày, mẹ tôi lại thấy bần thần ruột gan đến khó tả, cảm giác này trôi nhanh sau khi cúng giỗ xong xuôi và kéo dài đến lần giỗ thứ 44, đó là lần giỗ chồng cuối cùng của Bà.

Về đức tính thủy chung của Bà, tôi nghĩ, cho dù ở vào thời đại mới không câu nệ đến chuyện thủ tiết thờ chồng. Nhưng Bà vẫn khép kín cửa lòng, nhất quyết không đón nhận một hình bóng nào khác nữa, vì trong tim đã chứa đầy hình ảnh của bố tôi.

Hoa Lan

Mùa Vu Lan 2021.

ẤN-HOÀ CHẠY ĐUA: PHẬT GIÁO TOÀN CẦU HÓA

• Nguyên Giác

Nhà nước Trung Quốc đang bơm tiền cho chiến lược Nhất Đới Nhất Lộ, còn gọi là Con Đường Tơ Lụa Mới, ra sức đầu tư để ảnh hưởng vào gần 70 quốc gia và tổ chức quốc tế. Tiếng Anh gọi chiến lược gây ảnh hưởng này là "Belt and Road Initiative" và tiếng Việt gọi là "Một vành đai, Một con đường" - trong đó, Phật Giáo là một phần tiếp cận để chinh phục nhân tâm. Đó là nhận định của tác giả P. Stobdan trên các báo Ấn Độ.

Tên đầy đủ của nhà bình luận này là Phunchok Stobdan, nguyên là Đại sứ Ấn Độ tại Kyrgyzstan các năm 2010–2012. Là một nhà ngoại giao kỳ cựu, nhưng cũng là học giả chuyên về nghiên cứu, Stobdan từng làm trong Ban nghiên cứu của Hội Đồng An Ninh Quốc Gia Ấn Độ (National Security Council Secretariat, NSCS), học giả trong Viện Nghiên Cứu và Phân Tích Quốc Phòng Ấn Độ (Institute for Defence Studies and Analyses), và là người sáng lập Viện nghiên cứu Ladakh International Centre.

Trong những ngày cuối tháng 5/2021, Stobdan có hai bài phân tích trên các báo Ấn Độ, liên hệ tới chiến lược Hoa Lục mượn chiếc dù Phật Giáo để bay ngược theo con đường tơ lụa cũ, nhằm chinh phục lòng người Phật tử. Nếu chỉ để chinh phục lòng người, tất nhiên sẽ là vô hại. Nhưng sẽ là cực kỳ tai hại nếu chính phủ Bắc Kinh từ đó lại thò tay lung lạc, chi phối, chiếm ngự kinh tế hay lãnh thổ nước khác.

Bài viết của học giả Stobdan đăng trên báo Financial Express ngày 25/5/2021, có nhan đề "*New front for India vs China tussle: Coming battle over future Buddha Maitreya*" (*Mặt trận mới để Ấn-Hoa tranh chấp: Trận đánh sắp tới về Đức Phật Di Lạc tương lai*).

Bài kế tiếp đăng ngay sau đó một ngày, cũng của Stobdan, trên báo The Tribune ngày 26/5/2021, nhan đề "*China's Buddhism card: The fear is that it will translate its economic weight into spiritual might*" (*Lá bài Phật Giáo*

của Trung Quốc: Nỗi sợ sẽ chuyển từ sức nặng kinh tế sang quyền lực tinh thần).

Một chiến lược lớn của Hoa Lục là tìm cách làm phai nhạt ảnh hưởng Ấn Độ trên Phật Giáo, để thay vào đó là hình ảnh Trung Quốc như một trung tâm Phật Giáo mới cho thế kỷ 21. Một chính sách sẽ là mượn huyền thoại về Đức Phật Di Lạc, theo cả kinh điển và truyền thuyết sẽ là vị Phật kế tiếp tới hoằng pháp nơi cõi này. Ngài có tên Di Lạc, tiếng Sanskrit là Maitreya, tiếng Pali là Metteyya, nghĩa là Đấng Từ Thị (người có lòng từ), có sách gọi ngài Vô Năng Thắng (tiếng Sanskrit là Ajita), phiên âm Hán-Việt là A-dật-đa. Danh xưng thường gặp là: Long Hoa Giáo chủ Đương Lai Hạ sanh Di Lạc Tôn Phật. Bao giờ Đức Phật Di Lạc tới cõi này hoằng pháp? Nếu dựa vào kinh điển, sẽ thấy rằng ngày đó còn rất là xa, xa thật xa, chúng ta trong kiếp này không gặp được. Nhưng với ý nghĩa tượng trưng, khi hiểu chữ Phật là Giác Ngộ như Thiên Tông thường nói, thì Đức Phật không lìa xa chúng ta, như lịch sử đã gọi ngài Trần Nhân Tông là Đức Phật Hoàng.

Tuy nhiên, học giả Ấn Độ Stobdan trong các bài viết chỉ muốn nhìn về chính sách TQ muốn gây ảnh hưởng trên đất Ấn Độ và trên các nước nơi vành đai Nhất Đới Nhất Lộ. Cũng nên suy nghĩ: tác giả Stobdan viết cho độc giả Ấn Độ (đăng ở hai báo Ấn Độ) và cho các Phật tử quan tâm đọc bản Anh văn. Người Ấn Độ và người Trung Hoa nhìn nhau hẳn là qua nhiều thành kiến, vì đường biên giới ở Hy Mã Lạp Sơn vẫn không ngừng xích mích. Trong khi chúng ta luôn luôn nghĩ rằng Phật Giáo khác biệt với Ấn Độ Giáo, nhiều học giả Ấn Độ lại cố ý cho rằng Phật Giáo chỉ là một chi nhánh Ấn Độ Giáo và đưa ra lý thuyết [sai lầm] rằng Đức Phật là hóa thân thứ 9 của Thần Vishnu; nghĩa là, một số học giả Ấn Độ cũng dùng Phật Giáo trong cách riêng để có lợi đoàn kết chính trị cho dân tộc Ấn Độ. Chiếu ngược lại, nhiều học giả Trung Hoa nhìn về Ấn Độ có thể không hào cảm, thậm chí có thể nghĩ rằng chính phủ Ấn Độ đón nhận Đức Đạt Lai Lạt Ma sang tỵ nạn hẳn là đầu tư chính trị. Nhìn cho trong sáng, hẳn chỉ có các tăng ni và các cư sĩ thật tâm muốn chính pháp hưng thịnh. Trong bài do Stobdan viết, có điểm khả vấn khi ông nói rằng Đức Phật A Di Đà (Amitabha Dhyani Buddha) có một hóa thân là Đức Phật Thích Ca Mâu Ni

(who's earthly manifestation was Shakyamuni Buddha). Có thể Stobdan cố ý viết sai vì mục tiêu phân tích chính trị Ấn-Hoa? Ý này sẽ lược đi. Thực ra, bài phân tích của Stobdan là nhận định chính trị, không có ý nói về triết lý Phật học.

Chỗ này, cũng nên ghi nhận rằng ông Narendra Modi, nhậm chức Thủ Tướng Ấn Độ từ 2014 tới nay, tuy theo chủ nghĩa Quốc Gia Ấn Độ Giáo (Hindu Nationalism) nhưng lại rất thân thiện với Phật Giáo. Khi khai mạc Đại Lễ Phật Đản năm 2018 do International Buddhist Confederation tổ chức, Thủ Tướng Modi nói rằng Ấn Độ không phân biệt tôn giáo và có truyền thống nhiều ngàn năm là "không tấn công các nước khác hay tấn công các trường phái tư tưởng", hình như ý này là ám chỉ Trung Quốc hay là các nước Hồi Giáo lân bang. Trong buổi lễ, Thủ Tướng Modi cũng ca ngợi giáo lý từ bi của Đức Phật và nói thế kỷ 21 còn cần thông điệp từ bi hơn bao giờ hết.

Gần hơn, báo The Hindu trong ấn bản ngày 21/12/2020 loan tin rằng trong hội nghị viễn liên qua video, nói chuyện trước hội nghị lần thứ 6 của Indo-Japan Samwad Conference (IJSC), Thủ Tướng Modi đề nghị xây dựng một thư viện tại Ấn Độ chuyên về lưu giữ kinh điển và văn học Phật Giáo, nói rằng thư viện sẽ là một nền tảng cho nghiên cứu và đối thoại. Modi cũng ca ngợi diễn đàn IJSC đã thực hiện nhiều công trình để quảng bá các tư tưởng và lý tưởng của Đức Phật, đặc biệt quảng bá trong giới trẻ, "Và hôm nay, tôi muốn đề nghị thiết lập một thư viện lưu giữ tất cả các kinh điển và văn học Phật Giáo truyền thống. Chúng tôi sẽ rất hạnh phúc để thiết lập một thư viện như thế ở Ấn Độ và sẽ cung cấp các nguồn lực và tài nguyên cho nơi này." Thủ Tướng Modi nói thư viện này sẽ tìm góp và lưu giữ các bản sao kỹ thuật số tất cả văn học Phật Giáo từ các nước khác nhau, sẽ thông dịch ra và sẽ cho sử dụng miễn phí đối với tất cả các tầng ni và học giả về Phật Giáo. Modi nói, thư viện sẽ không chỉ là nơi lưu giữ, nhưng cũng sẽ là một không gian để nghiên cứu và đối thoại.

Thủ Tướng Modi nói trong hội nghị viễn liên đó, "Yêu cầu nghiên cứu cũng sẽ bao gồm cả việc khảo sát xem thông điệp của Đức Phật có thể hướng dẫn thế giới hiện đại của chúng ta đối phó với các thách thức đương đại," và

Modi dẫn ra các thách thức như nghèo khó, kỳ thị sắc tộc, chủ nghĩa cực đoan, kỳ thị tính phái, biến đổi khí hậu và nhiều nữa. Modi nói rằng ánh sáng thông điệp của Đức Phật đã từ Ấn Độ tỏa sáng ra nhiều phần trên thế giới. Modi nói, "Tuy nhiên, ánh sáng này không thụ động đứng lại. Tại mỗi nơi mới đi tới, tư tưởng Phật Giáo tiếp tục lưu chuyển hội nhập qua nhiều thế kỷ. Nhờ thế, kho tàng vĩ đại của triết học và văn học Phật Giáo có thể tìm ở nhiều tu viện khác nhau hiện nay, trên khắp nhiều quốc gia và ngôn ngữ khác nhau." Modi nói, tất cả các văn bản đó chính là một kho tàng cho nhân loại, nói chung. Ghi nhận rằng, Thủ Tướng Modi nói như thế là tháng 12/2020, trong mùa đại dịch. Do vậy, chuyện thư viện và các dự án Ấn Độ có thể hỗ trợ sẽ còn xa. Nhưng thấy rõ là Thủ Tướng Modi muốn Ấn Độ phải là trung tâm nghiên cứu và đối thoại của Phật Giáo toàn cầu. Trong khi đó, Chủ Tịch Tập Cận Bình lại có chính sách toàn cầu hóa kiểu khác cho Phật Giáo Trung Quốc.

Bản dịch hai bài bình luận của Đại sứ Stobdan, sẽ chiếu thêm ánh sáng qua các khía cạnh chính trị.

MẶT TRẬN MỚI để Ấn-Hoa tranh chấp: Trận đánh sắp tới về Đức Phật Di Lạc tương lai

Báo Financial Express, ngày 25/5/2021. Tác giả: Đại sứ P. Stobdan.

Huyền thoại Trung Hoa ghi rằng Đức Phật Di Lạc tương lai sẽ giáng thế tại Trung Quốc, trong vùng đất của Đức Phật A Di Đà (Amitabha Buddha) hay là trong Tịnh Độ Tây Phương, gọi là cõi Cực Lạc như người Trung Hoa mô tả.

Trong khi thế giới mừng Đại Lễ Phật Đản thứ 2565, Trung Quốc dường như đang tác chiến trong một trận đánh dày đặc lý thuyết về Đức Phật Di Lạc, người chưa giáng thế trên địa cầu. Huyền thoại về Đức Phật Di Lạc cũng xưa như Phật Giáo – được đưa ra từ tiên tri trong cả 3 truyền thống Phật Giáo: Theravada, Đại Thừa và Kim Cang Thừa. Theo niềm tin Phật Giáo, ngài Di Lạc giáng thế sẽ là hóa thân của Phật Amoghasiddhi Dhyani Buddha (Bất Không Thành Tự Phật) trong cõi sambhogakaya (báo thân).

Huyền thoại Trung Quốc nói rằng Đức Phật Di Lạc tương lai sẽ giáng thế tại Trung Quốc –

trong vùng đất của Đức Phật A Di Đà hay trong Tịnh Độ Tây Phương – cõi Cực Lạc (Sukhavati) như người Trung Quốc mô tả.

Truyền thống người Trung Hoa thường nói đã có các hóa thân của Bồ Tát Văn Thù, Bồ Tát Di Lặc, Bồ Tát Quan Thế Âm, Bồ Tát Kim Cang Thủ và các vị khác [từng giáng thế vào đất TQ]. Sự kiện rằng Đức Phật Thích Ca và nhiều vị Bồ Tát khác đã được người Trung Hoa, người Nhật Bản, người Hàn Quốc và người Đông Nam Á hiện nay tôn kính nhiều hơn là người Ấn Độ. Họ tin rằng các vị Bồ Tát từ bi như Bồ Tát Phổ Hiền, Bồ Tát Quan Thế Âm, Bồ Tát Văn Thù, Bồ Tát Địa Tạng và các vị khác vẫn đang tới cứu độ các chúng sinh đau khổ kể từ khi Đức Phật Thích Ca viên tịch.

Một vài tông phái cổ Trung Hoa như Tịnh Độ và Thiền Tông có một vài liên hệ Ấn Độ được nói là sẽ công nhận một vị Phật tương lai tại Trung Quốc. Nỗ lực mới nhất trong các học giả TQ là làm việc về Kinh Maitreya Vyakarana Sutra (có lẽ là Kinh Di Lặc Hạ Sanh Thành Phật?), bản kinh tiếng Sanskrit đầu tiên được soạn tại TQ. Các dự án có thể có sự hỗ trợ của CPC (Đảng CSTQ).

Tại sao Trung Quốc vội vã đón nhận Đức Di Lặc? Hiển nhiên, như thế là cứu Phật Giáo ra khỏi tình trạng suy yếu hiện nay và đưa Phật Giáo ra khỏi thế độc quyền sở hữu của các nước khác. Với số lượng Phật tử đông đảo, có lẽ là hơn nửa tỷ Phật tử, Trung Quốc muốn nắm quyền sở hữu Phật Giáo. Khi hướng về Đức Di Lặc là muốn thay thế Đức Phật Thích Ca lịch sử bằng vị Phật tương lai, hay là để làm giảm tầm ảnh hưởng Đức Phật lịch sử. Nghĩa là, dần dần sẽ làm nhạt màu sắc Ấn Độ trong Phật Giáo và thiết lập Trung Quốc như suối đầu nguồn của Phật Giáo Nhân Gian (Human Buddhism) vượt qua vị trí [quốc gia] thứ nhì trong Phật Giáo.

Người Trung Quốc đã tuyên bố thành lập một Bodhimanda (Bồ Đề Đạo Tràng) cho Đức Phật Di Lặc tại tỉnh Guizhou. Nơi đây gọi là Fantian Jingtū (Phạm Thiên Tịnh Độ) trên núi Mount Fanjing (Phạm Tịnh sơn) nơi Liên Hiệp Quốc công nhận là Di Sản UNESCO Thế Giới năm 2018. Thấy rõ rằng, Hội Phật Giáo Trung Quốc (Chinese Buddhist Association - CBA) có một kế hoạch đã công bố từ năm 2017 nhằm vẽ ra lằn ranh tác chiến mới giữa Tianzhu Fojiao (Phật Giáo Thiên Trúc, tức PG Ấn Độ) và

một Zhongguo Fojiao (Phật Giáo Trung Quốc) mới, được đề nghị liên kết bởi Phật tử ở Hoa Lục, Đài Loan, Hồng Kông và Macao xuyên qua Diễn Đàn Phật Giáo Thế Giới (World Buddhist Forum - WBF) tổ chức năm 2006.

Trung Quốc đã thiết lập Đại học Phật Giáo có tên là Nalanda University tại khu du lịch văn hóa Sanya Nanshan Cultural Tourism Zone năm 2017. Nơi này kiểm soát toàn vùng núi Mt Kailash, được ca ngợi như núi Meru (núi Tu Di) trong truyền thống Phật Giáo và Ấn Độ Giáo. Trận chiến cũng về chuyện cây. Trong khi hình ảnh Đức Phật Thích Ca gắn liền với Cây Bồ Đề (Peepal Tree, còn gọi là Ficus religiosa), Đức Phật Di Lặc được tin tưởng là liên hệ tới cây Vấp (Nagakesara, hay cây Mesua ferrea).

Tất cả những chuyện đó diễn ra trong khi Ấn Độ quan sát. Dĩ nhiên, khi TQ vươn lên trong không gian văn hóa riêng, chuyện này làm Ấn Độ quan ngại. Thủ Tướng Narendra Modi đã nhanh chóng đo lường tầm quan trọng của Phật Giáo sau khi nhậm chức năm 2014, và còn đưa vấn đề này vào trung tâm các chính sách ngoại giao của ông với các quốc gia Châu Á chính yếu. Nhưng rồi sau 6 năm, ý tưởng sáng suốt của ông dường như đã bị những người muốn sử dụng Phật Giáo như một công cụ địa-chính-trị để kinh chống TQ chứ không phải để hồi phục Ấn Độ như trung tâm của Phật Giáo.

Tệ hơn nữa, nhiều chiến lược gia Ấn Độ còn ưa so sánh việc mở rộng Phật Giáo với khuynh hướng Phật Giáo Tây Tạng (có lẽ vì họ không hiểu rõ) mà không nhận ra rằng Phật Giáo Tây Tạng trong truyền thống đã là một công cụ mạnh mẽ trong tay các triều đình Trung Quốc --- nhà Nguyên, nhà Minh và nhà Thanh. Biến thể Tây Tạng của Phật Giáo bây giờ đã bị TQ kiểm soát chặt chẽ.

Phần đối trọng Ấn Độ đối với Diễn Đàn PG Thế Giới (World Buddhist Forum - WBF) do TQ lãnh đạo là Liên Minh Phật Giáo Quốc Tế (International Buddhist Confederation - IBC) do chính phủ Ấn tài trợ được thành lập năm 2011. Tổ chức IBC đã tổ chức nhiều sự kiện, nhưng lại thiếu vắng các kế hoạch có chiều sâu triết lý.

Nổi ám ảnh Ấn Độ hiện nay có vẻ như đang làm việc cho chuyện tái sinh sắp tới của Đức Đạt Lai Lạt Ma. Nhưng, trong tất cả mọi khả thể, tiến trình lựa chọn đang nằm trong tay

những vị có truyền thống khái niệm hóa định chế Đạt Lai Lạt Ma trong thế kỷ 17, khi mà vị lãnh đạo Tây Tạng nằm trong quyền bảo trợ của triều đình nhà Thanh của TQ. Bất kỳ chệch hướng nào ra ngoài truyền thống sẽ hết như ném em bé vào chậu nước tắm – cũng sẽ chỉ hại cho người Tây Tạng.

Dường như, quyết định về tương lai Đức Đạt Lai Lạt Ma là một chủ đề nhỏ trong chiến lược Trung Hoa lớn hơn trong việc tự thiết lập như một siêu cường Phật Giáo. Đức Đạt Lai Lạt Ma được xem là một hóa thân của Bồ Tát Quan Thế Âm.

Ấn Độ cần phải làm mới di sản Phật Giáo của họ, vì Phật Giáo vẫn còn định ra các nền tảng đạo đức chính yếu của các xã hội Châu Á và tương giao với các mạch kinh tế, chính trị và xã hội của nhiều quốc gia.

Phật Giáo có thể vẫn còn giữ một vai trò quân bình mãnh liệt, nhưng để Ấn Độ trở thành một lãnh đạo thế giới, Ấn Độ cần phải rời bỏ phương pháp thiển cận vừa làm hạn chế sức mạnh ngoại giao Phật Giáo của chính mình, vừa có rủi ro làm suy yếu chính di sản Phật Giáo của mình.

Hiện nay, Ấn Độ thiếu nghiêm trọng năng lượng để xoay bánh xe chánh pháp của chính mình, chớ đừng nói gì tới làm mới năng lượng đó cho nước khác. Nơi đây, Ấn Độ thiếu trầm trọng các định chế [học thuật] uy tín; không hề có một người Ấn Độ nào được vào danh sách các vị Thầy Phật Giáo hàng đầu thế giới. Trong năm 2007, Ấn Độ khởi động việc hồi phục Đại học Nalanda University với hỗ trợ từ các nước trong Thượng Đình Đông Á. Nhưng không ai biết trình độ của nó [của đại học này]. Với tốc độ chậm như thế, chỉ thêm vài năm nữa là Ấn Độ sẽ tự cô lập trong thế giới Phật Giáo.

Cùng lúc đó, việc tìm cách đối nghịch với Trung Quốc về Phật Giáo, như nhiều người có ý như thế, có vẻ như đặt sai chỗ phần nào. Thay vào đó, nỗ lực là nên tìm cách vươn tay tới con số Phật tử khổng lồ ở Trung Quốc, như Thủ Tướng Modi đã làm bằng cách tiếp cận với Phật tử TQ qua mạng Weibo [của TQ] trong Đại Lễ Phật Đản năm 2015.

Ấn Độ nên vui mừng về viễn ảnh hồi phục Phật Giáo tại TQ và ảnh hưởng tích cực như thế có thể có trong quan hệ tương lai của Ấn Độ đối với TQ nói riêng, và với Châu Á nói

chung. Mới gần đây, khi một bài viết trên mạng China Weibo giễu cợt về số người chết tại Ấn Độ vì COVID-19, các tổ chức Phật Giáo tại Trung Quốc đã nhanh chóng lên án đó là kiểu tuyên truyền tệ hại.

Ấn Độ cần nghiêm túc tái xác nhận vai trò trung tâm, và hãy ôm choàng lấy truyền thống [của Ấn Độ] về Phật, Pháp, Tăng. Ấn Độ cần có những bước đi tức khắc để hồi phục các khu di tích Phật Giáo từ nhiều ngàn năm đang nằm trong đổ nát. Các khu di tích này trực tiếp nối kết với điểm đến tinh thần của nhiều triệu người. Bằng cách cải thiện hạ tầng cấu trúc và sự nối kết, Ấn Độ có thể thu hút thêm người hành hương Châu Á. Điều này có thể tạo ra thêm việc làm lương cao cho nhiều triệu thanh niên Ấn Độ. Đây là cách duy nhất để chống lại huyền thoại Đức Phật Di Lạc Trung Hoa, một chuyện kể nối kết với nền kinh tế TQ và với cuộc trường chinh tâm để quốc của họ.

LÁ BÀI PHẬT GIÁO của Trung Quốc: nỗi sợ khi TQ chuyển sức mạnh kinh tế thành thế lực tín ngưỡng.

Báo The Tribune, ấn bản ngày 26/5/2021.
Tác giả: Đại sứ P. Stobdan

Trong khi chúng ta mừng Đại Lễ Phật Đản thứ 2565, đã tới lúc phải nhìn lại xem vì sao các ý tưởng và biểu tượng của Đức Phật đã dần dần biến mất khỏi vùng đất, nơi ngài thành tựu giác ngộ.

Đức Phật không xuất hiện trong các ngôi chùa, Phật Giáo cũng không phải là quỳ lạy trước một pho tượng để xin cứu rỗi. Cũng không phải là thực hiện các nghi lễ và cúng tế. Nhưng, điều này có vẻ như kỳ lạ, trong khi Phật Giáo phát triển tăng vọt ở các nơi khác, tôn giáo này lại kém quan trọng ở Ấn Độ.

Ấn Độ cần phải nghiêm túc tái xác nhận vai trò trung tâm, và hãy ôm choàng lấy truyền thống [của Ấn Độ] về Phật, Pháp, Tăng. Nhưng buồn thay, Ấn Độ đã tách xa Phật Giáo, và ý nghĩa lịch sử này có thể làm hại nhiều hơn cho hình ảnh Ấn Độ trên toàn cầu, vì thế giới bên ngoài vẫn tiếp tục nối kết sự vĩ đại của Ấn Độ, bất kể các thành tựu thời hiện đại, với trí tuệ của Đức Phật.

Một cách chắc chắn là, những người xây dựng quốc gia Ấn Độ ý thức rõ về giá trị cốt tủy. Ngài Nehru đã đặc biệt tự nâng hình ảnh

của ông lên xuyên qua Phật Giáo --- sáp nhập các đặc trưng và biểu tượng Phật Giáo để làm thành quốc gia Ấn Độ. Theo sử gia Madhavan Palat, Nehru nhìn Gandhi như một hóa thân của Đức Phật, và tự nhìn ông như một tái sinh của vua Ashoka (vua A Dục). Cả hai (Đức Phật, vua A Dục) đều bác bỏ các tín điều, nhưng chỉ bảo vệ luật của sự thật (chánh pháp). Phương pháp đạo đức và lý vô thường của Đức Phật đã ảnh hưởng sâu sắc Nehru. Trong khi Đức Phật đã cho Ấn Độ một thiết tha với hòa bình, Nehru ứng dụng điều đó vào chính sách ngoại giao --- để tránh xa các cuộc chiến và tránh cạnh tranh với các nước.

Nhưng, bây giờ là vấn đề của quyền lãnh đạo. Trong khi Ấn Độ đã mất hầu hết các di sản, Trung Quốc đang nắm quyền lãnh đạo đối với Phật Giáo thế giới. Và, như Trung Quốc có kế hoạch trở thành một siêu cường Phật Giáo cùng với móng vuốt chính trị, tài chánh và tiếp thị của họ, chuyện đó sẽ tới như nỗi sợ tệ hại nhất của Ấn Độ.

Chắc chắn là, một Trung Quốc gắn liền với Phật Giáo sẽ thành công. Thực sự, trái với niềm tin thường có, Phật Giáo vẫn bắt rễ sâu chắc tại Trung Quốc ngay cả sau khi Đảng Cộng Sản nắm quyền. Trung Quốc chống lại các hành vi dị đoan, nhưng không chống lại tôn giáo. Nhưng, trong các năm gần đây, Trung Quốc chứng kiến nhiệt tâm tăng vọt của vận động hồi phục Phật Giáo. Nền kinh tế thịnh vượng như đường hướng người dân về tới tâm linh nhiều hơn, và Phật Giáo trở lại mạnh mẽ. Nhiều triệu người Trung Hoa đang tìm kiếm nỗi kết 'yin guo' (nhân quả) của họ đối với Đức Phật A Di Đà. Từ sinh viên cho tới doanh nhân, người Trung Hoa đời thường bắt đầu nỗi kết hạnh phúc cuộc tồn sinh của họ với bản chất tương thuộc của chu kỳ nghiệp quả.

Nhà sư Trung Hoa Jingzong (Tịnh Không) từng nói rằng ý định của Trung Quốc trong nỗ lực thành tựu định phận chính trị và kinh tế sẽ không thấm vào đâu với nỗ lực của nhiều triệu người muốn thành tựu giác ngộ tâm linh. Nhà sư này nói, ông không thể hình dung ra tương lai Trung Quốc mà không có Phật Giáo.

Nhưng, không ai khác hơn là Chủ tịch Tập Cận Bình, người đã ra sức cho công cuộc toàn cầu hóa Phật Giáo từ khi ông 29 tuổi, khi còn là một cán bộ cấp thấp ở tỉnh Hebei (Hồ Bắc).

Tập đã lộ ra cho thấy ông thiên vị, chống lại các ý thức hệ bị cho là ngoại lai, như Thiên Chúa Giáo, Hồi Giáo, và chế độ dân chủ. Tập đã giúp xây lại nhiều ngôi chùa nổi tiếng trong quá khứ, nhưng đã ra lệnh gỡ bỏ hàng ngàn cây thập giá ra khỏi các tháp nhà thờ, khi Tập nắm quyền ở tỉnh Zhejiang (Chiết Giang) từ năm 2002 tới năm 2007.

Tập Cận Bình có thể đang theo một chính sách tương tự như chính sách tâm linh của Vladimir Putin trong việc đón nhận Thiên Chúa Giáo chính thống để được trao cương vị lãnh đạo chính thống của thế giới những người dùng hệ ngôn ngữ Slavic (Nga + nhiều nước Đông Âu). Điều đó xảy ra bất kể Điều Khoản 14 trong Hiến Pháp Nga tuyên bố rằng Nga là một quốc gia thế tục.

Không ai biết Tập Cận Bình có phải là một Phật tử có tu học không, nhưng vợ Tập là một Phật tử như thế. Tập đã mạnh mẽ đưa Phật Giáo Trung Hoa ra vị trí toàn cầu kể từ năm 2005. Nơi mức độ quốc nội, trông có vẻ như Tập nương vào Phật Giáo không chỉ để củng cố quyền lực riêng, nhưng còn để cứu Đảng không bị sụp đổ, và để nắm giữ các giá trị đạo đức trong mạng lưới xã hội Trung Quốc xuyên qua chiến dịch chống tham nhũng.

Trông có vẻ như Tập đang tái hình dung về tương lai Trung Quốc phù hợp với quan điểm của các vương triều Trung Hoa thời xưa. Với các giá trị Phật Giáo nhân bản lưu chảy trong xã hội, Trung Quốc nhiều phần sẽ thấy trong tương lai những gì chúng ta chứng kiến ở các quốc gia như Thái Lan hiện nay. Chắc chắn là như thế, đó cũng sẽ là kết quả cho phần còn lại của Châu Á, nơi 97% Phật tử thế giới đang sống và là nơi Phật Giáo được trân trọng lưu giữ làm giá trị căn bản.

Nỗi sợ là Trung Quốc sẽ chuyển sức mạnh kinh tế thành sức mạnh tâm linh. Nước này hiện đang tăng tốc toàn cầu hóa Phật Giáo --- xây dựng các nỗi kết tâm linh với người ở các nước khác, và thường xuyên chủ tọa các Diễn Đàn Phật Giáo Thế Giới (World Buddhist Forum) nơi đó thu hút nhiều ngàn tăng ni và học giả từ khắp thế giới tới, và đang xây dựng Lingshan (Linh Sơn) như một Vatican của Phật Giáo.

Trung Quốc kiểm soát các cơ chế và Hội Đồng Tăng Già Phật Giáo Thế Giới (World Buddhist Sangha Councils), giúp sửa chữa, tân

trang, và dựng lại các định chế Phật Giáo khắp các nước Theravada và Mahayana (Nam Tông và Bắc Tông), nhiệt tâm tham dự các sự kiện quốc tế lớn, như Đại Lễ Tam Hợp LHQ (UN Vesak Day).

Trở thành một vị hộ pháp cho Phật Giáo đã giúp Tập Cận Bình đưa Trung Quốc thành một cường quốc thế giới có thể chấp nhận được với một hình ảnh mềm dịu. Toàn cầu hóa Phật Giáo giúp Bắc Kinh thúc đẩy các dự án kinh tế --- làm cho nỗ lực ngoại giao dễ dàng hơn để tranh ảnh hưởng địa chính trị ở Myanmar, Sri Lanka, Nepal, Bhutan, và các nơi khác. Làm theo chiến lược các triều đình xưa, Trung Quốc có thể sử dụng ngay cả các liên hệ Phật Giáo Tây Tạng để mở rộng tầm ảnh hưởng. Cho dù là khẳng định chủ quyền ở Biển Đông hay đang thúc đẩy nối kết theo chương trình BRI dọc theo Con Đường Tơ Lụa, Tập Cận Bình dường như đang làm việc theo [bản đồ] địa lý chính trị của Phật Giáo. Phương pháp của Tập về hướng nối kết thương mại với Phật Giáo dường như lộ ra chính sách đó.

BRI được thúc đẩy vào Nepal với nối kết nơi sinh của Đức Phật Thích Ca, Lumbini (Lâm Tỳ Ni). CPEC đang được gọi là "Gandhara trail" (ghi chú: đường mòn Gandhara là tuyến đường hoẵng pháp cả ngàn năm trước, hai bên tuyến đường có nhiều tu viện, bây giờ là khu vực Tây Bắc Pakistan) để nối kết Trung Quốc với các trung tâm Phật học như Lahore, Taxila, và Peshawar. Các cổ vật từ khu khảo cổ Taxila đang được gửi tới Sri Lanka để triển lãm cho công chúng xem. Các nhà sư Châu Á, kể cả từ Bhutan, được mời tới tu viện Saidu Sharif tại Swat Valley (nơi sinh của Ngài Padmasambhava [Liên Hoa Sanh]).

Ấn Độ cần phải nghiêm túc tái xác nhận vai trò trung tâm, và hãy ôm choàng lấy truyền thống [của Ấn Độ] về Phật, Pháp, Tăng.

GHI CHÚ:

. *New front for India vs China tussle:*
<https://www.financialexpress.com/lifestyle/new-front-for-india-vs-china-tussle-coming-battle-over-future-buddha-maitreya/2258486/>

. *China's Buddhism card:*
<https://www.tribuneindia.com/news/comment/chinas-buddhism-card-258452>

PHOTO:

PM Narendra Modi Visit Hubei Provincial Museum 2018

Thủ Tướng Ấn Độ Modi thăm TQ năm 2018, được Chủ Tịch TQ Tập Cận Bình mời thăm Bảo Tàng Hồ Bắc.

Xi Jinping and Narendra Modi Tour World Heritage Sites in India, 2019

Chủ Tịch TQ Tập Cận Bình thăm Ấn Độ năm 2019, được TT Modi mời thăm khu di tích Phật Giáo Ấn Độ.

PM Modi unveils Buddha statue jointly with President of Mongolia, Battulga - 2019

Thủ Tướng Ấn Độ Modi (trái) và Tổng Thống Mông Cổ Battulga (giữa) trong nghi thức Phật Giáo năm 2019.

Chủ Tịch TQ Tập Cận Bình và Đệ nhất Phu nhân Bành Lệ Viên. Đệ nhất Phu nhân là Phật tử, nhưng không ai rõ về ông Tập.

CHUNG CUỘC

• Diễm Châu (Cát Đơn Sa)

Lan đi làm Nail. Nghề nghiệp tuy có nhiều tiền, nhưng trong tâm trí lúc này không được thoải mái cho lắm. Chuyện kể ra thì dài dòng, nhưng Lan vốn tánh chịu đựng nên nhiều khi gắng gượng làm vui!

Trong giới làm Nail quen biết nhau, người ta cũng hay nhìn mặt mũi, gia cảnh để đánh giá nhau. Lan có sắc đẹp, thông minh và kiến thức. Trước khi lấy chồng, ai cũng nghĩ rằng cuộc đời Lan sẽ được sung sướng, chồng cưng chiều hơn nhiều chị em phụ nữ khác. Tóm lại, người ta nể Lan bởi vì tư cách của Lan đáng nể phục.

Cửa tiệm của Lan khá thành công vì đông khách. Có sáu cô thợ làm việc chung với nàng, và họ, tất cả đều dễ nhìn và còn trẻ tuổi. Trong đám có cô Huệ là nổi bật nhất dưới mắt Lan.

Huê nổi bật không phải vì đẹp hay sắc xảo gì hơn các cô khác, nhưng biết thời trang, tô điểm và ăn mặc xéch xy. Huệ cũng là người lẳng mạn, tính tình nóng nảy, trong tình trường cô loanh quanh nhảy tới nhảy lui, không biết với bao nhiêu người đàn ông, mà vẫn chưa chọn được ai ưng ý. Với những câu chuyện tình của mình, Huệ thường đem đến sự lo lắng, hay khoe khoang với các bạn cùng nghề.

Là chủ tiệm, nhưng Lan cũng coi các cô như bạn của mình, không phân biệt giai cấp. Nhiều khi có cô nào gặp hoàn cảnh chật vật vất vả, đi làm với gương mặt lo âu là Lan hỏi han, và thế nào cũng giúp đỡ. Vì thế trong tiệm các cô rất cảm tình với Lan vì lý do đó.

Chồng của Lan là Hưng, một người đàn ông rất bình thường, đi làm kỹ sư cho một hãng điện tử, nhưng may mắn được Lan yêu thương, tôn trọng.

Lan nhớ lại vào ngày cưới của mình, lúc đó chưa biết nghề Nail là gì, Lan chỉ là cô gái mới ra trường ngây thơ... Hưng đã ôm vợ trên đôi tay rắn chắc. Từ phòng tiệc ra về, xe hoa dừng tại trước tổ uyên ương của hai người, mấy đứa bạn thân được chọn làm dâu rể phụ nhất quyết hò hét, bắt Hưng phải ẵm Lan ra khỏi xe như phim Hàn Quốc, đi bộ vào nhà, leo lên tới phòng ngủ.

Sức lực còn trẻ mà, thế là Hưng đã bế Lan vào nhà theo sự đòi hỏi của đám bạn. Lúc đó, Lan thấy mình thật là hạnh phúc, còn Hưng là một chú rể rất khỏe mạnh, sung sức và yêu đời.

Hoạt cảnh của ngày cưới thật vui, dù đó là cảnh của mười ba năm về trước. Rồi tiếp theo là chuỗi ngày bình thường như những cặp vợ chồng đã qua đi thời trăng mật... Lan có bầu, sanh đôi hai đứa con trai thật là dễ thương.

Lan ở nhà theo lời yêu cầu của chồng để lo cho gia đình, nấu nướng dọn dẹp, làm công việc nội trợ. Hưng đi làm hãng với chức vụ cao, kiếm được khá tiền. Hãng của Hưng phát triển thêm vài hãng con, và Hưng được đề cử làm giám đốc một chi nhánh. Thời gian sau, tài sản trong gia đình Hưng Lan mỗi lúc một phát đạt hơn... Mà cái gì cũng thế, lúc ấy, bỗng dưng Lan có linh cảm mơ hồ là hạnh phúc của hai vợ chồng hình như không còn tròn vẹn như những ngày tháng trước nữa.

Khi các con lên mười tuổi, Lan gởi con cho một cô học sinh trông coi, rồi đi học lấy bằng "Nail", sau đó nhảy ra làm ăn, mở tiệm nail với người ta. Ở nhà lâu ngày làm cho Lan cảm thấy bức bối, tù túng trong người.

Mỗi buổi sáng, Lan và Hưng cùng ra khỏi nhà trên hai chiếc xe loại chiến. Lan chở hai bé đến trường rồi đi ra tiệm, Hưng đi làm. Buổi chiều thì họ về nhà cũng cùng một lúc là 6 giờ. Hai đứa con của họ đi học cho đến 4 giờ chiều, thì có cô bé giữ em đến chờ về nhà, sẵn sóc và dạy chúng học trong vài tiếng...

Ai nhìn vào nhà cửa xe cộ của hai người, không nhiều thì ít cũng phải ganh tị. Nhưng ít ai biết là cái vỏ hạnh phúc êm ấm đó hình như

đang bị lung lay, bởi những đổi thay của lòng người, mà có thể ta không bao giờ đến...

Bởi vì vào một ngày đẹp trời, Hưng, chồng của Lan, đứng sau lưng của Huê, trên mảnh sân phía trước nhà của mình, tay ôm lấy người tình. Ngôi nhà này không phải là nhà của hai vợ chồng, mà là nhà Hưng mua riêng cho Huê, cô thợ móng tay xéch xy cộng tác với Lan.

Từ khi tình cờ gặp Huê ở tiệm của vợ, khi vào nhà vệ sinh kiểm chai xịt kiến, không ngờ Hưng gặp Huê cũng đang sửa soạn đồ nghề trong đó. Họ như hai dòng điện cao thế gặp nhau. Ánh mắt của Hưng và Huê đồng lõa những tia nhìn bốc lửa. Con tim Hưng lại một lần nữa rung động, đắm chìm trong lạc thú yêu đương cùng người khác. Đây chính là căn nhà nhỏ Hưng mua cho Huê, vì giá nhà đang quá rẻ, dễ dàng để mua.

Hồi xưa, Lan từng nói với Hưng rằng:

- Phong cách chi tiêu, xã giao của anh đàn bà rất thích.

Bây giờ, trong vòng tay Hưng, Huê cũng nói một câu tương tự, nhưng hai ý nghĩa thì khác nhau. Vì câu nói của Lan là câu nói chân tình, còn Huê, đó là một câu nịnh bợ để cho Hưng cảm thấy khoái trá:

- Đàn bà tụi em thích những người đàn ông rộng rãi, phong độ như anh...

Dù biết rõ như vậy, nhưng Hưng đã không thể cưỡng lại sự cám dỗ xác thịt của chính bản thân mình. Phải công nhận là Huê rất lôi cuốn! Đôi khi nghĩ lại, Hưng hiểu vì đam mê nhục dục mà mình phản bội vợ con, đi vào con đường bất chính!... Nhưng, Hưng vẫn không dứt khoát ra được, mà càng ngày càng lao đầu vào nặng hơn!

- Đồ đạc trong nhà chưa có gì thì sao anh?

- Em cứ dọn đồ của em đến, còn thiếu thứ gì, thì anh đưa tiền cho em tự mua sắm được rồi? Em cứ chọn những món nào em thích.

Sau đó, Hưng lại còn dành nhiều giờ để đưa Huê đi chọn thứ này thứ nọ, do sự vò vĩnh của Huê.

Lo cho Huê xong, Hưng tự nhủ mình phải về nhà, cho dù không phải Hưng sợ Lan, mà là thăm con... nhưng trước sau gì cũng phải ly dị thôi! Bởi đối với Lan, Hưng không còn cảm thấy một mảy may rung động nào!

Dù sao thì cũng khó mở lời về chuyện này. Có người đàn ông nào đang ở với vợ mình, đi tăng tịu với nhân viên của vợ, rồi còn về nói trơn tru với vợ là: "anh muốn ly dị em"... nghe cũng xốc lắm!

Cho nên dù bằng bất cứ cách nào, Hưng có đề cập đến vấn đề chia tay một cách nhẹ nhàng đến đâu chẳng nữa, thì chắc chắn sẽ gây sốc cho Lan, chưa kể nhất là với mấy đứa con bé bỏng!

Phải công tâm mà nói, thì Lan là một người vợ tốt. Một người vợ vừa biết làm đẹp cho mình, cho chồng được hãnh diện, vừa thương yêu lo lắng cho con cái, nhà cửa chu đáo. Bữa cơm tối là giờ họp mặt trong gia đình. Khi Hưng ngồi trước bàn ăn thưởng thức những món ăn lật vặt để đợi dọn cơm, vừa coi TV... thì Lan hết lo cho đứa con này đến đứa con khác. Một tay nàng cầm đôi đũa to xào nấu trên bếp, tay kia đưa cho cu Anh cốc sữa tươi, rồi lại lấy cho Cu Em ly nước táo...

Chỉ nửa tiếng sau khi nàng bước vào nhà từ sở làm, là có cơm canh nóng hổi dọn trên bàn rồi. Phải công nhận Lan rất khéo xoay sở, làm việc gọn gàng, lanh lẹ!

Chờ cho hai con ngồi vào ghế xong, cả nhà cầu nguyện rồi cầm đũa. Ngày nào cũng nếp na quy củ như thế thành quen. Thói quen tốt, nhưng mặt khác, lại quá nhàm chán với mấy anh chồng quen thói "ham vui"!

Ăn xong, Lan dọn dẹp rồi chơi với hai con, trong lúc Hưng "thư giãn" bằng cách ngồi vào máy Computer chat với bạn bè quen thuộc, nhất là với "mấy bé" thuộc loại "trẻ em sống lâu năm"!

Nhiều khi Lan muốn chồng để ý tới hai con, nàng bèn xúi hai đứa vào kéo bố cùng xem TV... nhưng chỉ được một lúc, là Hưng lại lén chạy ra ngồi vào máy, gõ lóc cóc "chat" với mấy em.

Do áp lực của Huê, một hôm, Hưng nửa đùa nửa thật hỏi Lan:

- Ví dụ như sau này mình có chuyện gì phải ly dị, thì em sẽ như thế nào?

Câu hỏi này không còn là câu hỏi, mà nó là một câu xác định, làm cho Lan kinh ngạc, sửng sờ nhìn Hưng thật lâu. Với Lan thì không bao giờ nàng nghĩ đến chuyện này! Gia đình đang yên vui, tại sao Hưng lại hỏi một câu thật kỳ cục vậy?

Còn Hưng, dù là hỏi khơi khơi, nhưng Hưng lại mong Lan sẽ trả lời câu đó để biết được phản ứng của vợ như thế nào, bởi vì trước sau gì thì Hưng cũng phải nói chuyện dứt khoát với Lan.

Nhiều lần Huê nhắc nhở, hỏi han Hưng về chuyện ly dị, khi thấy Hưng vẫn còn lừng khừng chưa ra đầu vào đầu. Huê thúc giục:

- Anh tiến hành thủ tục ly dị nhanh lên đi, thì chúng ta mới có thể chung sống với nhau mà không sợ người ta xâm xì!

Nhiều khi Lan vào hăng của chồng, đi qua dãy hành lang phía trước, là những người nhân viên làm bên ngoài vẫn phồng đều nhìn theo với ánh mắt thương hại, pha lẫn tội nghiệp! Lan cũng nhận ra sự cố đó. Nhiều lúc Lan hỏi Hưng:

- Tại sao mấy người nhân viên ở đây họ hay nhìn em với ánh mắt có vẻ soi mói vậy anh?

Dĩ nhiên là Hưng bác ngay:

- Không có đâu... ai vào đây họ cũng hay nhìn như vậy đó! Nhưng chắc tại em đẹp nên họ mới nhìn!

- Không phải đâu! Họ nhìn em có vẻ kỳ kỳ làm sao đó!

Dù Hưng có che giấu cách nào, nhưng những cô to mồm trong hăng thấy quá chướng mắt với môi tình lang chạ của ông chủ, đã cố tình xâm xì để những lời nói đó lọt vào tai Lan. Cho nên đôi khi Lan vào hăng trong phòng của chồng, ngồi xuống ghế im lặng suy nghĩ, dĩ nhiên là với ánh mắt thật buồn, mà trong lòng thì ngổn ngang lo trăm mối!

Cho đến ngày Huê nghỉ việc ở chỗ làm của Lan, thì Hưng bắt buộc phải đối diện sự thật với vợ. Bởi trước khi nghỉ, Huê đã huých toẹt ra nhiều điều, khiến cho Lan nghi ngờ lớn hơn! Chiều hôm đó Hưng về nhà, hồi hộp... vì Hưng tính sau khi ăn cơm tối xong, sẽ nói thẳng về chuyện chia tay với Lan.

Hai đứa nhỏ hí hửng kể chuyện ở trường cho bố mẹ nghe. Chúng không biết là chút nữa đây, cha của chúng sẽ nói lời chia tay với mẹ và hai đứa, để đi ở cùng một người đàn bà khác, mà bà đó thua xa mẹ chúng mọi mặt! Đàn ông nhiều khi mù quáng và rất vụng tính! Hạnh phúc họ có được trong tay không biết trân quý, lại đi theo "buồng chuối thúi"!

Hưng ngồi chờ cho vợ dọn sạch sẽ trên bàn, mới mở lời:

- Em ngồi xuống đi, anh muốn nói chuyện với em.

Lan có linh cảm chồng sẽ nói chuyện không vui, nên đáp:

- Được rồi, để em dẫn con vào phòng học vặn TV cho chúng coi, rồi anh muốn nói gì thì nói.

Trong đôi mắt Lan, sự đau khổ tuyệt vọng hiện rõ! Hưng thấy mình hơi tàn ác với vợ con! Cảm thấy lúng túng! Nhưng bắt buộc Hưng phải nói rõ cho Lan biết những gì đang xảy ra.

- Em à, anh muốn chúng mình ly dị!

Giọng Lan không giấu nổi hoảng hốt:

- Sao vậy anh?

Hưng bắt đầu kể cho Lan nghe về Huê, càng nói càng lưu loát, dễ dàng và hào hứng hơn... Lan nghe chồng nói mà kinh hãi! Không ngờ một con nhỏ tầm thường mà lại được Hưng sủng ái như vậy. Còn Lan, từ ngày lấy chồng, Lan chăm chỉ làm bốn phận người vợ, không bao giờ ăn chơi phung phí hay chỉ lo cho thân mình. Tất cả Lan dành cho chồng và con! Vậy mà kết quả giờ đây như vậy!

Mấy lâu nay, trong tiệm xâm xì, nhưng Lan chưa bao giờ nghe họ nói thẳng, hay hiểu ra câu chuyện giữa một người không có một căn bản kiến thức nào, chỉ biết ăn mặc và cuộc sống xô bồ, có cử chỉ khiêu gợi đàn ông tham sắc!

Thấy vợ im lặng, Hưng lại thao thao biện hộ cho mình...

Bất chợt Lan hỏi:

- Tại sao vậy anh? Anh yêu thích gì từ cô thợ đó?

- Không, anh thấy anh vui vẻ khi ở bên cô ấy, anh thấy mỗi khi về nhà không khí này làm cho anh nhiều khi muốn bức phá... Anh không hiểu tại sao!

Lan tức quá, nàng hét lên:

- Anh là thằng chồng khốn nạn! Không biết nghĩ tới gia đình... mà chỉ nghĩ riêng cho bản thân mình!

Đêm đó là đêm đầu tiên Hưng có ở nhà mà hai người không ngủ chung phòng. Lan khóc sướt mướt! Nước mắt cứ chảy xuống thành dòng, nhất là khi hai đứa bé chạy ra đứng nhìn

mẹ với khuôn mặt ngây thơ đầy ngạc nhiên, khiến cho Lan càng đau lòng thêm!

Hưng cũng cảm thấy hơi hối hận về những lời nói của mình... Nhưng nhớ đến Huệ với thân hình bốc lửa, với những điều nghề chuyên nghiệp, Hưng lại có lâng lâng cảm khoái trong người.

Vì cảm thấy hơi cần rút lương tâm, Hưng nói rõ với luật sư là sẽ ra đi với chiếc xe của mình, cổ phần của công ty mẹ con Lan hưởng bốn mươi phần trăm. Lan làm sở hữu chủ căn nhà, chiếc xe nàng đang đi... và nhiều quyền lợi khác.

Hưng tưởng Lan sẽ bớt giận khi nhìn tờ đơn ly dị, nhưng không ngờ vừa liếc qua tờ đơn, Lan đã nghiêng rằng cảm thù xé nát nó ra từng mảnh. Hưng lạ lùng và cảm thấy đau lòng! Người đàn bà đảm đang suốt mười ba năm nay là vợ Hưng, bỗng dưng trở thành xa lạ chỉ trong một thoáng. Nhưng dù sao cũng phải đi tới, không thể rút lại những gì Hưng đã làm.

Còn đang suy nghĩ, thì Hưng thấy Lan khóc sướt mướt. Nghe Lan khóc, Hưng mới cảm thấy an tâm. Ý định ký vào giấy tờ ly dị đã giằng co Hưng trong suốt nhiều ngày qua, giờ đây khi Lan khóc, cái hình ảnh tiêu tụy buồn bã của Lan, càng làm cho Hưng liên tưởng đến người tình, và ý chí trở nên rõ rệt và mạnh mẽ hơn.

Đêm đã khuya, Hưng mệt quá đi ngủ trước, sau khi lấy thêm một bản copy để trên bàn cho Lan đọc. Hai giờ sáng trở mình thức giấc, Hưng vẫn còn nhìn thấy vợ đang ngồi thẩn thờ trước bàn.

Sáng hôm sau, khi Hưng vừa định đi làm, thì Lan bất ngờ lên tiếng:

- Anh à, những thứ anh dành cho em, em không có ý kiến gì hết. Nhưng em chỉ xin anh một điều kiện, được không?

Hưng gật đầu ngay:

- Được, em cứ nói đi, anh muốn chúng mình vẫn coi nhau như bạn bè!

- Không cần. Nếu anh và em ly dị, thì chúng ta sẽ không còn nhìn thấy mặt nhau nữa...

- OK, em nói đi, em muốn anh làm gì cho em?

- Vì anh làm việc này quá bất ngờ, nên em xin anh cho mẹ con em năm tuần được ở gần bên anh hoàn toàn, trước khi chúng ta chính thức chia tay. Trong thời gian năm tuần đó, chúng ta sẽ đi du lịch ở một nơi đẹp để là Hawaii, để sống với nhau một cuộc sống ý nghĩa và vui vẻ, cho các con chúng ta được hưởng phúc ở gần bên cả cha lẫn mẹ lần cuối cùng. Được không anh?

Hưng suy nghĩ, điều ấy cũng không có gì là quá đáng. Dù sao thì Hưng cũng sắp chia tay vợ và các con của mình, có sống với nhau tử tế trước khi chia tay, cũng là điều tốt mình nên làm cho mẹ con "họ"! Thấy Hưng suy nghĩ, Lan nài nỉ:

- Anh chỉ cần đưa ra lý do là đi công việc xa trong năm tuần, là được hăng và cô ấy chấp nhận ngay chứ gì.

Phải, cứ tạm lấy lý do đi xa để bắt buộc Huệ phải chịu. Cô ấy đâu có biết hăng làm việc gì!

oOo

Hải đảo Hawaii thần tiên. Đúng là thiên đường hạ giới! Không biết ông bà nào đã nghĩ ra bốn chữ quá đúng này. Lan thuê được một ngôi nhà bên bờ biển tuyệt thơ mộng. Nhà này của một người bạn Việt Nam chuyên cho du khách thuê theo tuần hay tháng. Hơn thế nữa, người bạn biết hoàn cảnh của Lan, đã giúp tìm cho nàng một người thổ dân tới giúp việc trong nhà, như nấu cơm, dọn dẹp và đôi khi giữ trẻ.

Hai đứa bé đi xa mệt, đã ngủ trong phòng cùng bà Teon.

Đứng trước ban công, Lan hít thở không khí trong lành, nhìn trước mắt là một đại dương mênh mông, vô tận. Bãi cát trắng phau chạy dài theo bờ biển, hàng dương liễu vi vu trong gió...

- Đẹp quá... Như thế này mà giờ đây mình mới biết thì muộn thật!

- Phải, chúng mình cứ lo làm ăn đâu biết có nơi đẹp như thế này...

- Mình ra ngoài kia chơi đi anh...

Hai người đi ra biển. Lan nắm tay chồng đi sát vào anh. Quên đi những phiền muộn, trong đầu Lan, đây là lần cuối cùng hai vợ chồng ở bên nhau. Thật ra Lan không có một mưu đồ nào khi muốn Hưng đi chơi cùng mình. Duy

nhất mục đích là biết Hưng sẽ chia tay vĩnh viễn cuộc sống vợ chồng với nàng, nên Lan muốn các con có một thời gian gần gũi bên người cha ruột thịt của chúng, chỉ như thế thôi.

Lan ôm cánh tay Hưng, da thịt nàng cọ sát vào chồng, khiến cho Hưng cũng rung động nhẹ nhàng. Bất giác, Hưng cũng đưa cánh tay quàng ra sau lưng của vợ, kéo nhẹ nàng vào lòng, nhưng dừng lại ở đó.

Nhìn thấy một đám đông đang tụ tập quanh ánh lửa hồng để khiêu vũ, Hưng kéo Lan lại gần. Những vũ công xinh đẹp và điêu luyện đang lắc hông biểu diễn rất ngoạn mục... Rồi mọi người cùng nhảy với nhau, tạo ra không khí sôi nổi, vui nhộn!

Lan và Hưng bị đẩy vào chính giữa vòng tròn, hai người nhảy biểu diễn ngay, cũng đẹp không kém các cặp vũ công, khiến thiên hạ vỗ tay tán thưởng rần rần... Hết cặp này đến cặp khác... Cứ thế thời gian trôi nhanh cho đến gần nửa đêm lúc nào không hay.

Vợ chồng lại đi ngược về nhà của mình. Đến gần nhà, Lan kéo tay Hưng ra ngoài bãi ngồi nhìn biển. Những nhịp sóng vỗ rì rào làm cho tâm hồn thật thoải mái. Hưng nắm xoắn ra cát, chàng kéo theo Lan:

- Mình nằm đây một chút nghe sóng biển và nhìn sao trời...

Lan nằm sát bên chồng, hạnh phúc quá. Từ nào tới giờ cứ lo đi làm, quên cả mọi thú vui khác... đúng là mình cù lùn thật! Tuyệt vời như vậy mà bây giờ mới hưởng... Thôi thì có còn hơn không!

Lan nhắc lại chuyện ngày hai đứa quen nhau. Hưng mỉm cười vì biết vợ đang nhớ lại những chuỗi ngày mặn nồng hạnh phúc đã qua... có lẽ nàng đang nuôi tiếc, và muốn cho hôn nhân sắp tan vỡ của mình được chấm dứt trong kỷ niệm.

Ngày tháng sau đó như mật ngọt trôi qua. Thỉnh thoảng, Hưng cũng gọi về hỏi thăm Huê, lần sau cùng, giọng cô nàng thật đanh đá:

- Anh có gọi cho con mẹ đó không? Hay là mẹ ta có gọi anh không?

Hưng nhú mày:

- Thôi em, cũng tội nghiệp cho Lan, vì khi anh đưa ra giấy ly dị, "she" khóc quá chừng, không cần gì hết!!!

- Xí, anh đừng có tin, mẹ ta làm bộ để anh thương hại đó!

Hưng thấy khó chịu trong lòng... Lúc đó Huê cười ha hả thật to, tiếp:

- Gặp trường hợp của em, em đá thẳng chồng ngay, rảnh tay đi kiếm thiếu gì cha giàu... Mẹ ấy coi cũng chưa đến nỗi bèo nhèo! Hưng cảm thấy giận khi nghe câu này, nhưng cũng kìm kềm hãm... Khi cúp phôn, Hưng dặn lòng là từ nay làm bộ bận việc, không gọi cho Huê nữa!

Mỗi khi Hưng và Lan đi chơi biển cùng hai đứa con, chúng nó rất sung sướng, nói cười luôn miệng:

- Tụi con thích quá, đi chơi có cả ba mẹ sướng quá... cảm ơn ba mẹ...

Thằng cu Em thì căn dặn:

- Ba ngồi đây giữ mẹ nghe... coi chừng mẹ khóc... mẹ hay bị cát bay vô mắt làm cho khóc đó!

Câu nói vô tình của con làm cho Hưng cảm thấy xót xa. Thì ra Lan vẫn khóc khi không có chàng ở nhà, và nàng đã đổi hai đứa nhỏ là cát bay vào mắt! Hưng nhìn Lan. Nàng vẫn là người lịch sự, dễ thương, dịu dàng.

- Anh có xuống tắm không? Em vào nhà lấy khăn lông cho anh.

Cái miệng nàng nhỏ xíu, dịu dàng khi thốt ra câu đó. Nghĩ đến Huê và thoáng so sánh, trời ơi, vợ tôi hiền quá thế này. Hưng lắc đầu, kéo Lan lại gần, hôn lên tóc nàng.

- Cho giống ngày mới cưới nha em...

Hưng nói câu đó để che giấu xúc động của mình. Chàng xiết chặt Lan trong vòng tay, khiến cho Lan sung sướng và ngạc nhiên... Cho đến một đêm, trên bãi cát giữa thiên nhiên, hai người đã hòa nhập làm một... để rồi từ đó, Hưng nhận thức ra rằng mình là người đang có hạnh phúc trong tay mà lại ngu xuẩn chối bỏ, chạy theo ảo vọng không thực tế!

Quyết định thật nhanh, vì cũng gần hết năm tuần rồi. Hưng viết vào mảnh giấy hồng thật đẹp, gởi cho Lan:

"Em cho anh xin lỗi... Hãy tha thứ cho anh... nhờ có thời gian này, mà anh biết là anh cần em và con rất nhiều... mình bắt đầu lại nha em... Anh sẽ luôn luôn kề cận bên em, cho tới khi chúng ta đầu bạc răng long..." ./.

QUÊ HƯƠNG ĐẤT NƯỚC CON NGƯỜI VÀM CỎ ĐÔNG

"ký sự" An-Tiêm **MAI-LÝ-CANG**
(Paris Xuân Tân-Sửu 2021)

(tiếp theo VG 243)

Mô hình trận Nhật-Tảo (1861)
(Bảo tàng lịch sử VN tại HCM)

Trở lại sau chiến công Nhật-Tảo, thì vào khoảng một năm sau (1862) lực lượng nghĩa quân tinh nhuệ của ông cũng đã có mở ra những cuộc hành quân phục kích tấn công các tàu tuần tiễu Pháp tại vàm sông Bến-Lức (VCD) và trên sông Tra gây nên nhiều thiệt hại cho giặc. Sau đó, Nguyễn-Trung-Trực liền mở rộng địa bàn hoạt động kháng chiến sang các tỉnh Gia-Định, Biên-Hòa, và ông cũng từng được triều đình phong chức Lãnh-Binh và Thủ-Úy.

Những mảnh ván tàu *Espérance*
trong nhà thờ chính ở Rạch-Giá

Ít lâu sau, ông kéo quân về ở Kiên-Giang lập thêm cứ địa, và mãi cho đến năm 1868 thì mới khởi binh đánh phủ đầu vào đồn Kiên-Giang chiến thắng vẻ vang, làm cho giặc Pháp bị tổn thất nặng nề. Tuy nhiên, sau đó bị giặc phản công mạnh mẽ cho nên ông đành phải chạy ra đảo Phú-Quốc, và cuối cùng ông bị rơi vào tay

giặc bắt đem về hành quyết tại chợ Rạch-Giá. Khi ấy, ông mới vừa tròn 30 tuổi.

Tượng Nguyễn-Trung-Trực ở Kiên-Giang

Hiện nay, trên đất phương Nam đã có nhiều đền thờ ông tại các nơi như Kiên-Giang, Phú-Quốc, An-Giang, Hậu-Giang, Sóc-Trăng, Bạc-Liêu, và Long-An. Riêng tại vàm Nhật-Tảo, thì hiện nay đã có một khu di tích lịch sử quốc gia rộng khoảng chừng 6,2 ha nằm bên cạnh một ngôi miếu thờ cũ. Bên trong có tượng đài, và được chia làm 4 khu biệt lập để lưu trữ, bảo tồn nhiều hình ảnh, và tư liệu tái hiện về cuộc đời cũng như về sự nghiệp cách mạng của ông. Bên ngoài khu di tích Nhật-Tảo có trồng những cây xanh, và các loại kiểng quý khiến cho khung cảnh nơi đây đượm thêm một vẻ nên thơ, trầm mặc.

Khu di tích lịch sử Nhật-Tảo

Riêng về tàu chiến *Espérance* thì từ lâu cũng đã được khai quật lên sau hơn một thế kỷ dài, và người ta được dịp tìm thấy có tất cả là 89 hiện vật. Trong đó, có 78 hiện vật gỗ, 8 hiện vật sắt, 2 hiện vật đồng và 1 hiện vật bằng thủy tinh. Tuy tất cả bộ khung tàu như đà, be, lườn, cột buồm từ lâu đã bị đục lấy phế liệu nhưng vẫn

còn sót lại có những mảnh gỗ bọc đồng với dấu vết bị cháy loang lổ.

Tái hiện chiến trận

Trở lại với hình ảnh sự nghiệp công lao của Nguyễn-Trung-Trực từng được hậu thế vinh danh lưu truyền, thì ngày trước, vua Tự-Đức sau khi nghe tin ông bị thọ tử thì cũng rất đỗi vô cùng thương tiếc cho vị anh hùng tận trung báo quốc ở đất phương Nam. Cho nên, Ngài sai hoàng giáp Lê-Khắc-Cẩn tổ chức làm lễ truy điệu, và đọc bài điệu với chính bút ngự rằng:

*Ký bi ngư nhân
Hùng tại quốc sĩ
Hỏa Nhật-Tảo thuyền
Đỗ Kiên-Giang lũy
Địch khải đồng cừ
Thân tiên tự thí
Hiệu khí cổ kim
Thử nhân nam tư
Xích huyết hoàng sa
Ô hô dĩ hi !
Huyết thực thiên thu
Chương nhữ trung nghĩa
.....
Giỏi thay người chài
Mạnh thay quốc sĩ
Đốt thuyền Nhật-Tảo
Phá lũy Kiên-Giang.
Thù nước chưa xong
Thân sao đã mất
Hiệu khí xưa nay
Người nam tử ấy
Máu đỏ, cát vàng
Hỡi ơi thôi vậy !
Ngàn năm hương khói
Trung nghĩa còn đây*

Hơn thế nữa, Nguyễn-Trung-Trực một vị anh hùng yêu nước vào lúc bấy giờ cũng đã từng có để lại một câu nói để đời cho kẻ thù của dân tộc:

"Bao giờ người Tây nhổ hết cỏ nước Nam, thì mới hết người Nam đánh Tây". Câu nói lịch sử bất hủ này, ngày nay đã được toàn thể nhân dân ta trân trọng xem như là di sản của một **thông điệp thiêng liêng bất khuất** vẫn hãy còn có mang ý nghĩa giá trị tinh thần sắt đá của bậc tiền nhân muốn nhắn gửi trực tiếp lưu lại về sau cho những kẻ cầm đầu của đoàn quân hung hăng xâm lược bá quyền, man rợ. Và đồng thời, cũng để nhằm mục đích cảnh giác trách nhiệm của người con Việt hãy sẵn sàng **"ra đi vì nước Việt"**.

Do vậy, mà ngày nay bất cứ người dân ở địa phương nào có dòng sông ấy chảy ngang qua thì cũng đều lấy làm tự hào về lịch sử của cục đất quê mình. Tuy nhiên, cũng không phải chỉ có riêng về người dân ở quanh vùng địa phương đó, mà ngay chính cả hầu hết những người con dân Lạc-Hồng Nam-Bắc-Trung cũng vậy. Họ cũng đều biết hãnh diện chung về lịch sử này, và họ thường ví chiến công Vàm-Cỏ-Đông trên dòng Nhật-Tảo như là một *bản sao oanh liệt có tầm vóc nhỏ hơn*, nếu đem so bì với các trận thủy chiến oai hùng ở Bạch-Đằng giang, Như-Nguyệt giang, sông Rạch-Gầm & Xoài-Mút thuở xưa đã từng dạy cho quân thù xâm lược những bài học để đời.

Trở lại về hình ảnh quê tôi, do chính là vì thuộc vùng địa lý rừng rộ nghèo, cho nên sức tiến của người dân quê tôi chỉ có thể nhìn thấy được là qua những công trình văn minh cơ bản cùng với tinh thần gắn bó tình tự quê hương, bảo vệ thương yêu làng mạc. Và sở trường này, đã giúp cho họ miệt mài tạo dựng được nên bao hình ảnh xinh đẹp nên thơ của xóm làng.

Rồi theo thứ tự thời gian, mọi sự hòa đồng tập tục của các di dân đã trở thành một cuộc tập hợp cộng đồng dị chủng giữa những người Việt, Chăm, Miên, Hoa trộn pha trong môi trường sao chụp. Và những dòng máu pha trộn về sau này, mới chính đúng là các biểu tượng cho tinh thần đoàn kết tương liên để cùng nhau xây dựng tương lai. Nhưng tôi mến yêu nhất, là những con người xa xứ mà không bị bơ vơ một mình. Đó là trường hợp của những thành phần dẫu rể, những thành viên từ ở phương xa đến với quê tôi được xóm làng cư

mang xem như là thân nhân họ hàng ruột thịt trong gia tộc. Lại nữa, có những thành phần ưu tú trong số họ ra sức vun bồi cho năm đất thiêng ở nơi này trở nên màu mỡ, xanh tươi. Và đi xa hơn, có kẻ còn yêu thương đất đai ở địa phương hơn cả chính những người bản địa lâu đời.

Vả lại, nếu trong lịch sử của danh nhân ít có ai thành công ở nơi chôn nhau cắt rún của chính mình, thì tại chốn quê hương tôi cũng vậy. Đất cũ đất người mới, phải chăng đó là một hiện tượng thực tế nhan nhản đã xảy ra trong xã hội ngoài đời. Theo lời các vị bô lão kể lại, thì những con người làm rạng danh cực đất quê tôi chính lại là những thành viên từ phương xa đến lập nghiệp xin chọn nơi này làm hạnh phúc quê hương. Do vậy mà càng về sau, quê tôi không thiếu nhân tài trên nhiều lãnh vực cộng thêm vào tiềm lực của con người bản địa.

Và một trang sử mới bắt đầu. Khởi đi từ thượng nguồn con sông Vàm-Cỏ-Đông xuyên qua bao ruộng đồng đổ về sông cái, người ta có thể ngắm nhìn cảnh vật tuy không đa dạng nhiều nhưng lại tiềm tàng một sức sống phong phú với bàn tay đôi chân chịu đựng bền bỉ, dẻo dai.

Thật đúng là:

*Làng tôi sống với nghề nông
Sau mùa gặt lúa lại trồng ngô khoai
Siêng năng làm lụng tới ngày
Vui đời hạnh phúc trong tay tình người (1)*

Còn sau này khi lớn lên không còn có dịp để sống ngay trên quê hương, thì hể cứ mỗi khi nhớ nhà thì người dân quê tôi lại càng nhớ đến từng ngôi chợ, đình làng, chùa chiền, miếu vũ, nhà thờ, thánh thất... Và nhớ cả như in về hình ảnh không gian bao la nên thơ của con sông lững lờ nước chảy êm đềm, luôn có những âm thanh của câu hò:

Thuyền ai tách bến xa xa

Cho tôi gửi tặng chút quà duyên quê (1)

để mở đầu cho tiếng hát bài ca Vọng-cổ được cất lên lên bằng giai điệu quê hương của những chàng trai, cô gái mần việc đồng áng, hoa màu ở ven bờ chi lưu của con sông Vàm-Cỏ-Đông. Và cũng chính những ký ức gắn bó còn tồn đọng theo dòng thời gian làm cho người ta không bao giờ quên được hình ảnh

của NSUT Út Bạch-Lan (1935-2016), một danh ca nổi tiếng trong làng nghệ thuật trình diễn sân khấu cải lương được hàng triệu khán giả ái mộ, và phong tặng cho với một danh hiệu hi hữu rất đặc biệt, là *"Sầu nữ cải lương"*.

Nghệ-sĩ Út Bạch-Lan (Đặng-Thị-Hai) sinh ra ở tại xóm vắng cạnh bến đò Lộc-Giang, Đức-Hòa, (Long-An), nơi có dòng sông Vàm-Cỏ-Đông hiền hòa, thơ mộng hằng ngày tiếp tục nước trôi lững lờ ngang qua một vùng đất phì nhiêu, màu mỡ mang theo hình ảnh sức sống sinh hoạt cần cù của người dân sở tại. Cũng nơi đây, có con đò năm xưa (nay đã có bến phà nhỏ) từng tiễn đưa biết bao người chiến sĩ anh hùng hăng hái sang sông lên đường chống giặc xâm lăng tàn phá xóm làng.

Sầu nữ Út Bạch-Lan

Thuở ấy, cô gái nhỏ bên sông này vì sinh kế nên phải rời bỏ xóm làng về sống ở thành đô và từng rảo bước chân hát rong khắp cả đó đây. Do nhờ có giọng ca thiên phú về cổ nhạc nên tài năng sớm được tỏa sáng, cho đến khi "sầu nữ" trưởng thành thì đã sớm thành công vẻ vang trên con đường sự nghiệp cầm ca, và trở thành một trong những cô đào hát cải lương thượng thặng ăn khách nhất trong làng hia mảo trên đất phương Nam vào giữa thập niên 50 (thế kỷ XX). Sau 60 năm gắn bó với nghệ thuật cải lương, NSUT Út Bạch-Lan đã để lại cho đời bằng những dấu ấn sâu đậm trong nhiều tuồng tích đặc sắc như là *"Tình Lan và Diệp"*, *"Nửa bản tình ca"*, *"Tình mẹ con"* v.v.

(còn tiếp 1 kỳ)

FRIEDRICH HÖLDERLIN NỬA ĐỜI THƯƠNG ĐAU

Kỷ niệm 250 năm ngày sinh của
nhà thơ Đức Friedrich Hölderlin
(1770–1843)

• Lương Nguyên Hiền

Friedrich Hölderlin (ảnh Internet)

Một buổi chiều chủ nhật giá lạnh vào tháng 11, thay vì nằm nhà nhìn tuyết rơi qua khung cửa sổ, chúng tôi khoác áo rủ nhau đi dạo trong công viên Bad Homburg. Đây là một công viên rộng lớn, rất đẹp với nhiều cây xanh bóng mát và đặc biệt có hai ngôi chùa nhỏ Thái Lan (Sala-Thai). Một ngôi chùa do vua Thái Lan Chulalongkorn (Rama V.) xây tặng năm 1907, khi nhà vua tới đây chữa bệnh. Ngôi chùa thứ hai, được vua Bhumibol (Rama IX.) và hoàng hậu Sirikit cho xây năm 2007, để kỷ niệm 100 năm ông nội mình, vua Chulalongkorn, đã đặt chân tới thành phố này. Mỗi năm vào mùa hè, người Thái ở Đức nô nức kéo nhau về đây để tổ chức lễ hội Thai Festival vui chơi hơn một tuần lễ. Thành phố Bad Homburg cách không xa Frankfurt am Main là mấy, khoảng nửa giờ lái xe. Nếu Frankfurt là trung tâm về tài chính của Đức và cả của châu Âu với Ngân hàng Trung ương Liên bang Đức (Deutsche Bundesbank), Ngân hàng Trung ương Châu Âu (ECB) cộng thêm 199 ngân hàng lớn nhỏ khác nhau (thống kê 2016), thì Bad Homburg chỉ là thành phố nhỏ bé vuông vức nằm bên cạnh với 54 ngàn dân. Tuy nhỏ nhưng Bad Homburg rất thơ mộng, có nét đẹp sang trọng, cổ kính và đặc biệt mang lại cảm giác yên bình khi tới đây, nên dân nhà giàu Đức thích về thành phố này ở. Theo thống kê có trên 36 người lãnh lương trên 1 triệu Euro và hơn 100 người lãnh trên nửa triệu Euro một năm sống ở Bad Homburg [1]. Tôi đã tới thành phố này nhiều lần, nhưng lần này tôi tới đây không phải chỉ để đi dạo mà

còn để kiểm Friedrich Hölderlin, nói đúng hơn là đi tìm tượng đài của ông, thi sĩ người Đức sống vào thế kỷ thứ 18. Hölderlin đã từng ở Bad Homburg và đã để lại đây những bài thơ tình bất hủ viết cho người yêu, nàng Susette Gontard. Công việc tìm kiếm khó khăn hơn tôi tưởng vì công viên Bad Homburg khá lớn và có rất nhiều tượng như tượng nữ hoàng Victoria, tượng hoàng đế Friedrich III,... Rồi cuối cùng tôi cũng kiếm ra được tượng của ông dựng ở gần một hồ nước. Mặc dù ông chỉ ở Bad Homburg tổng cộng 4 năm trời, từ năm 1798 đến năm 1800 và từ năm 1804 đến năm 1806, nhưng thành phố đã ưu ái dành cho ông rất nhiều vinh dự, xây tượng Hölderlin ở công viên năm 1883, một con đường (Hölderlinweg) và một trường tiểu học (Hölderlin-Schule) được mang tên ông. Đặc biệt có một con đường đất khởi đi từ Bad Homburg chạy vòng qua Kalbach rồi cuối cùng dẫn đến Frankfurt, trên con đường mòn đó Hölderlin đã đi bộ không biết bao nhiêu lần để được tới gặp Susette, người yêu của mình. Con đường tình sử dài hơn 22 km đi qua những cánh đồng thơm mùi lúa mạch được mang tên đường mòn Hölderlin (Hölderlinpfad). Như thế vẫn chưa đủ, thành phố vinh danh ông thêm lần nữa, từ năm 1983 mỗi năm vào ngày ông mất, Bad Homburg trao một giải thưởng về văn chương mang tên là giải Friedrich Hölderlin (Friedrich-Hölderlin-Preis). Rồi gần đây, năm 2020, Bad Homburg đã lên chương trình quy mô trọng thể để kỷ niệm 250 năm ngày sinh của ông. Thật đáng tiếc, vì đại dịch Covid-19 nên một số lớn chương trình sau đó phải bị hủy bỏ.

Tượng đài Hölderlin ở Bad Homburg (ảnh Tác giả)

Hölderlin sinh vào 20 tháng 3 năm 1770 tại Lauffen. Tên của ông là Johann Christian Friedrich Hölderlin nhưng người ta vẫn thường quen gọi ông là Friedrich Hölderlin. Hồi trẻ ông

học về thần học vì người mẹ muốn ông thành mục sư. Nhưng ông nhất định đi theo con đường thi ca của mình. Ông đã trở thành một nhà thơ lớn, một người đi tiên phong trong phong trào lãng mạn ở thế kỷ thứ 18 và cũng là một tư tưởng gia của Đức. Thơ của Holderlin giản dị, cô đọng, súc tích và thêm sự pha trộn giữa lãng mạn và cổ điển, nhất là cổ điển Hy Lạp, nên rất đặc biệt. Ông được xếp vào một trong những nhà thơ trữ tình xuất sắc nhất ở Đức. Một số nhà văn, triết gia lớn của Đức như Wolfgang Goethe, Friedrich Schiller, Friedrich Hegel und Friedrich Schelling là những người đồng thời với Hölderlin. Trong đó Hegel và Schiller là bạn học thời học ở đại học Tübingen. Thủa sinh thời thơ ông in ra không ai đọc vì họ cho rằng ông đi theo vết chân của Schiller. Chính vì thế thơ Hölderlin bị chìm trong quên lãng cho đến đầu thế kỷ 20, một số văn nghệ sĩ tìm thấy trong thi ca ông có nhiều điều mới lạ và độc đáo. Họ đi lục lại thơ văn của ông và in thành sách. Ông trở nên nổi tiếng sau hơn 100 năm tính từ ngày ông mất. Martin Heidegger (1889-1976), triết gia nổi tiếng của Đức, đã cho ra cuốn sách „Erläuterungen zu Hölderlin Dichtung“ (Giải thích thơ ca của Hölderlin) để viết về triết lý trong thơ của Hölderlin. Triết gia Phạm Công Thiện (1941-2011) có viết về Hölderlin trong “Nguyễn Du và chúng ta” là “Nguyễn Du, Hoelderlin và Walt Whitman là ba thiên tài lớn nhất của nền thi ca nhân loại trong hai ngàn năm hoang vu trên mặt đất”. Tôi không biết triết gia họ Phạm có cường điệu quá không? Vì ông hay có thói quen khen ai, khen không tiếc lời [2]. Nhưng ít nhất đối với Hölderlin, Phạm Công Thiện đã bỏ công lao để dịch bài thơ “Từ cõi xa xôi” (Wenn aus der Ferne). Thơ của Hölderlin thường ngắn gọn, cô đọng nhưng sâu thẳm và đầy cảm xúc nên tương đối khó dịch. Dưới đây xin trích sáu câu thơ cuối trong bài thơ “Từ cõi xa xôi” do Phạm Công Thiện dịch. Hölderlin viết bài này vào năm 1806, thời gian có triệu chứng bệnh tâm thần bắt đầu phát hiện. Trong bài thơ, ông đã mượn lời của nhân vật nữ là Diotima, ẩn danh của Susette Gontard, để nói lên tình yêu và nỗi đau đớn, cô đơn của chính mình và người đàn ông trong thơ không ai khác hơn là Hölderlin.

*Em với anh làm một. Ôi! Chao ôi!
 Những ngày thơ mộng đã đi qua rồi.*

*Rồi sau đó là hoàng hôn đen tối.
 Anh quá cô đơn cõi đời diễm ảo,
 Anh thường ứng nói thế, anh yêu dấu!
 Mà có điều chi anh không biết, dấu...
 (“Từ cõi xa xôi”, dịch Phạm Công Thiện
 [3])*

Nửa đời thương đau

Cuốn phim „Nửa cuộc đời“ (Hälfte des Lebens) (ảnh Wikipedia)

Tôi may mắn được coi cuốn phim „Nửa cuộc đời“ (Die Hälfte des Lebens). Đây là một cuốn phim của Đức do đạo diễn Herrmann Zschoche quay vào năm 1984, nói về cuộc tình dang dở của Hölderlin với nàng Susette Gontard đầy thơ mộng nhưng cũng đầy bi thương. „Nửa cuộc đời“ lấy tên từ bài thơ nổi tiếng của Hölderlin viết năm 1804, mà ông đã dựa theo một huyền thoại của Hy Lạp. Vì loài người chống lại Thượng đế, nên con người bị phạt và bị chia làm hai phần. Và từ đó loài người đi lang thang để tìm nửa phần còn lại của mình. Nhưng ở đây cũng ngầm nói lên cuộc đời của Hölderlin là hai mảnh đời tương phản lẫn nhau được ghép lại. Mảnh đời đầu tiên là 36 năm an bình, hạnh phúc yêu thương được thể hiện qua 7 câu thơ đầu với mùa xuân đầy màu sắc của những trái lê vàng chín mọng, những bông hồng đại đỏ rực, với thiên nhiên đầy thơ mộng của đàn thiên nga chạm môi trên làn nước của mặt hồ phản chiếu, như bóng với hình đang hôn môi nhau. Mảnh đời thứ hai là 36 năm cuối đời đen tối, bi quan sau khi Susette mất, ông đóng kín cửa phòng,

sống cô đơn với bệnh tâm thần trong một căn gác ở Tübingen cho đến khi mất. Ở 7 câu thơ cuối, Hölderlin đã dùng những hình ảnh ảm đạm của mùa đông như bóng tối, u ám của đất trời không một đóa hoa tươi, bức tường đứng chết lạng và dùng những âm thanh là tiếng lách cách của lá cờ vạng vọng lại, tiếng rít của từng cơn gió thổi về để thể hiện sự cô đơn, trống trải, lạnh lẽo của những năm tháng còn lại. Sự kết hợp giữa màu sắc (trái lê vàng mọng nước, đóa hoa hồng đại đỏ rực,..), âm thanh (tiếng lách cách lá cờ vọng lại) và hình ảnh đoàn thiên nga chúm đầu xuống hồ tĩnh lặng làm bài thơ trở nên linh động, tạo nên nhiều cảm xúc. Ngôn từ trong thơ Hölderlin cũng rất mới lạ. Như chữ "heilig-nüchtern" (tĩnh lặng thiêng) có nghĩa là „sự tĩnh táo thánh thiện" (Google Translate) được ghép lại từ chữ „heilig" (thánh thiện, linh thiêng) tượng trưng cho cảm tính và chữ „nüchtern" (tĩnh táo) cho lý tính. Cảm tính và lý tính là hai thứ đối nghịch nhau được đứng chung trong một cụm từ thật là đặc biệt [4], cho ta thấy cái tài vận dụng ngôn ngữ của Hölderlin. Bài thơ „Nửa cuộc đời" đượm nét thi ca của Nhật, thể thơ Haiku (hải cú), ngắn gọn, cô đọng súc tích từng con chữ nhưng chứa đầy cảm xúc, đòi hỏi sự tưởng tượng tối đa của người đọc. Vào đầu thế kỷ 19, đây là một hình thức rất mới lạ trong thi ca của Đức.

Nửa cuộc đời

*Những trái lê vàng lơ lửng
 Những đóa hoa hồng đại
 Soi bóng trên hồ xanh
 Những thiên nga kiêu diễm
 Mũi chạm từng nụ hôn
 Chúm đầu say đắm đuối
 Mặt hồ tĩnh lặng thiêng.*

*Ôi, xót xa,
 Khi mùa đông tới
 Nơi nào cho tôi đóa hoa tươi
 Và nơi nào ánh sáng từ trời
 Và bóng tối của đất
 Bức tường đứng lạng cam
 Lạnh lẽo cơn gió thổi
 Chỉ nghe lá cờ khua vọng lại
 (Dịch: Lương Nguyên Hiền)*

Hälfte des Lebens

*Mit gelben Birnen hängen
 Und voll mit wilden Rosen
 Das Land in den See,
 Ihr holden Schwäne,
 Und trunken von Küssen
 Tunkt ihr das Haupt
 Ins heilignüchterne Wasser.*

*Weh mir, wo nehm ich, wenn
 Es Winter ist, die Blumen, und wo
 Den Sonnenschein,
 Und Schatten der Erde?
 Die Mauern stehn
 Sprachlos und kalt, im Winde
 Klirren die Fahnen.*

Friedrich Hölderlin

Tượng Susette Gontard để ở bảo tàng viện Liebieghaus Frankfurt (ảnh Internet)

Cuốn phim „Nửa cuộc đời" tập trung vào 10 năm, từ năm 1796 đến năm 1806, của Hölderlin sống mà phần đông ở Frankfurt và Bad Homburg. Sự đam mê theo đuổi nghiệp văn

chương, đã đưa đẩy Hölderlin vào một cuộc sống khá chật vật. Nay làm gia sư ở nhà quý tộc này, mai làm gia sư cho nhà giàu nọ để mưu sinh. Năm 1796 Hölderlin được nhận làm gia sư để dạy bốn đứa con của gia đình Jakob Friedrich Gontard, chủ ngân hàng giàu có ở Frankfurt. Và nơi đây đã đưa đến một cuộc tình giữa chàng gia sư trẻ tuổi mê làm thơ Friedrich Hölderlin với nàng Susette Gontard đẹp đẽ, thích mộng mơ, nhiều cảm xúc và cũng là vợ của Jakob Friedrich Gontard. Đây là thời gian hạnh phúc nhất của Hölderlin, Susette đã là nguồn cảm hứng bất tận trong thi ca của ông và ông đã làm ra rất nhiều bài thơ để tặng người yêu, được ông đặt tên trong thơ là Diotima, ẩn danh của Susette. Năm 1799, ông viết xong được cuốn tiểu thuyết "Hyperion", tập thứ hai, mà ông đã bỏ dở mấy năm trước. "Hyperion" là một bi kịch, lãng mạn, sôi nổi, mang tính chất thần thoại Hy Lạp cổ xưa. Tình yêu của Hölderlin cũng được nàng Susette đáp lại, hai người yêu nhau đắm

đuổi nhưng thâm kín. Rồi thì cái gì đến sẽ đến, Gontard, người chồng của Susette, biết được cuộc tình vụng trộm đó và yêu cầu Hölderlin phải ra đi. Thất vọng và đau khổ, năm 1798 Hölderlin rời khỏi Frankfurt để tới Bad Homburg ở nhờ một người bạn học là Isaac von Sinclair. Tuy thế, hai người vẫn thường xuyên lén lút gặp nhau trên con đường mòn chạy từ Bad Homburg đến Frankfurt, mà nay được đặt tên là đường mòn Hölderlin. Họ đã trao cho nhau những bức thơ tình đầy nước mắt. Năm 1800, Hölderlin rời bỏ Bad Homburg và đây cũng là lần cuối cùng ông được gặp người yêu Susette. Hölderlin đi qua Thụy Sĩ rồi tới Bordeaux để làm gia sư. Nhưng chẳng được bao lâu, khi nghe tin Susette bị bệnh, Hölderlin rời Bordeaux đi bộ một đoạn đường 400 km về lại Đức. Susette mất năm 1802, từ đó đưa đến sự sụp đổ tinh thần hoàn toàn của Hölderlin. Trở về lại Bad Homburg năm 1804, Hölderlin được người bạn Sinclair giúp cho một công việc làm ở thư viện. Nhưng bệnh càng ngày càng nặng, năm 1806 ông bị đưa từ Bad Homburg vào thẳng bệnh viện tâm thần ở Tübingen. Sau gần một năm trời chữa trị, Hölderlin ra khỏi bệnh viện và được gia đình người thợ mộc Ernst Zimmer cứu mang, một người rất mến mộ thơ văn của ông. Ông sống trong căn gác nhỏ trong một cái tháp ngó xuống dòng sông Neckar êm đềm thơ mộng. Mà nay người ta đặt tên cho cái tháp là tháp Hölderlin (Hölderlinturm). Trong suốt thời gian ở đây ông sống trong trạng thái gần như mất trí. Tuy nhiên những khi trở lại bình thường, ông vẫn tiếp tục viết văn và làm thơ. Wilhelm Waiblinger, một nhà thơ Đức, trong thời gian học ở Tübingen (1822-1824) thường xuyên tới thăm ông. Waiblinger là người đầu tiên viết về tiểu sử Hölderlin năm 1827 "Cuộc đời, thi ca và sự điên loạn Friedrich Hölderlin" (Friedrich Hölderlins Leben, Dichtung und Wahnsinn). Trước đó một năm, năm 1826, Gustav Schwab, một nhà văn Đức, cũng là người đầu tiên đã bỏ công sưu tầm và cho phát hành những tác phẩm của Hölderlin.

Ông mất ngày 7 tháng 6 năm 1843, tổng cộng sống 36 năm trời ở Tübingen, một mảnh đời cuối cùng đầy cô đơn, bệnh tật và bóng tối chấm dứt như trong đoạn cuối cùng của bài thơ „Nửa cuộc đời“.

Lương Nguyên Hiền
(mùa đông 2020)

GIÓ THU

*Sớm mùa thu
Trời đất mang nhiên...
Con Chim nhỏ
Cất tiếng hát hiền
Êm lời Kinh Nhật Tụng
Ngoài vườn lá rụng,
Lá rụng đầy vườn xào xạc... Lá bay,
Đóa Hồng cuối mùa nở muôn mé vườn Tây
Màu hoa dịu dàng... êm đềm trời Tháng Tám,*

*Có màu hoa nào với sầu luân lạc!
Có màu hoa nào đẹp ý tha phương
Vườn Mùa Thu bỗng ngào ngạt trầm hương...
Sen Tịnh Đế nở trong hồn mẫu nhiệm!
Phảng phất đâu đây dư hương hoài niệm...
Màu Hoa Đồi lẳng đẵng... Gió Thu Bay,
Lời Kinh êm đềm...
Lời Kinh Nhật Tụng lòng say
Gió Nam Hải mênh mang... hồn mở cánh...*

*Trời thu lành lạnh,
Vàng ngõ
Vàng sân...
Hờ hững Lá bay !
Bài Thơ năm cũ ngâm lại chiều nay
Vườn Cúc Vàng của mùa Thu năm đó
Những cánh Hoa từ dòng Suối Nhớ...
Tôi thả lên trời theo gió xa khơi
Tôi thả lên trời những Sắc Hoa Đồi
Hoa Vi Diệu chợt sáng ngời tâm tưởng
Gió Trầm Hương thơm lừng bay tám hướng
Ngõ Trắng Thiên Phất Phới Gió Thu Bay...*

• Tuệ Nga

(Thơ Tuệ Nga. Nhạc Vinh Điện) Ca sĩ Ngọc Quy
https://www.youtube.com/watch?v=4SIP-E85RRc&feature=youtu.be&ab_channel=tranai2008

Tài liệu:

- [1] Frankfurter neue Presse On Line, 9.10.2019: „Großverdiener im Hochtaunus – besonders beliebt ist eine hessische Stadt“
- [2] „Đọc lại Phạm Công Thiện“, Nguyễn Hưng Quốc
- [3] thivien.net: „Từ cõi xa xôi... Wenn aus der Ferne...“
- [4] „Interpretation: Hälfte des Lebens - Friedrich Hölderlin“, Franziska Marschick

CÁI NGU THỨ NĂM

•Tích Cốc Ngô Văn Phát

Ngày xưa:

Ông Bà ta nói trên đời có bốn cái ngu, đó là:
1/. Làm mai, 2/. Lãnh nợ, 3/. Gác cu, 4/. Cầm châu.

Tại sao bốn cái việc này bị cho là ngu nhút trong đời. Tại vì lời dạy trên được lý giải như sau:

Làm mai:

Là người đóng vai trò trung gian để thu xếp nhằm tiến tới một cuộc hôn nhân. Là người chủ động thấy ai hợp thì giới thiệu cho người thân quen.

Nếu họ nên chồng vợ, ấm êm, thuận hòa thì chẳng sao, nếu có va chạm, sút mẻ thì cứ lỗi đầu ông mai, bà mối ra mà mắng.

Lại nữa, ngày xưa vấn đề trình tiết được đưa lên hàng đầu khi cưới hỏi. Sau lễ cưới, nhà trai tặng người làm mai cái đầu heo. Nếu cái đầu heo bị cắt mất hai lỗ tai ý bảo cô dâu đã bị mất trinh trước khi về nhà chồng. Người làm mai bị mất uy tín, hổ thẹn với xóm làng!.

Đúng là „*làm ơn mắc oán*“, cho nên bị người đời cho vào cái ngu thứ nhút.

Lãnh nợ:

Là người nhận trả nợ hoặc vay tiền giùm cho người khác. Tuy nhiên nếu người mình giúp sau đó biết điều trả tiền lại cho mình thì quá tốt. Ngược lại, nếu họ lờ đi, mặc kệ cho mình vừa mất tiền, vừa bị cho vào cái ngu thứ hai.

Gác cu (bẫy chim cu):

Con chim cu mồi

Muốn bẫy chim cu, phải có một con chim trống làm chim mồi. Muốn có con chim mồi thì phải nuôi nó từ khi mới nở, huấn luyện nó từ động tác vỗ cánh, gáy thật hay mới chiêu dụ được các con chim khác, nhút là chim mái đến để bị sập bẫy. Tuy mất nhiều thời giờ, bỏ bê gia đình,

nhưng đây là một trong những thứ ham mê của người Việt ở vùng nông thôn, ruộng đồng.

Không phải như các loài chim khác, loài chim cu, dù được chủ chăn nuôi, chăm sóc từng miếng ăn, nước uống trong vài ba năm, nhưng nếu vì lý do nào đó, chim „sổ lồng“, là nó bay vù một mạch không hề ngoảnh lại!. Tại sao? Tại vì đời sống của nó là bầu trời bao la, chớ không phải một cái lồng sơn son nhỏ hẹp, được nuôi ăn, nước uống....

Vì cái bản tánh tự nhiên của nó mà người đời gán cho nó là vô ơn, bạc nghĩa, nên người nuôi nó bị mang tiếng là ngu.

Cầm châu:

Ngày xưa, khi trong làng có „*Lễ Hội Cúng Đình*“ thì Ban Hội Tế có mời đoàn hát bội đến trình diễn. Họ được trả công tùy theo tài hát và diễn xuất.

Ban Hội Tế chọn một người lớn tuổi để cầm châu. Người này phải biết rõ tuồng tích sắp diễn. Khi nghệ sĩ, đào hát biểu diễn, người cầm châu phải đánh trống xuống dứt nhịp để khen, nếu khen nhiều quá thì làng phải chi nhiều tiền cho đoàn hát, còn khen ít thì bị đoàn hát chê trách là keo kiệt làm tổn hại đến danh dự của đoàn hát vì họ sẽ không được Ban Hội Tế và khán giả cho tiền. Đây chính là cái khó của kẻ „*làm dâu trăm họ*“, cho nên người xưa coi việc nhận cầm châu là cái ngu thứ tư!.

Suy ra thì „*bốn cái ngu*“, không cái ngu nào giống cái ngu nào, nó khuyên người tránh can thiệp vào chuyện tình duyên; chớ lao vào cảnh nợ nần; không theo đuổi chuyện viển vông và đừng lãnh cái chân khen chê người khác.

Ngày nay:

Từ giữa thập niên 50 trở về sau, có những tên nổi vòng tay lớn, ăn cơm Quốc Gia thờ ma Cộng sản, dùng mũi giáo đỏ đâm thẳng sau lưng Quân Cán Chính miền Nam. Những phần tử này được người dân miền Nam liệt vào thành phần ngu thứ 5 sau 4 cái ngu mà dân gian vẫn thường hay nói tới, khiến câu ca dao được thêm vào như sau:

Trên đời có 4 cái ngu: 1/. Làm mai, 2/. Lãnh nợ, 3/. Gác cu, 4/. Cầm châu, **5/. Theo hầu cộng nô.**

Cái ngu thứ năm nhưng lại đứng đầu. Tại sao đứng đầu? Tại vì cái đám này hầu hết là những người có học, có bằng cấp cao được người đời gọi là trí thức, nhưng lại ngu nghe theo lời tuyên truyền lừa bịp của cộng sản nên đã sẵn sàng theo hầu cộng nô!. Những người này gồm mọi thành phần trong xã hội như bác sĩ, kỹ sư, luật sư,

tướng lãnh, dân biểu, nghệ sĩ, sinh viên..... Các phần tử này đều sống ở miền Nam, chính họ cùng gia đình, gia tộc họ đã từng hưởng ngọn rau tấc đất, ơn mưa móc của người Dân và Chánh Phủ Việt Nam Cộng Hòa.

Ngày 20.12.1960, chúng nó đề ra cái gọi là „*Mặt Trận Dân Tộc Giải Phóng Miền Nam Việt Nam*” (*MTDTGPMNVN*) để bắt đầu quấy rối cuộc sống yên bình của dân chúng miền Nam.

Sau đó, cái quái thai „*MTDTGPMNVN*” do cộng sản Bắc Việt dựng nên này lại đề ra cái gọi là „*Chánh Phủ Cách Mạng Lâm Thời Cộng Hòa Miền Nam Việt Nam*” (*CPCMLTCHMNVN*) với những tên chủ chốt là Nguyễn Hữu Thọ, Huỳnh Tấn Phát, Phùng Văn Cung, Trần Bửu Kiếm, Trần Bạch Đằng, Trần Nam Trung, Nguyễn Thị Bình, Trịnh Đình Thảo, Dương Huỳnh Hoa, Lưu Hữu Phước, Trương Như Tảng vv.....

Trong hàng ngũ sĩ quan cao cấp quân lực VNCH có Chuẩn Tướng Nguyễn Hữu Hạnh, Đại tá Phạm Ngọc Thảo.... cùng một số sĩ quan cấp úy và hạ sĩ quan làm tay sai cho Việt cộng như Trung Úy Nguyễn Thành Trung, Thượng sĩ nhứt Nguyễn Văn Minh....

Nằm vùng trong Quốc Hội có Dương Văn Ba, Lý Quý Chung, Lý Chánh Trung, Hồ Ngọc Nhuận, Ngô Công Đức, Ngô Bá Thành (Phạm Thị Thanh Vân), Kiều Mộng Thu, Hồng Sơn Đông

Những mũi giáo đả đâm sau lưng còn phát xuất từ những kẻ đội lốt nghệ sĩ mà điển hình là Kim Cương, kẻ được cho là mang cấp bậc Thượng tá của VC. Ngoài ra, còn có một số nhạc sĩ nổi tiếng như Trịnh Công Sơn (TCS), Trương Quốc Khánh, Tôn Thất Lập... Riêng TCS được xem là thiên tài âm nhạc và phù thủy ngôn ngữ, nhưng rất tiếc những tinh hoa đó lại đi phục vụ cho một chế độ cộng sản, dã man, gian ác, tráo trở, bịp bợm!!!.

Thành phần trí thức thiên tả miền Nam góp phần phá nát chánh thể dân chủ của người Quốc Gia có khá nhiều, tiêu biểu như Trương Bá Cần, Nguyễn Văn Trung, Thế Uyên, Thế Nguyên, Duy Lam, Nguyễn Hữu Chung, Lê Văn Hào, Tôn Thất Hanh, Lê Tuyên....

Thành phần năng động nhứt ở miền Nam gây khó khăn cho chánh phủ VNCH ở hậu phương Saigon là các học sinh, sinh viên thiên tả như: Lê Văn Nuôi, Huỳnh Tấn Mẫm, Cao Thị Quế Hương, Võ Như Lanh, Phan Kim Hạnh, Dương Văn Đầy, Trịnh Đình Ban.... Ở miền Trung có Hoàng Phủ Ngọc Tường, Hoàng Phủ Ngọc Phan, Nguyễn Đắc Xuân.... Ngoài ra còn có một số lãnh tụ sinh viên ở Saigon chuyên cầm đầu những cuộc xuống

đường rầm rộ như Nguyễn Văn Thắng (SV Sư Phạm), Đoàn Kính (Đại Học Khoa Học).

Chưa hết, còn có vô số những tay nắm vùng hành nghề lao động chân tay như lái tắc xi, đập xích lô, quét rác và thậm chí còn có những người được gọi bằng danh xưng mỹ miều „*Bà mẹ chiến sĩ*”.

Sau ngày 30.04.1975, bọn này xuất đầu lộ diện thành những tên Việt cộng mang băng đỏ trên cánh tay chỉ đường cho cộng sản Bắc Việt tiến vào Saigon

Trên đây là những mũi giáo đả đâm sau lưng Quân Cán Chính miền Nam được người dân nhận diện, không kể đến những kẻ khác hoạt động bí mật rải rác khắp miền Nam. Những kẻ này đã góp phần lật đổ chế độ nhân bản VNCH để xây dựng nên một chế độ man di, tàn bạo, với chủ nghĩa Tam Vô (vô Tổ Quốc, vô Gia đình, vô Tôn Giáo), gây thống khổ cho toàn dân Nam Bắc suốt trên 46 năm dài!!!!.

Sau 30.04.1975, khi đảng Việt cộng cưỡng chiếm được miền Nam, thì hai đứa con nuôi được gọi là *MTDTGPMNVN* và *CPCMLTCHMNVN* đã hết vai trò của nó và trở thành trở ngại trong việc thực hiện mục tiêu của đảng Việt cộng.

Ngày 15.11.1975, đúng 6 tháng 15 ngày sau, trong một hội nghị chánh trị về thống nhất đất nước tại dinh Độc Lập cũ, cả *MTDTGPMNVN* và *CPCMLTCHMNVN* cùng Liên Minh Dân Tộc, Dân Chủ và Hòa Bình (một phần của *CPCMLTCHMNVN*) bị giải thể, chết tức tưởi không kèn, không trống *hu...hu...hu...*

CPCMLTCHMNVN bù nhìn

Còn những tên theo hầu cộng nô nằm trong hai cái cơ quan này thì sao? Thì được đảng cho ngồi vào chức vụ có danh nhưng không có quyền, hiểu ngầm là ngồi chơi xơi nước. Còn những tên phản đối thì sao? Thì đảng cho thủ tiêu bằng cách gây ra tai nạn lưu thông, hay tắm sông, tắm biển bị chết chìm, đi thăm Hà bá! vv...và...vv...

Tôi xin đưa ra đây hai trường hợp điển hình trong trăm ngàn trường hợp mà đảng đối xử cạn tàu ráo máng với người đã có công theo hầu cộng nô:

1/- Ông Phan Trung Kiên, sn. năm 1946 tại Củ Chi-Gia Định, Đội trưởng Biệt động Saigon, nhân danh đảng đã giết hại biết bao nhiêu dân lành, được phong tặng anh hùng „diệt địch“ đã đưa ông lên đến cấp Thượng Tướng, vậy mà ngay khi vừa nghỉ hưu chưa được mấy tháng bị thầy trò Nguyễn Văn Hưởng, Thứ Trưởng Bộ Công

An giết chết rồi phao rằng „*Kiên bị nhồi máu cơ tim*“. Tại sao Kiên bị giết? Tại vì ông đã nhiều lần lớn tiếng vạch mặt chỉ tên những ông quan đồ tham nhũng, bán nước để rồi phải thốt ra miệng nhiều lần sấm hối:
„Nếu biết thế này thì trước đây tôi không đủ sức làm cách mạng!!!“

2/- Bà Đặng Ngọc Ánh, nữ bác sĩ xinh đẹp nổi tiếng, tốt nghiệp Sorbone (Pháp), cả đời đã hy sinh cho „Cách Mạng“, với biệt danh Ngọc Diệp, đã chối bỏ cả người chồng chính thức của mình, rồi lừa dối Đại sứ Mỹ lấy làm chồng với mục đích là để đánh sập tòa Đại sứ Mỹ ngày 29. 06. 1965, giết chết luôn ông Đại sứ và không biết bao nhiêu dân

lành!!!
Một người đã „lập thành tích“ kinh hoàng như vậy mà số phận của bà sau ngày 30.04.1975 ra sao?. Cuộc đời của bà là những năm tháng dài tăm tối, tủi nhục, nghèo đói, sống lây lất ở một bản làng vùng sâu huyện Đức Trọng-Lâm Đồng với đứa con nuôi tật nguyền của một nữ đồng đội.

Đúng là đời có vay có trả, gieo nhân thì gặt quả!

Tất cả những người theo hầu cộng nô đều giống nhau ở một điều: Tất cả đều nhận ra mình đã bị lừa dối, đã bị lầm lạc hy sinh cho một thứ không có thật... Đã có những năm tháng họ lầm tưởng rằng mình „chiến đấu, hy sinh vì lý tưởng, vì lòng yêu nước“.

Để rồi sự thật phũ phàng, cuộc đời họ là câu trả lời đầy đủ nhất : *Họ đã gây ra tội ác không những đối với đồng loại mà đối với chính những người thân yêu của họ. Họ đã đánh đổi hạnh phúc có thật của mình cho một chủ thuyết, cho một đảng mà đến hôm nay đã hiện nguyên hình, chính là đảng cộng sản, đảng độc tài, phát xít, tham nhũng, buôn dân, bán nước, hèn với giặc, ác độc với dân, và... bản tính cuối cùng là:*
„Được chim bẻ ná, Được cá quên nom“.

Những tên trí thức nhưng vô minh, theo phò ác đảng, sau 30.04.1975 đều bị vặt chanh bỏ vỏ một cách không thương tiếc. *Tất cả đều đấm ngực ăn năn thì đã quá muộn màng, khi đó mới biết là mình đã ngu!!!.*

LỜI CUỐI

Còn bốn tháng nữa, tôi sẽ bước vào tuổi 93, quỹ thời gian còn lại của đời tôi trong cuộc lữ hành trên dương thế này chỉ tính từng ngày.... Nhưng bởi còn nặng nợ với Núi Sông, với Hồn Thiêng Đất Nước, nên tôi mới cố gắng viết lên những lỗi lầm tai hại của người trí thức đi trước để cho thế hệ mai sau, nhất là những người trí thức trẻ ở nước ngoài biết mà tránh, vì tục ngữ Việt Nam có câu: **Xe trước ngã, xe sau phải tránh.**

Muốn có một nước Việt Nam thực sự Tự Do – Dân Chủ không thể nào bắt tay với đảng Việt cộng để cùng nhau xây dựng được. Vì sao?

Vì trong kỳ họp thứ 10 Quốc Hội khóa 8, bà Nguyễn Thị Quyết Tâm, Chủ tịch Hội Đồng Nhân Dân thành Hồ, Phó Bí thư thành ủy đã phát biểu một câu như sau:

Con lãnh đạo, làm lãnh đạo là hạnh phúc cho dân tộc

Vậy thì còn chỗ đâu cho những người ngoài luồng, không cộng sản chen chân vào?.

Nói lên những sự sai lầm của người đi trước không phải là để vạch lá tìm sâu, thù hận, mà để cho thế hệ trẻ trên đường đấu tranh Phục Quốc không để bị cám dỗ, giữ vững niềm tin, thực hiện một ước vọng cho tương lai. Một tương lai cho dân tộc Việt Nam không còn cộng sản.

Mong lắm thay!!!

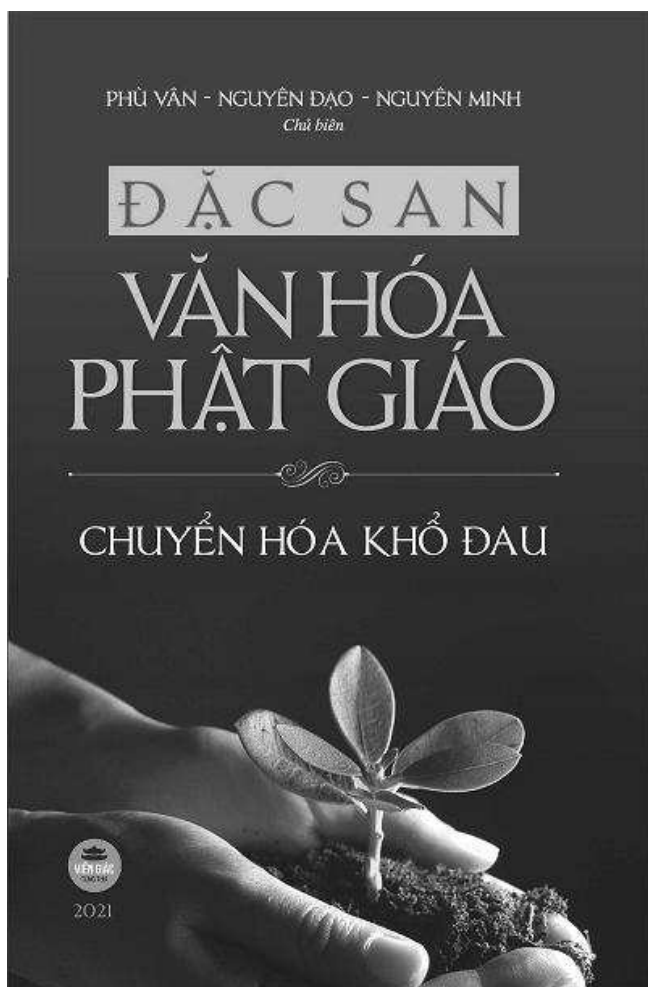
Laatzen ngày 01.07.2021

Tích Cốc Ngô Văn Phát

Cựu tù nhân cải tạo ở Hoàng Liên Sơn-Bắc Việt

ĐỌC SÁCH ĐẶC SAN VĂN HÓA PHẬT GIÁO: CHUYÊN HÓA KHỔ ĐAU

• **Tâm Huy**
(Việt Báo, 02.7.2021)

(Hình bìa sách Đặc San Văn Hóa Phật Giáo)

Đến cái tuổi nghe thuận tai tôi mới nghiệm lại cuộc đời mình có một điều rất thú vị: những món quà bất ngờ thường là quý giá, mà Đặc San Văn Hóa Phật Giáo là một bằng chứng gần nhất.

Đặc San do Hòa Thượng Thích Như Điển cố vấn và các Cư Sĩ Phù Vân, Nguyễn Đạo và Nguyễn Minh chủ biên và được công ty Amazon phát hành. Theo lời anh Nguyễn Minh, đây là cuốn Đặc San thứ ba mà quý anh đã thực hiện. Cũng theo anh Nguyễn Minh cho

biết rằng qua tới cuốn thứ ba thì Ban Chủ Biên có ý định mỗi năm sẽ ra một cuốn.

Mà quả thật Đặc San Văn Hóa Phật Giáo có chủ đề Chuyển Hóa Khổ Đau rất có giá trị. Sách dày 670 trang với 50 tác giả gồm chư tôn đức Tăng, Ni và văn thi sĩ Phật tử. Hình thức rất trang nhã vì tất cả hình ảnh bên trong đều in màu và đặc biệt mỗi bài đều có phần tóm tắt tiểu sử của tác giả hay dịch giả. Theo anh Nguyễn Minh cho biết rằng vì số trang đã được hạn định để không phải quá dày mà số lượng bài vở nhận được thì rất nhiều, do đó Ban Chủ Biên đã phải chọn lọc rất kỹ bài vở để đăng. Điều này cũng giúp tạo cho nội dung của Đặc San thêm nhiều chất lượng.

Về bố cục, Đặc San Văn Hóa Phật Giáo gồm 4 phần chính: Nền Tảng Tu Tập, Chuyển Hóa Khổ Đau, Lịch Sử Địa Dư Nhân Vật, và Sáng Tác Văn Học. Ngoài ra chen kẽ vào các mục là các trang thơ của Tùy Anh, Thích Như Điển, Sông Thu, Tuệ Nga, và Thái Tú Hạp.

Theo Hòa Thượng Thích Như Điển trong Lời Trình Thưa, cuốn Đặc San Văn Hóa Phật Giáo đầu tiên ra đời vào năm 2019 để kỷ niệm Báo Viên Giác, do Chùa Viên Giác ở Đức thực hiện, tròn 40 tuổi. Sau đó, có lẽ do sự ủng hộ nhiệt thành của độc giả khắp nơi nên đến năm 2020 Đặc San Văn Hóa Phật Giáo thứ hai với chủ đề "Phật Giáo và Đời Sống" đã tiếp tục có mặt. Rồi năm nay, 2021, Đặc San Văn Hóa Phật Giáo thứ ba với chủ đề Chuyển Hóa Khổ Đau lại tiếp tục đi tiếp để trở thành Đặc San thường niên. Đây là một tin vui cho lãnh vực văn hóa văn học Phật Giáo Việt Nam tại hải ngoại.

Về nội dung có thể nói là rất phong phú và đa dạng, gồm các bài viết của Chư Tôn Đức Tăng, Ni và văn thi sĩ Phật tử được biết đến nhiều trong giới văn học Phật Giáo. Trong số đó gồm có Đức Đạt Lai Lạt Ma qua bản dịch Việt, Thích Thắng Hoan, Thích Bảo Lạc, Thích Như Điển, Thích Phước An, Thích Nguyên Siêu, Thích Nguyên Tạng, Thích Hạnh Tuệ, Thích Phổ Huân, Thích Hạnh Giới, Thích Như Tú, Thích Nữ Giới Hương, Thích Nữ Tịnh Vân, v.v... và các văn thi sĩ Phật tử như Đỗ Hồng Ngọc, Văn Công Tuấn, Hoàng Phong, Nguyễn Minh Tiến, Thái Công Tụng, Trần Trung Đạo, Đỗ Trường, Bạch Xuân Phê, v.v...

Tôi thích nhất và cũng dễ đọc nhất là những trang thơ. Điều làm tôi rất ngạc nhiên là

trang thơ của Hòa Thượng Thích Như Điển. Trang thơ này, Hòa Thượng dịch thơ Đường của Vua Trần Nhân Tông. Lần đầu tiên tôi đọc thơ dịch của Hòa Thượng. Quả thật đó là điều thú vị đối với tôi. Chẳng hạn bài thơ Tảo Mai Kỳ Nhất (Hoa Mai Sớm Bài Một) thuộc thể loại Thất Ngôn Bát Cú của Đường Thi. Hòa Thượng Thích Như Điển đã dịch theo thể thơ Thất Ngôn Bát Cú như sau:

*Tròn xoe năm cánh nhụy vàng phơi
Chìm bóng san hô, vảy cá trời
Đông ba tháng lạnh cành chim trắng
Xuân một ngày hanh nhánh ẩm ngời
Sương ngọt nức hương lay bướm dậy
Đêm ngời ánh nước khiến chim sâu
Hằng Nga nếu biết hoa mai đẹp
Bóng quế cung thiềm sẽ chán thôi.*

Bản Việt dịch tuyệt vời nhất trong bài thơ trên là hai câu 5, 6 trong chữ Hán:

*"Cam lộ lưu phương si điệp tỉnh,
Dạ quang như thủy khát cầm sâu."*

Hòa Thượng Thích Như Điển dịch:

*"Sương ngọt nức hương lay bướm dậy
Đêm ngời ánh nước khiến chim sâu"*

Nhà thơ Tùy Anh, bút hiệu của Phù Vân Nguyễn Hòa, trong bài thơ "Mùa Thu Tĩnh Lặng," với hai đoạn đầu làm người đọc khó quên vì chất thơ vừa lãng mạn vừa thoát tục:

*"Ô hay thu tới anh nào biết,
Lá đã vàng bay đẫm mùa sang.
Mưa vẫn ru hoài lời nuôi tiếc,
Một thuở bình an giữa đại ngàn."*

*Em nói, em về thăm chùa cũ,
Tụng một thời kinh để tĩnh tâm.
Tình em đã một thời phong vũ,
Nên đã tan theo cuộc hồng trần."*

Đó chỉ là vài bài thơ đơn cử trong Đặc San Văn Hóa Phật Giáo 2021. Phần còn lại của Đặc San mới là nhiều vô kể, mà trong đó hàng chục bài viết về Phật Pháp, về thi ca Phật Giáo, về lịch sử Phật Giáo, những truyện ngắn mang chất liệu Phật Pháp.

Chẳng hạn, bài "Những Chặng Đường Tu Tập" của cư sĩ Nguyễn Minh Nguyễn Minh Tiến giới thiệu một cách khái quát những giai đoạn và kinh nghiệm tu tập của người con Phật ở bước đầu sơ cơ cho đến những tiến bộ cao hơn. Ở cuối bài, Nguyễn Minh đã kết luận:

"Nhận thức được sự tiến triển qua từng chặng đường tu tập là một khích lệ lớn lao và sẽ củng cố niềm tin của chúng ta vào những giá trị thiết thực, lợi ích của sự tu tập. Khi hiểu được điều này, chúng ta sẽ có khả năng nhìn nhận một cách cụ thể hơn về con đường tu tập. Đó không chỉ là những đại nguyện lớn lao bao trùm chúng sinh trong khắp pháp giới, mà cũng chính là sự chú tâm nuôi dưỡng niềm an lạc trong từng sát na của cuộc sống hiện tại này."

Hoặc, trong bài "Chuyển Hóa: Chuyển Corona, Hóa Karuna," cư sĩ Nguyễn Đạo Văn Công Tuấn nhân chuyện đại dịch vi khuẩn corona đã dẫn giải những câu chuyện Phật Pháp liên quan đến bệnh khổ, thuốc điều trị và lòng từ bi cứu khổ chúng sinh của chư Phật và chư vị Bồ Tát.

Nếu bạn muốn tìm một cuốn sách để đọc cùng lúc nhiều đề tài về Phật Pháp và Phật Giáo thì có thể nói cuốn Đặc San Văn Hóa Phật Giáo này là một trong số những cuốn sách đáp ứng đúng mong ước của bạn. Khi bạn cầm cuốn Đặc San này trên tay rất có thể ý nghĩ đầu tiên của bạn là "hơi ngán" vì độ dày của sách, tới 670 trang, nhưng bạn thử nghĩ xem có cuốn sách nào mỏng mà có thể thỏa mãn được yêu cầu của bạn không. Chính vì dày nên cuốn sách mới có thể chứa đựng nội dung phong phú như thế.

Độc giả muốn có cuốn Đặc San Văn Hóa Phật Giáo này thì xin liên lạc Chùa Viên Giác ở địa chỉ:

Karlsruher Strasse 6
30519 Hannover – Germany
Điện thoại: +49 511 879 630
Email: info@viengiac.de

hoặc có thể trực tiếp đặt mua trên Amazon:
https://pgvn.org/pg_9842kj

GIỚI THIỆU SÁCH MỚI XUẤT BẢN

• Phù Vân phụ trách

* Tư tưởng Phật giáo trong thi ca Nguyễn Du:

Năm nay tôi chọn đề tài "Tư tưởng Phật giáo trong thi ca Nguyễn Du", bởi lẽ tuy đã có nhiều người viết về Truyện Kiều và Nguyễn Du, khen có, chê có..., nhưng đối với một tăng sĩ như tôi thì sự quan tâm đến chủ đề này là cần thiết. Có nhiều học giả, văn nhân, thi nhân và cả tu sĩ, đã viết và

giới thiệu Nguyễn Du với Truyện Kiều hay những bài thơ chữ Hán của ông. Chẳng hạn như Thiền sư Thích Nhất Hạnh đã viết về Truyện Kiều qua tác phẩm "Thả một bè lau", lấy ý từ 2 câu Kiều:

*"Giác Duyên dầu nhớ nghĩa nhau,
Tiền Đường thả một bè lau rước người."*

Gần đây thì có tác giả Đại Lãn, tức Hòa thượng Thích Đức Thắng, viết về Nguyễn Du và *Phân Kinh Thạch Đài* rất đặc biệt. Đặc biệt hơn nữa, Tiến sĩ Phạm Trọng Chánh, người đã phát hiện ra nhiều điểm mới trong tiểu sử của Nguyễn Du mà lâu nay đã bị bỏ sót trong những giai đoạn quan trọng của cuộc đời Nguyễn Du.

Tôi không dám "múa rìu qua mắt thợ" trước các bậc thức giả, nên chỉ xin viết tác phẩm này qua cái nhìn của một tăng sĩ Phật Giáo, và chỉ đề cập đến giai đoạn từ năm 1786 đến năm 1820 mà thôi.

Trong giai đoạn này, tôi sẽ chia ra làm 5 chương, nói về 5 giai đoạn: từ 1786 đến 1788, từ 1788 đến 1790, từ 1790 đến 1794, từ 1794 đến 1802 và từ 1802 đến 1820.

Tôi sẽ chú trọng đi sâu vào những vấn đề mà lâu nay vì những lý do nào đó, lịch sử đã không hay ít đề cập đến.

Chẳng hạn như:

- Có phải Nguyễn Du đã sang Trung Hoa tỵ nạn chính trị không?

- Và nếu có, Nguyễn Du đã dùng ngôn ngữ gì để giao tiếp khi ở Trung Hoa?

- Tại sao Nguyễn Du xuất gia và lấy Pháp hiệu là Chí Hiên?

- Nguyễn Du đã trì tụng kinh Kim Cang hơn 1.000 biến vào thời điểm nào?

- Truyện Kiều được viết từ năm nào và ở đâu?

- Văn Tế Thập Loại Chúng Sinh được viết khi nào?

- Tại sao Nguyễn Du chọn theo Gia Long Nguyễn Ánh mà không là Quang Trung Nguyễn Huệ? v.v...

Tuy nhiên, vấn đề bao quát nhất mà tôi muốn tìm hiểu qua tác phẩm này chính là thông qua tất cả những chi tiết nêu trên để làm rõ ảnh hưởng của tư tưởng Phật giáo đối với những sáng tác của Nguyễn Du, cho dù đó là một bài thơ đơn lẻ ông đã làm ở Thạch Đài Phân Kinh hay cả quyển Truyện Kiều đồ sộ với 3.254 câu lục bát, cho đến bài Văn Tế Thập Loại Cô Hồn mà hầu hết từ ngữ cũng như hình tượng trong bài đều thấm đẫm tinh thần Phật giáo...

Tất nhiên, tư tưởng là một khái niệm hoàn toàn trừu tượng mà chúng ta không thể dễ dàng nhận ra như những vật thể hữu hình. Nhưng mặt khác chính nhờ tính chất trừu tượng này mà khi đã nhận ra, ta sẽ thấy nó hiện hữu không chỉ ở một nơi duy nhất. Do vậy, khi nhìn các tác phẩm của Nguyễn Du dưới góc độ này, tôi hy vọng chúng ta sẽ có thể nhận ra được ảnh hưởng của tư tưởng Phật giáo đối với ông không chỉ là ở một vài sáng tác cá biệt, mà chắc chắn nó sẽ có mặt bàng bạc trong mọi tác phẩm, mọi câu chữ và ý tưởng mà ông đã viết ra.

Chẳng hạn như khi Nguyễn Du viết: "Đã mang lấy nghiệp vào thân, cũng đừng trách lẫn trời gần trời xa", thì chúng ta cần phải hiểu rằng "nghiệp" mà ông đề cập ở đây chính là hành nghiệp của mỗi con người, do chính con người ấy đã tạo ra. Và như vậy, đó là cả một hệ thống giáo lý sâu xa của đạo Phật, chứ không phải là kiểu định nghiệp theo thuyết định mệnh như một số người trước đây đã hiểu lầm khi đọc Truyện Kiều.

Đó là những gì mà tôi muốn bổ sung cho một cái nhìn đa dạng hơn về Nguyễn Du. Những gì trình bày ở đây có thể chưa được hoàn toàn chính xác và đầy đủ, vì chỉ là nhận xét chủ quan của một người xuất gia ở vào đầu thế kỷ 21, sau khi Đại Thi Hào Nguyễn Du đã vắng bóng trên trần thế này đúng 200 năm rồi (1820-2020) [...]

(Trích Lời nói đầu của tác giả)

Bạn đọc có thể đặt mua theo địa chỉ:

- Trên Amazon: https://pgvn.org/pg_9842kj

hoặc có thể nhờ Chùa đặt giúp:

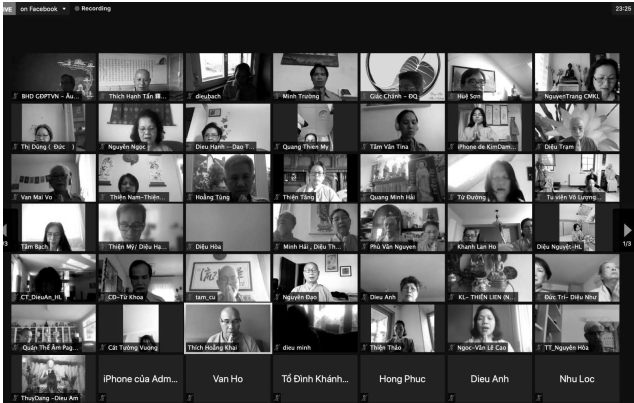
- Chùa Viên Giác: Tel.: +49 511 879630

Email: buero@viengiact.de

● **Phù Vân phụ trách**

Khóa Tu Học Phật Pháp Âu Châu lần thứ 32 thành công viên mãn:

Khóa Tu Học Phật Pháp Âu Châu online kỳ thứ 32 được Tổng Vụ Hoằng Pháp thuộc Hội Đồng Hoằng Pháp GHPGVNTN tổ chức vào hai cuối tuần từ Thứ Sáu cho đến Chủ Nhật: từ 09.7 đến 11.7 và từ 16.7 đến 18.7.2021.

Trong buổi khai giảng vào đêm 09.7.2021 của tuần thứ nhất (từ 09 đến 11.7.2021), nhị vị Hòa Thượng Thích tánh Thiết (chùa Lyon, Pháp) và HT Thích Như Điển (Tổ Đình Viên Giác, Đức) có ban Đạo từ ngăn, sau khi Thượng Tọa Tổng Vụ Trưởng Thích Hạnh Tấn đọc diễn văn khai mạc. Đệ nhất MC Thượng Tọa Thích Hoằng Khai vẫn duyên dáng như thường lệ điều khiển những buổi sinh hoạt.

- Ban Giảng Sư gồm có: HT Như Điển, HT Tâm Huệ, TT Giác Thanh, TT Thông Trí, TT Hoằng Khai, TT Hạnh Tấn, TT Hạnh Bảo, TT Như Tú, TT Pháp Trú, TT Hạnh Hòa, TT Quảng Viên.

- Đề tài do Tổng Vụ Hoằng Pháp tuyển chọn cho lớp 1 và lớp 2, riêng lớp 3 thì do chính những Giảng Sư chọn, nhưng tất cả các đề tài đều được các Giảng Sư triển khai thật súc tích để trao truyền những kiến thức Phật học cho Học viên.

- Ban Điều Hành và Tổ Chức gồm những anh chị Huỳnh trưởng GDPT/ÁC có khả năng và kinh nghiệm, nên khóa tu học online thành công viên mãn.

- Số học viên tham dự khoảng 500 người của 22 quốc gia. Đặc biệt có 2 vị lớn tuổi nhất là 93

tại Đức và Pháp và trẻ nhất là các cháu bé 5 và 12 tuổi tại Đức.

Đêm bế mạc khóa tu online không ngờ cũng có những tiết mục Văn nghệ phụ thật hay và thật đẹp của Đoàn sinh GDPT đóng góp.

(Phù Vân)

*** GHPGVNTN Âu Châu Cứu trợ Ấn Độ:**

Trung tuần tháng tư Tổng Vụ Từ Thiện - Xã Hội của Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất Âu Châu, đã vội vàng gởi tịnh tài 20.500€ sang Ấn Độ, và Ni Sư Thích nữ Trí Hân trụ trì chùa Linh Sơn tại Bồ Đề Đạo Tràng - Ấn Độ và gởi tiếp cho Thượng Tọa Thích Minh Tánh đi cúng dường chư Tăng người Tây Tạng, Tích Lan, 1.500€ tổng cộng là 22.000€. Thượng Tọa Thích Minh Tánh và Ni Sư Thích nữ Trí Hân đã thay mặt Tổng Vụ Từ Thiện - Xã Hội của Giáo Hội PGVNTN Âu Châu, cúng dường chư Tăng Ni Việt Nam đã kẹt lại Ấn Độ suốt hơn một năm qua, kể từ lúc Đại Dịch Covid-19 bùng nổ khắp thế giới. Đồng thời cúng dường chư Tăng Ni trú tại các tự viện thuộc những quốc gia xung quanh vùng tại Bồ Đề Đạo Tràng, và phát quà cho bà con nghèo khó tại Gaya.

Tổng Vụ Từ Thiện - Xã Hội có nhận được số tịnh tài của các Tự Viện, Hội và bà con Phật Tử gần xa đã phát tâm cứu trợ là: 21.973€65.

*(Trích TÂM THƯ CẢM TẠ CỨU TRỢ ẤN ĐỘ
Tỳ Kheo Thích Quảng Đạo)*

*** Đại Lễ Vu Lan – Báo Hiếu Tại Chùa Viên Minh – Thụy Sĩ:**

Đại lễ Vu lan – Báo Hiếu năm nay được tổ chức vào hai ngày 5 và ngày 6 tháng 9 năm 2020. Thời tiết tại Thụy sĩ đang chuyển sang mùa cuối hạ đầu thu. Nên những phiến lá vàng rơi rụng trước sân chùa tạo lên những sắc màu tuyệt đẹp đã khiến cho tâm hồn thi sĩ Mặc Nhiên

thôn thức và cảm tác bốn câu thơ để nhớ về cha mẹ.

*Lá thu rụng trước sân chùa
Nghe như tiếng mẹ hát đùa bên con
Vọng về dãy núi Luzern
Tưởng chừng cha đã ôm con vào lòng*

Thật vậy, trên thế gian này còn có cảnh nào đẹp hơn cảnh của một gia đình hạnh phúc vui đùa bên nhau. Còn có tình yêu thương nào lớn hơn tình yêu thương của cha mẹ dành cho con cái. Chỉ vồn vện với bốn câu thơ mà chứa đựng bao nhiêu ý nghĩa.

Lễ Vu Lan của Phật giáo xuất phát từ thời Đức Phật. Tại xứ Ấn Độ cách đây hơn 2500 năm, Đức Phật đã dạy cho một trong mười đại đệ tử về phương pháp báo hiếu với cha mẹ ở đời này và nhiều đời khác.

Lúc bấy giờ, tôn giả Mục Kiền Liên vừa chứng được lục thông. Ngài nhớ tới mẹ mình, liền vận dụng thần thông để quán xem mẹ hiện đang ở đâu. Ngài quán tất cả thế giới và cả các cõi thiên cũng chẳng thấy mẹ mình đâu cả. Ngài liền quán về địa ngục đã thấy bóng dáng hao gầy của mẹ đang bị đày đọa chịu nhiều hình phạt đớn đau nơi lao tù khổ ngục. Đau lòng khôn xiết, ngài vận dụng thần thông đến cứu mẹ. Nhưng than ôi! Với sức lực của mình, ngài không tài nào cứu được mẹ thoát khỏi nơi địa ngục ấy. Vô cùng đau xót, ngài không biết phải dùng cách gì nữa mới có thể giải thoát cho mẹ. Ngài bưng quay về trình lên Đức Phật. Đức Phật từ bi đã dạy cho tôn giả rằng: "*Tội lỗi của mẹ con rất nặng. Con dù có hiếu thuận làm cảm động trời đất và tứ thiên vương, chỉ với thần thông của mình con, cũng không thể nào cứu được. Duy chỉ nhờ thần lực của chúng Tăng. Ngày Vu Lan Thắng Hội hãy thỉnh chư Tăng lập đàn giải cứu*". Tôn giả Mục Kiền Liên liền vâng theo lời dạy của Đức Thế Tôn. Sau khi chư Tăng hòa hợp dụng tâm thanh tịnh, vong hồn của mẹ ngài liền được cứu thoát.

Lễ Vu Lan - Báo Hiếu không chỉ đơn thuần là một ngày lễ của Tôn giáo. Mà còn là dịp để nhắc nhở cảnh tỉnh những người con đừng quên công ơn sanh thành dưỡng dục của cha mẹ. Qua câu chuyện của ngài Mục Kiền Liên đã cho chúng ta thấy rằng, chúng ta không chỉ báo ân cha mẹ trong kiếp này, mà còn phải tri ân cha mẹ nhiều đời nhiều kiếp khác nữa. Chỉ nuôi dưỡng cha mẹ hiện tiền thôi vẫn chưa đủ. Chúng ta nên tự mình tu tập tinh tấn để giúp cha mẹ chuyển hóa, tạo cơ hội cho cha mẹ biết đến Phật pháp, quy y Tam Bảo. Có như vậy thì mới là báo ân trọn vẹn.

Năm nay tuy trong cơn đại dịch Covid-19 nhưng Phật tử chùa Viên Minh hội đủ phước đức, duyên lành. Thượng Tọa Trụ Trì đã thỉnh được Thượng Tọa Thích Hạnh Tấn, Tổng Vụ Trưởng Tổng Vụ Hoàng Pháp Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất Âu Châu, Viện Chủ Tu Viện Vô Lượng Thọ tại Đức Quốc và chư tăng về bốn tự tham dự Đại Lễ Vu Lan – Báo Hiếu. Cũng như để cho hàng Phật tử chúng con có cơ hội lãnh ngộ những bài pháp hữu ích từ các vị giảng sư. Trong giờ thuyết pháp, Thượng Tọa dạy về cách báo hiếu cha mẹ và nhắc nhở chúng ta phải yêu thương cha mẹ nhiều hơn. Vì người đã cho ta tấm thân này. Có đôi khi chúng ta nhầm lẫn, cho là mình đã yêu thương cha mẹ, nhưng thực ra thì chưa phải, chúng ta chỉ yêu thương bản ngã của mình. Nên cần phải xem xét lại điều này! Có phải thực sự mình đã làm gì để thể hiện sự báo hiếu đúng hay không?

Vì đại dịch chưa hết, Thầy Trụ Trì thông báo rằng năm nay chỉ tổ chức Lễ Vu Lan "nhỏ nhỏ" để Phật tử về chùa nghe pháp. Và để giãn cách Phật tử về tham dự lễ cho an toàn nên tổ chức hai ngày. Trước sân chùa Thầy cho dựng một cái lều dài 21 mét, rộng 6 mét, cao 5 mét. Trên sân khấu treo một băng rôn thật lớn với hai hàng chữ «**Kính Mừng Đại Lễ Vu Lan, Ullambana-Fest**». Những lẵng hoa hồng với màu chủ đạo vàng trắng đỏ được đặt khắp mọi nơi, từ những bàn tay khéo léo của Phật tử Quảng Dung và các Phật tử trong Ban Nhang Đăng trang trí. Những hàng ghế xếp ngay ngắn chỉ còn chờ khách tới. Tôi bạch với Thầy rằng: Bạch Thầy, con nghe Thầy nói làm nhỏ mà sao con lại thấy quá là long trọng và trang nghiêm! Thầy cười và nói: may mà Thầy nói làm nhỏ chứ không...

Tôi đi một vòng vào bên trong nhà bếp, các Phật tử Ban Trai Soạn đang bận rộn lo ẩm thực chay cho buổi trưa, thì bên ngoài các Phật tử nam chinh tề bộ đồng phục quần tây, áo sơ mi trắng và cà vạt đỏ. Phật tử nữ duyên dáng trong những tà áo dài truyền thống Việt Nam. Mọi người còn lại thì trang nghiêm hội trường với áo tràng lam để cung nghinh Chư Tôn Đức quang lâm chứng minh.

Buổi lễ bắt đầu lúc 09:30 với lời Phi Lộ do Phật Tử Quảng Thảo thực hiện. Sau đó là lời giới thiệu của Thầy Trụ Trì để khai buổi giảng pháp của Thượng Tọa giảng sư Thích Hạnh Tấn trước số đông các Phật tử. Những hàng ghế lúc này đã kín người và ai cũng tuân thủ biện pháp phòng chống dịch. Trước khi bước vào khuôn viên chùa mọi người đều phải sát khuẩn và đeo khẩu trang. Phật tử Thiện Hòa – Dung Moser đã chịu khó viết

tên từng người và cách liên lạc vào sổ để phòng khi Bộ Y Tế cần đến. Dĩ nhiên không thể thiếu trong ngày lễ Vu Lan đó là bông hồng cài áo. Những bông hồng đỏ trắng được cài trên áo từng người. Riêng màu vàng thì dành cho quý chư Tăng.

Việc sát khuẩn và đeo khẩu trang làm tôi nhớ tới lời Thượng Tọa đã dạy. Thượng Tọa nói «*vi rút Covid-19 chưa nguy hiểm bằng vi rút phiến não. Vi rút Covid-19 chỉ xuất hiện đời này thôi, còn vi rút phiến não sẽ theo ta đời đời kiếp kiếp, nếu như ta không biết đối trị. Mà nực cười là chúng ta lại rất sợ vi rút Covid-19, nhưng lại chẳng sợ vi rút phiến não. Thượng Tọa chỉ ra rằng sự lây lan của vi rút phiến não còn nhanh gấp bội vi rút Covid-19. Và bệnh trạng còn trở nặng hơn là vi rút covid-19*». Nhưng sao chúng ta lại không tự mình nhìn ra điều đó nhỉ?

Thượng Tọa nói «*mỗi chùa phải để cái sọt ở trước cổng chùa. Để khi Phật tử về chùa, trước khi bước vào có thể bỏ hết việc bên ngoài vào cái sọt đó. Không mang những buồn vui bên ngoài vào trong chùa. Không nên để việc bên ngoài làm ảnh hưởng đến bạn đạo của mình. Về chùa chỉ một lòng cầu đạo tu tập hay làm công quả. Và khi bước ra cũng như vậy, để hết việc ở trong chùa lại, nhớ lấy theo buồn vui trong sọt*». Cũng giống như trước khi bước vào chùa chúng ta sát khuẩn đeo khẩu trang để chúng ta không mang vi rút vào chùa và ngược lại. Như vậy thì sẽ không mang mầm bệnh tới những người bạn đạo của chúng ta và người thân trong gia đình khi về nhà.

Thượng Tọa còn dạy rằng «*Chúng ta là con Phật, ngoài sẽ thành Phật ra thì chúng ta không thể thành gì khác. Ví như con mèo con sau lớn sẽ thành mèo, chứ không thể thành cọp hay gì khác. Mà thành Phật thì chỉ có Bồ Tát mới thành Phật. Mà Bồ Tát thì phải yêu thương được hết tất cả các loài chúng sanh. Xem tất cả chúng sanh đều là cha mẹ. Không phân biệt, không quản ngại, vì tất cả chúng sanh mà xả thân cứu độ*». Thầy nhấn mạnh rằng «*đạo Phật không phải là một tôn giáo, không có một đấng sáng tạo, không phải là một triết lý. Mà Phật Giáo chính là một con đường. Đức Phật cũng như chúng ta. Ngài chỉ là đã giác ngộ, đã tìm ra được con đường giải thoát. Vì lòng từ bi mẫn của Ngài nên muốn chỉ cho chúng ta nhìn thấy con đường thoát khỏi khổ đau luân hồi*».

Nếu như ai không có thiện căn thì thời pháp này đối với họ thật khô cạn như mùa hạn hán. Còn với tôi giờ thính pháp này như một cơn mưa

mùa hạ. Tâm hồn tôi như được tưới tắm bởi Pháp của Đức Thế Tôn. Thật mát làm sao !

Tới giờ thọ trai. Ban Trai Soạn rất chi là giỏi giang. Luôn luôn đúng giờ phục vụ cho mọi người những món ăn đầy hương vị quê hương. Bên cạnh món cơm chùa, còn có những thực phẩm khác mà mọi người có thể mua về cho gia đình thưởng thức hay dùng tại chỗ. Nhằm mục đích gây quỹ cho chùa để trang trải những chi phí khác. Một bầu không khí thật chan hòa, vui vẻ. Mọi người như sống trong niềm đoàn kết, an vui và tự tại.

Chương trình buổi chiều là khai Kinh Địa Tạng do Thượng Tọa Trụ Trì làm chủ lễ. Hôm nay sẽ tụng hết quyển Thượng và quyển Trung. Cứ sau một thời kinh thì Thầy Trụ Trì lại hỏi Phật tử xem là có nhớ gì trong kinh không. Nhằm nhắc nhở Phật tử chăm chú khi tụng đọc, phải luôn kéo tâm trở về thân, và cũng nhằm mở khai trí tuệ. Thầy giải thích một phần nào đó trong kinh. Cứ mỗi lần một chút như vậy sẽ giúp Phật tử hiểu và nhớ tốt hơn.

Xen kẽ những giờ Phật pháp và tụng kinh, là những giờ mọi người nghỉ ngơi, giải trí, hát Karaoke. Những bài hát về mẹ tha thiết được cất lên từ những giọng ca vàng của các Phật tử chùa Viên Minh. Cảm xúc dạt dào trong ngày lễ Vu Lan Báo Hiếu năm nay 2020.

Buổi tối trước giờ Phật Pháp Vấn Đáp, Phật tử chùa Viên Minh thưa với Thầy Trụ Trì, xin được phép tổ chức Lễ Tri Ân nho nhỏ cho Thầy. Trong chương trình thật ra không có phần này. Vì ngày rằm tháng bảy cũng đúng là ngày kỷ niệm 30 năm xuất gia của Thầy (02.09.1990 – 02.09.2020). Buổi lễ tuy đơn giản nhưng rất trang nghiêm. Một vài Phật tử đại diện tay cầm nến tri ân hình hoa sen trước ngực. Đánh lễ dâng lời tác bạch. Lời tác bạch cảm động đã chạm đến trái tim mọi người. Trong không gian trầm lặng, nhìn xuống bên dưới hàng ghế thấy không ít người đang lau nhẹ đi những giọt lệ đồng cảm và tri ân đối với Thầy. Lúc bấy giờ, Thầy đã đọc lên bài thơ Giác Mơ mà Thầy đã sáng tác ngày 24.06.2020.

«*Sáu năm như một giấc mơ
Trôi qua mấy dặm lời thơ hôm nào
Thời gian khổ hạnh lao đao
Tắm thân giả tạm biết bao vô thường
Ơn sâu tín chủ mười phương
Ơn Thầy đức Tổ nhờ nương kiếp này
Cũng vì Pháp bảo Như Lai
Dấn thân phụng sự tỏ bày tâm can
Buổi đầu cảm thấy gian nan
Chùa xưa cũ mục nước tràn khi mưa*»

*Thầy trò kinh kê sớm trưa
Cầu xin Đức Phật tiếp đưa nguyện lành
Duyên may đã đến thật nhanh
Hai năm sau đó chuyển thành chùa to
Khang trang rộng rãi chẳng lo
Công lao Phật tử cảm go muôn phần
Cúi đầu đánh lễ thâm ân
Đàn Na tín thí ân cần cúng dâng».*

Tối giờ Phật Pháp Vấn Đáp, mọi người có thể đặt câu hỏi. Thượng Tọa sẽ giúp giải tỏa các thắc mắc của Phật tử. Giúp khai thông để Phật tử tiến bộ hơn trong việc tu tập. Vì được biết Thượng Tọa rất hay nhập thất tu tập, nên có Phật tử muốn biết rằng khi nhập thất Thượng Tọa đã gặp những khó khăn gì và Thượng Tọa có lời khuyên gì. Thầy nói rằng khó khăn nhất chính là «Ý». Chúng ta luôn bị Ý chi phối điều khiển. Để mà không còn gặp khó khăn này thì chúng ta phải học được buông xả. Buông xả đây chính là buông xả ý, chứ không đồng nghĩa với buông bỏ của thế gian.

Câu hỏi thứ hai, thứ ba... liên tiếp được đặt ra. Thầy trả lời rất logic mạch lạc. Cách Thầy giảng nhẹ nhàng, pha chút vui đùa trong đó. Thầy luôn lấy những ví dụ gần gũi trong cuộc sống để cho Phật tử dễ tư duy hơn. Thời gian trôi qua rất nhanh. Chúng tôi vẫn chưa thấy mệt, vẫn còn muốn hỏi, muốn nghe. Đến giờ ngồi thiền, chúng tôi vào chánh điện trong thân tâm thanh tịnh đưa hơi thở vào ra nhịp nhàng trong niệm an lạc. Cảm thấy lồng ngực khỏe làm sao ! Đối với tôi không gì ý nghĩa hơn bằng một ngày đi chùa được tu tập, được học Phật pháp trực tiếp từ chư tôn đức. Tôi cảm nhận được sự bình yên trong tâm hồn mỗi khi về chùa.

Ngày hôm sau 5 giờ sáng chúng tôi dậy công phu. Trong bếp mọi người cũng đã bắt đầu chuẩn bị ẩm thực cho ngày mới. Đại Lễ Vu Lan – Báo Hiếu nay năm giống như một khoá tu học. Tuy ngủ ít nhưng ai cũng tươi và hoan hỉ. Có mấy khi mọi người mới được tụ về một nơi như này đâu. Hôm nay mọi người về còn đông hơn ngày hôm qua. Có lẽ vì ngày chủ nhật mọi người đều được nghỉ. Lúc 09:30 sáng, chúng tôi tụng tiếp Kinh Địa Tạng quyển hạ. Thượng Tọa Trụ Trì đọc sớ Vu Lan, cầu an, cầu siêu và cúng chư vong linh thờ tại chùa. Và đến 12:00 giờ là lễ cúng dường trai tăng. Buổi chiều 14.00 giờ là giờ thuyết pháp cuối của Thượng Tọa Thích Hạnh Tấn tại chùa Viên Minh. 16:00 giờ cúng thí thực cô hồn và hoàn mãn.

Vì hôm qua Phật tử còn nhiều câu muốn hỏi nên hôm nay Thầy dành một nửa thời gian để

nói về Phật pháp căn bản, và một nửa thời gian để trả lời các câu hỏi còn lại. Có một Phật tử đã hỏi rằng: Cha bị bệnh mất trí, nhưng luôn dặn con cháu niệm Phật cho cha. Nếu cha không tự niệm Phật, vậy cha có vãng sanh không? Thượng Tọa giải thích rằng: chúng ta phải hiểu rõ nghĩa niệm Phật. Niệm Phật là tâm niệm Phật, chứ không phải miệng niệm Phật. Quan trọng vẫn là cái tâm. Cũng như khi chúng ta đi hộ niệm. Muốn giúp người mất vãng sanh thì chúng ta phải nhất tâm cầu vãng sanh. Chứ nếu chỉ miệng niệm Phật mà tâm lại không muốn vãng sanh thì không thể nào giúp người mất vãng sanh được. Và vãng sanh không chỉ có một thế giới Tây phương Cực lạc. Mà tùy theo tâm của mỗi người mà vãng sanh quốc độ đó.

Qua những giờ Phật Pháp Vấn Đáp như này, tôi nghiệm ra rằng: nếu như không có Thầy chỉ dẫn, không có Thiện Trí Thức giúp đỡ, thì đúng là như mò kim đáy biển. Có niệm Phật cả ngày, có tụng kinh lâu lâu, mà không tìm hiểu Phật pháp thì không tài nào giải thoát được. Và cũng ngược lại nếu chỉ học Phật pháp như một loại kiến thức, mà không chịu tu tập, thì tập khí vẫn còn, thì cũng làm sao giải thoát đây?

Hai ngày vậy mà vèo cái trôi qua. Tôi được hưởng không biết bao nhiêu lợi lạc từ những bài Pháp đầy ý nghĩa, những thời kinh làm tâm tư lắng đọng cho đến những món ăn ngon truyền thống Việt Nam. Tất cả những thứ ấy đối với chúng tôi đang sống ở nước ngoài không phải có tiền là mua được. Hơn nữa, về chùa được gặp gỡ những vị Thiện Trí Thức, tôi cảm thấy tâm hồn đầy an lạc.

Để Đại Lễ được thành công như này, tôi biết đằng sau là công đức của rất rất nhiều người. Sự hướng dẫn tuyệt vời của Thầy Trụ Trì. Sự đồng lòng và đoàn kết của các Phật tử. Bao nhiêu là công sức và thời gian quý báu được cúng dường cho ngày đại lễ thập phần viên mãn.

Thay mặt cho hàng Phật tử xin thành tâm tri ân đến Thượng Tọa Thích Như Tú trụ trì chùa Viên Minh tại Thụy Sĩ. Nếu không có Thượng Tọa thì những ngày lễ như này đã không thể diễn ra. Cũng xin tri ân đến Thượng Tọa Thích Hạnh Tấn, Đại Đức Thích Thông Triêm và Sư chú Thích Thông Truy đã từ bi nhận lời mời về thuyết pháp tại cho hàng Phật tử chúng con. Và cuối cùng cũng không quên xin tri ân đến tất cả quý Phật tử hộ trì Tam Bảo và góp phần giúp Thượng Tọa Trụ Trì trên con đường hoằng pháp gặp nhiều thuận duyên. Cầu nguyện cho Phật Pháp mãi trường tồn.

(Thiện Như)

IN SINH HOẠT CỘNG ĐỒNG

• Đại Nguyên phụ trách

* **Giải CIVIS TOP AWARD là giải thưởng truyền thông quan trọng nhất của Âu Châu về hội nhập và văn hóa đa dạng:**

Hai người Việt trẻ tuổi ở Đức, cô Vanessa Vũ và cô Trần Minh Thu, được giải thưởng CIVIS TOP AWARD 2021.

Giải CIVIS TOP AWARD, có giá trị 15.000€, được trao cho hai cô Vanessa Vũ và Trần Minh Thu là hai người điều khiển chương trình podcast "Rice and Shine" nói về một biến cố kỳ thị chủng tộc "Khi khủng bố cánh hữu bùng phát trở lại" („Als der rechte Terror wieder aufflammte") từng xảy ra ở Hamburg vào tháng 8 năm 1980. Một nhóm cực hữu Đức đã tấn công, đốt phá một trại tỵ nạn người Việt thuyền nhân khiến 2 thanh niên, Nguyễn Ngọc Châu (22) und Đỗ Anh Lân (18) thiệt mạng.

Buổi lễ trao giải thưởng (CIVIS Medienpreis 2021) được đài truyền hình quốc gia ARD trình chiếu vào tối thứ hai 24 tháng 5 năm 2021 (ngày lễ Pfingsten ở Đức) từ lúc 23:35 đến 0:50. <https://www.daserste.de/.../civis-medienpreis-2021-video...>

* **Dr. Nguyễn Kim Mai Thi nhận Giải thưởng Grimme:**

Giải thưởng truyền hình Grimme quan trọng nhất năm nay 2021 thuộc về nhà hóa học, nhà báo và người dẫn chương trình truyền hình Mai Thi Nguyễn-Kim (Nguyễn Kim

Mai Thi) vì cô đã truyền đạt kiến thức về các câu hỏi về Corona.

Nhà hóa học và nhà báo khoa học Mai Thi Nguyễn-Kim đã được trao Giải thưởng Grimme cho định dạng funk "maiLab" và cho việc kiểm duyệt "Quarks - Corona trong 5 phút". Theo ban giám khảo, người dẫn chương trình truyền hình đã sử dụng hai định dạng của mình để truyền tải "thông tin có tính khoa học cao và hiệu quả rộng rãi về chủ đề Corona".

Ở định dạng "Quarks" nhỏ gọn, nó cung cấp câu trả lời rõ ràng cho các câu hỏi như "Hầu hết mọi người bị lây nhiễm bệnh ở đâu?" hoặc "Khi nào phòng chăm sóc đặc biệt trở nên chật hẹp quá tải?". Trên kênh YouTube "maiLab", hiện có gần 1,3 triệu người vào xem, Mai Thi đề cập đến các hiện tượng khoa học liên quan đến cuộc sống hàng ngày. Vào đầu tháng 4 năm 2020, cô đăng video thành công nhất cho đến nay với tiêu đề "Corona mới bắt đầu". Ban giám khảo Grimme khen ngợi Nguyễn-Kim Mai Thi vì phong cách giải trí của cô, mà những người không có trình độ, bằng cấp về khoa học cũng có thể theo dõi. Bản thân cô cũng đã từng nghiên cứu tại Đại học Harvard danh tiếng, trong số những người khác.

Giải thưởng Grimme là một giải thưởng cho chương trình phát sóng truyền hình ở Đức. Nó được đặt theo tên của tổng giám đốc đầu tiên của Đài truyền hình Tây Bắc Đức, Adolf Grimme (1889–1963).

Giải thưởng truyền hình được trao hàng năm bởi Viện Grimme ở Marl. Kể từ năm 1964, điều này đã vinh danh các sản phẩm và thành tựu truyền hình "sử dụng xuất sắc các khả năng cụ thể của phương tiện truyền hình và có thể là một hình mẫu cho thực hành truyền hình về nội dung và phương pháp" (Điều lệ của Viện Grimme).

Vào ngày 01.10.2020, tại cung điện Bellevue, dinh Tổng Thống Cộng Hòa Liên Bang Đức, Tiến sĩ, nhà báo khoa học Nguyễn Kim Mai Thi là một trong số 15 người được Tổng Thống Frank-Walter Steinmeier trao Huân công bội tinh về những đóng góp cho sự gắn kết của xã hội.

Theo Wikipedia từ 2012 đến nay cô cũng đã nhận nhiều Giải thưởng (Auszeichnungen).

(Nguồn từ Viettin.de)

*** Vinh danh người Việt sáng chế ra máy rút tiền** (ATM machine is a production reated by Vietnamese):

Ông Đỗ Đức Cường, cha đẻ ra máy ATM của ngành ngân hàng. Chúng ta vẫn hay đi rút tiền thế nhưng có bao giờ tự hỏi, người chế tạo ra cái máy thần kỳ này là ai không?

Cha đẻ phát minh ra máy ATM trong hệ thống ngân hàng là người gốc Việt tên Đỗ Đức Cường. Ông là tác giả của trên 50 phát minh sáng chế, 20 năm làm việc tại ngân hàng Citibank-Mỹ, chuyên viên cao cấp cho ngành ngân hàng Hoa Kỳ.

Ông lớn lên ở vùng quê Đức Phổ, Quảng Ngãi. Những năm tuổi thơ nghèo khó, ông đã suýt bị chết đói. Sau này ông luôn tự nhủ rằng phải làm giàu, không chỉ bản thân mình mà mọi người đều phải giàu có. Có lẽ đó là lý do chính góp phần tạo nên ý chí vươn lên vượt khó mạnh mẽ của ông.

Ông khởi đầu với việc theo học tại trường Đại học Y Khoa Sài Gòn. Sau đó ông chuyển sang ngành Kỹ sư cơ khí tại Đại Học Phú Thọ. Năm 1963, trong kỳ kiểm tra của một phái đoàn Nhật Bản liên quan đến vấn đề trí thông minh, ông là người có chỉ số thông minh cao nhất. Với khả năng đó, ông đã được cấp học bổng sang Nhật và theo học tại Đại học Osaka. Ở Nhật Bản, ông vừa đi học, vừa đi làm tại công ty Toshiba. Là một người ham học hỏi, và cũng may mắn được tiếp xúc với nền công nghệ hàng đầu trên thế giới. Ông đã có bước đầu thành công tại đây. Sau đó, phía Mỹ biết được tài năng của ông và có nguyện vọng mời

ông sang làm việc bên Mỹ trong lĩnh vực ngân hàng.

Gặp Giám đốc ngân hàng Citibank (Mỹ) đã từng đề nghị ông: "Dùng kỹ thuật để kiểm cho ngân hàng một tỷ khách hàng". Ông Đỗ Đức Cường đưa ra 20 câu hỏi buộc ông chủ của Citibank phải thừa nhận 20 cái sai của ngân hàng và từ chối lời mời làm việc.

Sự nhiệt tình, thẳng thắn cùng lời cam kết sẽ ủng hộ ông "lội ngược dòng" của Tổng giám đốc đã thuyết phục ông gia nhập Citibank. Mục tiêu của ông là "bình dân hóa dịch vụ ngân hàng" để cô bán cà phê, anh lái xe ôm cũng có thể giao dịch với ngân hàng.

Và đó là lúc ông phát minh ra máy ATM - bước tiến lớn giúp "bình dân hóa dịch vụ ngân hàng" cũng như là bước tiến lớn trong lĩnh vực ngân hàng trên toàn thế giới.

Theo Nikkei, số lượng máy ATM trên toàn thế giới trong năm 2018 là 3,24 triệu máy, riêng Việt Nam có khoảng 19.000 ATM. Đây! Mỗi lần rút tiền ở ATM dù trong nước hay ngoài nước thì các bạn hãy nhớ cha đẻ của ATM là người Việt nhé!

(Lê Hạp)

*** Hơn 100 phụ nữ Việt Nam vào Đức bất hợp pháp, bị ép buộc làm gái mại dâm, làm lậu:**

Berlin sáng thứ hai 31/5/2021. Cuộc đột kích trên toàn châu Âu nhằm vào một băng đảng buôn lậu người Việt trong khuôn khổ hoạt động của Euro-Pol. Trong bối cảnh đó, 700 nhân viên cảnh sát liên bang đã ập vào 33 đối tượng trên khắp nước Đức vào khoảng 6 giờ sáng, tâm điểm tại Berlin (phía Đông Đức cũ) là nơi tập trung của các băng nhóm hoạt động quốc tế và là điểm nóng về âm mưu của tội phạm có tổ chức với 21 đối tượng. Những phát hiện thu được từ việc này sau đó đã dẫn đến một cuộc đột kích khác ở Hungary vào buổi sáng.

Khám xét nhà và lệnh bắt giữ được thực hiện. Các cảnh sát đã bắt một nghi phạm chính trong một ngôi nhà ở Berlin. Một con chó phát hiện ma túy của hải quan hỗ trợ cảnh sát liên bang trong hoạt động của họ. Cuộc khám xét quy mô khắp châu Âu: Đức, Slovakia và Hungary.

Hàng chục cảnh sát Đức đã đến khám xét nhà hàng "Làng Việt" các nhà hàng Việt Nam

nổi tiếng ở Leipzig và Halle thuộc miền Đông nước Đức.

Những cuộc khám xét truy lùng một băng đảng chuyên đưa người Việt Nam nhập cảnh lậu, diễn ra ở các tiểu bang Berlin, Hamburg, Nordrhein-Westfalen, Sachsen-Anhalt và Sachsen 11 người đã bị bắt ở Leipzig. Các cáo buộc nặng nề: đưa người lậu, ép buộc mại dâm, làm lậu. Theo Cảnh sát Liên bang tại Leipzig, những phụ nữ này được cho là đã làm việc trong các nhà hàng và chợ.

Euro-Pol tiếp tục truy lùng vào băng nhóm này tại Bratislava, thủ đô Slovakia và Hungary).

Trong thời gian đó, cảnh sát ở Bratislava, thủ đô Slovakia, ập vào bắt giữ một nữ nghi phạm chính cũng sa lưới của các nhà điều tra.

Sáng thứ ba ngày 1/6 ở Hungary. Kết quả của các cuộc khám xét tại Đức và Slovakia đã phát hiện băng đảng này bị cáo buộc đưa lậu hơn 100 phụ nữ từ Việt Nam sang Đức qua ngõ Slovakia. Các phụ nữ Việt Nam đã phải trả cho những kẻ đưa người số tiền lên tới 21.000 euro mỗi người. Khi đến nơi họ bị thu giữ giấy tờ cá nhân cho đến khi nào trả nợ xong. Những phụ nữ Việt Nam làm việc trong các tiệm nail chỉ là trá hình, trên thực tế hầu hết họ đều bị ép buộc chích thuốc ngừa thai phải làm gái mại dâm...

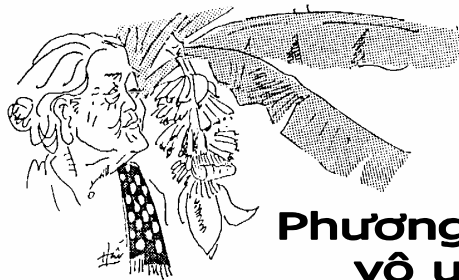
Các cảnh sát đã điều tra băng đảng này khoảng một năm nay, bao gồm cả việc nghe lén và đánh giá các cuộc điện thoại. Bắt giữ được kẻ cầm đầu và băng nhóm

(Tổng hợp tin từ Thoi Bao.de và báo bild của CHRISTIAN SPREITZ 31.05.2021)

*** Người Việt ở Úc nhận huân chương cao quý:**

Nhân ngày sinh nhật Nữ hoàng Anh tròn 92 tuổi ngày 9 tháng 6, nước Úc đã công bố trao tặng một số giải huân chương cao quý OAM, AM tại Úc. Trong khi đó, tại Victoria có 4 người Úc gốc Việt và một người Úc hỗ trợ cộng đồng Việt Nam nhận được huân chương cao quý này. Cộng Đồng Người Việt Tự Do Victoria trân trọng chúc mừng đến những vị sau đây đã nhận được huân chương cao quý này: Bà Trần Đăng Thanh Kham, OAM; Bà Yến Bùi, OAM; Ông Nguyễn Thế Phong, OAM; Ông Steve Lowe, OAM; Bà Vivienne Nguyen, AM.

(Tin từ Nguyễn Văn Bon Chủ tịch CĐNVTD-VIC 15-6-2021)

Phương trời vô ưu

*Ngày xưa lúc tuổi còn thơ
Tôi đâu biết đến bây giờ cách ngăn
Bước đời đâu có quan san
Vẫn theo cùng cảnh hợp tan đời này*

*Lòng xưa muốn trải xuống đây
Để ngồi ngâm lại khúc cay đắng buồn
Vẫn trôi theo tận ngọn nguồn
Sáo diều và tiếng cuối thôn nhịp chày*

*Lời ru của gió cùng mây
Vẫn còn vọng lại quanh đây êm đềm
Cũng như tiếng võng mẹ hiền
Lời ca dao tựa kinh hiền thoảng qua*

*Ngày xưa tuy đã cách xa
Bốn mùa hoa nở phôi pha dậm hồng
Tình chia trăm núi ngàn sông
Nhớ thương rồi sẽ bạc lòng nước non*

*Mẹ già tựa cửa ngóng trông
Đến nay hẵn đã mới mòn nắng sương
Đèn khuya bắc lụn canh trường
Bồi hồi ký ức, nghĩ thương nghĩa tình*

*Cầu mong ngày tháng yên bình
Xóa đời quanh quẻ, cảnh tình mẹ quê
Con mơ ước một ngày về
Ngồi bên cạnh mẹ thỏa thuê tắm lòng*

*Nhưng sao đời vẫn long đong
Vẫn ngàn trăm núi ngàn sông biển mù
Ngoài kia vàng vọt bóng thu
Trăm năm chắc hẵn hoang vu đời mình*

*Nguyện về tìm tuổi nguyên trinh
Cho đời thắp ánh bình minh sáng ngời
Nguyện về tìm lại nụ cười
Cho lòng thơm ngát hương trời gió quê !*

• Trần Đan Hà

IN NƯỚC ĐỨC

● Lê Ngọc Châu

● Đại học thu hồi Giffey' s PhD:

Ngày 10.6.2021: Sau những cuộc thảo luận, Đại học Tự do Berlin (FU Berlin) đã đồng nhất quyết định: Chính trị gia Franziska Giffey của SPD sẽ mất bằng tiến sĩ. Giffey không muốn từ bỏ tham vọng chính trị của mình trong tiểu bang Berlin.

Đại học Tự do Bá Linh (FU Berlin) rút bằng tiến sĩ của cựu Bộ trưởng Gia đình Liên bang, Franziska Giffey (SPD). Đoàn chủ tịch đã thống nhất quyết định điều này sau khi tham khảo ý kiến rộng rãi, trường Đại học đã công bố vào thứ Năm sau khi xem xét luận án của các Chủ tịch bang Berlin SPD. Bằng tiến sĩ có được nhờ "lừa dối về tính độc lập của kết quả thuộc về khoa học", theo trường đại học. Các bản văn và tài liệu tham khảo trích từ các tác giả khác đã được ghi chép mà không được dẫn chứng đầy đủ.

Sau những cuộc thảo luận dàn về luận án tiến sĩ của Giffey và những cáo buộc đạo văn, Giffey đã từ bỏ chức vụ Bộ trưởng Gia đình Liên bang vào tháng Năm 2021. Vào thời điểm đó, Giffey đã công khai rằng muốn giữ vị trí ứng cử viên hàng đầu của mình cho cuộc bầu cử nghị viện ở Berlin vào tháng 9, ngay cả khi bằng tiến sĩ của cô bị thu hồi. Giffey muốn kế nhiệm Michael Müller làm thị trưởng.

Vào mùa thu năm 2019, FU đã đưa ra khiếu nại về những thiếu sót trong luận án của

Giffey, nhưng không rút lại danh hiệu Tiến Sĩ. Sau những chỉ trích về thủ tục này, FU đã thông báo về một cuộc kiểm tra mới bởi một ủy ban mới. Trường đại học đã thông báo vào thứ Năm.

Giffey đã nhiều lần tuyên bố rằng đã viết luận án với sự hiểu biết và niềm tin tốt nhất của mình. "Tôi hối tiếc nếu tôi mắc sai lầm." Tháng 11 năm ngoái - trong khi thủ tục kiểm tra tại FU vẫn đang được tiến hành - Giffey quyết định không sử dụng bằng tiến sĩ nữa.

● Cảnh sát xác nhận ba người chết ở Würzburg - Một số người "bị thương nặng" trong cuộc mưu sát bằng dao:

Ba người đã thiệt mạng trong vụ tấn công bằng dao vào tối thứ Sáu ở Würzburg. Tổng trưởng Nội vụ Bayern (Bavaria) Joachim Herrmann (CSU) cho biết còn có "5 người khác bị thương rất nghiêm trọng". Trong trường hợp của những người bị thương nặng, vẫn chưa thể chắc chắn liệu mọi người có sống sót hay không.

Từ đó, thủ phạm bị cáo buộc là một thanh niên Somali, 24 tuổi, sống ở Würzburg từ năm 2015. Theo những phát hiện ban đầu, hung thủ nổi tiếng trong vài tháng qua do bạo lực và sẵn sàng sử dụng bạo lực, như Herrmann đã nói thêm. Hơn hết, hung thủ 24 tuổi được "để ý về mặt tâm lý". Chỉ vài ngày trước, y đã bị buộc phải điều trị tâm thần. Các chi tiết khác ban đầu không được biết.

Theo Herrmann, người đàn ông đã đâm một số người ở trung tâm thành phố Würzburg vào cuối buổi chiều. Một số người qua đường đã đứng ra cản đường kẻ tấn công. Sau đó, y bị cảnh sát bắn vào đùi trong một con hẻm và bị khắc phục. Thủ phạm hiện đang bị cảnh sát thẩm vấn. Herrmann nói đây một sự kiện "khủng khiếp".

Theo tin cảnh sát, "không có bằng chứng về bất kỳ thủ phạm nào khác". Lý lịch và động cơ gây án mạng vẫn chưa rõ ràng. Theo lời kể của các nhân chứng, hung thủ được cho là đã đâm nạn nhân một cách dã man đến khó tin. Theo lời khai của một nhân chứng, trong khi hành động y đã hét lên "Allahu Akbar".

Nguyên nhân và môi trường xung quanh của hung thủ bây giờ sẽ phải được làm rõ, trong số những thứ khác, trong các cuộc thẩm vấn sâu hơn.

• Trong tương lai, người tiêu dùng sẽ thoát khỏi hợp đồng điện thoại di động nhanh hơn:

Ngày 25.6.2021: Quốc hội đã quyết định nhiều điều luật trước kỳ nghỉ hè. Sơ lược các quyết định quan trọng:

- Quy định thủ tục hình sự: Trong trường hợp phạm tội nghiêm trọng nhất như giết người, diệt chủng hoặc tội ác chiến tranh, nghi phạm có thể bị xét xử lần thứ hai trong tương lai nếu có bằng chứng mới. Bởi vì sự cấm đoán của cái gọi là hình phạt kép, không ai thực sự phải chịu trách nhiệm cho cùng một hành vi phạm tội nhiều hơn một lần.

- Xúc phạm: Kích động lăng mạ người Do Thái và người Hồi giáo cũng như chống lại người đồng tính luyến ái và người tàn tật bị trừng phạt nặng nề hơn. Cho đến nay, những bức thư hoặc email hạ cấp không được coi là kích động quần chúng vì chúng không được phổ biến công khai - lỗi hồng pháp lý này hiện đã được đóng lại.

- Lạm dụng trẻ em: Với đạo luật này cũng làm cho việc phân phối và sở hữu các hướng dẫn về lạm dụng tình dục trẻ em là một hành vi phạm tội hình sự. Bất kỳ ai tải xuống các văn bản từ Internet hoặc từ các nhóm trò chuyện kín có thể phải nhận án tù lên đến hai năm, cho hành vi phổ biến của họ thậm chí bị đe dọa ba năm tù.

- Rình rập (Stalking): Bất kỳ ai thường xuyên phục kích người khác hoặc quấy rối họ liên tục sẽ sớm bị đưa ra tòa hơn trong tương lai. Để có thể theo đuổi cái gọi là rình rập một cách hiệu quả hơn, Quốc hội Đức đã hạ thấp ngưỡng chịu trách nhiệm hình sự. Cho đến thời điểm hiện tại, những kẻ gây án phải được chứng minh là có hành vi "dai dẳng" gây "ảnh hưởng nghiêm trọng" đến cuộc sống của nạn nhân. Trong tương lai, chỉ "liên tục lặp lại" việc quấy rối ai đó làm ảnh hưởng đến cuộc sống của họ. Bản án trước đây chỉ bị phạt tù tối đa ba năm, nhưng trong trường hợp đặc biệt nghiêm trọng sẽ có thể bị phạt tù lên đến năm năm trong tương lai.

- Kinh doanh internet bất hợp pháp: Việc buôn bán vũ khí, ma túy và nội dung khiêu dâm trẻ em trên Internet cần được trừng phạt một cách triệt để hơn. Người điều hành một "sàn giao dịch" tội phạm sẽ phải đối mặt với án tù mười năm trong tương lai. Các nhà khai

thác đã phạm tội hỗ trợ và tiếp tay nếu thị trường trực tuyến của họ được sử dụng để kinh doanh bất hợp pháp cũng sẽ bị kết án liên hệ.

- Điều khoản thời hạn hợp đồng: Thời hạn hợp đồng đối với giá cước điện thoại di động, dịch vụ phát trực tuyến hoặc phòng tập thể dục bị giới hạn bởi luật pháp để giúp chuyển sang nhà cung cấp khác dễ dàng hơn. Một luật tương ứng cũng giúp người tiêu dùng dễ dàng hơn trong việc chấm dứt hợp đồng của họ.

Như đã có trong luật hiện hành, thời hạn hợp đồng tối thiểu lên đến hai năm cũng có thể được thỏa thuận trong các điều khoản và điều kiện chung mà không ràng buộc điều này với các yêu cầu khác. Tuy nhiên việc tự động gia hạn các hợp đồng có thời hạn cố định chỉ có thể thực hiện được ở một mức độ rất hạn chế.

- Chỉ số thuê nhà: Các thành phố và quận xã có hơn 50.000 dân sẽ phải tạo chỉ số thuê nhà trong tương lai. Điều này nhằm mục đích bảo vệ người thuê tốt hơn khỏi việc tăng giá thuê quá mức.

• Achtelfinale Đức đụng với Anh, Đức thua:

29.06.2021: Trong vòng Achtelfinale, giữa Anh và Đức "từng có ân oán trên sân cỏ từ 1954 cho đến nay trong các giải vô địch thế giới và EU bắt buộc phải có một đội bị loại, chuyện không thể nào tránh được.

Cuối cùng, Anh hạ Đức với tỉ số 2:0 (1:0 với Sterling vào phút 75 và 2:0 với Kane vào phút 86) và vào vòng tứ kết (Viertelfinale). Qua sự "đi về nước" của đội tuyển Đức, thời đại của Joachim Loew sau 15 năm làm huấn luyện viên đội tuyển quốc gia đã kết thúc.

Báo chí Đức viết: "Joachim Loew thoái vị lúc 6:51 chiều theo giờ địa phương". Ba năm sau khi Đức thất bại lịch sử trong giải World Cup 2018 ở Nga, chiến thắng 2-0 (0-0) của đội tuyển quốc gia Anh trước Đức đã kết thúc Đức ở vòng hai của Giải vô địch túc cầu châu Âu. Thay vì bước qua cánh cổng vàng ở ngôi đền đá banh Wembley vào ngày 11/7/2021, "thời đại (Aera)" của vị huấn luyện viên quốc gia "vĩnh cửu" của Đức đã kết thúc với nỗi thất vọng cay đắng ở London sau 15 năm "cầm quyền".

• **Số người thất nghiệp giảm 73.000 người:**

Ngày 30 tháng 6 năm 2021: Thị trường lao động Đức có xu hướng giảm: tỷ lệ thất nghiệp giảm như đã lâu không có trong tháng 6. Thời gian ngắn làm việc cũng sa sút. Chỉ có thị trường đào tạo mới đưa ra nguyên nhân đáng lo ngại.

Nürnberg (dpa) - Trên đường thoát khỏi đại dịch corona, tỷ lệ thất nghiệp ở Đức đã giảm mạnh hơn so với hồi tháng 6 trong mười năm.

So với tháng 5, số người không có việc làm đã giảm đáng kể, 73.000 người xuống còn 2,614 triệu người, Cơ quan việc làm Liên bang công bố tại Nürnberg. Đó là ít hơn 239.000 người thất nghiệp so với tháng 6 năm 2020. Tỷ lệ thất nghiệp trên toàn quốc giảm 0,2% so với tháng 5 xuống còn 5,7%. So với cùng tháng năm trước, thậm chí còn trừ 0,5 điểm.

"Sự cải thiện toàn diện trên thị trường lao động tiếp tục trong tháng Sáu", Chủ tịch Cơ quan Liên bang, Detlef Scheele cho biết. "Tỷ lệ thất nghiệp và thiếu việc làm tiếp tục giảm mạnh". Các công ty tiếp tục giảm thời gian làm việc ngắn hạn và tăng cường tìm kiếm nhân viên trở lại. Cơ quan Liên bang đã lấy dữ liệu cho đến ngày 14.6.2021 để làm số liệu thống kê hàng tháng.

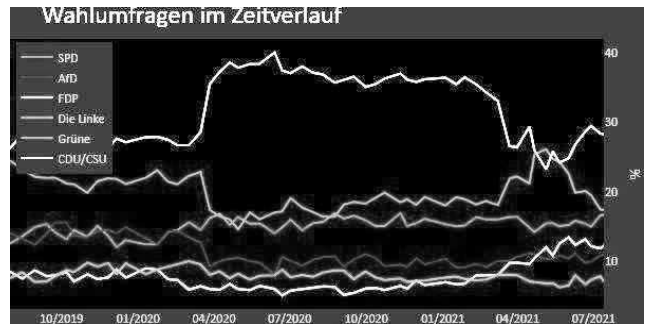
- Giảm công việc trong thời gian ngắn: Cơ quan liên bang cho biết có sự sụt giảm đáng kể trong việc làm thời gian ngắn. Trong khoảng thời gian từ ngày 1 tháng 6 đến ngày 24 tháng 6, chỉ có 59.000 người đăng quảng cáo. Thông thường, ít người thực sự sử dụng công việc trong thời gian ngắn hơn so với chỉ định. Cơ quan Liên bang chỉ có dữ liệu cho công việc thực sự được triển khai trong thời gian ngắn cho đến tháng Tư. Theo dự đoán, 2,34 triệu người đã được trả trợ cấp làm việc ngắn hạn trong tháng này. Vào lúc cao điểm nhất là tháng 4.2020, có gần sáu triệu.

- Tình hình căng thẳng trên thị trường học nghề: Vào đầu năm học nghề, tình hình thị trường học nghề khá căng thẳng. Từ tháng 10 năm 2020 đến tháng 6 năm 2021, 385.000 thanh niên, ít hơn 32.000 so với một năm trước đó, đã nộp đơn cho một chỗ học việc - với số lượng gần tương đương với số lượng người rời trường. 158.000 người nộp đơn vẫn không được hỗ trợ vào tháng Sáu. Cho đến nay, các công ty đã ghi danh 468.000 người

học việc, ít hơn 15.000 người so với năm trước. Trong số này, 216.000 vẫn còn trống trong tháng Sáu.

• **FDP giành chiến thắng nhiều nhất trong các cuộc thăm dò cho cuộc bầu cử liên bang:**

Thứ Ba, 13.7.2021 (Bloomberg) - CDU và CSU dẫn đầu với 28,2% trong các cuộc thăm dò bầu cử ở Đức trong tuần tính đến ngày 13 tháng 7.2021. Mức trung bình của cuộc khảo sát do Bloomberg tính toán thấp hơn 0,3 điểm phần trăm so với mức của tuần trước.

Trước cuộc bầu cử Quốc Hội Đức vào ngày 26.9.2021 điểm trung bình khảo sát của nhóm đảng mạnh nhất thấp hơn 4,4 điểm so với kết quả bầu cử năm 2017. FDP giành chiến thắng cao nhất với 0,8 điểm phần trăm. Đảng Xanh mất nhiều nhất với 1,4% trong hai năm qua (trung bình hàng tuần, được tính toán từ dữ liệu Bầu cử của Châu Âu).

Trên đây là kết quả khảo sát của tất cả các đảng lớn so với cuộc bầu cử liên bang năm 2017 và so với tuần trước đó. Kết quả khảo sát theo phần trăm, thay đổi theo điểm phần trăm: Các giá trị trung bình được sử dụng trong báo cáo này được tính toán trên cơ sở các cuộc khảo sát mới nhất của tám viện nghiên cứu ý kiến quan trọng nhất của Đức. Kết quả khảo sát được tính theo tính thời sự và số lượng người trả lời.

• **Cuộc thăm dò bầu cử liên bang: Xanh tiếp tục thua - và bây giờ ngang với SPD:**

Sóng gió đối với Annalena Baerbock không dừng lại, giờ đây đảng Xanh đang mất điểm trong một cuộc thăm dò gần đây về cuộc bầu cử liên bang.

Berlin - Cuộc bầu cử liên bang ngày càng đến gần, đặc biệt là ứng cử viên Thủ Tướng

Annalena Baerbock hiện đang phải đối mặt với những sóng gió gay gắt. Trong khi đồng chủ tịch của Xanh, Robert Habeck, đã nói với Süddeutsche Zeitung vào thứ Bảy 10.7.2021 rằng sẽ không suy nghĩ về việc trao đổi ứng cử viên cho chức Thủ Tướng, Xanh cho thấy mình ngang bằng với SPD trong một cuộc khảo sát gần đây.

- Bầu cử Quốc Hội: Annalena Baerbock tiếp tục bị chỉ trích - Xanh mất một điểm trong cuộc thăm dò hiện tại. Theo một cuộc thăm dò gần đây của Insa, sự ủng hộ của các cử tri cho SPD và Xanh ngang bằng nhau. Theo "xu hướng Chủ nhật" được phát hành bởi Bild am Sonntag, cả hai bên hiện có 17%. Xanh mất một điểm, SPD duy trì giá trị so với tuần trước. Liên đảng vẫn ở mức 28%. AfD lên 11% (+1%) và Tả Khuynh (die Linke) cũng tăng 1% lên 8%. FDP vẫn ở mức 12%.

Laschet – Baerbock – Scholz

Theo các cuộc thăm dò, không có nhóm nào chiếm được đa số. Kết quả trên cho thấy sẽ chỉ có thể có một liên minh "Jamaica" giữa Liên đảng CDU/CSU, Xanh và FDP hay một liên minh được gọi là "Đức" giữa Liên đảng CDU/CSU với SPD và FDP. Mặt khác, nó sẽ không đủ cho một liên minh đèn giao thông gồm Xanh, SPD và FDP hoặc Đỏ-Đỏ-Xanh (giữa SPD, Linke và Xanh).

- Bầu cử Quốc Hội Đức: Cuộc thăm dò hiện tại - cả ba ứng cử viên cho chức Thủ Tướng trong câu hỏi nếu bầu cử trực tiếp đều có thể tăng nhẹ với sự ủng hộ. Ứng cử viên Thủ Tướng SPD Olaf Scholz cũng như ứng cử viên của Liên đảng Armin Laschet đạt 19% trong tuần này, cả hai đều tăng 1%. Ứng cử viên của Xanh Annalena Baerbock cũng tăng 1% và bây giờ là 15%. 36% nói sẽ không bỏ phiếu cho bất kỳ ứng cử viên nào trong số ba người.

Insa đã phỏng vấn tổng cộng 1.352 người từ ngày 05 đến ngày 09 tháng 7 năm 2021.

• Ghi chú thêm:

Cái gì cũng có nguyên nhân và hậu quả của nó. Vì sao đảng Xanh sa sút nhanh?

Có lẽ cũng dễ hiểu thôi nếu ai theo dõi tin tức, nghe / xem truyền hình Đức thì đã rõ các vụ bê bối của ứng cử viên đảng Xanh Baerbock. Báo chí Đức viết rất nhiều về các sự kiện liên quan đến chuyện viết lý lịch cá nhân sai, không kê khai tiền Giáng sinh mấy năm liền tiếp và đạo văn khi viết sách (sic).

Tôi chỉ thông tin để rộng đường dư luận và để đồng hương có quốc tịch Đức biết (muốn rõ hơn vào Google tìm thì có nhiều bài báo để tìm hiểu). Ở Đức, trong các cuộc bầu cử mỗi cử tri có quyền chọn lựa tùy ý với lá phiếu kín và dân chủ của mình, KHÔNG ai có thể đánh dấu thay cho cử tri trong phòng bầu cử kín cả.

Links các bài báo của báo chí / của phóng viên Đức (có thể vào google tìm thì thấy ngay) để rộng đường dư luận cũng như để dẫn chứng.

** Abschreiben, ausflippen, abtauchen: Was ist bloß mit Annalena Baerbock los?*

<https://www.focus.de/politik/...><https://www.fr-eiwelt.net/nachricht/annalena-baerbock-betruegerin-oder-doch-nur-langzeitstudentin-10084928/>

net/nachricht/annalena-baerbock-betruegerin-oder-doch-nur-langzeitstudentin-10084928/

„Es ist vorbei, Annalena!“ Nach Buch-Debakel fordert selbst die „taz“ Baerbock zum Rückzug auf

Plagiate: Abschreiben als Beruf M. K. (Mo., 5. Juli 2021, 15:13)

<https://de.nachrichten.yahoo.com/plagiate-abschreiben-beruf-131322792.html>

<https://www.merkur.de/politik/baerbock-presseschau-plagiat-affaere-buch-taz-gruene-kritik-bundestagswahl-2021-ruecktritt-habeck-90842328.html>

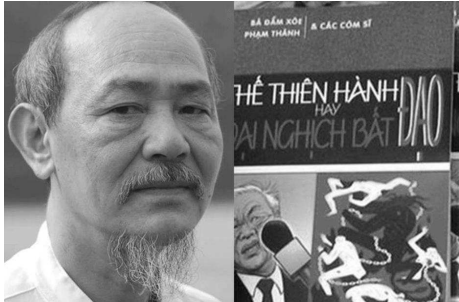
(... còn nhiều lắm nhưng chỉ dẫn chứng vài vài Links!)

- **LNC** (Munich Tháng 05+6+7.2021)

Sưu tầm và phiên dịch từ báo der Spiegel, SZ, FAZ, die Welt, Handelsblatt, Focus, Merkur, TAZ, N -TV, AFP...

• Quảng Trực phụ trách

• Blogger Phạm Thành bị kết án 5 năm 6 tháng tù vì chỉ trích chế độ:

Nhà cầm quyền cộng sản Việt Nam đã kết tội nhà văn Phạm Chí Thành tức blogger Phạm Thành, chủ nhân của blog Bà Đầm Xòe, theo cáo buộc “tuyên truyền chống nhà nước” theo Điều 117 của Bộ luật Hình sự với mức án 5 năm 6 tháng tù giam và 5 năm quản chế. Phiên tòa do tòa án Tp Hà Nội thực hiện chỉ kéo dài hơn 2 giờ ngày 09/7, luật sư Hà Huy Sơn của ông Phạm Thành cho biết. Việc kết tội dựa vào bản giám định của Sở thông tin và truyền thông thành phố Hà Nội về các bài viết của ông Phạm Thành và luật sư Sơn đã chỉ ra nhiều sai sót của bản giám định này nhưng tòa lờ đi lời bào chữa của luật sư. Ông Phạm Thành, 69 tuổi, bị bắt vào cuối tháng 5/2020 sau khi ông có nhiều bài viết và cả tiểu thuyết phê phán nhiều lãnh đạo cao cấp của chế độ cộng sản trong đó có Hồ Chí Minh và đương kim Tổng Bí Thư đảng cs cầm quyền Nguyễn Phú Trọng. Ông là tác giả hai cuốn “Cò hồn xã nghĩa” và “Nguyễn Phú Trọng- thể thiên hành đạo hay đại nghịch bất đạo?” được in ở Hoa Kỳ nói về chế độ vô nhân đạo ở Việt Nam. Chính cuốn sách thứ hai có nội dung kết tội Nguyễn Phú Trọng làm cho csVN tức giận và bắt giữ ông. Một ngày trước phiên tòa, tổ chức Quan sát Nhân quyền (Human Rights Watch- HRW) có trụ sở ở New York đã ra thông cáo báo chí kêu gọi cộng sản Việt Nam trả tự do ngay lập tức và vô điều kiện cho ông Phạm Thành, nói rằng ông vô tội vì chỉ thực hiện quyền tự do ngôn luận phổ quát. Theo thống kê của tổ chức Người Bảo vệ Nhân quyền (Defend the Defenders- DTD), ông là blogger thứ 14 bị kết án theo tội danh “tuyên truyền chống nhà nước” trong năm nay. Người bị

án nặng nhất 15 năm tù giam và 3 năm quản chế là Chủ tịch Hội Nhà báo Độc lập Việt Nam Phạm Chí Dũng còn người bị án nhẹ nhất là ông Lê Việt Hòa với mức án 5 năm tù giam. (Nguồn: www.sbtn.tv)

• Đại dịch hoành hành nhưng Nguyễn Phú Trọng nói người dân đang hân hoan, phấn khởi vì đại hội thành công rực rỡ:

Vào ngày 5/7/2021, nhà cầm quyền csVN đã khai mạc hội nghị lần thứ 3 của Ban chấp hành Trung ương đảng Cộng sản khóa 13. Mặc dù dịch Covid-19 đang ngày càng căng thẳng ở nhiều tỉnh, thành, nhiều người dân thất nghiệp, đói khổ nhưng tại đại hội Nguyễn Phú Trọng vẫn tuyên bố, cả nước đang hân hoan, phấn khởi trước những thành công rực rỡ của Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ 13 của đảng Cộng sản, và kết quả của cuộc bầu cử giả hiệu đại biểu Quốc hội khoá 15. Trọng không hề nhắc đến việc gần 20.000 người dân đang nhiễm dịch và gần 100 người chết vì dịch, mà chỉ chúc mừng và thăm hỏi những đồng chí của mình tham dự đại hội. Nội dung của đại hội được Nguyễn Phú Trọng thông báo là kế hoạch phát triển kinh tế-xã hội trong 5 năm tới theo nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa. Đặc biệt, trong đại hội lần này là phải giới thiệu các chức danh Chủ tịch nước, Thủ Tướng, và Chủ tịch Quốc hội Cộng sản để tổ chức lại vỡ kịch bầu cử trong thời gian sắp tới để phù hợp với hiến pháp và pháp luật Cộng sản. Mặc dù 3 chức danh này mới được dựng lên vào cuối tháng 3, đầu tháng 4/2021. (Nguồn: www.sbtn.tv)

• Hơn 2.3 triệu người Việt thiếu hay mất việc do dịch COVID-19 bùng phát trở lại:

Theo tổng cục thống kê Việt Nam, trong tam cá nguyệt thứ hai của năm 2021, đại dịch Covid-19 bùng phát lần thứ 4 đã tước đi việc làm, cơ hội nghề nghiệp của hơn 2,3 triệu người Việt, trong đó đa số trong độ tuổi lao động. Trong ba tháng qua, tình trạng thiếu việc làm trong độ tuổi lao động là 1,1 triệu người, tăng 173.500 người so với ba tháng đầu năm, nguyên nhân chính là sự xuất hiện đợt dịch Covid-19 thứ tư từ cuối tháng 4/21. Trong 3 tháng qua, hầu hết ngành kinh tế đều ghi nhận mức giảm thu nhập bình quân của người lao động so với tam cá nguyệt trước. Người lao động làm việc ở khu vực công nghiệp và xây dựng bị ảnh hưởng về thu nhập nhiều nhất. Thu nhập bình quân mỗi tháng của lao động trong 3 tháng qua trung bình chỉ đạt 6,1 triệu đồng, giảm 226.000 đồng so với

tam cá nguyệt trước và tăng 547.000 đồng so với cùng thời kỳ năm trước. Tổng cục thống kê cho biết xu hướng thiếu việc làm hiện nay khác biệt với xu hướng thường thấy ở các năm trước với tình trạng thiếu việc làm ở khu vực nông thôn thường cao hơn so với khu vực thành thị. Xét theo ba khu vực kinh tế, mức lao động thiếu việc làm trong độ tuổi ở khu vực dịch vụ là cao nhất với 35,8%, tiếp theo là khu vực nông, lâm nghiệp và thủy sản với 35,6%. *Nguồn: www.vnexpress.net*

• Số sinh viên Việt Nam du học tại Hoa Kỳ tăng gần gấp rưỡi trong 7 năm qua, đứng đầu Đông Nam Á:

Theo tổ chức Erudera, số sinh viên Việt Nam đến Hoa Kỳ học tập đã tăng 43% trong vòng 7 năm qua và đứng đầu các quốc gia ở Đông Nam Á. Theo thông tin mà Erudera gửi báo Tuổi Trẻ thì số sinh viên Việt Nam tới Hoa Kỳ du học đã tăng từ 16.579 người trong năm học 2013-2014 lên 23.777 người năm học 2019-2020. Số tiền sinh viên Việt Nam đóng góp cho kinh tế Hoa Kỳ trong năm học 2019-2020 là gần 827 triệu Mỹ kim. Dù vậy, các dữ kiện cũng cho thấy lượng du học sinh Việt Nam tại Hoa Kỳ lần đầu tiên giảm xuống trong năm học 2019-2020, sau khoảng 20 năm liên tục tăng. Trước đó một năm, 24.392 sinh viên Việt Nam đã tới đây du học trong năm học 2018-2019 – con số lớn nhất được ghi nhận trong vòng 20 năm qua. Erudera nói trong Đông Nam Á, Nam Dương đứng thứ hai với tổng số 8.300 sinh viên học ở Hoa Kỳ trong năm 2019-2020, tiếp theo là Mã Lai với 6.910 sinh viên và Thái Lan với 6.154 sinh viên. Singapore đứng thứ 4 và Phi Luật Tân theo sau với 3.295. Ngoài ra, các dữ kiện chính thức cho thấy Việt Nam đang đứng thứ 6 thế giới trong số lượng du học sinh tại Hoa Kỳ. Năm nước đầu bảng là Trung Cộng, Ấn Độ, Hàn Quốc, Saudi Arabia và Gia Nã Đại. Erudera đánh giá ngày càng nhiều học sinh Việt Nam có ý định tới Hoa Kỳ du học. Số người Việt Nam di dân tới Hoa Kỳ đã tăng từ 988.000 người trong năm 2000 lên 1,3 triệu người trong năm 2013. *Nguồn: https://tuoitre.vn*

• Tiền quỹ Vaccine thu được dùng để lấy lãi:

Từ khi thành lập Quỹ vaccine đến nay, nhà cầm quyền liên tục nhấn tin vào điện thoại để nghị người dân gửi tiền ủng hộ Quỹ vaccine cho nhà cầm quyền. Ngoài ra, sau khi bắt toàn bộ các nhân viên, viên chức từ giáo viên đến công an phải góp 1 ngày lương cho Quỹ vaccine, thì

nhiều nơi, nhà cầm quyền địa phương đã đến từng nhà bắt người dân phải nộp tiền ủng hộ Quỹ. Sau khi thu được hơn 6.000 tỷ đồng của người dân, Bộ Tài chính Cộng sản tuyên bố sẽ mang số tiền này gửi vào ngân hàng để lấy lãi vì đây là tiền nhàn rỗi, lúc nào cần thì sẽ ra quyết định chi. *Nguồn: https://www.voatienviet.com/*

• GDP của Việt Nam tăng cao, thu ngân sách vượt kỳ vọng nhờ tăng giá điện, gas, xăng dầu:

Tổng cơ quan Thống kê Cộng sản công bố vào ngày 29/6, trong 6 tháng đầu năm 2021, tăng trưởng GDP của Việt Nam đạt ở mức cao là 5.64%, đây là mức tăng trưởng cao hơn nhiều so với cùng thời kỳ năm 2020 là 1,82%. Báo Vietnamnet cho rằng, mức tăng này khiến nhiều người ngỡ ngàng trong bối cảnh đại dịch đang hoành hành. Với mức tăng trưởng này, Việt Nam nằm trong top những nước có tốc độ GDP đứng đầu thế giới. Cùng với GDP thì tổng thu ngân sách 6 tháng đầu năm của nhà cầm quyền đạt 775.000 tỷ đồng, chiếm 57,7% dự toán cả năm của nhà cầm quyền. Các báo cáo này của nhà cầm quyền khiến dư luận nghi ngờ về độ trung thực. Vì dữ kiện của Tổng cơ quan Thống kê ngày 29/6 thông báo, trong 6 tháng đầu năm 2021, Việt Nam có 70.200 công ty tạm ngừng kinh doanh, ngừng hoạt động và hoàn thành thủ tục phá sản. Hàng triệu lao động bị ảnh hưởng, nhiều người dân rơi vào cảnh túng quẫn, bần cùng. Trong một diễn biến khác, bất chấp bối cảnh người dân đang gặp khó khăn về đại dịch, nhà cầm quyền đã cho tăng giá liên tục các mặt hàng kinh doanh độc quyền như giá gas, giá xăng, dầu, khiến cho giá cả nhiều mặt hàng tăng cao. *Nguồn: https://vietnamnet.vn*

• Dân thành Hồ than phiền vì nhà cầm quyền càng “quyết liệt” chống dịch thì dịch càng gia tăng:

Trước tình trạng dịch Covid-19 đang ngày càng gia tăng ở Thành Hồ, sức khỏe của một số bệnh nhân xấu đi rất nhanh, đã khiến một bộ phận dư luận lo lắng, và than phiền về các biện pháp chống dịch của nhà cầm quyền thành phố. Theo báo cáo của Bộ Y tế Cộng sản, tính đến trưa 2/7, Thành Hồ đã có 4.571 người nhiễm dịch, đứng thứ 2 cả nước chỉ sau Bắc Giang là 5.627 ca. Đặc biệt, chỉ trong 24 tiếng từ ngày 30 sang ngày 1 tháng 7, Sài Gòn có 464 người dương tính với dịch. Trước tình trạng này, Nguyễn Văn Nên, Bí thư thành phố yêu cầu

thuộc cấp phải mở chiến dịch cao điểm tấn công Covid-19, phải truy vết, xét nghiệm, tìm người nhiễm dịch bằng việc xét nghiệm rộng toàn thành phố. Nhà cầm quyền thành phố trước đó tuyên bố sẽ khống chế được dịch trong vòng 7 ngày, tuy nhiên, sau 7 ngày thì dịch càng ngày càng tăng nên lần này họ tuyên bố sẽ kiểm soát dịch trong vòng 12 ngày. Hiện tại, ngoài tất cả các chợ dân sinh bị cấm hoạt động, thì đã có 2 siêu thị và hơn 100 chợ truyền thống trên địa bàn thành phố đã phải dừng hoạt động vì xuất hiện nhiều ca dương tính với dịch ở những địa điểm này. *Nguồn: <https://vietnamnet.vn>*

• Đại diện tổng liên đoàn lao động CSVN hứa người dân sẽ không phải lên ti vi nhận tiền hỗ trợ:

Sau nhiều lần lừa bịp người dân về gói hỗ trợ 62.000 tỷ đồng và 90.000 tỷ đồng khiến người dân không còn niềm tin, đến nay, nhà cầm quyền Cộng sản lại tuyên bố sẽ đưa ra gói hỗ trợ 28.000 tỷ đồng dành cho người dân với lời hứa "sẽ không có chuyện lên ti vi mà nhận hỗ trợ" nữa. Đây là lời hứa của bà Hồ Thị Kim Ngân, Phó trưởng ban Quan hệ lao động, Tổng liên đoàn lao động Cộng sản trên báo Giao thông vào ngày 3 tháng 7 năm 2021. Trước đó, vào năm 2020, nhà cầm quyền liên tục hứa trên truyền thông sẽ hỗ trợ người dân gặp khó khăn với gói hỗ trợ 62.000 tỷ đồng, và gói 90,000 tỷ đồng. Tuy nhiên, nhiều người dân lao động và các công ty đã tố cáo họ không hề nhận được bất kỳ một đồng hỗ trợ nào của nhà cầm quyền, tất cả chỉ là sự lừa bịp của nhà cầm quyền nên người dân đã nói một cách mỉa mai rằng gói hỗ trợ này chỉ có trên tivi, còn thực tế không hề có. Vì vậy, khi Phạm Minh Chính, Thủ Tướng Cộng sản tuyên bố nhà cầm quyền sẽ dành 28.000 tỷ đồng để hỗ trợ người lao động khó khăn thì người dân chỉ bày tỏ một cách mỉa mai, châm biếm rằng "lên ti vi để nhận hỗ trợ". Trước sự mỉa mai của dư luận, bà Ngân giải thích, cách truyền thông của gói hỗ trợ 28.000 tỷ đồng này của nhà cầm quyền tương đối phù hợp, và sẽ không gây ra những kỳ vọng không đáng có từ người dân. Cho nên, bà Ngân hứa gói hỗ trợ lần này người dân sẽ không phải lên ti vi để nhận. Như vậy, bà Ngân cũng đã thừa nhận gói hỗ trợ lần trước của nhà cầm quyền chỉ là sự lừa bịp người dân. *Nguồn: <https://tuoitre.vn/>*

• Bộ Ngoại Giao Hoa Kỳ vẫn giữ CSVN trong danh sách cần theo dõi về tình trạng buôn người:

Theo báo cáo thường niên về tình trạng buôn người trên thế giới được Bộ Ngoại giao Hoa Kỳ công bố vào chiều ngày 1/7, cộng sản Việt Nam vẫn ở trong danh sách các quốc gia cần phải theo dõi về nạn buôn người, tức cấp độ hai (tier 2). Bộ Ngoại giao Hoa Kỳ cho rằng nhà cầm quyền cs Việt Nam chưa đáp ứng đủ các tiêu chuẩn tối thiểu về xóa bỏ tình trạng buôn người dù đã có những nỗ lực đáng kể như gia tăng việc kết án tội phạm buôn người cũng như cung cấp các dữ liệu tách biệt đầy đủ về các vụ buôn bán người cho phía Bộ Ngoại giao Hoa Kỳ. Báo cáo nói nhiều viên chức Việt Nam, chủ yếu ở cấp xã, đã tiếp tay cho nạn buôn người, bóc lột nạn nhân bằng cách nhận hối lộ từ bọn buôn người. Các nạn nhân của nạn buôn người ở Việt Nam bao gồm những người bị cưỡng bức lao động bao gồm cả người lớn và trẻ em, phụ nữ và đàn ông, nhiều phụ nữ và trẻ em bị cưỡng bức bán dâm. Các nạn nhân của cưỡng bức lao động thường được tuyển vào làm trong ngành xây dựng, đánh cá, nông nghiệp, hầm mỏ, khai thác gỗ, chế tạo, tại các nước như Đài Loan, Mã Lai, Nam Hàn, Lào, và Nhật Bản. Một số người sang Châu Âu và Anh để làm móng tay hoặc trồng cần sa. Tội phạm buôn người cũng nhắm vào phụ nữ và trẻ em Việt Nam để đưa họ sang làm mại dâm ở Trung Cộng, Campuchia, và Lào. Một số phụ nữ Việt Nam ra nước ngoài theo dạng môi giới hôn nhân hoặc lao động ở Trung Cộng, Nhật Bản, Mã Lai, Ả rập Saudi, Singapore và Đài Loan nhưng họ bị buộc phải phục vụ tình dục. Trong năm 2020, cs Việt Nam đã điều tra 110 vụ buôn người và bắt giữ 144 kẻ tình nghi. *Nguồn: www.sbtn.tv*

• 16 triệu người Việt Nam có thể không có lương hưu vào năm 2030:

Theo Tổ chức Lao động Quốc tế (ILO), khoảng 16 triệu người Việt Nam (hơn 16% dân số) có thể sẽ không có lương hưu vào năm 2030 trừ khi nhà cầm quyền cs Việt Nam có những chính sách hỗ trợ phù hợp. Tổ chức này đề nghị cs Việt Nam đưa ra một hệ thống hưu trí đa bậc nhằm đảm bảo mức thu nhập tối thiểu cho những người lao động về hưu thông qua các khoản lương hưu được hỗ trợ thuế, bảo hiểm xã hội bắt buộc và lương hưu bổ sung. ILO cho hay khoảng 3/4 người lao động ở Việt Nam là lao động phi chính thức và hầu hết những người lao động thuộc nhóm này không được hưởng lương hưu hay tiếp cận với các quyền lợi bảo hiểm xã hội. Theo thống kê của các cơ quan chức năng, tính đến hết năm

2017, Việt Nam có 11 triệu người cao niên, chiếm khoảng 11,95% dân số, trong đó có khoảng gần 2 triệu người từ 80 tuổi trở lên. Dự báo, Việt Nam sẽ bước vào thời kỳ dân số già vào năm 2035, khi tỷ lệ này tăng lên tới 20% với khoảng 21 triệu người cao niên. Việt Nam cũng nằm trong số 10 nước có tốc độ già hóa nhanh nhất trên thế giới, sẽ chỉ mất 20 năm, tỷ lệ người từ 65 tuổi trở lên tăng từ 7% lên 14%. Việt Nam cùng 7 quốc gia trong khu vực là Campuchia, Nam Dương, Lào, Mã Lai, Miến Điện, Thái Lan, và Phi Luật Tân đang phải đối mặt với vấn đề già trước khi giàu. Những người trên 60 tuổi được hưởng trợ cấp xã hội với mức hỗ trợ tối thiểu 270.000 đồng/tháng (11,70 Mỹ kim), thấp hơn 16 lần so với mức lương tối thiểu hàng tháng của cả nước là 4,42 triệu đồng.

Nguồn: <https://vietnamnet.vn>

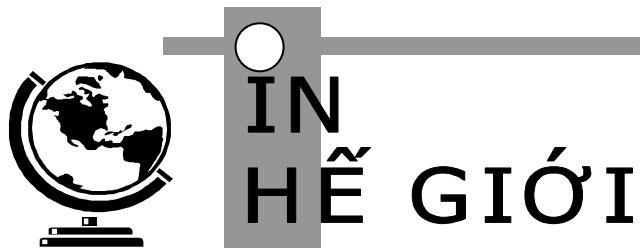
• Trung Cộng tập trận ở Vịnh Bắc Bộ:

Từ ngày 19-25/6 Trung Cộng đã tập trận quân sự ở phía tây bán đảo Lô Châu, vùng biển thuộc Trung Cộng ở vịnh Bắc Bộ. Trong thời gian tập trận, tàu thuyền bị cấm vào khu vực được thông báo. Được biết, từ đầu năm đến nay, Bắc Kinh đã tiến hành hoặc lên kế hoạch ít nhất 23 cuộc tập trận ở Biển Đông, trong đó có 10 cuộc tập trận ở Vịnh Bắc Bộ. Số liệu vừa nêu dựa theo thống kê các thông báo được đăng trên trang web của quân đội Trung Cộng. Cuộc tập trận có sự tham gia của 20 tàu chiến, tàu ngầm và một số tàu hỗ trợ khác như một tàu tuần dương mang tên lửa, một tàu khu trục và ba tàu hộ tống cùng một tàu ngầm. Bên cạnh đó còn có khoảng 20 máy bay, trong đó có máy bay chống hạm Tu-142M3, máy bay chống hạm Il-38, máy bay tiêm kích đánh chặn MiG-31BM, máy bay tiếp dầu Il-78 và trực thăng triển khai trên tàu chiến Ka-27.

Nguồn: www.sbtn.tv

• Quảng Trục

• Quảng Trục phụ trách

• Người Hong Kong có 'cuộc chia tay đau đớn' với báo ủng hộ dân chủ Apple Daily:

Hôm 24/6/2021 hàng ngàn người tại Hong Kong đã vội vã tìm mua số ra cuối cùng của tờ báo ủng hộ dân chủ Apple Daily, tờ báo ngưng hoạt động sau 26 năm. Trong suốt đêm, hàng trăm người đứng chờ đợi dưới mưa to bên ngoài các trụ sở của tòa báo, nơi một triệu bản đang được in ra. Tờ báo quyết định đóng cửa sau khi các tường thuật của báo bị cáo buộc là vi phạm luật an ninh quốc gia, dẫn tới tình trạng tài sản công ty bị phong tỏa. Việc tòa báo đóng cửa được coi như cú đánh vào tự do báo chí ở Hong Kong do áp lực từ Bắc Kinh. Vào đầu giờ sáng, tại các sạp báo trên toàn thành phố, hàng dài người xếp hàng rồng rắn chờ mua ấn bản cuối cùng của tờ báo. Đến 10 giờ sáng giờ địa phương, nhiều điểm đã bán sạch, theo các tin đăng trên mạng xã hội. Ấn bản cuối cùng tri ân độc giả với dòng tít lớn "người Hong Kong đau đớn chia tay trong mưa". Vào tối hôm thứ Tư, chỉ vài giờ sau khi công ty tuyên bố đóng cửa, các ủng hộ viên đã tụ tập bên ngoài trụ sở tòa soạn, bất chấp trời mưa lớn. Họ dùng ánh đèn từ điện thoại di động để tỏ ý đoàn kết và hô to những khẩu hiệu ủng hộ như "hãy thêm dầu", một lời cổ vũ phổ biến tại Hong Kong mà đôi khi có thể có nghĩa là "hãy làm điều đó" hoặc "đừng từ bỏ". Để đáp lễ, nhân viên của báo Apple Daily rời khỏi vị trí làm việc để đứng trên các ban công, cửa sổ, vẫy đèn flash và hô vang "Cám ơn Hong Kong" tới những đám đông bên ngoài. Một số người được nhìn thấy đã trao tặng, phân phát miễn phí những ấn bản của số báo cuối cùng cho các ủng hộ viên trên đường phố. Các tường thuật từ trong phòng tin trong những ngày cuối cùng của tờ báo cho thấy những hình ảnh cảm động về sự đương đầu cứng cỏi, kèm theo nước mắt và tâm trạng bối rối.

• Bộ Quốc Phòng Mỹ cân nhắc việc thành lập lực lượng đặc biệt để đối phó với Trung Cộng ở Thái Bình Dương:

Bộ Quốc phòng Mỹ đang cân nhắc việc thành lập một lực lượng hải quân đặc biệt để

đối phó với Trung Cộng ở Thái Bình Dương. Báo Politico của Mỹ ngày 15/6 trích hai nguồn tin giấu tên về những thảo luận nội bộ đang diễn ra ở Bộ Quốc Phòng Mỹ về kế hoạch này cho biết như vừa nêu. Theo hai nguồn tin này, Bộ Quốc Phòng Mỹ cũng đồng thời cân nhắc kế hoạch cho một hoạt động ở Thái Bình Dương cho phép Bộ Trưởng Quốc Phòng có thể phân bổ ngân sách và nguồn lực bổ sung để đối phó với các vấn đề Trung Cộng. Theo Politico, hai sáng kiến này sẽ giúp tăng thêm sức nặng cho các cuộc đàm phán giữa Mỹ và Trung Cộng và gửi đi một tín hiệu rằng chính phủ Mỹ rất nghiêm túc trong việc đối phó với hành động gia tăng quân sự và hiếu chiến của Trung Cộng ở khu vực Thái Bình Dương. Những sáng kiến này được đưa ra vào khi Hoa Kỳ và các nước đồng minh thời gian gần đây đã gia tăng các hoạt động quân sự ở Biển Đông nhằm thách thức những đòi hỏi về chủ quyền quá đáng của Trung Cộng cũng như những hành động quân sự liên tục của nước này ở vùng nước tranh chấp. Hôm 15/6, nhóm tác chiến tàu sân bay USS Ronald Reagan của Mỹ đã vào khu vực Biển Đông để tiến hành các hoạt động tập trận thường kỳ ở vùng nước tranh chấp. Trước đó, vào đầu tháng 6, khu trục hạm mang tên lửa dẫn đường lớp Arleigh Burke USS Curtis Wilbur của Mỹ và tàu khu trục lớp Anzac HMAS Ballarat của Australia đã tiến hành cuộc tập trận chung kéo dài một tuần trên Biển Đông.

• **Hoạt động sản xuất, buôn lậu ma túy tổng hợp gia tăng tại Đông và Đông Nam Á trong thời kỳ đại dịch COVID-19:**

Hoạt động của các tổ chức tội phạm buôn bán ma túy tổng hợp khu vực Đông và Đông Nam Á trong thời đại dịch COVID-19 đã gia tăng mạnh chứ không giảm. Văn phòng Liên Hiệp Quốc về Phòng chống Ma túy và Tội phạm (UNODC) nhận định như vừa nêu trong báo cáo mới nhất về sản xuất và buôn lậu ma túy tổng hợp được công bố hôm 10 tháng 6 tại Bangkok, Thái Lan. Báo cáo có tiêu đề "Ma túy tổng hợp ở Đông và Đông Nam Á: những phát triển và thách thức mới nhất đến năm 2021", cho thấy các vụ bắt giữ methamphetamine đã gia tăng đáng kể cho dù đại dịch tiếp tục diễn biến phức tạp. Ông Jeremy Douglas, Trưởng Đại diện UNODC khu vực Đông Nam Á và Thái Bình Dương, nhận xét rằng các nhóm tội phạm có tổ chức đã tiếp tục mở rộng thị trường buôn bán ma túy tổng hợp trong khu vực, đặc biệt là ở thượng nguồn sông Mekong và bang Shan của Miến Điện. Các tổ chức này duy trì nguồn cung

ứng hóa chất vào các khu vực sản xuất bất chấp các biện pháp quản lý biên giới chặt chẽ đã được áp đặt để ngăn chặn sự lây lan của COVID-19. Các vụ bắt giữ methamphetamine trong khu vực đã tăng vọt trong năm 2020, lên tới xấp xỉ 170 tấn ma túy, với 71% vụ nghiêm trọng bị bắt giữ, tập trung ở các nước hạ lưu sông Mekong như Campuchia, Lào, Miến Điện, Thái Lan và Việt Nam. Ngoài ra, có những thay đổi đáng chú ý trong các tuyến đường buôn lậu được báo cáo với số lượng đáng kể methamphetamine được di chuyển bất hợp pháp qua Lào đến Thái Lan và Việt Nam để phân phối và chuyển tải tiếp. Trong khi thương mại xuyên biên giới hợp pháp đã bị chậm lại, ông Jeremy Douglas cho biết, các tổ chức tội phạm thống trị khu vực đã nhanh chóng thích nghi và tích cực thúc đẩy nguồn cung để tạo nên cung-cầu.

• **Thái Lan: Nhân viên y tế vẫn nhiễm bệnh dù đã tiêm ngừa vac-xin Sinovac:**

Bộ Y Tế Thái Lan ngày 11/07/2021 cho biết cụ thể 618 người trong tổng số 677.348 nhân viên y tế đã nhận đủ hai liều vac-xin Sinovac, vẫn bị nhiễm Covid-19. Trong số này, một nữ y tá đã tử vong và một nam nhân viên khác hiện đang trong tình trạng nguy kịch. Một nhóm chuyên gia khuyến nghị nên tiêm thêm liều thứ ba để tạo ra hệ miễn dịch cho những người lao động trong ngành y tế. Theo một quan chức Y Tế Thái Lan, ông Sapon Iamsirithawon, mũi thứ ba sẽ là một loại vac-xin khác, hoặc là AstraZeneca hoặc là loại ARN thông tin. Thông báo này được đưa ra vào lúc vùng Đông Nam Á hôm nay có số ca nhiễm mới thường nhật ở mức kỷ lục 9.418 người và 91 ca tử vong trong vòng 24 giờ.

• **Đa số người dân Brazil muốn phế truất Tổng Thống Bolsonaro:**

Theo kết quả điều tra của Datafolha, công bố ngày 09/07/2021, 54% người Brazil ủng hộ đề xuất Hạ Viện mở thủ tục phế truất Tổng Thống và 42% phản đối. Trong cuộc điều tra trước, hai bên ủng hộ và phản đối có kết quả gần như ngang nhau. Tổng Thống Bolsonaro bị mất thêm uy tín sau vụ tai tiếng tham nhũng liên quan đến hợp đồng mua vac-xin của tập đoàn dược phẩm Ấn Độ Bharat Biontech. Cuối tháng 06, bộ Y Tế Brazil đã đình chỉ thỏa thuận trị giá 304 triệu đô la ký với doanh nghiệp này.

• **A Phú Hãn: Giới ngoại giao nước ngoài cấp tốc sơ tán trước đà tiến của Taliban:**

Đà tiến của lực lượng phiến quân Taliban tại A Phú Hãn buộc các Đại sứ quán ngoại quốc ở

nước này phải sơ tán các nhà ngoại giao của họ khỏi các khu vực bị Taliban chiếm đóng. Trường hợp mới nhất là Ấn Độ, đã cho rút một phần lớn nhân viên ra khỏi Lãnh sự quán tại Kandahar hôm thứ Bảy 10/07/2021, sau khi thành phố lớn thứ hai của A Phú Hãn rơi vào tay quân Taliban. Do chiến sự ở miền bắc A Phú Hãn, Nga gần đây đã đóng cửa Lãnh sự quán ở Mazar-i-Sharif, thủ phủ tỉnh Balkh và là một trong những trung tâm đô thị chính của A Phú Hãn, sát biên giới với Uzbekistan. Bắc Kinh đã khuyến cáo công dân rời khỏi đất nước này và sơ tán 210 người kiều dân Trung Cộng vào đầu tháng Bảy. Những người lính Úc cuối cùng đã rời khỏi A Phú Hãn. Riêng về việc quân đội nước ngoài triệt thoái khỏi A Phú Hãn, Bộ trưởng Quốc Phòng Úc hôm 11/07 đã xác nhận sự kiện những người lính Úc cuối cùng tham gia liên minh do Mỹ dẫn đầu đã rời A Phú Hãn, sau 20 năm ở đất nước này, một lần nữa trên đường rơi vào tay Taliban.

• G20 lo ngại biến thể Delta đe dọa phục hồi kinh tế toàn cầu:

Biến thể Delta có nguy cơ khiến tình hình dịch thêm nghiêm trọng. Trong thông cáo kết thúc phiên họp tại Venise (Ý) ngày 10/07/2021, Bộ Trưởng Kinh Tế của G20 lên tiếng báo động về nguy cơ phục hồi kinh tế toàn cầu sẽ bị chậm lại, trong bối cảnh tỷ lệ tiêm chủng quá chênh lệch trên thế giới. Theo Bộ Trưởng Kinh Tế Pháp Bruno Le Maire, dù nền kinh tế ở các nước G20 được dự báo sẽ phục hồi nhưng *"điều duy nhất có thể đe dọa kinh tế phục hồi chắc chắn và nhanh chóng là biến thể virus và một đợt dịch mới"*. Bộ Trưởng Tài Chính Mỹ Janet Yellen, trong buổi họp báo ngày 11/07 bên lề hội nghị G20, cũng tỏ ra lo lắng *"về biến thể Delta và những biến thể khác có khả năng xuất hiện và đe dọa phục hồi kinh tế"*. Vì theo bà, *"chúng ta đang sống trong một nền kinh tế thế giới kết nối, chuyện xảy ra ở bất kỳ nơi nào trên thế giới đều ảnh hưởng đến tất cả những nước khác"*. Do đó, giải pháp hữu hiệu được các Bộ Trưởng Kinh Tế nêu lên là tiêm chủng để dần dần mở cửa trở lại kinh tế cũng như biên giới giữa các nước. Mục tiêu được đề ra là 70% dân số thế giới được chủng ngừa Covid-19 vào năm 2022. Bà Janet Yellen nhấn mạnh *chúng ta phải làm nhiều hơn và hiệu quả hơn"*. Còn theo Bộ Trưởng Kinh Tế Pháp, *"cần phải cải thiện việc tiêm chủng, khắp nơi trên thế giới"*. Tỷ lệ tiêm chủng cho thấy rõ sự cách biệt giữa các nước giàu và nghèo. Theo AFP, khoảng 70% dân số ở các nước phát triển đã được tiêm ngừa, nhưng tại các nước có thu nhập thấp, con số này chỉ đạt 1%. Biến thể Delta

đang gây ra những đợt dịch mới tại châu Á, châu Phi và làm tăng số ca nhiễm hàng ngày tại châu Âu và Hoa Kỳ.

• G20 bật đèn xanh cho việc đánh thuế các tập đoàn đa quốc gia:

Trong cuộc họp tại Venise, Ý, ngày 09/07/2021, Bộ Trưởng Kinh Tế của 20 nền kinh tế lớn nhất thế giới đã thống nhất bật đèn xanh về thỏa thuận đánh thuế các tập đoàn đa quốc gia. Mức thuế *"ít nhất là 15%"*, được áp dụng ở nơi mà những tập đoàn này có doanh thu, được cho là biện pháp hữu hiệu để xóa những thiên đường thuế. Biện pháp áp thuế toàn cầu đối với các tập đoàn đa quốc gia đã được 131 nước thông qua trước đó. Những quy định cụ thể sẽ được nghiên cứu từ nay đến tháng 10/2021 và có thể sẽ được áp dụng ngay từ năm 2023. Đối với Bộ Trưởng Kinh Tế Pháp Bruno Le Maire, được AFP trích dẫn, *"điều mà không một ai chấp nhận được"* là *"các tập đoàn kỹ thuật số vẫn lách được thuế"*. Pháp, cùng với nhiều nước thành viên G20, như Mỹ và Đức, muốn áp mức thuế trên 15%, tuy nhiên tạm thời sẽ không có gì thay đổi cho đến cuộc họp của 19 nước giàu nhất thế giới và Liên Hiệp Châu Âu, dự kiến diễn ra vào tháng 10 tới đây. Theo thẩm định của Tổ Chức Hợp Tác và Phát Triển Kinh Tế (OCDE), mức thuế tối thiểu 15% sẽ giúp thu về thêm 150 tỷ đô la hàng năm. Một trong những điểm quan trọng của biện pháp cải cách trên là phân phối công bằng giữa các quốc gia quyền đánh thuế lợi nhuận của các công ty đa quốc gia, ví dụ như tập đoàn dầu khí BP có mặt tại 85 nước. Ngoài ra, nằm trong tầm ngắm còn có *"100 doanh nghiệp có lợi nhuận cao nhất thế giới, chỉ riêng họ chiếm đến một nửa lợi nhuận của cả thế giới"*, trong đó có GAFA (Google, Amazon, Facebook, Apple), theo giải thích của ông Pascal Saint-Amans, thuộc OCDE. Một điểm quan trọng khác trong cải cách là sẽ có ít nhất 10.000 doanh nghiệp liên quan đến thuế tối thiểu toàn cầu. Đây là những doanh nghiệp có doanh thu hàng năm trên 750 triệu euro.

• Phe Taliban khẳng định đã chiếm 85% lãnh thổ A Phú Hãn:

Hôm qua, 09/07/2021, phe Taliban tuyên bố kể từ nay kiểm soát đến 85% lãnh thổ của A Phú Hãn, trong đó có hai cửa khẩu quan trọng ở biên giới Iran và Turkmenistan, sau 2 tháng tấn công từ mọi phía vào quân chính phủ Kabul, lợi dụng cuộc triệt thoái của quân đội Mỹ, nay coi như hoàn tất. Theo hãng tin AFP, trong một cuộc họp

báo tại Matxcơva, một đại diện của phe Taliban, khẳng định là 250 trong số 398 huyện của A Phú Hãn đang nằm trong tay của phiến quân Hồi Giáo. Tuy nhiên, chưa có nguồn tin độc lập nào xác nhận điều đó, còn chính phủ Kabul thì đã bác bỏ khẳng định của phe Taliban. Về phía Nga, phát ngôn viên Bộ Ngoại Giao nước này hôm qua cho biết Taliban hiện đang kiểm soát hai phần ba đường biên giới giữa A Phú Hãn với Turkemistan. Dầu sao thì thực tế là kể từ nay, quân Taliban nắm giữ một phần lãnh thổ trải dài từ biên giới Iran ở phía tây cho đến biên giới Trung Cộng ở phía đông bắc. Hôm qua, phiến quân Hồi Giáo tuyên bố đã chiếm được 2 cửa khẩu quan trọng, đầu tiên là Islam Qala, cửa khẩu lớn nhất ở biên giới Iran, tiếp đến là Torghundi, cửa khẩu ở biên giới Turkmenistan. Cả hai cửa khẩu này đều nằm ở tỉnh Herat. Phát ngôn viên của tỉnh trưởng Herat hôm nay cho biết quân chính phủ đang chuẩn bị đánh chiếm lại cửa khẩu Islam Qala. Trước đà tiến của quân Taliban, hôm qua, Bộ Trưởng Quốc Phòng Mỹ Lloyd Austin kêu gọi quốc tế gây áp lực nhằm đạt được *"một thỏa thuận chính trị để chấm dứt cuộc xung đột và để cho người dân A Phú Hãn có một chính phủ mà họ mong muốn và xứng đáng được có"*. Hôm 08/07, Tổng Thống Joe Biden đã thông báo là cuộc triệt thoái của quân đội Mỹ khỏi A Phú Hãn sẽ kết thúc ngày 31/08, coi như đúng 20 năm sau khi Hoa Kỳ can thiệp vào nước này.

• Trung Cộng quấy nhiễu dự án khí đốt của Malaysia trên Biển Đông:

Các tàu tuần duyên Trung Cộng đã ngăn cản các hoạt động khai thác một mỏ khí đốt của Malaysia, và các chiến đấu cơ Trung Cộng đồng thời xâm nhập không phận của nước này. Trang web Energy Voice hôm nay 08/07/2021 dẫn báo cáo mới nhất của tổ chức Sáng kiến Minh bạch Hàng hải Châu Á (AMTI) cho biết như trên. Đây là lần thứ ba trong vòng 18 tháng qua các tàu tuần duyên Trung Cộng quấy nhiễu việc khai thác dầu khí của Malaysia. AMTI nhận định, sự kiện này thêm một lần nữa cho thấy quyết tâm của Bắc Kinh ngăn trở các hoạt động dầu khí của các quốc gia láng giềng ngay trong vùng đặc quyền kinh tế (EEZ) của họ. Và việc xâm nhập không phận cũng không phải là tình cờ, mà chứng tỏ Bắc Kinh sẵn sàng leo thang gây áp lực lên các nước yêu sách chủ quyền Biển Đông để họ phải lùi bước. Energy Voice trích nhận xét của chuyên gia Ian Storey thuộc Viện ISEAS, cho dù Trung Cộng muốn mở rộng quan hệ kinh tế và

duy trì quan hệ thân thiện với Malaysia, nhằm buộc Kuala Lumpur ký kết các thỏa thuận khai thác chung, tuần duyên Trung Cộng vẫn gia tăng áp lực qua việc quấy nhiễu các giàn khoan, tàu tiếp liệu và tàu thăm dò của Malaysia. Căng thẳng gần đây nhất diễn ra tại mỏ khí đốt Kasawari thuộc lô SK316 ở ngoài khơi Sarawak, tại EEZ của Malaysia trên Biển Đông, do Petronas Carigali, chi nhánh của tập đoàn Petronas khai thác. Ngày 01/06, Bắc Kinh điều 16 chiến đấu cơ bay theo đội hình chiến thuật để áp sát vị trí chuẩn bị đặt giàn khoan, và phớt lờ những cảnh báo của Malaysia. Bộ Ngoại Giao Malaysia sau đó đã triệu mời Đại sứ Trung Cộng để phản đối. Song song đó, theo AMTI, các tàu tuần duyên Trung Cộng còn quấy rối các hoạt động ở mỏ Kasawari suốt từ đầu tháng Sáu đến ít nhất là ngày 05/07, bất chấp sự hiện diện của Hải quân Hoàng gia Malaysia và mỏ khí này nằm cách vùng duyên hải Trung Cộng đến hơn 1.000 kilomet. Kể từ 2013, tuần duyên Trung Cộng liên tục xuất hiện tại bãi cạn Luconia, ngoài khơi bang Sarawak của Malaysia. Đối với Việt Nam, Bắc Kinh gây áp lực khiến Việt Nam phải chấm dứt hợp đồng với Repsol tại lô 06-01, Bãi Tư Chính năm 2018. Đến năm 2019, Trung Cộng đưa giàn khoan Hải Dương Địa Chất 8 đến quấy rối giàn khoan dầu Hakuryu-5 của Nhật Bản tại EEZ của Việt Nam, và năm 2020 cho các tàu quân sự cỡ lớn đến đe dọa khu vực mỏ khí của Việt Nam ở lô 06-01, khiến Rosneft Vietnam phải hủy hợp đồng khoan với Noble Corporation.

• Chuyên gia Liên Hiệp Quốc: Tập đoàn quân sự Miến Điện "đã phạm tội ác chống nhân loại":

Hôm 07/07/2021, báo cáo viên đặc biệt của Liên Hiệp Quốc về Miến Điện tố cáo tập đoàn quân sự Miến Điện "đã phạm những tội ác chống nhân loại" kể từ sau cuộc đảo chính ngày 01/02, đồng thời ông kêu gọi cộng đồng quốc tế chấm dứt "cơ ác mộng" này. Theo hãng tin AFP, phát biểu trước Hội đồng Nhân quyền Liên Hiệp Quốc, ông Tom Andrews đã lên án *"những vụ tấn công toàn diện và mang tính hệ thống của tập đoàn quân sự nhằm vào người dân Miến Điện, những hành động có thể xem là tội ác chống nhân loại"*. Báo cáo viên của Liên Hiệp Quốc về Miến Điện cũng chỉ trích cộng đồng quốc tế *"đã không thể làm những gì cần làm để chấm dứt tình trạng này"*. Ông Tom Andrews cảnh báo: *"Một số người dân Miến Điện đã hết hy vọng nhận được sự yểm trợ của quốc tế, cho nên họ đã thành lập các lực lượng tự vệ và tiến hành những hoạt"*

động phá hoại, còn những người khác thì đường như đã tẩn công vào các cộng sự viên và các quan chức của tập đoàn quân sự". Báo cáo viên của Liên Hiệp Quốc về Miến Điện yêu cầu cộng đồng quốc tế cắt đứt các nguồn thu nhập của tập đoàn quân sự để chấm dứt "*chế độ khủng bố*" này. Về phần Cao ủy Nhân quyền Liên Hiệp Quốc, bà Michelle Bachelet hôm qua nhận định rằng diễn tiến tình hình chính trị tại Miến Điện ngày càng trầm trọng và "*gây nhiều nguy cơ cho khu vực*". Theo thống kê của Liên Hiệp Quốc, gần 900 người đã bị giết và khoảng 200.000 người đã phải chạy lánh nạn sau các vụ bố ráp của quân đội, trong đó hàng ngàn người đang tỵ nạn tại các nước láng giềng. Ngoài ra, ít nhất 5.200 người đã bị bắt giữ một cách tùy tiện, trong đó có hơn 90 phóng viên. Trong khi đó, cũng theo hãng tin AFP, tập đoàn viễn thông Telenor của Na Uy đang rút ra khỏi thị trường Miến Điện, với việc bán chi nhánh của tập đoàn này cho một công ty bị nghi là có liên hệ với chính quyền quân sự. Theo lời Tổng giám đốc Sigve Brekke, "*tình hình tại Miến Điện trong những tháng qua đã trở nên ngày càng khó khăn cho Telenor, vì những lý do về an ninh đối với nhân viên, về việc phải tuân thủ các quy định*". Kể từ sau cuộc đảo chính 01/02, các công ty quốc tế làm ăn ở Miến Điện chịu áp lực ngày càng mạnh của các tổ chức nhân quyền yêu cầu họ phải rút khỏi một quốc gia mà quân đội kiểm soát phần lớn hệ thống kinh tế.

● **Đài Loan khẳng định quyền tự chủ sau khi Hoa Kỳ phản đối hòn đảo tuyên bố độc lập:**

Bộ Ngoại Giao Đài Loan hôm 7/7, đã khẳng định quyền tự chủ của hòn đảo, đồng thời nói rằng đảo quốc này muốn duy trì quan hệ ổn định với Trung Cộng, trong khi vẫn bảo vệ hệ thống xã hội tự do và dân chủ. Tuyên bố này được đưa ra sau khi một viên chức cao cấp của chính quyền Biden cho biết Tòa Bạch Ốc không ủng hộ Đài Loan độc lập. Một ngày trước đó, tại hội nghị của tổ chức Asia Society, ông Kurt Campbell, điều phối viên Tòa Bạch Ốc về vấn đề Ấn Độ – Thái Bình Dương, nói rằng Hoa Kỳ ủng hộ việc thiết lập quan hệ không chính thức với Đài Loan, nhưng không ủng hộ Đài Loan tuyên bố độc lập. Đây là bình luận công khai đầu tiên về vấn đề Đài Loan độc lập, từ một viên chức trong chính phủ Biden. Bình luận này được đưa ra sau khi Chủ tịch Tập Cận Bình vào tuần trước khẳng định, Bắc Kinh sẽ đập tan mọi nỗ lực cản trở việc thu hồi Đài Loan về với đại lục. Hoa Kỳ chưa bao

giờ ủng hộ Đài Loan độc lập, từ khi nước này chuyển sự công nhận ngoại giao từ Đài Bắc sang Bắc Kinh vào năm 1979. Theo ông Campbell, Hoa Kỳ tin rằng Đài Loan có quyền được sống trong hòa bình và quyền được tham gia các hoạt động quốc tế. Vào thứ Tư, Bộ Ngoại Giao Đài Loan đã cáo buộc chính phủ Biden vì đã ủng hộ Đài Loan tham gia các vấn đề quốc tế, và vì đã vận động các đồng minh để duy trì hòa bình và ổn định tại eo biển Đài Loan. Tuy nhiên, cơ quan này cũng thêm rằng, Đài Loan là một nước có chủ quyền và không phải là một phần của Trung Cộng.

● **Iran bắt đầu tiến trình sản xuất kim loại làm giàu Uranium:**

Hôm 6/7, cơ quan giám sát nguyên tử của Liên Hiệp Quốc cho biết Iran đã bắt đầu tiến trình sản xuất kim loại làm giàu uranium, một hành động có thể giúp nước này phát triển vũ khí nguyên tử và Ico. Cơ quan Năng lượng Nguyên tử Quốc tế (IAEA) tiết lộ rằng các bước đi của Iran được Tehran cho biết là nhằm phát triển nhiên liệu cho một lò phản ứng nghiên cứu. Các viên chức Hoa Kỳ và châu Âu đã nói rõ rằng quyết định của Iran sẽ làm phức tạp hóa tình hình và có khả năng sẽ hủy hoại các cuộc đàm phán gián tiếp giữa Hoa Kỳ và Iran nhằm tìm cách đưa cả hai quốc gia trở lại tuân thủ thỏa thuận nguyên tử năm 2015, vốn đã bị cựu TT Donald Trump từ bỏ. Thỏa thuận đã áp đặt các hạn chế đối với chương trình nguyên tử của Iran nhằm để đổi lại việc các quốc gia khác dỡ bỏ các lệnh trừng phạt kinh tế. Sau khi ông Trump rút lui, Iran bắt đầu vi phạm nhiều lệnh hạn chế, trong đó có việc sản xuất một lượng nhỏ kim loại uranium trong năm nay nhưng chưa được làm giàu. Thỏa thuận ra lệnh cấm Iran thực hiện tất cả hoạt động sản xuất kim loại uranium vì vật liệu này có thể được sử dụng để làm lõi của bom nguyên tử. Một báo cáo mật của IAEA đã xác nhận rằng Iran đã thực hiện các bước để bắt đầu quá trình sản xuất kim loại làm giàu uranium. Cùng ngày, Anh, Pháp và Đức đều bày tỏ sự lo lắng về quyết định của Iran, gọi đây là hành động vi phạm thỏa thuận nguyên tử được gọi dưới cái tên Kế hoạch Hành động Toàn diện chung (JCPOA). Phát ngôn viên Bộ Ngoại giao Hoa Kỳ, ông Ned Price cho biết Hoa Kỳ nhận thấy rằng Iran đang tiếp tục vi phạm thỏa thuận và gọi đây là một bước lùi đáng thất vọng.

● **Quảng Trục**
Tháng 6 & 7.2021

GIÁO HỘI PHẬT GIÁO VIỆT NAM THỐNG NHẤT ÂU CHÂU
LA CONGRÉGATION BOUDDHIQUE VIETNAMIENNE UNIFIÉE EN EUROPE
THE UNIFIED VIETNAMESE BUDDHIST CONGREGATION IN EUROPE
Chùa Association Bouddhique

Khánh Anh

Âu châu, Evry-Courcouronnes, ngày 14 tháng 06 năm 2021

CÁO PHÓ

Nam Mô Tiếp Dẫn Đạo Sư A Di Đà Phật

Hội Đồng Điều Hành GHPGVNTN Âu Châu

Chi Bộ Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất Đức Quốc

Môn Phái Tổ Đình Tường Vân Huế

Môn đồ pháp quyến, thế quyến :

Vô Cùng Thương Tiếc Báo Tin

Ni Trưởng THÍCH NỮ DIỆU TÂM

Thế Danh : Văn Thị Mai

Pháp Danh : Nguyên Từ

Pháp Tự : Diệu Tâm

Sinh năm Kỷ Mão (1939)

Nguyên Tổng Vụ Trưởng Ni Bộ Bắc Tông GHPGVNTN Âu Châu

Nguyên Tổng Vụ Trưởng Tổng Vụ Từ Thiện Xã Hội GHPGVNTN Âu Châu

Khai sơn - Viện Chủ Chùa Bảo Quang Hamburg.

Do niên cao lập trường, Ni Trưởng đã thu thân viên tịch vào lúc 6 giờ 59 phút chiều (18:59 giờ Âu Châu) ngày 12/06/2021 (tức mồng 3 tháng 5 năm Tân Sửu) tại phương trượng Chùa Bảo Quang Hamburg, Đức Quốc. Trụ thế 83 năm; hạ lạc : 57 hạ.

- ***Lễ Nhập Kim Quan chính thức cử hành lúc 10:00 giờ ngày 14.06.2021 (nhằm mồng 5 tháng 5 Tân Sửu).***
- ***Kim quan của Cố Ni Trưởng được tôn trí tại Thiên đường Bảo Quang Billbrookeich 307 - 22113 Hamburg - Germany.***

- Lễ viếng bắt đầu từ 14:00 giờ ngày 14.06 đến 16.06.2021.
- Lễ Tưởng Niệm cử hành vào lúc 7:00 giờ sáng ngày 17.06.2021 (nhằm mùng 8 tháng 5 năm Tân Sửu), sau đó phụng tống kim quan Cố Ni Trưởng trà tỳ tại nghĩa trang Öjendorff, Manshardtstraße 200, 22119 Harzburg - Germany.

CHỨNG MINH TANG LỄ

- Hòa Thượng Thích Bảo Lạc - Hội Chủ Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất Úc Đại Lợi & Tân Tây Lan - Phương Trượng Chùa Pháp Bảo - Sydney - Úc Đại Lợi,
- Hòa Thượng Thích Tín Nghĩa - Chủ Tịch Hội Đồng Điều Hành - Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất Hoa Kỳ - Viện Chủ Tổ Đình Từ Đàm Hải Ngoại - Dallas - Hoa Kỳ,
- Hòa Thượng Thích Tánh Thiệt - Đệ Nhất Chủ Tịch Hội Đồng Điều Hành - Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất Âu Châu - Viện Chủ Chùa Thiện Minh - Lyon - Pháp Quốc,
- Hòa Thượng Thích Như Điển - Đệ Nhị Chủ Tịch Hội Đồng Điều Hành - Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất Âu Châu - Phương Trượng Tổ Đình Viên Giác - Hannover - Đức Quốc.
- Hòa Thượng Thích Bản Đạt - Chủ Tịch Hội Đồng Điều Hành - Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất Canada - Trụ Trì Chùa Phổ Đà Ottawa
- Ni Trưởng Thích Nữ Như Tuấn, Vụ Trưởng Ni Bộ Bắc Tông - GHPGVNTN Âu Châu

BAN TỔ CHỨC TANG LỄ

**Hội Đồng Điều Hành Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất Âu Châu
Chi Bộ Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất Đức Quốc
Môn Phái Tổ Đình Tường Vân Huế
Môn Đồ Pháp Quyển.**

Nay cáo phó

TM. Hội Đồng Điều Hành GHPGVNTN Âu Châu

Đệ Nhất Chủ Tịch

Hòa Thượng Thích Tánh Thiệt

Đệ Nhị Chủ Tịch

Hòa Thượng Thích Như Điển

8 Rue Francois Mauriac. 91000 Evry. France. Tél : +33.1.64.93.55.56 - +33,7.70.07.33.99. E-mail : thichquangdao@khanhanh.ft

GIÁO HỘI PHẬT GIÁO VIỆT NAM THỐNG NHẤT ÂU CHÂU
LA CONGRÉGATION BOUDDHIQUE VIETNAMIENNE UNIFIÉE EN EUROPE
THE UNIFIED VIETNAMESE BUDDHIST CONGREGATION IN EUROPE
Chùa Association Bouddhique

Khánh Anh

Âu châu, Evry-Courcouronnes, ngày 14 tháng 06 năm 2021

Điện Thư Phân Ưu

Nam Mô Tiếp Dẫn Đạo Sư A Di Đà Phật

Kính gửi Chư Tôn Trưởng Lão Hòa Thượng, chư Thượng Tọa, quý Ni Trưởng, Ni Sư, chư Đại Đức Tăng, chư Đại Đức Ni Nhị Bộ trong Môn Phái Tổ Đình Tường Vân - Huế,

Kính gửi Ni Trưởng Thích Nữ Diệu Phước Trụ Trì chùa Linh Thứu - Berlin - Đức,

Kính gửi Ni Sư Thích Nữ Minh Hiếu - Trụ Trì chùa Bảo Thành - Koblenz - Đức,

Kính gửi quý Ni Sư, Sư Cô và chư Nam Nữ Phật Tử Cư Sĩ Môn Đồ Pháp Quyển chùa Bảo Quang - Hamburg - Đức.

Kính thưa quý vị

Hội Đồng Điều Hành Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất Âu Châu, vừa nhận ai tin từ chùa Bảo Quang là Ni Trưởng thượng Diệu hạ Tâm, đã thuận thể vô thường, thu thần viên tịch vào lúc 6 giờ 59 phút chiều (18:59 giờ Âu Châu) ngày 12 tháng 06 năm 2021 nhằm mùng 3 tháng 5 năm Tân Sửu tại Hamburg, Đức Quốc.

Ni Trưởng thượng Diệu hạ Tâm nguyên Tổng Vụ Trưởng Tổng Vụ Từ Thiện Xã Hội kiêm Cố Vấn Chứng Minh Ni Bộ Bắc Tông thuộc Hội Đồng Điều Hành GHPGVNTN Âu Châu - Viện Chủ chùa Bảo Quang và chùa Bảo Đức tại Đức Quốc.

Ni Trưởng xuất thế : năm Kỷ Mão (1939)

Xuất Gia năm : 1957

Trụ thế : 83 năm - Hạ lạp : 57 hạ.

Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất Âu Châu xin nhất tâm cầu nguyện cho Giác Linh của Ni Trưởng được cao đăng Phật quốc và xin chia sẻ sự mất mát to lớn này đối với môn đồ Pháp Quyển của Ni Trưởng cũng như Quý Phật Tử chùa Bảo Quang Hamburg, Đức Quốc.

Nam Mô Tây Phương Cực Lạc Thế Giới Đại Từ Đại Bi Tiếp Dẫn Đạo Sư A Di Đà Phật.

TM Hội Đồng Điều Hành Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất Âu Châu

Đệ Nhất Chủ Tịch

Hòa Thượng Thích Tánh Thiệt

Đệ Nhị Chủ Tịch

Hòa Thượng Thích Như Điển

8 Rue François Mauriac. 91000 Evry. France. Tél : +33.1.64.93.55.56 - +33.7.70.07.33.99. E-mail : thichquangdao@khanhanh.fr

GIÁO HỘI PHẬT GIÁO VIỆT NAM THỐNG NHẤT ÂU CHÂU
LA CONGRÉGATION BOUDDHIQUE VIETNAMIENNE UNIFIÉE EN EUROPE
THE UNIFIED VIETNAMESE BUDDHIST CONGREGATION IN EUROPE
Chùa Association Bouddhique

Khánh Anh

Evry-Courcouronnes ngày 22 tháng 6 năm 2021

Thư Niệm Ân

Kính gửi:

Chư Tôn Trưởng Lão Hòa Thượng, chư Thượng Tọa, Đại Đức Tăng

Chư Ni Trưởng, quý Ni Sư, Sư Cô trong và ngoài nước

Cùng Quý Đạo Hữu, Phật Tử khắp nơi.

Kính bạch Quý Ngài

Kính thưa Quý Vị,

Tang lễ của Cố Ni Trưởng Thích Nữ Diệu Tâm, Viện Chủ Chùa Bảo Quang Hamburg từ ngày 13.6 đến ngày 17.6.2021, do GHPGVNTNAC, Chi Bộ PGVNTN tại Đức Quốc cùng Môn Phái Tường Vân và Môn đồ hiếu quyến, Thế quyến tổ chức đã hoàn mãn. Chư Tôn Trưởng Lão trong và ngoài nước đã bi mẫn quan tâm chứng minh, cầu nguyện, trợ tiền Giác Linh Ni Trưởng về thế giới an lành của Đức Phật A Di Đà. Hàng Cư Sĩ Phật Tử khắp Âu Châu cũng đã đóng góp tịnh tài, tịnh vật, cùng chia sẻ với Ban Tổ Chức chúng tôi trong suốt quá trình tang lễ.

Đặc biệt chúng con/ chúng tôi xin niệm ân Quý Ngài đã chứng minh, gia trì cho Tang lễ của Ni Trưởng:

- Hòa Thượng Thích Bảo Lạc (Úc),
- Hòa Thượng Thích Tín Nghĩa (Hoa Kỳ),
- Hòa Thượng Thích Bồn Đạt (Canada),
- Ni Trưởng Thích Nữ Như Tuấn (Pháp Quốc)
- Ban Kinh Sư và 100 Tôn Đức Tăng, Ni trong Âu Châu đã vân tập về Bảo Quang Ni Tự Hamburg tiễn đưa Ni Trưởng Thích Nữ Diệu Tâm đến nơi Trà tỷ trong các ngày 16. và 17.6.2021 vừa qua.

Thay mặt GHPGVNTNAC, chúng tôi xin chân thành niệm ân chư Tôn Đức Tăng, Ni và cảm ơn Quý Đồng Hương, Phật Tử xa gần đã không ngại dịch bệnh Covid 19 về chùa Bảo Quang Hamburg tham dự Tang lễ. Trong lúc Phật sự và hiếu sự, chắc chắn có nhiều điều bất như ý, kính mong Quý Ngài và Quý Vị niệm tình hoan hỷ.

Nam Mô Hoan Hỷ Tạng Bồ Tát Ma Ha Tát

TM Hội Đồng Điều Hành Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất Âu Châu

Đệ Nhất Chủ Tịch

Hòa Thượng Thích Tánh Thiệt

Đệ Nhị Chủ Tịch

Hòa Thượng Thích Như Điển

8 Rue François Mauriac, 91000 Evry, France. Tél : +33.1.64.93.55.56 - +33.7.70.07.33.99. E - mail : thichquangdao@khanhanh.fr

THÀNH KÍNH PHÂN ƯU

Vô cùng thương tiếc khi nhận được tin bào tử của Bác sĩ Thị Minh Văn Công Trâm và Kỹ sư Nguyễn Đạo Văn Công Tuấn, là:

Sư Bà THÍCH NỮ DIỆU TÂM
Nguyên Tổng Vụ Trưởng Tổng Vụ Từ Thiện
kiêm Cố Vấn Chứng Minh Ni Bộ Bắc Tông
thuộc Hội Đồng Điều Hành GHPGVNTN Âu Châu,
Viện chủ chùa Bảo Quang và chùa Bảo Đức tại Đức Quốc.

Sư Bà xuất thế năm Kỷ Mão (1939)

Xuất gia năm 1956

Đã thâm thân thị tịch lúc 18 giờ 59 phút ngày 12.6.2021

nhằm ngày mồng 3 tháng 5 năm Tân Sửu

Trụ thế 83 năm – Hạ lạp: 57 hạ.

Chúng tôi thành kính Phân Ưu cùng gia đình Thị Minh và Nguyễn Đạo tại Đức Quốc, cùng đại gia đình thế quyến tại Việt Nam; đồng thời xin thành kính tưởng niệm công hạnh của Sư Bà. Ngưỡng nguyện Giác Linh Sư Bà cao đăng Phật Quốc.

Nam Mô Tiếp Dẫn Đạo Sư A Di Đà Phật

Khi Sư đến, tựa vàng trắng cứu độ
Ánh vân quang soi rạng cõi u minh.
Khi Sư đi, phiêu linh như cánh hạc
Giữa trời cao âm vọng cả tâm linh.

- Hòa Thượng Thích Như Điển, Phương Trưởng Tổ Đình Viên Giác, sáng lập Chủ Nhiệm Báo Viên Giác, Hannover Đức Quốc
- Toàn thể Chư Tăng Ni các tự, viện thuộc Chi Bộ PGVNTN Đức Quốc
- Hội Phật Tử Việt Nam tại Cộng Hòa Liên Bang Đức và các Chi Hội trực thuộc
- Phù Vân, Chủ Bút và Ban Biên Tập Báo Viên Giác tại Cộng Hòa Liên Bang Đức
- Ban Hướng Dẫn Gia Đình Phật Tử tại Cộng Hòa Liên bang Đức

**Cõi tây phương an vui giải thoát,
Kiếp phù sinh chuyển hóa luân hồi.**

Được tin

Cụ Bà NGUYỄN THỊ LANG

Pháp Danh: Thiện Thảo

Sinh ngày 03 tháng 10 năm 1951 tại Long An, Việt Nam.
Đã từ trần ngày 01 tháng 05 năm 2021 tại Bremen, Germany
nhằm ngày 20 tháng 03 năm Tân Sửu.

Hưởng thọ 70 tuổi.

là hiền thê của Anh Trần Văn Các
Cựu Chủ tịch Hội Người Việt Tỵ Nạn Cộng Sản tại Bremen.

Gia đình các em, các cháu thành kính chia buồn
với gia đình Anh Trần Văn Các cùng toàn thể tang quyến.
Sự ra đi của Chị là một mất mát rất lớn đối với các em, các cháu nói riêng.
Là một thiếu sót không thể bù đắp cho Cộng Đồng Người Việt Tỵ Nạn nói chung.
Thành tâm nguyện cầu Hồng Ân Tam Bảo thù từ gia hộ hương linh Thiện Thảo
sớm vãng sanh về Cực Lạc Quốc.

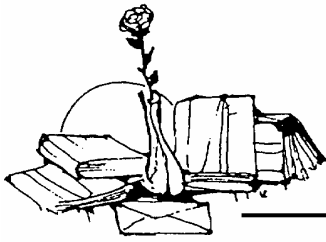
Gồm những gia đình:

Cẩm + Yến (Bremen)
Cô Dung + Diễm Thúy (Bremen)
Đình Thị Thu Hương (Bremen)
Hải + Oanh (Bremerhaven)
Hương + Hằng (Brinkum)
Lâm + Dung (Delmenhorst)
Ngọc + Việt (Bremen)
Nguyễn Thị Nương (Bremen)
Phụng + Linh (Bremen)
Tâm + Hiếu (Breisach)
Liên + Phần (OHZ)
Tuấn + Thoa (Bremen)

Cần + Linh (Bremen)
Dieter + Phượng (BHV)
Đức + Trâm (Delmenhorst)
Heyer + Loan Mai (Bremen)
Kiên + Lan (Bremen)
Linh + Dung (Bremen)
Ngọc + Linh (Bremen)
N. Xuân Đăng + Cúc (Bremen)
Sơn + Chiến (Norden)
Thanh + Phượng (Bremen)
Toàn + Loan + Mai (Bremen)
Tuyết Anh (Bremen)

Chinh + Diễm Anh (Bremen)
Định + Phượng (Bremen)
Đường + Kim (Bremen)
Bá Truyền + Huệ (Bremen)
Kiệt + Quỳnh (Bremen)
Minh + Thùy (Bremen)
Ngô Thị Thu Vân (Bremen)
Nguyễn V. Phượng (chú Ba Del.)
Tâm + Giàu (Bremerhaven)
Tính + Hằng (Bremerhaven)
Trung + Hà (Bremen)
Việt + Trang (Bremerhaven)

ĐỒNG THÀNH KÍNH PHÂN ƯU

HỘP THƯ VIÊN GIÁC

Trong thời gian qua VIÊN GIÁC đã nhận được những thư từ, tin tức, tài liệu, bài vở, kinh sách, báo chí của các Tổ Chức, Hội Đoàn, Tôn Giáo và các Văn Thi Hữu khắp các nơi gửi đến.

• THƯ TÍN

- **Bỉ:** Nguyễn Trí Hồ Thanh Trước.
- **Canada:** GS Thái Công Tụng, Nguyễn Thượng Chánh
- **Đức:** HT Thích Như Điển, Lương Nguyên Hiền, Tùy Anh, Phù Vân, Tích Cốc Ngô Văn Phát, Từ Hùng Trần Phong Lưu, Thi Thi Hồng Ngọc, Lê Ngọc Châu, Đại Nguyên, Trần Đan Hà, Diệu Danh Mai Vũ, Hoa Lan, Lê Phong.
- **Hoa Kỳ:** TK. Thích Thánh Trí, Tràm Cà Mau, Thu Hoà, Nguyễn Thông, Lâm Minh Anh, BS Nguyễn Ý Đức, Diễm Châu CDS, Thanh Hương, Phan Tân Huy, Tuệ Nga, thylanthao, Nguyễn Giác.
- **Pháp:** TS Hoang Phong Nguyễn Đức Tiến, Mai Lý Cang, Chúc Thanh & Chúc Liên.
- **Thụy Sĩ:** Thiện Như Trần Thị Nhật Hưng.
- **Úc Châu:** TK Thích Viên Thành.
- **Việt Nam:** HT Thích Phước Sơn, Châu Yến Loan.
- **Ý:** Elena Pucillo Trung.

• THƯ & SÁCH BÁO

- **Đức:** Buddhistische Monatsblätter N.2/2021. D+C, E+Z 05-06/2021. Hörin Vergleichende Studien zur Japanischen Kultur 21. Buddhismus aktuell 3/2021.
- **Thụy Sĩ:** Mục Vụ số 396 & 397.
- **Korea:** Buddhism and Culture Vol. 1.2021.

PHƯƠNG DANH CÚNG DƯỜNG

(Tính đến ngày 30.06.2021)

Trong thời gian gần đây, Chùa Viên Giác có nhận được tiền của quý Đạo Hữu gửi bằng cách chuyển qua Ngân Hàng hay bằng Bưu Phiếu, nhưng không ghi rõ mục đích. Thí dụ như Cúng Dường, Tu Bồ Chùa, Ấn Tống Kinh, Pháp Bảo v...
Ngoài ra có Đạo Hữu nhờ người khác đứng tên chuyển tiền nhưng không rõ chuyển tiền giùm cho ai để Cúng Dường hoặc thanh toán vấn đề gì. Do đó khi nhận được tiền, Chùa không thể nào ghi vào sổ sách được.

Để tránh những trở ngại nêu trên, kính xin quý Đạo Hữu khi chuyển tiền hoặc gửi tiền về Chùa nhớ ghi rõ Họ & Tên, địa chỉ đầy đủ và mục đích để Chùa tiện ghi vào sổ sách.

Ngoài ra khi quý vị xem Phương Danh Cúng Dường xin đọc phần trên cùng là tính đến ngày?... tháng?... để biết rằng tiền đã chuyển đi ngày nào và tại sao chưa có tên trong danh sách.

Chùa có số Konto mới và Tu Viện Viên Đức cũng đã có số Konto (xin xem phía sau). Kính xin quý vị thông cảm cho.

Thành thật cảm ơn quý Đạo Hữu.

Danh sách PDCD của quý Đạo Hữu & Phật Tử, chúng tôi xin phép chỉ đánh máy một lần chữ ĐH (Đạo Hữu) ở bên trên.

• **TAM BẢO:** ĐH. Thái Thị Thúy Lan 20€. Phạm Quốc Tuấn 300€. Đàm Thị Hoàng Lan 20€. Nguyễn Hữu Hậu 50€. Nguyễn Thị Huệ 30€. Lý Khánh Minh (Thích Hạnh Bồn) 362,49€. Bảo Phước Châu 160€. Nguyễn Thị Vân 50€. Quảng Đạo Thái Thị Thúy Lan 20€. Nguyễn Văn An 200€. Nguyễn Thị Hiền 10€. Vũ Thị Phương Thảo 10€. Ấn danh 20€. Diệu Phương Huỳnh Thị Ngọc Châu (HH HHL Diệu Liên Hồng Thị Hóa và Diệu Hồng Ngươn) 100€. Gđ. họ Văn và gia quyến 1.000€. HL Ngô Thị Hiền Pd Hiền Ngọc 630€. Cổ Thị Bích Liên 100€. Lisa Nguyen & Rosa Nguyen 40€. Gđ. Pt. Thiên Long 100€. Gđ. HL Cụ Nguyễn Hùng Hải Pd Đồng Sanh 50€. Diệu Phương Huỳnh Thị Ngọc Châu 100€ HHL Nguyễn Thị Ngọc Anh Pd Tâm Quyền. Gđ. Lê Thu Trang 40€ HH cho HL. Các em Nhân, Hòa & Nhi 30€. Ấn danh 200€. Nguyễn Hoàng 70€. Thiện Từ 500€. Thiện Đức 500€. Ông Bà Hai 500€. Dung Diệp 50€. Ấn danh 500€. Đồng Định 50€. PT Tu Viện Viên Đức Quảng Thanh, Tâm Thủy, Tâm Hưng, Tâm Tịnh Phổ, Đồng Huệ Đàm, Vân, Tân & Thủy 500€. Phan, Thanh Tspring Doudrup 50€. Thái Thị Thúy Lan 20€. Ting Wu 100€. Nguyễn Thị Hiền 10€. Trần Đức Nghĩa 10€. Mrs Diep Gray 112,23€. Cao Ngọc Lang 10€. Hoàng Thị Phúc 50€. Trương Ngọc Phương 500€. Huỳnh Thị Chang 50€. Hugo Cardinas Krebnz 100€. Gđ. Tăng Bích Phần 100€. Duyên Ngọc Hàng Ngọc Hoa 100€. Một nhóm SVSQKH 72 HHL Lý Thị Kim Oanh 100€. Tan, Cúc, Tinh & Nhan 100€ HHL Lý Thị Kim Oanh. Huỳnh Tim Hung 200€ HHL Nhật Đạo. Lưu Nguyệt Thin 67,30€. Tính Nghiêu Gia Nghi Hồng & Tinh Trúc Dương Thị Bình 100€. Alexander Majewski 10€. Đồng Thanh Hoàng Thị Luận 30€. Phạm Thị Ngưng 100€. Trịnh Quốc Phong 30€. Pt Diệu Đức Hoàng Bích Nga 20€. Lê Thị Hoa Hậu VILE-TOURS 100€. Fam Trương (Trương Thu Thảo) 260€. Trần & Cúc 100€. Trần Văn Phi 50€. Trang Nguyen 50€. Lý Thị Hương Nguyễn 14€. Thị Hương Văn 2.000€. Thiện Giáo Nguyễn Xuân Nghiêm & Thiện Sanh Đỗ Thị Lịch 50€. Ngô Thị Thăng 100€. Anh Châu Thị Trần-Lê 50€. Quang Minh Thanh 50€. Nguyễn Đình Tâm 50€. PT Ngọc Tâm & Ngọc Cẩm 20€. Hoàng Minh Tuấn 50€ HHL Hoàng Nguyên Hải Pd Thiện Nam. Phạm Thị Tuyết Mai 200€. Fam Thái Văn Anh & Fam. Cổ Ngọc Thanh 350€. Neadaintein Tat 25€. Vũ Thị Phương Thảo 10€. Hoàng Hải Âu & Nguyễn Quốc Hiếu 100€. Nham Hong Ha Gia 946,90€. Nguyễn Thị Như Hương & Ha Vi Nguyen 50€. Gđ. HL Ngô Thị Hiền Pd Hiền Ngọc 500€. Christina Pardey 90€ HHL Werner Pardey. Gđ. họ Văn (con Bắc Thiện Dũng & Thiện Hào) 1.000€. Gđ. HL Ngô Thị Hiền Pd Hiền Ngọc 416€. Nguyễn Hữu Hạnh 500€ HHL Cô Lý Thị Kim Oanh Pd Đồng Huỳnh. Trần Thị Ngọc Thúy 115€. Giselle Cafier Don Loc 50€. Phạm Phương Anh & Phạm Phú Tô & Elisabeth Malich 50€. Gđ. Ngọc Cấn Trần Thị Lan 50€. Dương Thanh Sang Pd Tuệ Tâm Trọng 50€. Ngô Thị Huyền 50€. Gđ. Phạm Thị Nhung, Vũ Tuấn Anh & Vũ Thị Khánh Ngọc 50€. Gđ. Diệu Hòa Trần Thị Hiền & Gđ. Thiện Đức Trần Thị Kim Phúc 40€. Đỗ Khai Benjamin 40€. Đinh Văn Hai 30€. Gđ. Liên Hạnh 20€. Trần Thị Kim Lý 20€. Mai Thị Huyền 40€. Nguyễn Thị Bích Nga 20€. Jarin, Krongsap & Manfred Kuhnt 10€. Christina Pardey

Thị Minh Khôi (Ratingen) 20€. Thiên Hỷ Lê Thị Ngọc Hân (Oberkirchen) 50€. (Recke): Viên Hồng Nguyễn Thái Bạch Hồng 25€. Viên Đào Nguyễn Thái Bạch Đào 25€. Viên Mai Nguyễn Thái Bạch Mai 25€. Tâm Mỹ Trần Thị Mỹ Châu (Braunschweig) 25€. Nguyễn Trí & Nguyễn Tuệ (Wilhelmshaven) 50€. Thiên Hoàng (Murg) 50€. Nguyễn Thị Hôn (Frankental) 100€. Đồng Ngọc (Bayreuth) 20€. Diệu Hoa Nguyễn Thu Hương (Lehrte) 50€. Quảng Ngọc Lê Thị Bích Thìn (Meyen) 50€. Đồng Nghiêm Vũ Hồng Trang (Mannheim) 20€. (Birkenhard): Phúc Quang 15€. Diệu Thiên 15€. Diệu Ngọc & Quảng Tâm (Karlsbach) 50€. (Berlin): Thiên Giới Phí Thị Lan Hương 50€. Phúc Hải Nguyễn Minh Bình, Diệu Như Phan Thị Lý, Thiên Phượng Nguyễn Phan Hoàng Tùng, Thiên Hải Nguyễn Phan Hoàng Hà, Diệu Bạch Nguyễn Liên Hương, Diệu Bảo Nguyễn Lyly Ngọc Mai & Quảng Hiện Nguyễn Lucas Bảo Vinh 500€. Ấn Đức Hứa Hiền (Mönchengladbach) 30€. Mỹ Ngọc Phạm Thị Ngọc Phương (Künzelsau) 50€. Quảng Huệ Trần Khang Dương (Strasbourg) 100€. (Os.): Diệu Thiên 50€. Đức Xuân 50€. Đồng Nguyên & Đồng Sanh 100€. Đồng Tâm & Thị Dũng 50€. Gđ. Bùi Thị Thủy Linh (Uelzen) 50€. Công Ngọc Trương Mỹ Anh (Münster) 25€. Gđ. Nguyễn & La (Ibbenbüren) 20€.

• TRAI TẶNG: Gđ. Thiên Đăng Phạm Thị Minh Phương 100€. Phạm Thị Hương 600€ HHLH Vũ Sơn Tùng. Diệu Phượng Huỳnh Thị Ngọc Châu 100€ HH Minh Đức Huỳnh Văn Thương, Diệu Quang Lục Huệ Linh, Diệu Trí Huỳnh Thị Ngọc Hà, Diệu Phượng Huỳnh Thị Ngọc Châu, Thiên An Diệp Hoài Xương và HHLH Diệu Liên Hồng Thị Hóa và Diệp Hồng Ngươn. Gđ. Pt. Thiên Long 50€. Phạm Thị Thanh Thao Pd My Hoa 100€. Gđ. Pt Thành Thủy 50€. Sa Di Ni Thích Thông Tịnh 200€. Võ Victoria 100€. Diệp Hoài Xương & Huỳnh Ngọc Châu 500€. Tinh Nghiêu Gia Nghi Hồng & Tinh Trúc Dương Thị Bình 50€. Quang Minh Thanh 50€. Pt. Thiên Phước & Quang Thảo 50€. Vương Quốc Đại 100€. Helene Antony-Do (Düsseldorf) 50€. Hứa Phú Kiều (Mönchengladbach) 50€. Nhóm PT Aurich & Nürnberg 700€. Công Ngọc Trương Mỹ Anh (Münster) 25€. (Nürnberg): Gđ. Thiên Phượng Nguyễn Thái Nam 50€. Gđ. Thiên Như Mai Bích Lan & Thông Thiên Lê Thừa Nghiệp cùng các con 50€. Gđ. Đồng Nghiêm Huỳnh Thị Thu Trang 500€. Diệu Ngọc & Quảng Tâm 50€. Võ Victoria 100€. Lương Văn Xinh 50€. Lê Chí Dũng 300€. Chi Huỳnh-Kiefer 300€. Phạm Xuân Thiệp (Krefeld) 30€.

• Tu sửa chùa: Nguyễn Thị Huệ 20€.

• TỪ THIÊN XÃ HỘI

- **Cô Nhi, Cùi, Mù, Dưỡng Lão:** Trịnh Thị Hoài Thu (Oberhausen) 30€. Nguyễn Văn An 400€. Diệp Hoài Xương & Huỳnh Ngọc Châu (Covid 19 Ấn Độ) 500€ Trương Nam Long & Quách Ngọc Anh (Düren) 10€. Phi Quang (Karlsruhe) 30€.
- **Nồi cháo tình thương:** Phạm-Nguyễn Thị Thu Thủy (Belgique) 220€.
- **Mổ mắt tim lại ánh sáng:** Phi Nam (Karlsruhe) 30€.

• Trung Tâm Nghiên Cứu & Tu Học VG: Bành Tâm Sơn (Niddatal-Assenheim) 20€.

• Học bổng Tăng Ni Việt Nam: Bành Tâm Sơn (Niddatal-Assenheim) 20€.

• Định Kỳ tháng 5 & 6 /2021: Hoàng Thị Tân 120€. Chöling 600€. Nguyễn Hòa 30€. Nguyễn Thị Hồng Quyên 20€. Đỗ Thái Bằng 60€. Nguyễn Quốc Đình 30€. Sabine & Phan Trương Trần Vũ 100€. Hue Wollenberg 20€. Đăng Quốc Minh 20€. Nguyễn Liên Hương 20€. Manuela Horn 20€. Lâm Đức Toàn 10€. Lâm Thị San 20€. Trần Văn Dân 15€. Nguyễn Thị Kim Lê 20€. Võ Văn Hùng 30€. Vũ T

Ngày..... tháng năm 20

PHIẾU ỦNG HỘ BÁO VIÊN GIÁC

Số hiệu độc giả (SH)

Họ và tên :

Địa chỉ :

Tel./Email :

Số tiền :

Giấy chứng nhận khai thuế : Có Không
Độc giả mới Độc giả cũ

Nếu thay đổi địa chỉ nhận báo, xin ghi rõ địa chỉ cũ dưới đây :

**Congr.d.Verein Vietn.Buddh.Kirche Abteilung i.d
Sparkasse Hannover
Konto Nr. 910 403 066
BIC: SPKHDE2HXXX
IBAN: DE40 2505 0180 0910 4030 66**

hị Tường Nhân 20,46€. Trần Thị Thu Thủy 10,22€. Lê Thùy Dương 20€. Trần Văn Tiêng 22€. Hồ Thị Nguyệt 50€. Nguyễn Việt Châu 20€. Tạ Thị Ngọc Dung 60€. Tôn Thủy 40€. Lý Kiến Cường 30€. Lê Hoàng Nhi 10€. Lê Văn Đức 20€. Phan Thị Lan 14€. Thiên Sanh Trần Văn Yên 20€. Nguyễn Thị Thu Nguyệt 20€. Trần Thị Kim Lê 10€. Uông Minh Trung 20€. Đồng Giới Nguyễn Thị Thu 20€. Lê Minh Sang 40€. Vũ Đình Đức 30€. Tu Bình Spyra 20€. Phan Thị Dương 25,56€. Thị Bích Lan Nguyễn-Erhart 30€. Nguyễn Ngọc Dương 5€. Thị Nguyễn 40€. Trần Mạnh Thắng 100€. Thiên Thủy Vũ Thị Xuyên 30€. Nguyễn Thị Thanh Phượng 20€. Kim Loan Lâm Thị Maier 20€. Hứa Thiên Cao 10€. Anh Châu Thị Trần Lê 10€. Hoàng Thị Phúc 10€. Diệu Khải, Diệu Ngọc & Quảng Tâm 100€. Vũ Quang Tú 100€. Thị Thúy Phượng Weber 20€. Hà Ngọc Kim 50€. Hồng Nghiệp Phan Quỳnh Trâm 10€. Nguyễn Thị Minh Sáu 40€. Lý Lăng Mai 30€. Lê Thị Ngọc Hân 100€. Võ Thị My 20,46€. Thái Kim Sơn 80€. Trương Ngọc Liên 100€. Nguyễn Hữu Mừng Chi 20€. Ngô Thị Thắng 20,46€. Đỗ Thị Hồng Hạnh 10€. Nguyễn Văn Lục 15,34€. Young Thị Thanh 30€. Thái Quang Minh 200€. Võ Thị Mỹ 20€. Ngô Quang Huy 40€. Phùng Văn Thanh 20€. Phạm Thị Mai & Minh Trường 40€. Phạm Văn Dũng & Đỗ Thị Cúc 12€. Nguyễn Thiên Đức 60€. - Nguyễn Ngọc Dương 5€. Châu Thanh Sơn 10€. Trần Văn Lục 15,34€. Quách Thị Kim Thu 25€. Đoàn Thanh Vũ Phước 10€ (HHLH Đồng Phước Võ Thị Hải). Gđ Thiên Nam & Thiên H. 50€. Thị Thiên Phạm Công Hoàng 25€. Trần Lăng Hà 10€. Gđ. Viên Tú Nguyễn Thị Anh 10€. Nguyễn Thị Hiền 10€. PT. Thiên Hà (Bergheim) 10€.

Tu Viện VIÊN ĐỨC

• TAM BẢO: ĐH. Đồng Huệ Huỳnh Thị Đại & Trần Huỳnh Đức 200€. Thích Nữ Hạnh Bình 120€ (định kỳ). Đồng Ngọc Đào Thủy Uyên 100€. Gđ. Hồng Lê Phần 100€. Thái Do, My Dung Vien, Anna Ngọc Tran Do & Anton Ernesto Thanh Do 100€. Pt. Diệu Nghiêm 50€. Gđ. Công Thanh Dương 50€. Trần Văn Tùng 50€. Đỗ Tín, Đỗ Bích Giao & Đỗ Cẩm Linh Lisa 50€. Fam. Liebhard 100€. Trương Ngọc Trai 50€. Đồng Thiên 50€. Bùi Anh Tuấn & Thomas Bùi Tú 30€. Huệ Phúc Hồ Thị Hạnh 20€. Gđ. Anh Lại & Chi Tuyết 20€. Phương Thị Thủy 20€. Tùng & Yến 20€. Lưu Do Ahu 20€. Vũ Kim Ngân 20€. Đồng Thiên 20€. Nguyễn Văn Thắng 10€. Nguyễn Thị Thu Huyền 10€. Huệ Bửu Hồ Thị Lô 10€. Võ Hồng Ngọc 10€. Nguyễn Văn Thịnh 10€. Thu Hằng Ony 10€. Trang Nguyen 10€. Nguyễn Văn Hiến 10€. Nguyễn Huy Bình 10€. Hải Tùng & Phương Anh 10€. Gđ. Hùng & Thủy (Nonnenhorn) 100€. Gđ. Lâm Nguyễn (Lindenberg) 100€. Thiên Anh & Điện (Trần Ngọc Dung) (Bad Säckingen) 100€. (Friedrichshafen): Vũ Văn Hùng, Vũ Huy Anh, Vũ Khanh My, Nguyễn Thị Hương Huyền & Bresien Huy Đạt tức Vũ Huy Đạt 150€. Lê Thị Vy 50€. Fam. Ho 50€. Nguyễn Thị Hà 20€. Hoàng Thị Bình (Grünkraut) 70€. Quyền Trần (Wangen) 50€. Huy Bình (Kempten) 50€. (Ulm): Trần Thị Tân 50€. Đồng Quý 50€. Quách Văn Ngọc & Bùi Lan Hương (Lorch) 50€. Hoàng Thị Thủy (Marburg) 50€. Hiếu & Hà (Augsburg) 50€. Gđ. Nguyễn Hải Tùng & Ngô Phương Anh (Weingarten) 50€. Gđ. Trương Văn Tấn (Scheidegg) 30€. (Ravensburg): Gđ. Chị Nhung 30€. Trần Thị Mai Lan 20€.

• Phật Đản: Gđ. Mạch Khung & Xiếu (Friedrichshafen) 50€. Quách Văn Khánh (,) 50€.

**

Khi chuyển tịnh tài cúng Chùa, xin quý vị vui lòng ghi vào nơi (Verwendungszweck = mục đích cho việc gì) để văn phòng dễ làm việc. Quý vị ở xa ngoài nước Đức cũng có thể gửi tiền mặt hoặc Check trong thư, có thể gửi thường hoặc bảo đảm về chùa. Xin thành thật cảm ơn quý vị.

Tất cả mọi sự Cúng Dường định kỳ hoặc những lễ lạc khác cho Chùa, quý vị đều có thể lấy Giấy Khai Thuế lại (bằng tiếng Đức) để cuối năm quý vị có thể khai khấu trừ thuế với Chính Phủ. Quý vị nào cần, xin liên lạc về Chùa qua Email: **buero@viengiac.de** bằng thư hoặc điện thoại, cho đến cuối tháng 4 mỗi năm; chúng tôi sẽ gửi giấy đến quý vị.

Quý vị chuyển tịnh tài về Chùa, xin chuyển vào Konto mới như sau:

**Congr.d.Verein Vietn.Buddh.Kirche Abteilung i.d
Sparkasse Hannover
Konto Nr. 910 403 066 .
BIC: SPKHDE2HXXX
IBAN: DE40 2505 0180 0910 4030 66**

Ngoài ra Tu Viện Viên Đức ở Ravensburg có số Konto như sau:

**Kloster Vien Duc
BIC: SOLADES1RVB.
IBAN: DE53 6505 0110 0111 3020 68
Kreissparkasse Ravensburg**

VIÊN GIÁC

TẠP CHÍ CỦA KIỀU BÀO
VÀ PHẬT TỬ VIỆT NAM TỶ NẠN
TẠI CỘNG HÒA LIÊN BANG ĐỨC

Zeitschrift der Vietnamesen und Buddhistischen Vietnam-
Flüchtlinge in der Bundesrepublik Deutschland

CHỦ TRƯỞNG (HERAUSGEBER)

Congr. d. Verein Vietn. Buddh. Kirche e. V.
Karlsruher Str.6 - 30519 Hannover - Deutschland

SÁNG LẬP CHỦ NHIỆM

Hòa Thượng Thích Như Điển

CHỦ BÚT

Phù Vân Nguyễn Hòa

QUẢN LÝ TOA SOẠN

Thị Tâm Ngô Văn Phát

BAN BIÊN TẬP & CỘNG TÁC VIÊN

HT. Thích Như Điển - Phù Vân - Lê Ngọc Châu - Quảng Trục
Trần Việt Dung — Đại Nguyên

✧ và Các Văn - Thi Hữu ✧

* **Canada:** Dr. Thái Công Tung – GS. Trần Gia Phụng –
DVM Nguyễn Thượng Chánh,

* **Bi:** Nguyễn Trí-Hồ Thanh Trường.

* **Đức:** Tích Cốc Ngô Văn Phát – Nguyễn Đạo Văn Công
Tuấn - Từ Hùng Trần Phong Lưu - Tùy Anh - Dr. Trương
Ngọc Thanh - Phan Ngọc - Trần Đan Hà - Đỗ Trường -
Lương Nguyên Hiền - Nguyễn Quý Đại - Nguyễn Hạnh HTD
- Trần Thị Hương Cau – Hoa Lan Thiện Giới - Thi Thi Hồng
Ngọc – Phương Quỳnh - Dr. Văn Công Trâm - Quỳnh Hoa –
Trần Thế Thi – Hoàng Quân.

* **Hoa Kỳ:** Tuệ Nga – Hoa Sĩ Vi Võ Hùng Kiệt & Cát Đơn
Sa Diễm Châu – Lâm Minh Anh – thylanthao.

* **Pháp:** Dr. Hoang Phong Nguyễn Đức Tiến.

* **Thụy Sĩ:** Trần Thị Nhật Hưng - Song Thư LTH – Lưu An
Vũ Ngọc Ruần.

* **Úc Châu:** TT. Thích Nguyên Tạng – TS. Lâm Như Tạng.

* **Ý Đại Lợi:** Huỳnh Ngọc Nga - TS. Elena Pucillo Trương &
Trương Văn Dân.

KỸ THUẬT AN LOÁT (Layout)

Chùa - Pagode Viên Giác - Hannover CHLB Đức

CÙNG SỰ CỘNG TÁC CỦA (Mitwirkung von)

Hội Phật Tử VNTN tại Cộng Hòa Liên Bang Đức
Vereinigung der Buddhistische-Vietnamflüchtlinge i. d. BRD

TÒA SOẠN

Chùa – Pagode Viên Giác

Karlsruher Str.6 - 30519 Hannover

Tel. 0511 - 87 96 30 . Fax : 0511 - 87 941200

Homepage: <https://www.viengiac.info>

E-mail : info@viengiac.de

E-mail : buero@viengiac.de

E-mail : baoviengiac@viengiac.de

E-mail : vongatuong@yahoo.de

VIEN GIAC erscheint 6 mal jährlich

• Viên Giác phát hành mỗi 2 tháng vào những tháng chẵn.
Nhằm mục đích phục vụ lợi ích cộng đồng người Việt tỵ
nạn tại Đức Quốc trên mọi mặt.

• Viên Giác bảo tồn và phát huy truyền thống Văn Hóa
Phật Giáo và Dân Tộc Việt bên cạnh những sinh hoạt
Tôn Giáo, Xã Hội hoàn toàn không có tính cách thương
mại, tuy nhiên mọi ủng hộ qua hình thức cúng dường.
Viên Giác xin chân thành cảm tạ.

• Ủng hộ hiện kim cho Viên Giác. Quý vị sẽ nhận được
biên nhận theo sự yêu cầu để làm đơn xin quân bình
thuế lương bổng hoặc lợi tức hàng năm.

• Những bài viết được đăng hay trích đăng, cũng như
Quảng Cáo thuê đăng trên báo Viên Giác không nhất
thiết là tư tưởng, lập trường hay chủ trương của Ban
Biên Tập. Tác giả những bài viết, hay những người thuê
đăng quảng cáo chịu hoàn toàn trách nhiệm về việc này.

Ủng hộ tịnh tài xin gửi qua trương mục:

Congr. d. Verein Vietn. Buddh. Kirche

Abteilung i.d.

Sparkasse Hannover

Konto Nr. 910 4030 66

BIC: SPKHDE2HXXX.

IBAN: DE40 2505 0180 0910 4030 66

Mục Lục

Trang

• Thư Tòa Soạn

2

• Tôn Giáo

- HT Thích Phước Sơn Văn Hóa & Giáo Dục (Thích Như Điển) 4
- Tư tưởng Thiền học của Tuệ Trung Thượng Sỹ (T. Phước Sơn) 7
- Lý tưởng của người Bồ Tát – (Hoang Phong) 11
- Ngưỡng vọng mùa Vu Lan ((Thích Thánh Trí) 15
- Trong thiên tai biến động Covid 19... (Nguyễn Thượng Chánh) 17
- Hãy sống tốt, đừng quan tâm người khác ... (Thanh Hương) 20
- Chữ Ngũ trong Văn hóa Việt (Thái Công Tung) 22

• Chủ đề: Vu Lan – Mẹ

- Cảm niệm ngày vía Quan Thế Âm Bồ Tát (Thiện Như) 24
- Tình mẫu tử qua Du Tử Ngâm (Lâm Minh Anh) 27
- Kho tàng của sự yên lặng (Elena Pucillo Trương) 30
- Viết cho Má (Diệu Danh Mai Vũ) 33
- Mẹ của người ta (Thi Thi Hồng Ngọc) 35
- Người Mẹ cô đơn (Phan) 37
- Người đàn bà thủy chung (Hoa Lan) 41

• Văn học Nghệ thuật

- Ân-Hoa chạy đua Phật Giáo toàn cầu hóa (Nguyễn Giác) 43
- Chung cuộc (Diễm Châu – Cát Đơn Sa) 49
- Vàm Cỏ Đông (An Tiêm Mai Lý Cang) 54
- Nửa đời thương đau (Lương Nguyên Hiền) 57
- Cái Ngu thứ năm (Tích Cốc Ngô Văn Phát) 61

• Giới thiệu sách mới xuất bản: Phù Vân

- Đọc sách „Đặc San Văn Hóa Phật Giáo: Chuyển hóa Khổ đau (Tâm Huy) 64
- Giới thiệu sách mới xuất bản (Phù Vân) 66

• Tin Phật Sự (Phù Vân phụ trách)

67

• Tin Sinh Hoạt Cộng Đồng (Đại Nguyên phụ trách)

71

• Tin Nước Đức (Lê Ngọc Châu phụ trách)

74

• Tin Việt Nam (Quảng Trục phụ trách)

78

• Tin Thế Giới (Quảng Trục phụ trách)

82

• Phân Ưu- Cáo Phó – Cảm Tạ - Tri Ân (86, 88, 89, 90, 91)

86

• Hộp Thư Viên Giác – Phương Danh Cúng Dường

92

• Mục Lục

95

• Thơ:

21.- Đại Lãm Thần Quang Tự (Thích Như Điển dịch Thơ Đường của Vua Trần Nhân Tông). **26.- Chạnh lòng hiếu hạnh** (Tùy Anh). **32.- Tạ ơn Mẹ (Vũ Đình Trường)**. **60.- Gió thu (Tuệ Nga)**. **73.- Phương trời vô ưu (Trần Đan Hà)**

• Hình bìa: Mẹ che chở cho con (Tranh họa sĩ ViVi Võ Hùng Kiệt – USA)

• **Cáo lỗi:** Vì số trang báo có giới hạn nên bài viết của Quý Văn Thi Hữu gửi đến, cũng như Phương Danh Cúng Dường không thể đăng hết trong kỳ này. Chúng tôi sẽ lần lượt đăng trong các số báo tới. Xin thành thật cáo lỗi cùng Quý Phật Tử và Độc Giả.

• Báo Viên Giác

Rechts- & Steuerberatung Luật-Thuế-Dịch Thuật Phú-Hải Ngô

Rechtsanwalt - Luật sư

- absolvierte Fachanwaltslehrgänge -
- Tốt nghiệp khóa Luật sư chuyên môn -

* Steuerrecht - Luật thuế

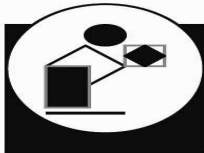
* Arbeitsrecht - Luật lao động

* Bank- und Kapitalmarktrecht

- Luật ngân hàng và thị trường chứng khoán

* Bankkaufmann

- * Gerichtlich beeidigter Dolmetscher/Übersetzer
- Thông dịch viên hữu thế

10365 Berlin

Herzbergstrasse 128

Fone: +49 (30) 50 59 83 90

e-mail: phu-hai.ngo@web.de

1253 240245

Xin cảm ơn quý khách đã tin tưởng chúng tôi

PHÒNG VÉ Á CHÂU

Flug Reisen
Asien Agentur

BẠN MUỐN BAY, CHỈ CẦN GỌI ĐIỆN

08638 / 888 754

- * Dịch vụ mới: đặt hotel khắp thế giới
- * Taxi giá rẻ chở khách ra sân bay München (5 chỗ, 8 chỗ)
- * Thường xuyên cập nhật chương trình khuyến mãi phục vụ quý khách
- * Dịch vụ VISUM GẤP 24 GIỜ

**BÁN VÉ MÁY BAY TRẢ GÓP
KHÔNG CẦN BẢNG LƯƠNG**

Grüner Weg 81, 84478 Waldkraiburg
Tel. 08638 888 754, Fax. 03212 888 7540
Email: truong@flug-reisen-agentur.de

7032-244250 OK

9064
2432480K

0172 169 0438

Dịch vụ gửi hàng về VIỆT NAM

Giá cả phải chăng

Thời gian ngắn
(3-7 ngày)

Thủ tục đơn giản

MỚI! MỚI! MỚI!

Giao hàng tận nhà tại Hà Nội cho các đợt hàng nhỏ.
Xin liên hệ để biết thêm chi tiết.

Các dịch vụ giữa Việt Nam & Đức

Tư vấn, làm thủ tục hải quan tại Việt Nam
Gửi hàng từ Việt Nam sang Đức

CÔNG TY KT CONSULTING & SERVICES

Siegfriedstr. 60, 10365 Berlin

Tel.: +49 30 577940 47

Handy: 0172 1690438 . Handy: 0162 5288278

Fax: +49 30 577940 49

shipping@ktconsulting.de

www.ktconsulting.de

CONSULTING
& SERVICES